

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TÜRKİYE ENDÜSTRİYEL TASARIM YAZINI ÜZERİNE BİR İNCELEME:
1971 – 2009 ARASI AKADEMİK ÇALIŞMALARIN ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fatma CİZRELİOĞLU KARAER

Anabilim Dalı : Endüstri Ürünleri Tasarımı

Programı : Endüstri Ürünleri Tasarımı

HAZİRAN 2011

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TÜRKİYE ENDÜSTRİYEL TASARIM YAZINI ÜZERİNE BİR İNCELEME:
1971 – 2009 ARASI AKADEMİK ÇALIŞMALARIN ANALİZİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Fatma CİZRELİOĞLU KARAER
502071961**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 16 Mayıs 2011
Tezin Savunulduğu Tarih : 10 Haziran 2011**

**Tez Danışmanı : Prof. Dr. Alpay ER (İTÜ)
Diğer Jüri Üyeleri : Yrd. Doç. Esin DÜZAKIN (MÜ)
Yrd. Doç. Dr. Gülname TURAN (İTÜ)**

HAZİRAN 2011

Pero'ya,

ÖNSÖZ

Bu çalışma süreci boyunca bana yol gösteren danışmanım Prof.Dr. Alpay Er'e ilgisi ve değerli katkıları için teşekkür ederim.

Görev aldığım Marmara Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Başkanı Yrd.Doç. C.Arslan Özbiçer'e, değerli öğretim üyeleri Yrd.Doç. Ümit Celbiş, Yrd.Doç. Hakan Ertem, Yrd.Doç. Sıdika Rodop, Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan, Öğr.Gör. Erkut Eryayar, Öğr.Gör.Dr. Zeynep Bingel'e çalışma süreci boyunca destekleriyle yanımda oldukları için teşekkür ederim.

Bilgi ve kaynaklarını benimle paylaşan değerli hocalarım Yrd.Doç.Dr. Esin Düzakın ve Prof. Şermin Alyanak'a minnetlerimi sunarım.

Canım annem Nuran Cizrelioğlu'na anlayışı, canım babam Ferdi Cizrelioğlu'na öğütleri, kardeşlerim Botan ve Mümtaz Cizrelioğlu'na kardeşlerim oldukları için, sevgili teyzelerime huzur dolu varlıkları için, Deren Kemal'e sıkıntılı anlarda ferahlatan samimiyeti ve dostluğu için, İngiltere'den yaptığı müdahalelerle katkıda bulunan Nurcan Turan'a desteği için minnettarım. Sorumluluklarımı içtenlikle paylaşarak bu tezi yazabilmemde büyük rol oynayan değerli arkadaşım Emine Sarsılmaz'a ve fiziksel konforum için harcağı emeklerden dolayı sevgili Semra Gür'e çok teşekkür ederim.

Ve son olarak, derin sabrı ve sevgisiyle yanımda olduğunu her zaman hissettiren yol arkadaşım Feyzi Karaer'e varlığı için teşekkür ederim.

Haziran 2011

Fatma Cizrelioğlu Karaer

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	v
KISALTMALAR.....	ix
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xi
ŞEKİL LİSTESİ.....	xiii
ÖZET.....	xvii
SUMMARY.....	xix
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Giriş ve Çalışmanın Amacı.....	1
1.2 Türkiye Endüstriyel Tasarım Yazınına Dair Yapılmış Çalışmalar.....	3
1.3 Çalışmanın Yöntemi ve Sınırları.....	6
2. TÜRKİYE'DE ENDÜSTRİYEL TASARIM'IN AKADEMİK ALAN OLARAK GELİŞİMİ.....	11
2.1 Endüstri Dizaynı'ndan Endüstriyel Tasarım'a: İlk Adımlar.....	11
2.2 1971-1982: Endüstriyel Tasarım Eğitiminin Başlangıç Yılları.....	17
2.3 1982-2001: Yükseköğretimdeki Değişimlerden, Ekonomik Krize.....	20
2.4 2001'den Günümüze.....	22
3. TÜRKİYE'DE ENDÜSTRİYEL TASARIM YAZINI: AKADEMİK ÇALIŞMALAR 27	27
3.1 Lisansüstü Tezler.....	27
3.1.1 Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim.....	27
3.1.1.1 Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitimin tarihçesi.....	28
3.1.1.2 Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitimin karakteristikleri.....	29
3.1.2 Endüstriyel Tasarım alanındaki YL tezleri.....	35
3.1.2.1 MSGSÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	39
3.1.2.2 MÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	42
3.1.2.3 İTÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	44
3.1.2.4 İYTE EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	47
3.1.2.5 ODTÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	49
3.1.2.6 AÜ Endüstriyel Tasarım YL tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	52
3.1.2.7 Farklı anabilim veya anasanat dallarında yapılan EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	54
3.1.2.8 Türkiye'de Endüstriyel Tasarım alanındaki YL programlarında yapılan tezlerin konularına göre değerlendirilmesi.....	55
3.1.3 Doktora ve sanatta yeterlik tezleri.....	58
3.1.3.1 MSGSÜ EÜT DR tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	62
3.1.3.2 MÜ EÜT SY tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	65
3.1.3.3 İTÜ EÜT DR tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	66
3.1.3.4 ODTÜ EÜT DR tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	68
3.1.3.5 Farklı anabilim veya anasanat dallarında yapılan EÜT DR ve SY tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	68
3.1.3.6 EÜT alanında yurt dışında yapılan DR tezlerinin konularına göre incelenmesi.....	69

3.1.3.7 Türkiye'deki EÜT DR ve SY programlarında yapılan tezlerin konularına göre değerlendirilmesi	71
3.2 Makaleler	73
3.2.1 Uluslararası hakemli dergilerde yayınlanan makaleler	74
3.2.2 Ulusal hakemli dergilerde yayınlanan makaleler	79
3.3 Bildiriler	82
3.3.1 Uluslararası Bildiriler	83
3.3.2 Ulusal Bildiriler	86
3.4 Kitaplar	89
4. SONUÇ	93
4.1 Sayılarla Türkiye Endüstriyel Tasarım Yazını	93
4.2. Akademik Çalışmaların Yayın Dillerine Göre Dağılımları	94
4.3. Akademik Çalışmaların Konularına Göre Dağılımları	95
4.4 Yeni Araştırma Alanları	99
KAYNAKLAR	101
EKLER	105
ÖZGEÇMİŞ	189

KISALTMALAR

AID	: Amerikan Agency for Industrial Development
AÜ	: Anadolu Üniversitesi
DR	: Doktora
ETAYE	: Endüstri Tasarımı Araştırma ve Yayın Enstitüsü
DTGSYO	: Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu
ETD	: Endüstri Tasarımı Derneği
ETMK	: Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu
EÜT	: Endüstri Ürünleri Tasarımı
EÜTB	: Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü
GSF	: Güzel Sanatlar Fakültesi
ICA	: International Cooperation Administration
ICSID	: International Council of Societies of Industrial Design
İDGSA	: İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
İEÜ	: İzmir Ekonomi Üniversitesi
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
İYTE	: İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
MÜ	: Marmara Üniversitesi
MSÜ	: Mimar Sinan Üniversitesi
MSGSÜ	: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
ODTÜ	: Orta doğu Teknik Üniversitesi
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
SY	: Sanatta Yeterlik
UESYO	: Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu
YL	: Yüksek Lisans
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1.1: Tasarım söylemin değişimine dair varsayımsal zaman çizelgesi (Bonsiepe, 2007).....	6
Çizelge 2.1: Türkiye'de 1971 -1982 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar (Er ve Korkut, 1998).....	18
Çizelge 2.2: Türkiye'de 1982 -2001 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar (Er ve Korkut, 1998).....	21
Çizelge 2.3: Türkiye'de 1998 -2001 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar.....	22
Çizelge 2.4: Türkiye'de 2000'li yıllarda endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar.....	24
Çizelge 2.5: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım eğitiminin yapıldığı kurumlar.....	26
Çizelge 3.1: Endüstriyel Tasarım alanındaki doktora ve sanatta yeterlik programlarının, kurumsal yapılarıdaki konumlarının analizi.....	31
Çizelge 3.2: Endüstriyel Tasarım alanındaki yüksek lisans programlarının, kurumsal yapılarıdaki konumlarının analizi.....	31
Çizelge 3.3: Endüstriyel Tasarım alanındaki lisansüstü programlarının, öğretim elemanları ve öğrenci sayıları (Mayıs 2011).....	32
Çizelge 3.4: Endüstriyel Tasarım alanındaki lisansüstü programların, DR-SY'li öğretim elemanları ve tez yönetebilecek öğretim elemanları sayılarının yıllara göre değişimi.....	32
Çizelge 3.5: Endüstriyel Tasarım alanındaki YL programlarının müfredatları üzerine analizler.....	33
Çizelge 3.6: Endüstriyel Tasarım alanındaki DR ve SY programlarının müfredatları üzerine analizler.....	34
Çizelge 3.7: Yüksek Lisans programlarına Endüstriyel Tasarım disiplini dışında kabul edilen disiplinler (İmamoğlu, 2008).....	34
Çizelge 3.8: Endüstriyel Tasarım alanındaki YL tez çalışmalarının yazım dillerine göre sayıları.....	37
Çizelge 3.9: 1971 -2009 arasında farklı bilim/sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu tezlerin yapıldıkları YL programları ve tez sayıları.....	38
Çizelge 3.10: MSGSÜ EÜT YL programında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.....	40
Çizelge 3.11: MÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.....	44
Çizelge 3.12: İTÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.....	47
Çizelge 3.13: İYTE EÜT YL programında, 1995-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.....	48
Çizelge 3.14: ODTÜ EÜT YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.....	52
Çizelge 3.15: AÜ Endüstriyel Tasarım YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.....	52

Çizelge 3.16:	1971 -2010 arasında farklı bilim/sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu tezlerin yapıldıkları DR veya SY programları.....	60
Çizelge 3.17:	Endüstriyel Tasarım konulu DR-SY tez çalışmalarının yazım dillerine göre sayıları.....	60
Çizelge 3.18:	1982 Anayasası sonrası yeniden yapılandırılan kurumlarda, 1982 öncesi yapılan Endüstriyel Tasarım konulu tezler.....	61
Çizelge 3.19:	1971 -2009 arasında endüstriyel tasarım alanında yurt dışında yapılan DR tezleri.....	61
Çizelge 3.20:	1971-2009 yılları arasında yayın yapılan uluslararası hakemli dergiler (yurt dışında yayınlananlar) ve makale sayıları.....	76
Çizelge 3.21:	1971-2009 yılları arasında yayın yapılan uluslararası hakemli dergiler (Türkiye’de yayınlananlar) ve makale sayıları.....	76
Çizelge 3.22:	1971-2009 yılları arasında yayın yapılan ulusal hakemli dergiler.....	79
Çizelge 3.23:	Türkiye’de düzenlenen uluslararası endüstriyel tasarım toplantıları..	84
Çizelge 3.24:	Önemli ulusal endüstriyel tasarım toplantıları.....	86
Çizelge 4.1 :	1971-2009 yılları arasında yapılan yayınların konuları ve yazım dillerine göre sayıları.....	96
Çizelge 4.2 :	1971-2009 yılları arasında Türkiye’de yapılan akademik çalışmaların konularının değişimini gösteren zaman çizelgesi.....	102

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1 : Türkiye’de, 1971-2009 yılları arasında, Endüstriyel Tasarım alanında lisansüstü eğitim veren kurumlardaki YL tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre yüzdelik dilimleri.....	35
Şekil 3.2 : Türkiye’de, 1982-2009 yılları arasında, Endüstri Ürünleri Tasarımı alanında yapılan YL tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre sayıları.....	36
Şekil 3.3 : Türkiye’de, 1982-2009 yılları arasında, Endüstri Ürünleri Tasarımı alanında yapılan YL tezlerinin tezlerinin yapıldıkları yıllara göre dağılımları.....	36
Şekil 3.4 : MSGSÜ EÜT YL programında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	39
Şekil 3.5 : MSGSÜ EÜT YL programında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	41
Şekil 3.6 : MÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	42
Şekil 3.7 : MÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	43
Şekil 3.8 : İTÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	45
Şekil 3.9 : İTÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	46
Şekil 3.10: İYTE EÜT YL programında, 1995-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	48
Şekil 3.11: İYTE EÜT YL programında, 1995-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	49
Şekil 3.12: ODTÜ EÜT YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	50
Şekil 3.13: ODTÜ EÜT YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	51
Şekil 3.14: AÜ Endüstriyel Tasarım YL programında, 2002-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	53
Şekil 3.15: AÜ Endüstriyel Tasarım YL programında, 2002-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	53
Şekil 3.16: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	54
Şekil 3.17: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	55
Şekil 3.18: Türkiye’deki EÜT YL programlarında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.....	56
Şekil 3.19: Türkiye’deki EÜT YL programlarında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	57
Şekil 3.20: Türkiye’de, 1982-2010 yılları arasında yapılan, Endüstriyel Tasarım konulu DR-SY tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre yüzdelik dilimleri	58
Şekil 3.21: Türkiye’de, 1982-2010 yılları arasında yapılan, Endüstriyel Tasarım konulu DR-SY tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre sayıları.....	59

Şekil 3.22: Türkiye’de, 1982-2010 yılları arasında yapılan, Endüstriyel Tasarım konulu DR-SY tezlerinin yapıldıkları yıllara göre dağılımları.....	59
Şekil 3.23: MSGSÜ EÜT DR programında, 1982-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularına göre dağılımları.....	63
Şekil 3.24: MSGSÜ EÜT DR programında, 1982-2010 yılları arasında yapılan tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	64
Şekil 3.25: MÜ EÜT SY programında, 1991-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularına göre dağılımları.....	65
Şekil 3.26: MÜ EÜT SY programında, 1991-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	66
Şekil 3.27: İTÜ EÜT DR programında, 1996-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularına göre dağılımları.....	67
Şekil 3.28: İTÜ EÜT DR programında, 1996-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	67
Şekil 3.29: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT DR ve SY tezlerinin konularına göre dağılımları.....	68
Şekil 3.30: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT DR-SY tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	69
Şekil 3.31: Türkiye’de EÜT lisans eğitimi veren bir kurumda halen görev yapmakta olan akademisyenlerin yurt dışında yaptıkları DR tezlerinin konularına göre dağılımları.....	70
Şekil 3.32: Türkiye’de EÜT lisans eğitimi veren bir kurumda halen görev yapmakta olan akademisyenlerin yurt dışında yaptıkları DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	70
Şekil 3.33: Türkiye’deki EÜT DR-SY programlarında, 1982-2010 yılları arasında yapılan DR ve SY tezlerinin konularına göre dağılımları.....	71
Şekil 3.34: Türkiye’deki EÜT DR ve SY programlarında, 1982-2010 yılları arasında yapılan DR- SY tez konularının yıllara göre dağılımları.....	72
Şekil 3.35: 1971-2009 yıllarında, Endüstriyel Tasarım alanında yayınlanan makalelerin Ulusal ve uluslararası hakemli dergilerdeki dağılımları.....	73
Şekil 3.36: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı makalelerin yıllara göre dağılımları.....	74
Şekil 3.37: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı makalelerin yıllara göre dağılımları.....	75
Şekil 3.38: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı uluslararası makalelerin konularına göre dağılımları..	77
Şekil 3.39: Endüstriyel Tasarım alanında Uluslararası hakemli dergilerde, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan makale konularının yıllara göre dağılımları.....	78
Şekil 3.40: Endüstriyel Tasarım alanında Ulusal hakemli dergilerde, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan makalelerin konularına göre dağılımları.....	80
Şekil 3.41: Endüstriyel Tasarım alanında Ulusal hakemli dergilerde, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan makale konularının yıllara göre dağılımları.....	81
Şekil 3.42: 1971-2009 yıllarında, Endüstriyel Tasarım alanında yayınlanan bildirilerin ulusal ve uluslararası dağılımları.....	82
Şekil 3.43: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı bildirilerin yıllara göre dağılımları.....	83
Şekil 3.44: Uluslararası bildirilerin dönemlere göre dağılımları.....	83
Şekil 3.45: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı uluslararası bildirilerin konularına göre dağılımları.....	84
Şekil 3.46: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı uluslararası bildirilerin konularının yıllara göre dağılımları.....	85
Şekil 3.47: Ulusal bildirilerin dönemlere göre dağılımları.....	86

Şekil 3.48: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan ulusal bildirilerin konularına göre dağılımları.....	87
Şekil 3.49: Endüstriyel Tasarım alanında, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan ulusal bildirilerin konularının yıllara göre dağılımları.....	88
Şekil 3.50: Kitap ve Kitapta bölümlerin dönemlere göre dağılımları.....	90
Şekil 3.51: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan kitapların konularına göre dağılımları.....	90
Şekil 3.52: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan kitap bölümlerinin konularına göre dağılımları.....	91
Şekil 3.53: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan kitap ve kitap bölümlerinin konularının yıllara göre dağılımları.....	92
Şekil 4.1 : 1971-1982 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları....	96
Şekil 4.2 : 1982-2001 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları....	96
Şekil 4.3 : 2001-2009 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları....	97
Şekil 4.4 : 1971-2009 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları....	97
Şekil 4.5 : 1971-2009 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının yıllara göre dağılımları.....	98

TÜRKİYE ENDÜSTRİYEL TASARIM YAZINI ÜZERİNE BİR İNCELEME: 1971 – 2009 ARASI AKADEMİK ÇALIŞMALARIN ANALİZİ

ÖZET

Türkiye’de 1950’li yılların ikinci yarısında ilk kez gündeme gelen endüstriyel tasarım eğitiminin hayata geçmesi ancak 1970’li yılların başında mümkün olmuştur. 1970’lerde başlayan eğitimle birlikte üretilmesi ve geliştirilmesi beklenen akademik bilginin temel göstergelerinden biri, yapılan yayınlar ve lisansüstü tezlerdir. Türkiye’de endüstriyel tasarımın meslek olarak konumu, kendini konumlandırışı tartışılırken disiplinin oluşmasında ve kendini tanımlamasında önemli bir yeri olan akademik çalışmalar üzerine yoğunlaşmış ampirik bir çalışma bulunmamaktadır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye endüstriyel tasarım yazınına dair güncel bir kaynakça oluşturmak, kaynakçada yer alan çalışmaların yıllara göre dağılımlarını incelemek, çalışmaları konularına göre sınıflandırarak konuların dağılımlarını incelemek ve durum değerlendirmesi yapmaktır. Araştırmanın hedefi, yapılan ampirik çalışmayla, Türkiye endüstriyel tasarım yazınına dair bir yön haritası oluşturmaktır.

Araştırmada, “Endüstriyel Tasarım Yazını” Türkiye’de yapılan akademik çalışmalar (Türkiye kaynaklı, en az bir yazarı Türk) ölçeğinde incelenmiştir. Akademik çalışmalar; lisansüstü tezler, ulusal ve uluslararası sempozyum ve kongre bildirileri, ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış makaleler ve kitapları kapsamaktadır. Çalışmanın başlangıç noktası olarak, Türkiye’de endüstriyel tasarım eğitiminin başladığı tarih olan 1971 referans alınmıştır; bitiş noktası ise 2009 yılı sonudur.

Oluşturulan kaynakçada, 403 lisansüstü tez, 85 makale, 532 bildiri, 58 kitap ve 49 kitap bölümü olmak üzere toplam 1127 adet akademik çalışma yer almaktadır. Çalışmaların yıllara göre dağılımları incelenmiş ve 2001 yılından itibaren hem sayısal olarak hem de konu çeşitliliği bakımından ciddi bir artış olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaların % 53’ü yabancı dilde (İngilizce) yapılmıştır. Akademik yükseltme kriterlerinin uluslararası yayınları destekler nitelikte olması bu durumun başlıca nedenlerindendir. Sonuç bölümünde, 1971-2009 yılları arasında Türkiye’de yapılan akademik çalışmaların konularının değişimini gösteren bir zaman çizelgesi oluşturulmuştur.

A RESEARCH ON TURKISH INDUSTRIAL DESIGN LITERATURE: THE ANALYSIS OF THE ACADEMIC STUDIES BETWEEN 1971–2009

SUMMARY

The academic education on industrial design in Turkey has come true in the 1970s, in spite of the idea of establishing these institutions has been on agenda since the 1950s. Although the graduate dissertations and journal articles are the main instruments of transmitting knowledge, interestingly, there is almost no empirical study that examines these academic works. In the light of this fact, the aim of this thesis is to compose a bibliography of the Turkish Industrial Design literature, classify books/articles by their subjects as well as to analyze the annual distribution of these works. The dissertation also aims to create a road map for writing the Turkish Industrial Design literature.

In this research, “Industrial Design Literature” will be examined on the scale of academic studies that were made in Turkey (of Turkish origin, at least one of the writers is Turkish). The academic works consist of graduate theses, national or international symposium and congress papers, articles published in national or international peer-reviewed journals and books. This research starts from 1971, with reference to the year when the industrial design education starts in Turkey, and the endpoint is the end of 2009.

The bibliography is composed of 1127 academic works (403 graduate theses, 85 journal articles, 532 bildiri, 58 books and 49 book chapters). The annual distribution of the studies were evaluated, and it is determined that after 2001 both the amount and the variety of subjects are increased. 53% of the studies were made in a foreign language (English). One of the main reasons is, the academic promotion criteria in Turkey supports international publications. In the conclusion chapter, a timetable that shows the changes in subjects of the academic studies between 1971-2009 is composed.

1. GİRİŞ

1.1 Giriş ve Çalışmanın Amacı

Batıya baktığımızda, endüstriyel tasarımın önce endüstride yaratıcı bir etkinlik olarak ortaya çıktığı ve endüstride duyulan ihtiyaç nedeniyle firmaların endüstriyel tasarım eğitimini talep ve finanse ettikleri görülmektedir (Er, 2004a).

Türkiye’de ise, tasarım disiplini endüstriden önce akademide kendine yer bulmuştur (Er, 1993). 1950’li yılların ikinci yarısında ilk kez gündeme gelen endüstriyel tasarım eğitiminin hayata geçmesi ancak 1970’li yılların başında mümkün olmuştur. Eğitim kurumlarının açılması ile birlikte eğitim kadrolarının da yetiştirilmesi gerekmiş ve sonraki 10 yıllık süreçte lisansüstü programlar da açılmıştır. Endüstrinin gerçek tasarım gereksinimi ortaya çıkmadan çok önce ortaya çıkan (Er, 1993), endüstriyel tasarım eğitimi ve dolayısıyla disiplini, ilk olarak kendini tanıtmak ve tanımlamakla ilgili sorunlarla uğraşmıştır. Kurumlardan mezun tasarımcıların çoğu, disiplinin endüstrideki gerekliliğinin farkında olunmaması ve talep olmaması nedenleriyle istihdam edilememişlerdir. Dolayısıyla, ilk yıllarda ortaya çıkan somut endüstriyel tasarım ürünleri de çok sayıda değildir. Türk toplumsal hayatını derinden etkileyen gelişmelerin yaşandığı 80’li yıllar disiplinin geçiş yılları olarak tanımlanabilir (Er,Ö.; 1998). 1990’lı yılların sonu, 2000’lerin başıyla ivmelenen ve günümüze kadar gelen süreçte ise, endüstriden gelen talebin oldukça arttığı gözlemlenebilir. Disiplinin kendine yer edinme sıkıntısının yerini, varoluş biçimi kaynaklı tartışmalar, Türkiye’de endüstriyel tasarım, Türk tasarımı, inovasyon gibi konular almıştır. Günümüzde, Türkiye’de disiplinin ürettiği somut ürünler azımsanamayacak ölçüdedir. Geldiğimiz nokta itibarıyla artık disiplinin ürettiği somut ürünler dışında, akademik alanda disiplin tarafından üretilen bilgi de sorgulanabilir.

“Bir disiplinin, mesleğin gelişimini değerlendirmek için o etkinlik alanının somut ürünlerine bakmak gerekli olmakla beraber yeterli değildir. Bu ürünlerin tanımlanması, incelenmesi, tarihi ve eleştirisi, ürünleri ortaya koyan etkinliğe özgü yetenek ve bilginin doğası, edinilmesi, aktarılması (eğitim), geliştirilmesi (araştırma), tasnifi ve disiplin içinde paylaşılması, tartışılması, tüm bu bilginin disiplin dışındakilere aktarılması, o mesleğin, disiplinin kurumsallaşmasında en az somut ürünler kadar önemlidir. Bir disipline ait yazılı söylem ve literatür yukarıdaki unsurların temel taşıyıcısı ve paylaşım unsuru olarak

disiplinin gelişiminde hayati bir rol oynar. Bu anlamda endüstriyel tasarım yazını endüstriyel tasarım disiplinin, mesleğinin ayrılmaz bir parçasıdır" (Er, 1998a).

Türkiye’de 1970’lerde başlayan eğitimle birlikte üretilmesi ve geliştirilmesi beklenen akademik bilginin temel göstergelerinden biri yapılan yayınlar ve lisansüstü tezlerdir. Genelde, Türkiye’de endüstriyel tasarımın meslek olarak konumu, kendini konumlandırışı tartışılırken disiplinin oluşmasında ve kendini tanımlamasında önemli bir yeri olan akademik çalışmalar üzerine yoğunlaşmış ampirik bir çalışma bulunmamaktadır.

Bu araştırmanın amacı, Türkiye Endüstriyel tasarım yazınına dair güncel bir kaynakça oluşturmak, konularına, yayın yıllarına göre dağılımlarına, hangi yıllarda hangi konular üzerinde çalışıldığına göre bu kaynakçayı sınıflandırmak ve durum değerlendirmesi yapmaktır. Araştırmanın hedefi, yapılacak olan ampirik çalışmayla, Türkiye endüstriyel tasarım yazınına dair bir yön haritası oluşturmaktır.

Krippendorf’a (2006) göre, “hiçbir meslek, hiçbir akademik disiplin üyelerine, ve başkalarına kendini izah etme yeteneği sağlamadan, devamlı olarak yeterliliklerini geliştirmeden ve diğer disiplinlerle işbirliği içinde çalışmalarının getirebileceği faydaları kanıtlamadan varlığını sürdüremez.” Tasarım yazını (tasarım literatürü), tasarım söyleminin dolayısıyla tasarım disiplininin gelişmesini sağlayacak önemli unsurlardan biridir (Krippendorf, 2006).

“Tasarım alanında akademisyenlik (sadece konuşmak değil, tasarım söylemini yazmak) tasarım için politik bir gerekliliktir. Tasarım uygulamalarının ve araştırma sonuçlarının belgelendirilmesi, yeniden keşfetmeleri ve yanlışların tekrarlanmasını önleyebilir. İnternet üzerinden yazılara ve imajlara otomatik erişim ile büyük atılım yapılmasına rağmen, tasarım bilimini ilgilendirecek sentez düzeyine ulaşılmamıştır. Tasarım literatürünü sentezleyen, öneriler sunan, tasarım metotlarını kodlayan ve önemli örnekleri tanımlayan ders kitapları ve tezler yazılmayı bekliyor” (Krippendorf, 2006).

Bu çalışmada, “Endüstriyel Tasarım Yazını” Türkiye’de yapılan akademik çalışmalar (Türkiye kaynaklı, en az bir yazarı Türk) ölçeğinde incelenecektir. Akademik çalışmalar; lisansüstü tezler, ulusal ve uluslararası sempozyum ve kongre bildirileri, ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış makaleler ve kitapları kapsamaktadır. Oluşturulan kaynakçaya alınan çalışmaların nitelikleri çalışmanın yöntemi ve sınırları bölümünde ayrıntılı olarak açıklanacaktır. Kaynakçanın başlangıç noktası olarak, Türkiye’de endüstriyel tasarım eğitiminin başladığı sene olan 1971 referans alınmıştır; bitiş noktası, 2009 yılı sonudur.

1.2 Türkiye Endüstriyel Tasarım Yazınına Dair Yapılmış Çalışmalar

Türkiye’de Endüstriyel tasarım yazınına dair yapılan ilk çalışma 1998 yılında yayınlanan “*Notlar+Kaynakça*” dır. Fatma Korkut, Özlem Er ve Alpay Er tarafından derlenen çalışma, Türk Tasarımcıların Serüveni-Designers’ Odyssey’98 etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilmiş bir projedir. Oluşturulan kaynakça, Türkçe özgün makaleleri, görüş ve haber metinlerini, kitapları, Türkçe’ye çevrilmiş yabancı metinleri ve Türk tasarımcı ve akademisyenler tarafından yazılmış yabancı dilde metinler ile Türkiye’de endüstriyel tasarım hakkında yabancı dilde yazılmış raporları kapsamaktadır. Lisansüstü tezler kaynakçaya ayrı bir bölüm olarak dahil edilmiştir (Er, 1998a).

Kaynakça’ya dahil edilen metinlerin seçiminde beş temel ölçüt gözetilmiştir: başlığında endüstriyel tasarıma doğrudan referans taşıyan metinler; başlığında endüstriyel tasarıma doğrudan referans taşımasa bile metin içinde endüstriyel tasarımın kısmen de olsa tartışıldığı metinler; halen endüstriyel tasarım eğitiminde yer alan kişilerce yapılan ve endüstriyel tasarımı dolaylı da olsa içeren çalışmalar; endüstriyel tasarım konusunda yapılan çeviriler; endüstriyel tasarım konusunda yabancı dilde basılmış Türkiye kaynaklı ve konulu metinler (Er, 1998a).

Kaynakça, oldukça geniş bir kapsama alanına sahiptir. Çalışmanın derlendiği dönemde yayınların kısıtlılığı, endüstriyel tasarımın popülerliğinin bugünkü düzeyde olmadığı ve çalışmanın bu alanda yapılan ilk çalışma olduğu göz önünde bulundurulduğunda kapsam alanının geniş tutulması açıklanabilir. Akademik çalışmalar (tezler dışında), ayrı gruplanmamıştır. Kaynakça, 1957 Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu’nun açılışı hakkında Hayat dergisinde çıkan yazı ile başlar. 1960’larda Mimarlık ve Yapı gibi mimarlık dergilerinde çıkan *endüstri dizaynı* konulu metinlerden başlayarak, 80’li yılların sonunda ortaya çıkan popüler tasarım yayınlarında yer alan metinlerin, tasarım eğitimi veren kurumların kuruluş raporlarının da bulunduğu *Kaynakça*’da yer alan sempozyum, kongre bildirileri, akademik makaleler ayrı bir bölüm olarak incelenmemiştir. Değerlendirmeler yapılırken de böyle bir ayırım söz konusu değildir.

Çalışmanın *Notlar* bölümünde derlemeyi yapanlar tarafından, 10 yıllık dönemlere ayrılarak Türkiye’de tasarım yazını genel olarak değerlendirilmiştir. 1970’li yıllar ve öncesinin ele alındığı ilk bölümde Korkut (1998), Türkiye’de 70’li yılların, endüstriyel tasarım eğitimi ve mesleği açısından başlangıçların ve somut gelişmelerin yaşandığı, alanda eğitim veren öncü akademisyenlerin meslek hakkında ilk makalelerinin yayımlandığı, ilk ulusal yarışmanın düzenlendiği yıllar olarak önemine

değindir. Kaynakça incelendiğinde ise 70'li yılların tasarım yazının çoğunlukla dönemin önemli mimari dergilerinden olan Yapı Endüstrisi, Mimarlık ve Yapı dergilerinde yer aldığı görülmektedir (Korkut, 1998).

Özlem Er (1998), bir geçiş dönemi olarak nitelendirdiği, 1980'li yıllarda Endüstriyel tasarım alanına ilişkin yayın ortalamasının, yıl başına 7 olduğunu belirtir ve 70'li yıllar ve öncesinde yayınlanan metinlerdeki, Türk okuyucusuna endüstriyel tasarım disiplinin tanıtılması kaygısının yerini, 80'li yıllarda tasarımda anlamlama, ergonomi, insan-makine ilişkisi gibi özelleşmiş konularda yapılan yayınlara bıraktığını söyler. 80'li yılların sonuna doğru yayınlanmaya başlayan *Arredamento Dekorasyon* ve *Tasarım* dergileriyle popüler tasarım yazılarında dikkate değer bir artış gözlemlenir (Er,Ö; 1998).

1990'lı yılları, *Türk tasarım söyleminde bir aşama* başlığı altında değerlendiren Alpay Er (1998b), 90'lı yıllarda yıl başına düşen yayın ortalamasını 28'e yükseldiğini belirtir ve disipline özgü bir mesleki söylem oluşumunu mümkün kılacak bu artışın nedenlerini, dışsal ve içsel dinamikler olarak ikiye ayırır: Dışsal dinamikleri, 1980'lerde uygulanmaya başlanan liberal politikaların 90'lı yıllara yansıyan rekabet arttırmaya yönelik etkileri, Gümrük Birliği gibi uygulamalar oluştururken; içsel dinamiklerin ilk unsuru artan endüstriyel tasarımcı sayısıdır. Bu unsurun iki temel etkisi gözlemlenmektedir; akademik ve mesleki amaçlarla yazı yazan tasarımcı sayısının artması ve bu yazıları okuyacak okur sayısının artması.

1980'li yılların sonunda yayımlanmaya başlayan, klasik mimarlık dergilerinin dışındaki dekorasyon- iç mimarlık dergilerinin sayısı, 90'larda daha da artacaktır. Bu dergiler arasında, kendini "tasarım kültürü dergisi" olarak tanımlayan *Arredamento Dekorasyon* (1998 yılında adı *Arredamento Mimarlık* olur), endüstriyel tasarım konusundaki yazılara en çok yer veren yayındır.

Türkiye'de ilk süreli endüstriyel tasarım yayını, 1978 yılında kurulup 1984'te kapanan Endüstri Tasarımı Derneği'nin (ETD) bültenidir. İkinci olarak, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu (ETMK) tarafından 1992-1994 yılları arasında yalnızca 3 sayı çıkabilmiş *Tasa...* dergisini gösterebiliriz (Er, 1998b). 1996 yılındaki ETMK Genel Kurul toplantısında, geniş kitlelere ulaşması hedeflenen bir tasarım yayını çıkartılmasına karar verilir ve 1998'de *Nesnel [1]* yayınlanır. Yılda bir kez *Arredamento Mimarlık* dergisinin eki olarak yayınlanması planlanan (Er ve diğerleri, 1998) *Nesnel* kitap dizisinin ilki ve maalesef sonuncusu olan *Nesnel [1]* hala tasarım yazınında önemli bir yere sahiptir. "Türkiye'de Tasarım Eğitimi" başlıklı ilk ve tek sayı yarı profesyonel yarı akademik olarak nitelendirilebilir (Tanglay, 2007).

1990'lı yıllarda akademik kaynaklı yazılarda da ciddi bir artış görülmektedir. Er (1998b), bu artışın temel nedenini araştırmayla üretilen bilginin ve pratikle üretilen deneyimin iletilmesi olarak açıklamakla birlikte; 90'lı yılların ortalarında akademik yükseltme kriterlerinin başat unsurunun yayın yapmak olmasına da değinir. Aynı zamanda 1994'te ODTÜ tarafından düzenlenen Uluslararası Ürün Tasarımı Sempozyumu ve 1996'da İTÜ tarafından düzenlenen 2. Ulusal Tasarım Kongresi de yayın yapılması için platform oluşturmuşlardır (Er, 1998b).

Notlar+Kaynakça'dan (1998) bu yana geçen süre içerisinde, başka bir kaynakça çalışmasına rastlanmamaktadır. Sözü edilen çalışmanın, akademik yayın ayrımı yapılmadan derlendiği dikkate alınarak, endüstriyel tasarım disiplinine dair Türkiye kaynaklı akademik çalışmalara ilişkin bir araştırma bulunmadığı söylenebilir.

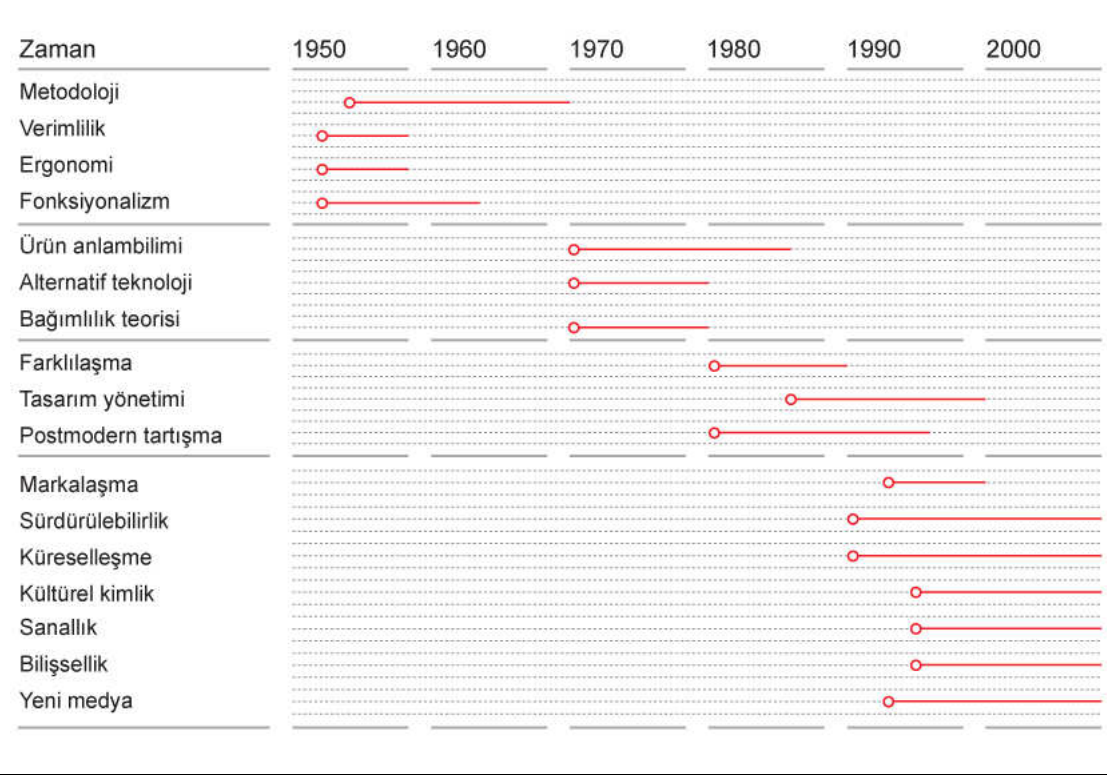
Literatürde, endüstriyel tasarım yazını üzerine yapılmış bir inceleme olup olmadığına dair araştırma yapılmış, ilgili veriye rastlanmamıştır. Ancak, Bonsiepe'nin tasarım araştırması konulu bir makalesinde, tasarım söylemine dair oluşturduğu varsayımsal zaman çizelgesi dikkat çekicidir (Çizelge 1.1). Bonsiepe (2007), varsayımsal çizelgesinin ampirik bir çalışmayla doğrulanması gerektiğini belirtir:

"Tarihsel bir araştırma projesi dahilinde tasarım söyleminde yer alan konuların ortaya çıkışları ve gündemde kaldıkları süreye ilişkin bir zaman çizelgesi çıkarmak mümkündür. Bu çizelge aynı zamanda söylemin iniş ve çıkışlarını da gösterecektir. Belirli konular yok olur ve yenileri belirir, bazen eski olanlar yeniden gündeme gelebilir. Bu konu, tasarım tarihi üzerine oldukça verimli bir çalışma alanı olabilir. Baskın söylemin, tasarım eğitiminde müfredatların farklılaşmasında nasıl bir etkisi olduğunu sorgulamak ilgi çekici olurdu. Zaman çizelgesi açıklayıcı bir amaç taşımaktadır ve detaylı bir ampirik çalışmayla doğrulanması gerekmektedir."

Bonsiepe'nin çizelgesi incelenirken, bu çizelgenin endüstriyel tasarım söylemi üzerine özelleşmemiş olup, genel olarak tasarım disiplinlerini kapsayan bir varsayımsal çizelge olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu varsayımsal çizelgeye göre (Çizelge 1.1): *Metodoloji* konusu 1950'lerin ortalarında başlayıp 70'li yıllara dek gündemdedir. *Ergonomi*, ve *verimlilik* 50'li yılların ilk yarısında ortaya çıkmış ve 60'lara dek gündemde kalmıştır. *Fonksiyonalizm* ise aynı yıllarda başlayıp varlığını 60'ların ortalarına kadar sürdürmüştür. *Alternatif teknolojiler* ve *bağımlılık teorisi* konuları ise 1970'lerle beraber gündeme gelmiş ve 80'lere kadar devam etmişlerdir. Aynı yıllarda *ürün anlambilimi* de gündemdir ve diğerlerinden farklı olarak 80'lerin sonuna kadar varlığını sürdürecektir. *Farklılaşma* ve *Pomo (postmodernist) tartışma* 80'lerin başından 90'ların ortalarına kadar, *tasarım yönetimi* ise 80'lerin ortalarından 2000'leri ilk yarısına kadar etkili olacaktır. *Küreselleşme* ve *sürdürülebilirlik* 90'ların başında gündeme gelen ve halen geçerliliğini sürdüren konulardır. Takip eden

birkaç yıl içerisinde *yeni medya* ve *markalaşma* konuları gündeme gelir. *Markalaşma* 2000'lerin ilk yıllarına dek revaçtayken, *yeni medya* halen gündemdedir. *Sanallık*, *bilişsellik* ve *kültürel kimlik* 1990'lı yılların ikinci yarısında gündeme gelen ve halen varlığını sürdüren söylemlerdir.

Çizelge 1.1: Tasarım söylemin değişimine dair varsayımsal zaman çizelgesi (Bonsiepe, 2007).

1.3 Çalışmanın Yöntemi ve Sınırları

Bu araştırma kapsamında, Endüstriyel Tasarım alanında Türkiye'de 1971-2009 yılları arasında yapılan akademik çalışmalar üzerine bir kaynakça oluşturulması, çalışmaların konularına göre sınıflandırılması ve durum analizi yapılması hedeflenmiştir.

Bu araştırma, oluşturulan kaynakça ışığında olguları tanımlamayı, anlamayı, neden-sonuç ilişkisi kurarak açıklamayı amaçlayan ampirik bir araştırmadır.

Araştırmanın ilk aşamasında verileri doğru okuyabilmek adına, tarihsel sürece ilişkin literatür taraması yapılmış ve Türkiye'de endüstriyel tasarım disiplinin gelişimini etkileyecek olaylar kronolojik olarak sıralanmıştır. Akademik yazını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilecek unsurlar tanımlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın ikinci aşaması ise, detaylı ve çapraz bir tarama gerektiren güncel bir kaynakça oluşturmak olmuştur. 1998'e kadar olan veriler için, büyük ölçüde *Notlar*

+Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını çalışmasından faydalanılmış, kaynakça araştırma sırasında ulaşılan bilgiler ile güncellenmiştir. Üniversite kütüphaneleri, online YÖK tez arama motoru, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, eğitim kurumlarının web sayfaları, akademisyenlerin web sayfaları ve yayın listeleri, on-line veri tabanları, kullanılarak detaylı tarama çalışmaları yapılmıştır. Yayın listelerine ulaşabilmek için ETMK Platform'a, İTÜ Lisansüstü grubuna ve kurum web sayfalarında yayın listeleri bulunmayan akademisyenlere e-posta yolu ile ulaşılmış ve yayın listelerini göndererek kaynakça çalışmasına katkıda bulunmaları istenmiştir. Belli başlı ulusal ve uluslararası dergiler, Türkiye'de düzenlenen, Endüstriyel Tasarım disiplinine dair sempozyum kitapları ve disipline dair ulaşılabilen uluslararası sempozyum kitapları taranmıştır.

Kaynakça çalışması, 1971-2009 yılları arasında endüstriyel tasarım alanında yapılmış Türkiye kaynaklı (en az bir yazarı Türk) akademik çalışmaları kapsamaktadır ve aşağıda belirtilen alt başlıklardan oluşmaktadır.

- Lisansüstü tezler:
 - Türkiye'deki enstitülerde endüstriyel tasarım alanında yapılan lisansüstü (yüksek lisans ve doktora, sanatta yeterlik) tez çalışmaları,
 - Türkiye'deki farklı anabilim dallarında endüstriyel tasarım konusunda yapılan lisansüstü tez çalışmaları (anahtar kelimelerinde, özetinde endüstriyel tasarıma referans veren çalışmalar),
 - Türkiye'de endüstriyel tasarım eğitimi veren akademisyenler tarafından yurt dışında yapılan doktora tezi çalışmaları,
 - 1980 öncesi akademilerde yapılmış yeterlik çalışmaları.
- Makaleler : Ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanan makaleler.
- Bildiriler: Ulusal ve uluslararası akademik toplantıların (sempozyum, kongre, seminer) bildiri kitaplarında yer alan bildiriler (e-kitaplar da dahil).
- Kitaplar: Kitap, kitapta bölüm, çeviri kitap niteliğinde olan kitaplar.

Türkiye'de oluşturulan akademik bilginin önemli çıktılarından olan lisansüstü tezler kaynakçanın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu bölümde yer alan, 'farklı anabilim dallarında endüstriyel tasarım konusunda yapılan lisansüstü tez çalışmaları' başlığı altında derlenen tezler için yapılan taramalar, anahtar kelimelerinde, özetinde endüstriyel tasarıma referans veren çalışmalarla sınırlanmıştır. Anahtar kelimelerinde ve özetinde 'endüstriyel tasarım'a referans

vermeyen fakat alana ilişkin tezler olabileceği düşünülerek, eksik veriler olabileceği belirtilmelidir. Aynı durum, akademilerde yapılan yeterlik tezleri için de geçerlidir.

Makaleler için yapılan kaynakça çalışmasında, akademisyenlerin ve kaynakça çalışması için yayın listelerini göndererek katkıda bulunanların yayın listelerinin yanısıra, belli başlı ulusal ve uluslararası tasarım dergileri taranmıştır.

Taranan uluslararası hakemli dergiler: Design Issues, The Design Journal, Design Studies, Journal of Design History, International Journal of Design, Design Management Journal, Design Management Review, International Journal of Art & Design Education, Design and Culture, METU Journal of the Faculty of Architecture (ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi), AIZ ITU Journal of the Faculty of Architecture. Taranan ulusal hakemli dergiler şunlardır: MSGSÜ Tasarım+Kuram Dergisi; İTÜ Dergisi/a: Mimarlık, Planlama, Tasarım; İTÜ Dergisi/b: Sosyal Bilimler; Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi; AÜ Sosyal Bilimler Dergisi.

Bildiriler için yapılan kaynakça çalışmasında, sistematik bir taramanın yapılması oldukça güçtür. Bu nedenle çalışmanın bu bölümü, akademisyenlerin kişisel yayın listeleri ve araştırmacılar tarafından *Kaynakça* çalışmasına eklenmesi için gönderilen yayın listeleri temel alınarak oluşturulmuştur. Her ne kadar, Türkiye’de düzenlenen, disipline dair akademik toplantıların bildiri kitapları ve ulaşılabilen uluslararası akademik toplantıların bildiri kitapları taransa da eksik veriler olabilir. 1998’e kadar olan verilerin çoğu *Notlar+Kaynakça* çalışmasından alınmıştır. Taranan ulusal bildiri kitapları, İTÜ Ulusal Tasarım Kongreleri, 4T - Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansları’na aittir.

Araştırmanın bir sonraki aşamasında ise, oluşturan güncel *Kaynakça*’ya dair veriler düzenlenerek, her bir başlık için ayrı ayrı yıllara göre dağılımları, konularına göre dağılımları, konuların yıllara göre dağılımları incelenmiştir. Oluşturulan *Kaynakça*’nın konularına göre sınıflandırılması 8 ana başlık altında olmuştur:

- *Yöntem,*
- *Eğitim,*
- *Yönetim,*
- *Kültür-Kuram-Eleştiri,*
- *Kullanıcı-İnsan Faktörleri- Ergonomi,*
- *Tarih,*
- *Üretim-Malzeme-Teknoloji*
- *Diğer* (yukarıdaki başlıkların dışında kalan durumlar için).

Bir alışma, içeriğine göre birden fazla konu başlığının altında yer alabilir. Örneđin, 'Stil Kavramı: Endüstriyel Tasarımdaki Algısı ve Rolü zerine Bir Araştırma' isimli YL tezi, içeriği nedeniyle hem *Kültür-Kuram-Eleştiri* hem de *Tarih* başlığı altında sınıflandırılmıştır.

Sınıflandırma yapılırken, çalışmanın adı, anahtar kelimeleri, zeti, içindekiler ve sonuç bölümleri referans alınmıştır. Sempozyum ve kongre bildirileri bölümünde, bazı çalışmaların özetlerine ulaşılamaması nedeniyle, sınıflandırma çalışması diğer bölümler kadar detaylı yapılamamıştır.

2. TÜRKİYE'DE ENDÜSTRİYEL TASARIM'IN AKADEMİK ALAN OLARAK GELİŞİMİ

Bu bölümde, Türkiye'de Endüstriyel Tasarım disiplininin tarihsel gelişim süreci ortaya konmaya çalışılmıştır. Endüstriyel tasarım alanında yapılan akademik çalışmaları analiz edebilmek için akademik alan olarak gelişimi hakkında kronolojik ve detaylı bilgiye ihtiyaç vardır. Her ne kadar bu çalışma, disiplinin pratik alanda gelişimini kapsamasa da, süreci doğru okuyabilmek adına paralel bir anlatım izlenmeye çalışılmıştır.

Türkiye'de Endüstriyel tasarım disiplinin endüstriden önce eğitim kurumlarında yer aldığı göz önünde bulundurulduğunda (Er, 1993), disiplinin gelişim sürecinin eğitim kurumları özelinde incelenmesi olasıdır. Eğitim programlarının nitelikleri, kökenleri, kurumların etkisi altında kaldıkları ekoller, kurumlarda çalışan akademisyenler (özellikle bölümlerin kuruluş dönemlerinde) ve eğitim kökenleri dikkate alınarak çözümlemeler yapılmaya çalışılacaktır.

2.1 Endüstri Dizaynı'ndan Endüstriyel Tasarım'a: İlk Adımlar

İlk olarak 1. Dünya Savaşı sonrasında Amerika'da kullanılan "Endüstriyel" tasarım teriminin (Pulos,1998), Türkiye'de ilk gündeme gelişi 1950'li yıllara denk düşmektedir (Er,2004a). Amerika'da ve batıda önce endüstride ortaya çıkan endüstriyel tasarım etkiliğinin daha sonra firmaların talebi ve finansal destekleriyle eğitim alanına taşındığı bilinmektedir. Er (2004a), "endüstrideki tasarım gereksinimi bu alanda eğitimi de gündeme getirmiştir" der ve örnek olarak Amerika'da kurulan ilk endüstriyel tasarım programının, Carnegie Institute of Technology bünyesinde yakınlardaki Westinghouse firmasının isteği ve desteğiyle 1930'li yılların başında açıldığını belirtir.

Türkiye'de endüstriyel tasarım önce eğitim alanında, çok sonraları ise endüstride varlığını gösterecektir (Er, 1993; Düzakın, 2000). Er (2004a), bu durumu şöyle açıklar:

"...Türkiye'de üretici firmaların ürün tasarımına gereksinim duymasından yıllar önce endüstriyel tasarım eğitimi nasıl gündeme gelebildi?

Bunun cevabı gene 1950'li yılların sonu 60'ların başında bulunabilir. Bu yıllar Türkiye'nin sanayileşerek gelişme ve modernleşme projesinin başladığı döneme denk gelir. O dönem ki yaygın görüş, endüstrileşmenin özünde teknolojik bir sorun olduğu, teknolojinin transfer edilmesi ve zamanla özümsemesiyle endüstrileşmenin gerçekleşeceği yönündeydi. Yerli endüstri bu süreçte kendi pazarında dış rekabete karşı korunmalıydı. Gerisi kendiliğinden gerçekleşecek ve endüstriyel bir toplumun gereksinim duyduğu her şey, ki buna endüstri tasarımı disiplini de dahildi, bu düzen içinde yerini alacaktı. Gelişme ekonomisi disiplini 'Modernleşmeci Gelişme Kuramı' diye bilinen bu görüşe göre, gerekli şartlar sağlandığında ekonomik ve sosyal gelişme her ülkede daha önce gelişmiş ülkelerde olduğu şekliyle gerçekleşecekti. Bu görüşü kendi alanımıza tercüme edersek; endüstrileşiyoruz öyleyse, endüstrileşmiş ülkelerde olduğu gibi, imal edilecek endüstriyel ürünleri tasarlamak için birilerine otomatikman gereksinim duyulacaktı."

Türkiye'de endüstriyel tasarım disiplinine dair ilk adımlar 1955 yılında atılmaya başlanır. Amacı ABD için stratejik önem sahip ülkelerin ekonomilerini geliştirmelerine yardım ederek, büyüyen Sovyet etkisi karşısında ekonomik ve politik olarak güçlenmeleri sağlamak olan International Cooperation Administration (ICA) yardım programı bu adımlardan biridir (Er ve diğerleri, 2003). Bu yardım programı, Amerikan endüstri tasarımı firmalarını, gelişmekte olan ülkelerin mevcut el sanatları ürünlerini uluslararası pazarlarda satmalarına yardımcı olma amacıyla görevlendirir. Türkiye, İsrail ve Hindistan ile ilgili projeler hazırlaması için Peter Muller-Munk Associates firması görevlendirilir (Er ve Korkut, 1998). Düzakın (2000), 1955-1957 arasında yürütülen bu projenin başarılı olmadığını fakat endüstriyel tasarımın, endüstri ve ekonomi için önemli olduğu fikrinin tohumlarını attığı söyler. Amerikan ICA yardım programına dair bir diğer önemli konu ise, bu proje ile bağlantılı olarak kurulan Orta Doğu Teknik Üniversitesi'dir (Er ve diğerleri, 2003). Üniversitenin kuruluşu sırasında kendisine danışılan, Pennsylvania University School of Fine Arts Dekanı Prof. Holmes Perkins'in hazırladığı 1957 Temmuz ayı tarihli raporunda, Mimarlık Fakültesi bünyesinde bir endüstriyel tasarım bölümünün kurulmasını önerdiği görülmektedir (Payaslıoğlu, 1996'dan aktaran; Er ve diğerleri, 2003).

1955'teki bir diğer önemli gelişme ise İstanbul'da kurulması planlanan Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'dur. Aslında, temelleri çok önceden atılmaya başlanmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarının önemli kurumlardan biri olan Gazi Eğitim Enstitüsü'nden yeni mezun olmuş üç kişi (Sait Yada, Emin Barın, Ferit Apa) ileride kurulması planlanan Tatbiki Güzel Sanatlar Okuluna öğretmen yetişmek üzere Almanya'ya gönderilir. İkinci Dünya Savaşı'nın tüm şiddetiyle sürdüğü dönemde Türkiye'ye geri dönen eğitimci adayları, okulun kurulmasına imkan tanımayan koşullar nedeniyle başka kurumlarda çalışmaya başlarlar. O dönemde Mesleki Teknik Öğretim Genel Müdürü Ferit Saner tarafından, 1955'de kurulum için resmi girişimlere başlanır ve

İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Prof. Sabri Doğan'ın iletişime geçtiği Prof. Adolf G. Schneck kuruluş çalışmaları için görevlendirilir (Ak, 2008). Ak (2008) , kuruluş çalışmalarının başlamasının Gazi Eğitim Enstitüsü hocaları Sait Yada, Ferit Apa, Hakkı İzzet, Hayrullah Örs ve Hakkı Uludağ'dan oluşan ekibin etkisiyle olduğunu söyler. Telli (2006), Gazi Eğitim Enstitüsü hocalarla ilgili benzer bir saptamada bulunur:

“... Uygarlığa ilerleyen dünyada, endüstri devrimi hakim oluyordu. Halkı buna hazırlamak gerekiyordu. Yoz ürünlerin yer alması için uğraşıyorlardı. Bugün bile bazı kişilerce anlaşılamayan bu uygulama, çağdaş anlayışın uygulaması, uygulamalı sanatların başlangıcıydı. Yıllar sonra (İkinci dünya Savaşı'ndan sonra), Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nu bu ekip kurmuştur. Bu çalışmalar, uygulamalı sanatlar okulundan sonra, endüstrinin daha çok ilerlemesiyle önce İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde, Orta Doğu Teknik Üniversite'sinde, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde ve sonra daha birçok üniversitemizde kurulan *tasarım* ve *endüstri tasarımı* bölümlerinin başlangıcı olmuştur”.

Endüstriyel Tasarım eğitimin endüstrinin daha çok ilerlemesiyle başladığı savı Türkiye için geçerli olmasa da, Telli'nin yaptığı saptama tasarım eğitiminin izlerinin Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu ve hatta Gazi Eğitim Enstitüsü'nde takip edilebileceğini işaret etmesi bakımından önemlidir.

Bir diğer önemli ize de, 1955 yılında Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'nun kuruluş çalışmalarını yürüten Prof. Adolf G. Schneck'in İstanbul, Ankara ve Bursa'daki sanat ve mesleki eğitim okullarını ziyareti sonrasında hazırladığı raporda rastlanır. Prof.Schneck, incelemeleri sonucu Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu bünyesinde açılmasını önerdiği bölümler arasında Endüstriyel Tasarım Bölümü de (Almanca orijinal metinde 'Industrielle Formgebung' olarak geçmektedir) bulunmaktadır. Diğer önerilen bölümler: Mobilya ve iç mimarlık, grafik, seramik, metal teknikleri, altın ve gümüş işçiliği, dekoratif resim, cam ve cam yontma bölümleridir (Ak, 2008).

Prof.Schneck'in, Türkiye gelişinin ardından 22 Mart 1955'te Teknik Öğretim Genel Müdürü Ferit Saner'e gönderdiği mektupta değindikleri oldukça önemlidir (Ak, 2008):

“...Devletin zanaat eğitimin sorumluluğunu üzerine alıp, finanse etmesi; bu işi zanaat işletmelerinin ya da sanayicilerin üstlenmesi gerçekleşinceye ya da bunu üstlenecek bu türden işletmeler ortaya çıkıncaya kadar beklenmemesi, benim alışık olduğum bir durum değildir. Ama devletinizi iyi zanaatçılara ihtiyacı olduğunun ve bu iş için sağlam bir eğitim gerektiğinin farkındadır.

Avrupa ülkelerinde durum bunu tam tersidir. Zanaatkar gençler, ya bağımsız yetişirler ya da işi, sanayi kuruluşlarının kendilerinin kurup işlettiği atölyelerde öğrenirler. Bizim ülkemizdeki (Almanya) mesleki okullar ise, bir zanaat atölyesinde öğrenilemeyecek olan alanlarda ek dersler alınabilecek yerlerdir. Bunlar, kurumsal derslerin yanı sıra, alanın gerektirdiği çalışmaları da içerir. Amaç, çıraklara ustanın yanında yapma olanağı

bulamadıkları bazı işler yaptırmaktır. Bu ders, haftada 1 gündür; çırak, diğer 5 gün ustasının yanında çalışır.

Ama sizin yönteminizin de pek çok avantajı var, çünkü bağımsız bir zanaatçılık olmadığı ve bir ülke için gerekli olan sanayi henüz kurulmadığı bir durumda, her şeyi yoktan var etmeniz gerekir. Sizin meslek okullarınız o kadar iyidir ki, daha büyük işlevler üstlenip, bir tür zanaat işletmesi haline gelmişlerdir.

Bu nedenle, bir Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'nun çalışanları ve yöneticileri, çok önemli bir görev üstlendiklerini, bunun büyük bir sorumluluk olduğunu bilmelidirler. Çünkü, söz konusu olan yalnızca doğunun kültür mirasını korumak değil, ülkenin ekonomisine ve kalkınmasına yardımcı olacak yeni yollar da bulmaktır.

Avrupa'da kısmen yüz yıldan daha uzun süredir var olan Tatbiki Güzel Sanatlar Okulları, her zaman ekonomi-politiğin önemli bir unsuru olmuşlardır. Ülke sanayinizin önemi ve sanayi mallarının dünya pazarındaki yeri, bugün bile onların etki alanına ve öğretim üyelerine bağlıdır.

Zanaatçılık ve sanayi dallarında bir öğretmen, tasarımcı ve teşvikçi olarak senelerce çalışmış olduğum için, kendi ülkemde de, yabancı ülkelerde de, bu görevin pek önemsenmemesinin ekonomi-politiği ne büyük tehlikelerle karşı karşıya bırakabileceğini görebiliyorum.

Gerçi, şundan eminim ki, Türk hükümeti, bunu öncelikli görev olarak görüyor. Ama hükümetin bu yaklaşımı, diğer ülkelerin teşvik ve deneyimlerinin bu türden bir girişimin başarılı olmasında fayda sağlamayacağı anlamına da gelmiyor.

Almanya'da ve Büyük Britanya'da satış ve ihracatın, Tatbiki Güzel Sanatlar Okulları'ndaki, eğitmenler ve eğitimle ne kadar ilgili olduğunu gösteren örnekler sürekli yaşanmaktadır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bana, İngiltere ve İskoçya'daki okulları 'endüstriyel tasarıma' uygun hale getirebilmek için önerilerde bulunma görevi verilmişti. Bunun ardından da Londra'daki ilk uluslararası 'Endüstriyel Tasarım Kongresi' gerçekleştirildi. Otomobil ve makine fabrikaları gibi büyük ölçekli sanayi işletmeleri kadar, zanaatkar küçük işletmeler, mühendisler ve mimarlar da bu güncel konudaki fikirlerini ortaya koymuştu. Tasarımcı ve sanat danışmanları olarak, üretimlerin tümünü etkileyecek ve geliştirecek olan uzmanların hep eksik olduğu ise, sürekli dile getirilen bir konuydu.

İzin verirseniz bu noktada, Alman Werkbund'unun daha 1907'de kurulmuş olduğunu anımsatmak istiyorum. Bu Werkbund, öğretmenler, sanatçılar, bilim insanları, sanayiciler ve zanaatkarlar gibi yaratıcı kesimin, iyi tasarım sorununu siyasetçiler ve hükümetle birlikte çözmek amacıyla bir araya geldiği bir kurumdur. Daha sonra tüm Avrupa'da buna benzer kurumlar kuruldu.

Ama bu görevi yerine getirmeye yardım edecek olan sadece ihracat değildir. Kendi ülkenizde bundan faydalananak olan kullanıcılardır da... İyi aletlere, güzel mobilyalara ve hoş evlere sahip olacaklardır. Ülkenin kültürel seviyesinin artması da bunu olumlu sonuçlarından biridir.

İkinci Dünya Savaşı daha sürerken, Büyük Britanya'da kendisini 'Utility' adıyla tanımlayan bir hareket hayata geçti. Bu harekete göre yalnızca belli bir kurul tarafından, 'Council of Industrial Design' adlı kurul tarafından eşya tasarımı yapılabilirdi. Eşya ya da nesne için ne kadar malzeme, ahşap ya da başka bir madde kullanılacağı belli kurallara bağlanmıştı. Bu yolla ülke mümkün olduğunca az yabancı malzeme ithal edilmesini amaçlıyor, ayrıca kullanıcının beğeni düzeyini iyileştirmek istiyordu ki bu en önemli görevlerden biriydi.

İsviçre, İsveç, Norveç, Danimarka ve Finlandiya gibi ülkelerde de Tatbiki Güzel Sanatlar Okulları haricinde bu türden birlikler mevcuttur. Tüm bu ülkelerin, rekabet ortamında büyük rakiplerinin karşısında gerçekten önemli başarılar elde etmesi şaşırtıcıdır.

Bu nedenle, çok önemli ve değerli bir geleneğe sahip olan Türkiye'nin de bu okulu kurma girişimiyle doğru yolda ilerleyeceği ve bu çabaların, şimdiden zanaatkarlarının çalışmalarını layık olduğu yere taşıyacağı konusunda umutluyum."

1955-1957 arasında çalışmalar devam eder ve Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu 1957 yılında eğitime başlar. Prof. Schneck'in raporunda kurulmasını önerdiği ve mektubunda önemine değindiği Endüstriyel Tasarım Bölümü, mekan sıkıntısı, gerekli atölyelerin açılmaması gibi nedenlerle açılan bölümler arasında yer alamamıştır (Ak, 2008). Öngörülen endüstriyel tasarım bölümünün açılmamasına rağmen Er'e (2004a) göre, bu kurum 'Endüstri Ürünleri Tasarımı' adı altında bağımsız bölümler diğer okullarda kurulana dek, bugün anladığımız anlamıyla endüstriyel tasarıma en yakın eğitimin verildiği yer olmuştur. 1960'lı yılların ortalarından itibaren birçok mezun öğrenci kurulması planlanan endüstriyel tasarım bölümüne öğretim üyesi yetiştirilmek üzere yurt dışına gönderilmiştir (Alyanak, 1998).

1960 yılında Amerika kaynaklı ikinci bir yardım girişiminde bulunulur. Sanayi Bakanlığı ve Amerikan yardım kuruluşu AID (Amerikan Agency for Industrial Development) işbirliğinde endüstriyel tasarımın Türkiye'de geliştirilmesini hedefleyen ortak bir program hazırlanır fakat somut bir sonuca ulaşamaz (Er ve diğerleri, 2003).

1961'de yine Sanayi Bakanlığı desteğiyle, Ortadoğu Teknik Üniversitesi ve Boston Institute of Contemporary Arts işbirliğinde ODTÜ'de bir "Ürün Merkezi " kurulmak istenmiştir. Programın geniş tutulması ve finansal kaynakların oluşturulamaması nedenleriyle bu girişim de gerçekleştirilememiştir (Er ve diğerleri, 2003).

Somut bir sonuca ulaşamamasına rağmen, bu gelişmeler ODTÜ'de endüstriyel tasarım eğitiminin temellerini atmıştır. 1965'te, ODTÜ Mimarlık Fakültesi bünyesinde yer alacak bir endüstri tasarımı bölümü kurulmasını öneren bir rapor yayınlanır (Er ve diğerleri, 2003). 1969 'da aynı amaçla, Amerikalı tasarımcı David Munro, AID

kalkınma programı kapsamında görevlendirilir (Er ve diğerleri, 2003). Aynı yıl, ODTÜ mimarlık bölümünde yüksek lisans stüdyo dersi olarak endüstriyel tasarım seçmeli dersi açılır (Er ve Korkut, 1998).

1960'lardaki bir diğer önemli gelişme 1968'de İstanbul'da kurulan özel Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu'dur (UESYO). Okul, 1971'de İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne (İDGSA) bağlanacaktır (Er ve Korkut, 1998). O dönemde Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'na alternatif bir okul olarak açıldığı söylenebilir. Düzakın'ın (2000) aktarımına göre; okulun iç mimarlık kürsüsü mobilya ve ev eşyası tasarımı ile ilgilenmiş, kimi mezunları endüstri kuruluşlarında tasarımcı olarak çalışmıştır.

Yine altmışlı yıllarda (1966), Türkçe'de başlığında endüstriyel tasarıma gönderme yapan ilk metin olan Doğan Hasol'un "Endüstri Dizaynı ve Mimarlığımız" isimli makalesi Akademi dergisinde yayınlanmıştır (Korkut, 1998).

Yurt dışına endüstriyel tasarım eğitimi almak üzere öğrenci gönderilmesi 1960'lı yıllara denk gelir. 1962 'de verilen bir devlet bursu ile Hamburg'a giden, 1957 Gazi Eğitim Enstitüsü mezunu Namık Arkun, önce Hamburg Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Heykel bölümüne kaydolar. Daha sonra aynı kurumda endüstriyel tasarım eğitimini de tamamlar (Özcan, 1998). Arkun, özellikle endüstriyel tasarım eğitimi almak için gitmediyse de devlet bursu ile yurt dışında endüstriyel tasarım eğitimi aldığını bildiğimiz ilk kişidir. Sonraki yıllarda, Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu (İstanbul), İç mimarlık ve Mobilya Bölümü mezunu öğrencilerini, 1416 sayılı yasayla (1929 yılında kabul edilmiş, yabancı ülkelere gönderilecek öğrenciler hakkında yasa) yurt dışına endüstriyel tasarım eğitimi almaya göndermiştir. Bu öğrencilerden bazıları; İlhan Erhan (Fırıldak);1965 sonrasında Almanya'ya lisans eğitimi için gitmiş, 1972'de dönmüştür, Ümit Celbiş (Almanya-lisans eğitimi), Seçil Şatır (Almanya-lisans eğitimi), C.Arslan Özbiçer (İngiltere -yüksek lisans eğitimi), Yavuz Irmak'tır (İtalya-lisans eğitimi). Yurt dışına giden bir diğer isim İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi İç mimarlık ve Mobilya bölümü mezunu Yavuz Seçkin'dir. Seçkin 1972-1977 yılları arasında yüksek öğrenim yapmak amacı ile Amerika'ya gider; New York Pratt Institute'nün Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nden Master derecesini alır (Url_1).

Yurtdışından dönenler endüstriyel tasarım eğitiminde yerlerini alacaklardır: Ümit Celbiş, C.Arslan Özbiçer, Yavuz Irmak Marmara Üniversitesi'nde (eski DTGSYO); İlhan Erhan İDGSA'da (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi), Seçil Şatır

İTÜ'nde, Yavuz Seçkin İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde, Namık Arkun ise Dokuz Eylül Üniversitesi'nde (Endüstri Ürünleri Tasarımı yüksek lisans programı).

İlk adımlar, İstanbul'da Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu (şimdiki Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi), Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi (Bugünkü adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) ekseninde atılmaya başlanmıştır. Endüstriyel tasarım disiplinine dair adımların üniversiteler çıkışlı olduğu görülmektedir.

Türkiye'de endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişim süreci önemli kırılma noktalarına göre üç dönemde incelenebilir:

- Türkiye'de endüstriyel tasarım eğitiminin başladığı yıl 1971'den, akademilerin üniversiteleştirildiği ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında toplandığı 1982'ye kadar olan dönem,
- 1982'den, 2001 krizine kadar olan dönem,
- 2001'den günümüze kadar olan dönem.

2.2 1971-1982: Endüstriyel Tasarım Eğitiminin Başlangıç Yılları

1970'ler Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında ilklerin dönemidir: İlk lisans programı, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne bağlı Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu'nda; ilk sergi, Amerikan Haberler Merkezi ve ODTÜ işbirliğinde, endüstriyel tasarımı tanıtıcı bir sergi; ilk çeviri kitap, Nigan Bayazıt tarafından Türkçeleştirilen, Herbert Read'in *Art and Industry: The Principles of Industrial Design* (1934) adlı kitabı; ilk araştırma enstitüsü, Endüstri Tasarımı Araştırma ve Yayın Enstitüsü (Çizelge 2.1).

İlk lisans programı, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne bağlı Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu'nda kurulmuştur. Özel yüksek öğretim kurumlarının akademilere bağlanması sürecinde Nişantaşı'daki 'Özel Güzel Sanatlar Okulu' ve 'Işık Mimarlık Yüksek Okulu' İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne devredilir. Akademi'ye bağlanan bu okula, Önder Küçükerman İç Mimarlık Bölüm Başkanı olarak atanır ve bölümün ismi bir geçiş aşaması olarak 'İç mimarlık ve Endüstri Tasarımı' olur. 1971 yılında, İstanbul Beşiktaş'taki bir binaya geçilir, okulun ismi "Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu" olarak değiştirilir ve akademiye bağlı bu yeni kurumda Türkiye'nin ilk "Endüstri Tasarımı Bölümü" kurulur. Önder Küçükerman bölüm başkanı olarak atanır. 1973 yılında İstanbul Devlet Güzel

Sanatlar Akademisi'nde ise öğrencilerin çift isimi bir diploma ile mezun olacakları "İç Mimarlık ve Endüstri Tasarımı" bölümü açılır (Küçükerman, 2006).

1971'de ODTÜ Mimarlık Fakültesinde endüstri tasarımı bölümü kurulması yönünde Munro raporu yayınlanır. Türkiye genelindeki ve ODTÜ'deki politik koşulların elverişsizliği nedeniyle o yıllarda kurulamayan bölüm ancak 1979 yılında kurulabilecektir (Er ve Korkut, 1998). 1971 yılında bölüm kurulamaz fakat, 1975 yılında yayınlanmaya başlayan ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi'nde endüstriyel tasarım alanındaki ilk akademik makale yayınlanır: Mehmet Asatekin'in 'Postural and Physiological Criteria for Seating-A Review' başlıklı makalesi.

Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda kurulması planlanan endüstri tasarımı bölümüne öğretim elemanı yetiştirmek için, 1965 yılında başlayan yurt dışına öğrenci gönderimi 70'li yılların başında da devam eder. Aynı yıllarda DTGSYO İç Mimarlık bölümü eğitimini, "iç mimarlık" ve "mobilya ve ürün tasarımı" olarak iki ayrı dala ayırır. Zamanla, "Mobilya ve Ürün Tasarımı" dalında daha önce programda olmayan bazı dersler açılır: Tasarım yöntemleri, araştırma yöntemleri, ergonomi, tasarım tarihi, pazarlama (Celbiş, 2006).

"Bu şekilde, açılması planlanan Endüstri Tasarımı Bölümünün ders programı, deyim yerinde ise bir 'gölge program' olarak 70'li yılların sonunda okulun programına eklenmeye başlar. Bu yıllarda daha önce bölüm için yurt dışına giden öğrenciler de, Türkiye'ye dönmekte ve program geliştirme çalışmalarına katılmaktadırlar. Ancak ülkenin o yıllarda yaşadığı kaotik ortam sonucu oluşan 12 Eylül müdahalesi, bölümün resmi kuruluş sürecini birkaç yıl öteye atacaktır" (Celbiş, 2006).

1981 yılında YÖK'ün kurulması ve 1982 yılında akademilerin ve yüksek okulların üniversiteleştirilmesi sürecinde DTGSYO, yeni kurulan Marmara Üniversitesi'ne bağlanır. Bu çalışmalar nedeniyle, bölümün kurulması 1985 yılına kadar uzayacaktır. 1981'de YÖK'ün kurulumuyla başlayan süreç endüstriyel tasarımın akademik gelişiminin değişim noktalarından biridir.

Çizelge 2.1: Türkiye'de 1971 -1982 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar (Er ve Korkut, 1998).

Yıllar	Gelişmeler
1971	1472 sayılı yasa ile devletleştirilen Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu (UESYO) İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne bağlandı. UESYO, Endüstri Tasarımı (Mobilya ve İç Mimarlık), Tekstil Sanatları ve Grafik Sanatları Bölümlerinden oluşuyordu.
1971	ODTÜ Mimarlık Fakültesinde endüstri tasarımı bölümü kurulması yönünde Munro raporu yayınlandı. Türkiye genelinde ve ODTÜ'de politik koşulların elverişsizliği nedeniyle bölüm kurulamadı. İzleyen yıllarda AİD'in Türkiye'den çekilmesiyle çalışmalar sonuçsuz kaldı.

Çizelge 2.1 (devam) : Türkiye’de 1971 -1982 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar (Er ve Korkut, 1998).

Yıllar	Gelişmeler
1971	Amerikan Haberler Merkezi ve ODTÜ, endüstriyel tasarımı tanıtıcı ortak bir sergi düzenledi. Sergide Batıda endüstriyel tasarımın gelişimi tanıtıldı ve ODTÜ Mimarlık Bölümü endüstri tasarımı seçmeli dersinde yapılan projeler yer aldı.
1972	İDGSA Yüksek Dekoratif Sanatlar Bölümü İç Mimarlık Kürsüsünde yapılan endüstri tasarımı projeleri <i>Mimarlık</i> dergisinin Ağustos sayısında yayımlandı.
1972	ODTÜ Mimarlık Fakültesi, endüstri tasarımı bölümü kurulması çalışmaları kapsamında Ankara’da endüstri tasarımının tanıtılmasına yönelik bir sergi ve panel düzenledi.
1973	İDGSA Yüksek Dekoratif sanatları; Bölümü İç Mimarlık Kürsüsü, İç Mimarlık ve Endüstri Tasarımı Kürsüsü olarak yeniden düzenlendi.
1973	Herbert Read’in <i>Art and Industry: The Principles of Industrial Design</i> (1934) adlı kitabı Nigan Bayazıt tarafından Türkçeleştirildi ve İTÜ Mimarlık Fakültesi tarafından yayınlandı.
1975	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> yayınlanmaya başladı. Mehmet Asatekin’in ‘Postural and Physiological Criteria for Seating A Review’ başlıklı makalesi akademik bir dergide yayımlanan alana dair ilk İngilizce metindir.
1976	İDGSA Yüksek Dekoratif Sanatlar Bölümü İç Mimarlık ve Endüstri Tasarımı Kürsüsü öğrenci çalışmaları ulusal düzeyde sergilendi.
1976	İDGSA’da Yüksek Dekoratif Sanatlar Bölümüne bağlı Endüstri Tasarımı Araştırma ve Yayın Enstitüsü (ETAYE) kuruldu.
1978	UNIDO (United Nations Industrial Development Organization) tarafından gelişmekte olan ülkelerde endüstri tasarımının durumunu inceleyen bir rapor hazırlamakla görevlendirilen İngiliz tasarımcı John Reid Türkiye’yi ziyaret etti. Rapor aynı yıl yayımlandı.
1978	ODTÜ "Endüstri Tasarımı Bölümü Kuruluş Raporu" yayımlandı.
1978	Önder Küçükerman’ın <i>Kişİ Çevre İlişkilerinde Çağdaş Gelişimler ve Oturma Eylemi</i> başlıklı doçentlik tezi Cemil Toka’nın <i>İnsan Araç Bağıntısında Ergonomik Tasarım İlkeleri</i> başlıklı yeterlik tezi İDGSA yayınları tarafından basıldı.
1979	Akademilerdeki "fakülteleşme hareketi" ile birlikte İDGSA’da Endüstri Sanatları Fakültesi kuruldu. Bu fakülte İç Mimarlık, Endüstri Tasarımı, Tekstil ve Seramik bölümlerinden oluşuyordu.
1979	14 - 24 Ocak 1979 tarihleri arasında UNIDO ve ICSID işbirliğiyle Hindistan’da Ahmedabad Ulusal Tasarım Enstitüsü’nde "Gelişmekte Olan Ülkelerde Endüstri Tasarımının Geliştirilmesi" konulu toplantı gerçekleşti. Önder Küçükerman, Mehmet Asatekin ve Önel Akalın tarafından oluşturulan "Türkiye’de Tasarım" başlıklı toplantı metni yayımlandı.
1979	ODTÜ Mimarlık Fakültesinde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü lisans programı açıldı.
1980	12 Eylül 1980 Askeri darbe.
1980	ICSID Akdeniz Ülkeleri Bölgesel Grubu Hazırlık Toplantısı Ekim ayında Milano’da (İtalya) yapıldı. Toplantıya Türkiye’den ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü çağrılı olarak katıldı. ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü, İbir yıl sonra Helsinki’ de yapılan ICSID12. Genel Kurulunda ICSID yardımcı üyeliğine kabul edildi .
1981	6 Kasım 1981 Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) kuruluşu.

2.3 1982-2001: Yükseköğretimdeki Değişimlerden, Ekonomik Krize

1980'ler Türkiye'de siyasal, ekonomik ve toplumsal olarak önemli değişikliklerin yaşandığı bir dönemdir. Endüstriyel Tasarım disiplini de bu değişimlerden payını alır. Üniversitelerde yeniden yapılanmaya gidilir ve Yükseköğretim Kurulu kurulur. Özlem Er (1998), 80'li yılların endüstriyel tasarım disiplinin gelişimi açısından geçiş yılları olduğunu söyler: "yeni bir eğitim sistemine, demokrasiye, serbest pazar ekonomisine, özetle farklı bir Türkiye'ye..."

1981 yılında YÖK'ün kurulması ve 1982 yılında akademilerin ve yüksek okulların üniversiteleştirilmesi sonucunda İDGSA Mimar Sinan Üniversitesi'ne bağlanır. Bazı bölümler Güzel Sanatlar Fakültesi altında toplanırken, EÜT bölümü Mimarlık Fakültesi'ne bağlanır. Yeni bir Yükseköğretim Kanunu çıkartılır ve akademik yükseltme kuralları da değişir. Bu değişim ve değişime uygun yeni kadroları oluşturabilmek için birçok lisansüstü program açılır. Bu süreçte MSÜ (MSGSÜ) Fen Bilimleri Enstitüsü'nde Türkiye'nin ilk EÜT yüksek lisans ve doktora programı açılır. Aynı yıl DEÜ'de de EÜT yüksek lisans programı açılmış fakat bir süre sonra eğitime son vermiştir.

1982 yılındaki bir diğer önemli gelişme ise, İTÜ'de yapılan "Tasarlama (Dizayn) \ I. Ulusal Kongresi" dir. Tasarım alanında yapılan ilk ulusal kongre niteliğindeki toplantıyı ikincisi 1996'da yapılacaktır (Çizelge 2.2).

1985 yılında MÜ EÜT bölümü açılır ve Türkiye'de lisans eğitimi veren kurum sayısı üçe çıkar. 1989'da İTÜ Mimarlık Anabilim Dalında Endüstri Ürünleri Tasarımı yüksek lisans programı açılır ve 4 yıl sonra 1993'te lisans eğitime de başlanır. 1995 yılında İYTE'de de yüksek lisans eğitimi başlar. 1996 yılında Yeditepe Üniversitesi'nde EÜT bölümünün kurulmasıyla ilk defa bir vakıf üniversitesi EÜT eğitimi vermeye başlamıştır. 1997'de ODTÜ'de de yüksek lisans eğitime başlanır. Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında yapılan ilk uluslararası sempozyum olan, "Tasarım, Endüstri ve Türkiye" konulu sempozyum 1994 yılında ODTÜ EÜTB tarafından düzenlenir. 1996 ise "Tasarımda Evrenselleşme" başlıklı 2. Ulusal Tasarım Kongresi İTÜ'de yapılır. İTÜ'de düzenlenen bir diğer önemli toplantı dizisi ise 1998 ve 1999 yıllarındaki 'Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Eğitimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri' ve 'Endüstriyel Tasarımda Yüksek Lisans ve Doktora Eğitimi' konulu toplantılardır. Farklı kurumlardan akademisyenlerin tasarım eğitimi tartışmak için bir araya geldikleri toplantının metinleri 2004 yılında elektronik ortamda yayınlanmıştır (Çizelge 2.3).

1998'da, tek sayı çıkmasına rağmen Türkiye endüstriyel tasarım yazınının önemli bir ögesi olan, *Nesnel* yayınlanmıştır. Aynı yıl yayınlanan bir diğer önemli ve bu tezin çıkış noktası olan çalışma, *Notlar + Kaynakça* yayınlanır.

1999 yılında Anadolu Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Yüksekokulu bünyesinde Endüstriyel Tasarım bölümü kurulmuş ve 2000 yılı itibariyle öğrenci almaya başlamıştır.

2001 yılındaki ekonomik kriz ile Türkiye'de iç piyasa ciddi bir çökme yaşamıştır.

Çizelge 2.2: Türkiye'de 1982 -2001 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar (Er ve Korkut, 1998).

Yıllar	Gelişmeler
1982	20.7.1982'de çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye' deki tüm yüksek öğretim kurumları Yükseköğretim Kurulu çatısı altında toplandı (Url-2).
1982	İDGSA, Mimar Sinan Üniversitesi'ne dönüştü. Endüstri Sanatları Fakültesi Endüstri Tasarımı Bölümü, Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü olarak değişti. Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim dalında yüksek lisans ve doktora programı açıldı.
1982	İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinde, "Tasarılama (Dizayn) \ I. Ulusal Kongresi" düzenlendi. Kongre bildirileri kitap olarak yayımlandı.
1982	İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesinde yüksek lisans düzeyinde eğitim vermek üzere Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı kuruldu.
1983	İTÜ Mimarlık Fakültesinde endüstri ürünleri tasarımı bölümü kurulması yönünde bir komisyon raporu hazırlandı.
1985	Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü kuruldu.
1986	Kelebek Mobilya tarafından 50. Yıl etkinlikleri çerçevesinde "Konutun Donatımı" konulu araştırma ödülleri verildi. Ödül alan çalışmalar yayımlandı.
1989	İTÜ Mimarlık Anabilim Dalında Endüstri Ürünleri Tasarımı yüksek lisans programı açıldı.
1992	ETMK <i>tasa ...</i> dergisinin ilk sayısı Eylül 1992'de yayımlandı. Dergi, Eylül 1994'e kadar üç sayı çıktı.
1993	İTÜ Mimarlık Fakültesinde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü lisans programı açıldı.
1994	ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü "Tasarım, Endüstri ve Türkiye" konulu Uluslararası Ürün Tasarımı Sempozyumu düzenledi. Sempozyum bildirileri kitap olarak yayımlandı.
1995	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesinde yüksek lisans düzeyinde eğitim vermek üzere Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı kuruldu.
1995	Endüstriyel tasarımların korunmasına yönelik 554 sayılı kanun hükmünde kararname 24 Haziran 1995'te yayımlandı.
1996	İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü tarafından 13-15 Mart 1996 tarihleri arasında "Tasarımda Evrenselleşme" başlıklı 2. Ulusal Tasarım Kongresi düzenlendi. Kongre bildirileri kitap olarak yayımlandı.
1996	İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalında doktora programı açıldı.
1996	Bir vakıf üniversitesi olan Yeditepe Üniversitesi'nde EÜTB lisans programı açıldı.

Çizelge 2.2 (devam): Türkiye’de 1982 -2001 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar (Er ve Korkut, 1998).

Yıllar	Gelişmeler
1997	ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalında yüksek lisans programı açıldı.
1998	<i>Nesnel</i> yayınlandı.
1998	<i>Notlar+ Kaynakça</i> yayınlandı.
1998	Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu tarafından düzenlenen Designers' Odyssey '98: Türk Tasarımcılarının Serüveni sergisi etkinlikleri kapsamında Türkiye’de endüstri ürünleri tasarımı eğitim vermekte olan dört üniversitenin öğrencilerinin katıldığı ve eğitimdeki sorunları tartıştıkları öğrenci forumu gerçekleştirildi.

Çizelge 2.3: Türkiye’de 1998 -2001 yılları arasında endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar.

Yıllar	Gelişmeler
1998	İTÜ, ODTÜ, MSÜ ve MÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümlerinin katılımıyla, “Yerelden Küresele” ETMK Öğrenci Atölye Çalışması, İTÜ Taşkışla yerleşkesinde yapıldı.
1998	İstanbul Teknik Üniversitesi’nde ‘Türkiye’de Endüstriyel Tasarım Eğitimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri’ konulu bir toplantı düzenlendi.
1999	İstanbul Teknik Üniversitesi’nde ‘Endüstriyel Tasarımda Yüksek Lisans ve Doktora Eğitimi’ konulu bir toplantı düzenlendi.
1999	Anadolu Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Yüksekokulu bünyesinde Endüstriyel Tasarım bölümü kuruldu ve 2000 yılı itibarıyla öğrenci almaya başladı.
1999	1st International Furniture Congress, İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü ve Hacettepe Üniversitesi Ağaçşileri Endüstri Mühendisliği (Ankara) Bölümü ile beraber İstanbul’da düzenlendi.
1999	<i>MSGSÜ Tasarım+ Kuram</i> dergisi yayınlanmaya başladı.
2000	ETMK Üniversitelerarası Atölye II: “Afetlerle Yaşamak”, 20-25 Şubat Deprem sonrası yaşam destek ihtiyaçlarına ve kurtarma süreçlerine yönelik çözümler üretme konulu atölye çalışması, ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü ev sahipliğinde, Türkiye’deki 5 üniversiteden ve AKTO College’den (Yunanistan) 35 öğrenci ve 10 öğretim elemanının katılımıyla gerçekleştirildi.
2001	2001 krizi ile Türkiye’de iç piyasa çöktü. İmalat sanayinin endüstriyel tasarımın önemini kavramaya başladı.

2.4 2001’den Günümüze

Bürdek (2005), 1980’lerin ilk yarısında tasarım konusunda küresel bir patlama yaşadığını, firmaların ve kurumların tasarımın stratejik değerinin farkına vardığını belirtir. Türkiye’de buna benzer bir patlamanın yaşanması 2000’li yılların ilk yarısında gerçekleşecektir. Patlamanın Türkiye’de 2 yıl arayla meydana gelen 1999 ve 2001 krizlerinin ardından meydana gelmesi ilgi çekicidir. ‘1990’lı yılların sonlarından itibaren Türk endüstrisi küresel pazarda rekabet edebilmek için endüstriyel tasarıma ihtiyaç duymaktadır’ (Er ve Er, 2006). Tasarım patlamasının

nedenleri arasında sadece iç pazarla yetinilemeyeceğinin ortaya çıkması ve farklılaşmanın bir stratejiden çok zorunluluk haline gelmesi gösterilebilir.

2000'lerle beraber, her yıl düzenli olarak yapılan tasarım fuarları, yarışmaları düzenlenmeye başlanmıştır. İlk öğretim kurumlarında müfredata dahil edilen 'Teknoloji ve Tasarım' dersi, 'Design Turkey' iyi tasarım ödülleri, Türkiye Tasarım Konseyi gibi ciddi adımların atıldığı bir dönemdir (Çizelge 2.4).

Bir diğer dikkat çekici gelişme ise, 2004 yılı itibariyle lisans eğitimi veren kurumların, biri dışında vakıf üniversitelerinde, sayısındaki artıştır. 2004 öncesinde 6 olan EÜT lisans programı sayısı, 2004 yılından günümüze kadar 19'a yükselmiştir.

2000'li yıllarda, akademik toplantıların sayısı da artar. 6-11 Mayıs 2002 tarihleri arasında, Marmara Üniversitesi GSF Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü tarafından 'Tasarım Tartışılıyor I' başlıklı panel düzenlenir. '3rd International Design History and Studies Conference' İTÜ'de düzenlenir. 2004'te '4th Design and Emotion Conference' ODTÜ'de yapılır. 2004 yılında İEÜ'de kurulan 4T tasarım Tarihi topluluğu ilk konferansını 2006 yılında düzenler. Konferans her sene düzenli olarak devam etmektedir. Aynı yıl İTÜ'nde 'III. Ulusal Tasarım Kongresi: Türkiye'de Tasarımı Tartışmak' gerçekleştirilir. 2009'da ise 4. Ulusal Tasarım Kongresi 'Tasarım veya Kriz' düzenlenir. Endüstriyel Tasarım alanında, Türkiye'de düzenlenen akademik toplantıların artışı, disiplinin akademik olarak gelişiminin göstergesidir. 2001 sonrasındaki önemli gelişmelerden biri de, uluslararası önemli tasarım fuarlarına, bienallerine Türkiye'deki tasarım okullarının katılımıdır. 2003'te İTÜ EÜTB'nin Satellite'e (Salone del Mobile, Milano) katılımıyla başlayan bu süreç, MÜ EÜTB'nin St. Etienne Industrial Design Biennale katılımıyla devam eder. 2007 yılında, 36 Türkiyeli tasarımcının katılımıyla Satellite'de (Salone del Mobile, Milano) 'İlk in Milano' düzenlenir. Serginin 'Turkish Touch in Design - Tasarıma Türk Dokunuşu' isimli kitabı yayınlanır. 2008'de ise 'Turkish Delight' sergisi, Berlin İslam Sanatları Müzesi'nde gerçekleştirilir, aynı isimli sergi kitabı basılır. Bu gelişmeler, eğitim kurumlarının ve profesyonel alanda çalışan tasarımcıların, yani akademilerin ve mesleğin, uluslararası alanda temsiliyeti için önemli aşamalardır.

2008 yılında ilki, 2010 yılında ikincisi düzenlenen 'Design Turkey' ödülleri, 2010'da ilk defa toplanan 'Türk Tasarım Danışma Konseyi' diğer önemli gelişmelerdir.

2012'de düzenlenecek Uluslararası İstanbul Tasarım Bienali'i disiplinin ülkemizdeki gelişim sürecini bir basamak daha yukarıya taşıyacaktır. İlk yıllarda, disiplinin bilinirliğini arttırmaya yönelik çalışmalar ve sergiler düzenlenirken, artık uluslar arası bir 'tasarım bienali' yapılması söz konusudur.

Çizelge 2.4: Türkiye'de 2000'li yıllarda endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar.

Yıllar	Gelişmeler
2002	İTÜ'nde 'ICSID's Approach to Industrial Design Education and Turkey' toplantısı düzenlendi.
2002	6-11 Mayıs 2002 tarihleri arasında, Marmara Üniversitesi GSF Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü tarafından "Tasarım Tartışılıyor I" başlıklı panel düzenlendi. Etkinlik çerçevesinde tasarım sergileri düzenlendi.
2002	'3rd International Design History and Studies Conference', Temmuz, İTÜ ve Kent Institute of Art and Design (İngiltere) işbirliğinde İstanbul'da düzenlendi.
2003	İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Salone Satellite'e (Salone del Mobile, Milano) katıldı.
2003	İTÜ EÜTB İstanbul Sanayi Odası (İSO) ile beraber "KOBİ'ler için Endüstriyel Tasarım" Projesini başlattı.
2003	Adesign Fair 2003 10-14 Eylül tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlendi. 2005 yılında, ismi 'İstanbul Design Week' olarak değiştirilmiştir ve her yıl düzenlenmektedir.
2003	ODTÜ'de, ürün tasarım çalışmalarına destek vermek üzere 'kullanıcı odaklı tasarım araştırmaları' yapan, BİLTİR-ÜTEST Ürün Kullanımı Test Birimi kurulur.
2004	12-14 Temmuz 2004'te uluslararası Tasarım ve Duygusal Deneyimler Konferans (Design&Emotion) serisinin dördüncüsü ODTÜ'de yapıldı.
2004	İzmir Ekonomi Üniversitesi, Doğu Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi'nde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümleri kuruldu.
2004	Marmara Üniversitesi EÜTB ve İTÜ EÜTB St. Etienne Biennale International Design 2004 (Fransa) katıldı.
2004	'4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu' 2004 yılında İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde kuruldu.
2005	Haliç Üniversitesi GSF'de Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü kuruldu.
2005	'Agrindustrial Design: 1st International Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design - Tarıma Dayalı Sanayilerde Tasarım: Tarıma Dayalı Sanayilerde Birinci Ürün ve Hizmet Tasarımı Sempozyumu ve Sergisi' 25-27 Nisan tarihlerinde İzmir'de düzenlendi.
2006	4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu, 'Türkiye'de Tasarım Tarihi ve Söylemi' başlıklı konferansı düzenledi.
2006	2006-2007 Eğitim Öğretim yılında, ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıflarda haftada 2 saat 'Teknoloji ve Tasarım Dersi' uygulamaya konuldu.
2006	İTÜ tarafından düzenlenen 'III. Ulusal Tasarım Kongresi: Türkiye'de Tasarımı Tartışmak' 19-22 Haziran tarihlerinde gerçekleştirildi.
2007	Okan Üniversitesi ve Işık Üniversitesi'nde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümleri kuruldu.
2007	4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu, 'Tarihte Gündelik Yaşam ve Tasarım' başlıklı konferansı düzenledi.
2007	7th European Academy of Design (EAD) Conference: <i>Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster</i> , 11-13 Nisan tarihlerinde İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde düzenlendi.
2007	'İlk in Milano' sergisi 18-23 Nisan tarihleri arasında, Milano Salone del Mobile kapsamında 36 Türk tasarımcısının katılımıyla gerçekleşti. Etkinlik kapsamında, Gökhan Karakuş'un <i>Turkish Touch in Design - Tasarıma Türk Dokunuşu</i> isimli kitabı yayınlandı.

Çizelge 2.4 (devam) : Türkiye’de 2000’li yıllarda endüstriyel tasarımın akademik alan olarak gelişimine dair kronolojik notlar.

Yıllar	Gelişmeler
2008	4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu, ‘Kimliklerin Tasarımı’ başlıklı konferansı düzenledi.
2008	‘Design Turkey’ endüstriyel tasarım ödülleri verildi. İyi Tasarım ve Üstün Tasarım Ödülleri olarak iki derecede ödül verildi. Etkinlik kapsamında ‘Tasarım: Bilinç, Strateji ve Başarı’ başlıklı konferans düzenlendi ve yarışmaya katılan ürünler 22 Ekim – 2 Kasım tarihleri arasında Antrepo No:5 sergilendi.
2008	Gazi Üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesi’nde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümleri kuruldu.
2008	Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi yayınlanmaya başlandı.
2008	‘Turkish Delight’ sergisi, Berlin Başkent Kültür Fonu’nun (Hauptstadtkulturfonds) desteği ve Garanti Bankası’nın sponsorluğunda, Berlin İslam Sanatları Müzesi’nde gerçekleştirildi (16 Mayıs-29 Haziran). Sergiyi tanıtan aynı isimli bir kitap da yayınlandı.
2008	4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu, ‘Tasarım Tarihinin Ötekileri’ başlıklı konferansı düzenledi.
2009	Arel Üniversitesi, Atılım Üniversitesi, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi’nde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümleri kuruldu.
2009	İEÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Salone Satellite’e (Salone del Mobile, Milano) katıldı.
2009	4. Ulusal Tasarım Kongresi “Tasarım veya Kriz”, 8-9 Ekim tarihlerinde İTÜ’de düzenlendi.
2009	Türk Tasarım Danışma Konseyi ilk toplantısını Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat ERGÜN’ün Başkanlığında 23 Ekim 2009 Cuma günü, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nda yaptı.
2010	Melikşah Üniversitesi ve Yaşar Üniversitesi’nde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümleri kuruldu.
2010	4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu, ‘Nesneyi Okumak’ başlıklı konferansı düzenledi.
2010	‘Design Turkey’ endüstriyel tasarım ödüllерinin ikincisi verildi. Etkinlik kapsamında ‘Sorumlulukla Tasarım’ başlıklı konferans düzenlendi ve yarışmaya katılan ürünler 7-26 Aralık tarihleri arasında, Dış Ticaret Kompleksi’nde sergilendi.
2010	2012 yılında gerçekleştirilecek Uluslararası İstanbul Tasarım Bienali’nin ön etkinliği olan İstanbul Tasarım Sempozyumu, 2-3 Aralık 2010 tarihlerinde Kadir Has Üniversitesi Cibali Kampüsü’nde düzenlendi.

2011 Mayıs ayı itibarıyla, Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında lisans eğitimi veren 18 üniversite bulunmaktadır: İstanbul’da 11, Ankara’da 4, Eskişehir’de 1, İzmir’de 1 ve Kayseri’de 1. Lisans düzeyinde eğitim veren 19 üniversitenin 6 tanesi devlet üniversitesi, diğerleri vakıf üniversiteleridir. 2004 yılından bu yana, lisans eğitimi veren kurumlarının sayısında ciddi bir artış gözlenmektedir. 19 lisans programının, 6 tanesi 2004 öncesinde, 13 tanesi ise 2004 sonrasında (Gazi Üniversitesi dışındakiler vakıf üniversitelerinde) açılmıştır (Çizelge 2.5). Bu artışlarınların 2001 krizi sonrası dönemde yaşanması dikkat çekicidir.

Çizelge 2.5 : Türkiye’de Endüstriyel Tasarım eğitiminin yapıldığı kurumlar.

Üniversiteler	Lisans		Lisansüstü			DR'lı - SY'li Öğretim Elemanı Sayısı
	Bağlı olduğu birim	Kuruluş tarihi	Bağlı olduğu birim	Kuruluş tarihi		
				YL	DR- SY	
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSÜ)	Mimarlık Fakültesi	1971	Fen Bilimleri Enstitüsü	1982	1982	8
Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)	Mimarlık Fakültesi	1979	Fen Bilimleri Enstitüsü	1997	2004	9
Marmara Üniversitesi (MÜ)	Güzel Sanatlar Fakültesi	1985	Güzel Sanatlar Enstitüsü	1989	1991	6
İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ)	Mimarlık Fakültesi	1993	Fen Bilimleri Enstitüsü	1989	1996	9
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	-	-	Fen Bilimleri Enstitüsü	1995	-	4
Yeditepe Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Güzel Sanatlar Fakültesi	1996	-	-	-	3
Anadolu Üniversitesi (AÜ)	Endüstriyel Sanatlar Yüksekokulu	2000	Fen Bilimleri Enstitüsü	2002		3
İzmir Ekonomi Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Güzel Sanatlar Fakültesi	2004	-	-	-	6
Doğuş Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Sanat ve Tasarım Fakültesi	2004	-	-	-	2
Kadir Has Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Güzel Sanatlar Fakültesi	2004	-	-	-	1
Haliç Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Mimarlık Fakültesi	2005	-	-	-	2
Okan Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Güzel Sanatlar Fakültesi	2007	-	-	-	1
Işık Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Güzel Sanatlar Fakültesi	2007	-	-	-	-
Gazi Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2008	-	-	-	5
Bahçeşehir Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	2008	-	-	-	3
Arel Üniversitesi (Vakıf Üni.)	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	2009	-	-	-	1
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (Vakıf Üni.)-Ankara	Güzel Sanatlar Fakültesi	2009	-	-	-	3
Atılım Üniversitesi (Vakıf Üni.)-Ankara	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	2009	-	-	-	3
Melikşah Üniversitesi (Vakıf Üni.)- Kayseri	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	2010	-	-	-	3

3. TÜRKİYE’DE ENDÜSTRİYEL TASARIM YAZINI: AKADEMİK ÇALIŞMALAR

Bu bölümde, Türkiye’de 1971-2009 yılları arasında yapılan akademik yayınları ve lisansüstü tezleri içeren, *kaynakça* çalışmasının analizi yapılacaktır. Akademik çalışmalar, lisansüstü tezler, makaleler, bildiriler ve kitaplar olmak üzere dört ana başlık altında incelenecektir.

3.1 Lisansüstü Tezler

Endüstriyel tasarım alanındaki akademik çalışmaların büyük çoğunluğunu lisansüstü tezler oluşturmaktadır. *Kaynakça* çalışmasında, Türkiye’deki lisansüstü endüstriyel tasarım eğitimi veren kurumlarda yapılmış 364 adet lisansüstü tez yer almaktadır. Bunların 324 tanesi yüksek lisans, 40 tanesi ise doktora ve sanatta yeterlik çalışmalarına aittir. Farklı bilim veya sanat alanlarında yapılmalarına rağmen endüstriyel tasarıma referans veren tezlerde eklendiğinde bu sayılar, YL için 350’ye, DR ve SY için 53’e çıkmaktadır. *Kaynakça*’da, 403 adet lisansüstü tez çalışması yer almaktadır.

Tezlerin lisansüstü eğitimin çıktıları oldukları düşünülerek, Türkiye’de endüstriyel tasarım alanındaki lisansüstü eğitim ayrı bir başlık altında incelenmiştir.

3.1.1 Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim

Bilimler, söylemlerinin varlıklarını kuvvetlendirmek ve büyümelerini sürdürebilmek için kurumlara ihtiyaç duyarlar. Tasarım eğitimi verildiği, temel araştırma çalışmalarının gerçekleştirildiği, entellektüel olarak genişlemeyi sağlayan üniversiteler, bu kurumların başında gelir (Krippendorf, 2006).

Türkiye’de, 1970’li yılda başlayan endüstriyel tasarım eğitiminin bir sonraki aşaması lisansüstü eğitim olmuştur. Lisansüstü eğitim veren ilk kurum, lisans programının da ilk açıldığı yer olan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’dir (1982). Günümüzde, Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim verilen 6 kurum bulunmaktadır: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (YL ve DR), Marmara Üniversitesi (YL ve SY), İstanbul Teknik Üniversitesi (YL ve DR), Orta Doğu Teknik Üniversitesi (YL ve DR), Anadolu Üniversitesi (YL), İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (YL).

Krippendorff'a (2006) göre, tasarım için bir bilimin, araştırma enstitülerine, temel araştırmalar için fona, kavramsal gelişim için desteğe, çeşitli bilgileri bir araya getirebilen literatür taramalarına, akademik yayınlara ve enerjilerini ileri tasarım araştırmalarına yönlendirmeye istekli, iyi eğitilmiş tasarım araştırmacılarına ihtiyacı vardır.

3.1.1.1 Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitimin tarihçesi

Türkiye'de endüstriyel tasarım araştırmasına dair kurulan ilk kurum, 1976'da İDGSA'da Yüksek Dekoratif Sanatlar Bölümü bünyesinde Endüstri Tasarımı Araştırma ve Yayın Enstitüsü (ETAYE) adıyla kurulmuştur (Er ve Korkut,1998).

1982 senesinde YÖK'ün akademilerin üniversiteleştirilmesine dair aldığı kararla İDSGA, Mimar Sinan Üniversitesine dönüşmüştür. Lisans programının yanı sıra Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim dalında yüksek lisans ve doktora programı açılmıştır (Er ve Korkut 1998). Güncellenen ismiyle Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, ülkemizde disipline ait ilk doktora programının açıldığı kurumdur. Aynı yıl İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yüksek lisans düzeyinde eğitim vermek üzere Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı kurulur (Er ve Korkut 1998). Endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim veren, İstanbul dışındaki ilk kurum olan DEÜ'de, şu anda alana dair eğitim verilmemektedir.

1989'de Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak Endüstri Ürünleri Tasarımı Anasanat Dalı Yüksek Lisans Programı açılır (Alyanak, 2009). Aynı dönemde İTÜ Mimarlık Anabilim Dalı'nın altında Endüstri Ürünleri Tasarımı Yüksek Lisans Programı açılır (Er ve Korkut, 1998). İTÜ, endüstriyel tasarım alanında lisans eğitimine 4 yıl sonra 1993'te başlayacaktır.

1991 yılında, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak Endüstri Ürünleri Tasarımı Anasanat Dalı'nda sanatta yeterlik programı açılmıştır (Alyanak, 2009). 1992'de, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak, MÜ Güzel Sanatlar Enstitüsü kurulur. 1994-1995 eğitim öğretim yılı itibari ile Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden bağımsız olarak yüksek lisans ve sanatta yeterlik programları sürdürmektedir (Marmara Üniversitesi Rehberi, 1997). Program, endüstriyel tasarım alanındaki tek SY programıdır.

1995'te, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi bünyesinde Yüksek Lisans eğitimi vermek üzere Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı kurulur (Er ve Korkut, 1998).

1996 yılında İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalında doktora programı açılır (Er ve Korkut, 1998). Doktora düzeyinde eğitim veren kurum sayısı üçe çıkar.

1997 'de ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalında yüksek lisans programı açılır (Er ve Korkut, 1998). Aynı yıl Prof. Bruce Archer, ODTÜ ve Marmara Üniversitesi'nde sanat ve tasarım alanlarında 'Araştırma Yöntemleri Üzerine' bir seminer verir. Seminer metni Prof. Şermin Alyanak tarafından Türkçeleştirilir ve 1999 yılında, Türkçe ve İngilizce olarak ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları tarafından yayınlanır. Tasarım araştırmaları alanında önemli bir ismin bu konuda seminer vermesi ve seminer metninin Türkçe olarak da yayınlanması, ülkemizde alandaki akademik gelişimin adımlarından biridir.

1999 'da 'İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II' düzenlenir ve endüstriyel tasarımda doktora ve yüksek lisans eğitimi tartışılır ve İTÜ tarafından ortak bir doktora eğitimi programı önerilir (Er, 2004b). Toplantı serisinin ilki lisans eğitimi üzerine yapılmıştır. Ülkemizdeki, doktora ve yüksek lisans eğitiminin, farklı üniversitelerden öğretim üyelerinin katılımıyla tartışılması bakımından oldukça önemli bir toplantıdır.

2002 yılında Eskişehir'de, Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı Endüstriyel Sanatlar Anabilim Dalı bünyesinde kurulan Endüstriyel Tasarım Yüksek Lisans Programı ilk mezunlarını 2004'te verir (Url-3). Disipline dair yüksek lisans eğitimi, artık dört farklı şehirde verilmektedir.

2003'te ODTÜ'de BİLTİR-ÜTEST Ürün Kullanımı Test Birimi kurulur. ÜTEST, ürün tasarım çalışmalarına destek vermek üzere 'kullanıcı odaklı tasarım araştırmaları' yapan, üniversite bünyesinde kurulmuş, kar amacı taşımayan bir araştırma laboratuvarıdır. Merkezde, ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'ne bağlı olarak yürütülen akademik çalışmaların yanı sıra, üniversite-sanayi işbirliği projeleri çerçevesinde farklı sektörlerden üreticilerin taleplerine kullanıcı araştırmaları yaparak destek verilmektedir (Url-4).

2004 'te ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı'nda doktora programı açılır. Doktora düzeyinde eğitim verilen kurum sayısı dörde çıkmıştır.

3.1.1.2 Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitimin karakteristikleri

Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitime, 1980 sonrasında üniversitelerin yeniden yapılandırılması sonucunda başlanmıştır. 1981'de çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile yükseköğretim kurumlarında akademik,

kurumsal ve idari yönden yeniden yapılanma sürecine girilmiştir. “Bu kanunla ülkemizdeki tüm yükseköğretim kurumları Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında toplanmış, akademiler üniversitelere, eğitim enstitüleri eğitim fakültelerine dönüştürülmüş ve konservatuvarlar ile meslek yüksekokulları üniversitelere bağlanmıştır” (Url-5). Bu yeniden yapılanma sürecinde, doktora eğitimi üniversitelerde öğretim üyesi olmanın ön koşulu haline getirilmiştir. İDGSA Mimar Sinan Üniversitesi'ne çatısına alınmış ve kurum Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi olmak üzere iki farklı fakülteye bölünmüştür. EÜT Bölümü Mimarlık Fakültesi'ne bağlanmış ve Fen Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı olarak EÜT lisanüstü (YL ve DR) programları açılmıştır.

Türkiye'deki endüstriyel tasarım alanında lisanüstü eğitimin başlaması yükseköğretim kurumlarındaki zorunlu yapılanma sonucunda gerçekleşmiştir. Alana dair doktora eğitime bu zorunlu yapılanma nedeniyle merkez ülkelere göre erken başlamıştır. Aynı yapılanma nedeniyle, Türkiye'de endüstriyel tasarım eğitiminde yer almak isteyenlerin DR derecesine sahip olmaları gerekmektedir (Er ve Bayazıt, 1999).

“Endüstriyel tasarım alanında Türkiye'deki ilk DR programının kurulması şaşırtıcı biçimde erkendir. DR programının kurulması, ne akademik olarak motive edilmiş, ne de endüstriden gelen talep sonucunda gelişmiştir; 1980'lerin başında Yükseköğretim Kurulu'nca gerçekleştirilen Türkiye üniversite sisteminin yeniden yapılanması sırasında bürokratik zorunluluklar sonucunda ortaya çıkmıştır. YÖK'ün düzenlemeleriyle tüm disiplinler için, disiplinlerin kendilerine özgü ihtiyaçları gözetilmeksizin, standart bir akademik organizasyonel yapı ve standart akademik yükseltme kriterleri yürürlüğe konulmuştur.” (Er ve Bayazıt, 1999)

Güçlü akademik bir geleneğe sahip olmayan yeni bir disiplin olarak endüstriyel tasarım, yapılan düzenlemelerden, köklü akademik geleneğe sahip olan disiplinlere göre daha çok etkilenmiştir (Er ve Bayazıt, 1999). Er ve Bayazıt (1999), Türkiye'de endüstriyel tasarım alanındaki DR programlarının önemli sıkıntılardan birinin, DR eğitiminin “araştırma eğitimi” olan asıl amacının, “uzmanlaşma” eğitimine indirgenmesi olduğunu belirtir ve yapılan tez çalışmalarının literatür incelemesine dayalı araştırmalar niteliğinde olduğunu söylerler.

Türkiye'deki endüstriyel tasarım alanındaki lisanüstü programlar ve bağlı bulundukları birimler incelediğinde, lisans eğitiminde olduğu gibi lisanüstü alanda da programların bağlı bulundukları birimler ve program isimlerinde farklılıklar olduğu görülmektedir (Çizelge 3.1 ve Çizelge 3.2).

Çizelge 3.1: Endüstriyel Tasarım alanındaki doktora ve sanatta yeterlik programlarının, kurumsal yapılarıdaki konumlarının analizi.

Üniversite	Enstitü	Anabilim Dalı	Program	Kuruluş yılı
Mimar Sinan G.S.Ü	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	1982
Marmara Üniversitesi	Güzel Sanatlar Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anasanat Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı (Sanatta Yeterlik)	1991
İstanbul Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	1996
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	2004

Lisanüstü eğitim verilen kurumlardan üçünde fen bilimleri enstitülerine bağlı DR programları bulunmaktadır, birinde ise güzel sanatlar enstitüsüne bağlı SY programı bulunmaktadır.

Çizelge 3.2: Endüstriyel Tasarım alanındaki yüksek lisans programlarının, kurumsal yapılarıdaki konumlarının analizi.

Üniversite	Enstitü	Anabilim Dalı	Program	Kuruluş yılı
Mimar Sinan G.S.Ü	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	1982
Marmara Üniversitesi	Güzel Sanatlar Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anasanat Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	1989
İstanbul Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	1989
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	1995
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	Endüstri Ürünleri Tasarımı	1997
Anadolu Üniversitesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstriyel Sanatlar Anabilim Dalı	Endüstriyel Tasarım	2002

Endüstriyel tasarım alanındaki lisanüstü eğitimin önemli unsurları arasında, programların öğretim üyeleri, öğrenci sayıları, ders programları gösterilebilir.

Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında lisanüstü eğitim veren kurumların öğretim üyeleri, öğretim elemanları ve öğrenci sayıları Çizelge 3.3’te gösterilmektedir (Mayıs 2011). Tez yöneticisi başına düşen öğrenci sayısı İTÜ’de oldukça yüksektir (15).

Çizelge 3.3: Endüstriyel Tasarım alanındaki lisansüstü programlarının, öğretim elemanları ve öğrenci sayıları (Mayıs 2011).

	Prof.	Doç.	Yrd. Doç.	Öğr. Gör.	Uz.	Okut.	Araş. Gör.	Öğr. Üye + Öğr. Gör.	Toplam Öğr. Elemanı	Lisansüstü Öğrenci Sayısı ~			Tez Yöneticisi Başına Düşen Öğrenci Sayısı (L.üstü Öğr./Öğr. Üyesi+Dr Öğr.Gör)
										DR-SY	YL	Top.	
MSGSÜ	2	-	6	1	-	-	7	9	16	10	32	42	42/8=5.25
MÜ	-	-	6	2	-	-	2	8	10	2	11	13	13/6=2.16
İTÜ	2	2	1	4	-	-	12	9	21	47	63	110	110/7=15.71
ODTÜ	-	3	4	4	2	-	14	11	27	23	19	42	42/10=4.2
İYTE	1	2	-	3	-	-	2	6	8	-	7	7	7/4=1.75
AÜ	-	1	1	6	-	1	3	8	12	-	17	17	17/3=5.66

Geçmiş yıllardan günümüze değişimin incelenebilmesi için, verilere ulaşılabilen tarihlerdeki (1998, 2005 ve 2011) DR ve SY'li öğretim elemanları ve tez yönetebilecek öğretim elemanları sayıları Çizelge 3.4'te verilmiştir. Bu çizelgeye göre, 1998 yılında DR ve SY'li öğretim elemanları toplamı 15 iken, bu sayı 2005'te 31'e, 2011'de 39'a çıkmıştır. Kurum bazında incelediğimizde de yıllara göre artış olduğu görülmektedir. Tez yönetebilecek öğretim elemanları sayıları incelendiğinde de MSGSÜ dışında artış olduğu görülmektedir. DR-SY'li öğretim elemanları ve tez yönetebilecek öğretim elemanları sayılarındaki farkın nedeni, kurumlardaki bazı öğretim üyelerinin (yükseköğretim kurumlarının yeniden yapılandırılması sürecinde akademik yükseltilmeleri yapılmış olan öğretim üyelerinin), DR-SY derecelerinin bulunmamasıdır.

Çizelge 3.4: Endüstriyel Tasarım alanındaki lisansüstü programların, DR-SY'li öğretim elemanları ve tez yönetebilecek öğretim elemanları sayılarının yıllara göre değişimi.

Kurumlar	DR-SY'li Öğr. Elemanı (Öğr. Üyesi + Öğr. Gör. + Araş. Gör.)			Tez yönetebilecek Öğr. Üyesi + Dr. Öğr. Gör.		
	1998*	2005**	2011	1998*	2005**	2011
MSGSÜ	3	7	8	9	11	8
MÜ	2	4	6	7	7	8
İTÜ	4	5	9	4	5	7
ODTÜ	5	10	9	5	9	10
İYTE	1	2	4	2	2	4
AÜ	-	3	3	-	3	3

* Sayılar, Nesnel'deki (1998) EÜT bölümlerini tanıtan makalelerden çıkarılmıştır.

** Sayılar, İTÜ 2005 EÜTB Strateji Raporu'dan alınmıştır.

Çizelge 3.5 ve 3.6'da, Türkiye'deki endüstriyel tasarım lisansüstü programlarının müfredatları üzerine analizler sunulmaktadır. Hem doktora hem de yüksek lisans eğitiminin verildiği kurumlarda, programlardaki zorunlu dersler dışındaki seçmeli dersler, DR ve YL programları için ortak olabilmektedir. Programların mezun olabilmek için alınması gereken ders sayıları ve kredileri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Tasarım araştırmasına yönelik dersler her kurumda mevcuttur, fakat bazı kurumların (İTÜ ve ODTÜ) müfredatlarında daha fazla yere sahiptirler. ODTÜ'de BİLTİR-ÜTEST Ürün Kullanımı Test Birimi tarafından desteklenen 4 adet ürün-kullanıcı ilişkisi ve kullanılabilirlik konulu ders bulunmaktadır ve kurumda bu konulara ilişkin uzmanlaşmaya olanak verildiğinin göstergesidir.

Çizelge 3.5: Endüstriyel Tasarım alanındaki YL programlarının müfredatları üzerine analizler.

Üniversiteler	Müfredatın içeriği	Mezuniyet için gerekli ders ve kredi sayıları
MSGSÜ (1982)	Üretim, endüstri ilişkileri, tasarımda sosyo-ekonomik etkiler, insan faktörleri, tasarım yöntemleri, tasarım kuramları üzerine yoğunlaşmış bir programa sahiptir. Ürün tasarımı dersleri zorunludur.	10 Ders / 21 Kredi
MÜ (1989)	Ürün tasarımı dersleri zorunlu, tasarım teorisi, tasarım yönetimine ilişkin dersler ağırlıktadır. Tasarım tarihi ve sanat tarihi dersleri diğer bölümlere oranla daha yoğundur.	12 Ders / 28 Kredi
İTÜ (1989)	Tasarım araştırması odaklı bir müfredata sahiptir. Tasarım yönetimi, kuramı ve tarihine ilişkin dersler yoğunluktadır. Etkileşim tasarımı, aydınlatma aygıtı tasarımı ve ileri tasarım projesi gibi dersler de mevcuttur.	8 Ders / 24 Kredi
İYTE (1995)	Ürün tasarımı dersleri zorunludur. Teknoloji ve yenilik konularına ilişkin derslerin yanı sıra, anlambilim, iletişim, ergonomi, tasarım yönetimi dersleri de mevcuttur.	7 Ders / 21 Kredi
ODTÜ (1997)	Tasarım araştırması odaklı bir müfredata sahiptir. İnsan faktörleri ve kullanılabilirlik ile ilgili birçok ders bulunmaktadır. Tasarım kültürü ve eleştirisine yönelik dersler yoğunluktadır. Tasarım tarihi, tasarım yönetimi ve ileri ürün geliştirme dersleri de mevcuttur.	7 Ders / 21 Kredi
AÜ (2002)	Ürün tasarımı dersleri zorunludur. Uygulamaya dayalı görsel sunum teknikleri ve 3 boyutlu sunum teknikleri gibi dersler ağırlıklı olarak mevcuttur. Tasarım kültürü, görsel iletişim ve ürün kimliği gibi dersler de bulunmaktadır.	7 Ders / 21 Kredi

Çizelge 3.6: Endüstriyel Tasarım alanındaki DR ve SY programlarının müfredatları üzerine analizler.

Üniversiteler	Müfredatın içeriği	Mezuniyet için gerekli ders ve kredi sayıları
MSGSÜ (1982)	Üretim, endüstri ilişkileri, tasarımda sosyo-ekonomik etkiler, insan faktörleri, tasarım yöntemleri, tasarım kuramları üzerine yoğunlaşmış bir programa sahiptir.	10 Ders / 21 Kredi
MÜ (1991)	Ürün tasarımı dersleri zorunlu, tasarım teorisi, tasarım yönetimine ilişkin dersler ağırlıktadır. Tasarım tarihi ve sanat tarihi dersleri diğer bölümlere oranla daha yükündür.	12 Ders / 28 Kredi
İTÜ (1996)	Tasarım araştırması odaklı bir müfredata sahiptir. Tasarım yönetimi, politikasına yönelik dersler yoğunluktadır. Tasarımda kültürel yaklaşımlar, tasarımda folklorik kaynaklar, tasarım tarihi ve eleştirisi dersleri bulunmaktadır.	8 Ders / 24 Kredi
ODTÜ (2004)	Tasarım araştırması odaklı bir müfredata sahiptir. İnsan faktörleri ve kullanılabilirlik ile ilgili birçok ders bulunmaktadır. Tasarım kültürü ve eleştirisine yönelik dersler yoğunluktadır. Tasarım tarihi, tasarım yönetimi ve ileri ürün geliştirme dersleri de mevcuttur.	7 Ders / 21 Kredi

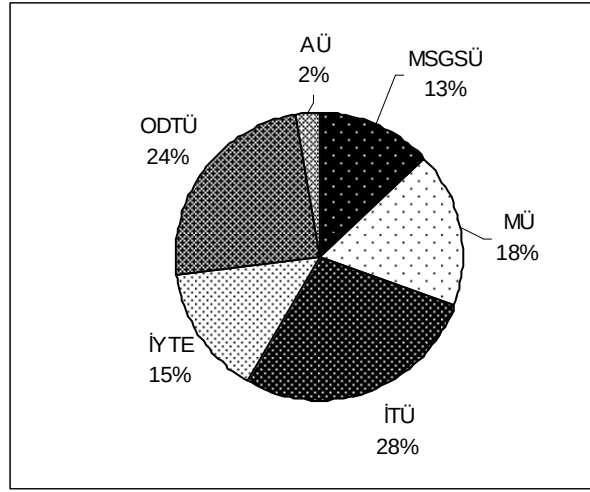
2008 yılında yapılan bir anket çalışmasıyla, 6 farklı lisansüstü kurum akademisyenlerine, lisansüstü programlarına endüstriyel tasarım disiplininin dışında hangi alanlardan öğrenci kabul ettikleri sorulmuştur (İmamoğlu). Sonuçlarda, farklı disiplinlerden öğrencilerin kabul edildiği görülmüştür (Çizelge 3.7). Disiplinlerarası ve farklı disiplinlerle beraber çalışmayı sağlaması bakımından önemli bir durumdur.

Çizelge 3.7: Yüksek Lisans programlarına Endüstriyel Tasarım disiplini dışında kabul edilen disiplinler (İmamoğlu,2008).

Üniversiteler	Kabul Edilen Disiplinler
MSGSÜ	Dönemin ihtiyaçlarına ve vizyonuna göre belirlenir
MÜ	Mimarlık, Makine Mühendisliği, Güzel Sanatlar
İTÜ	Mühendislik, Mimarlık, Güzel Sanatlar ve Sosyal Bilimler
İYTE	Seramik, Mimarlık, Makine Mühendisliği, Şehir Bölge Planlama
ODTÜ	Mimarlık, İç Mimarlık, Grafik, Makine Mühendisliği, Elektrik Mühendisliği
AÜ	Tüm disiplinler (İstatistik, İşletme, Makine Mühendisliği, Sinema, Matematik vb. gibi)

3.1.2 Endüstriyel Tasarım alanındaki YL tezleri

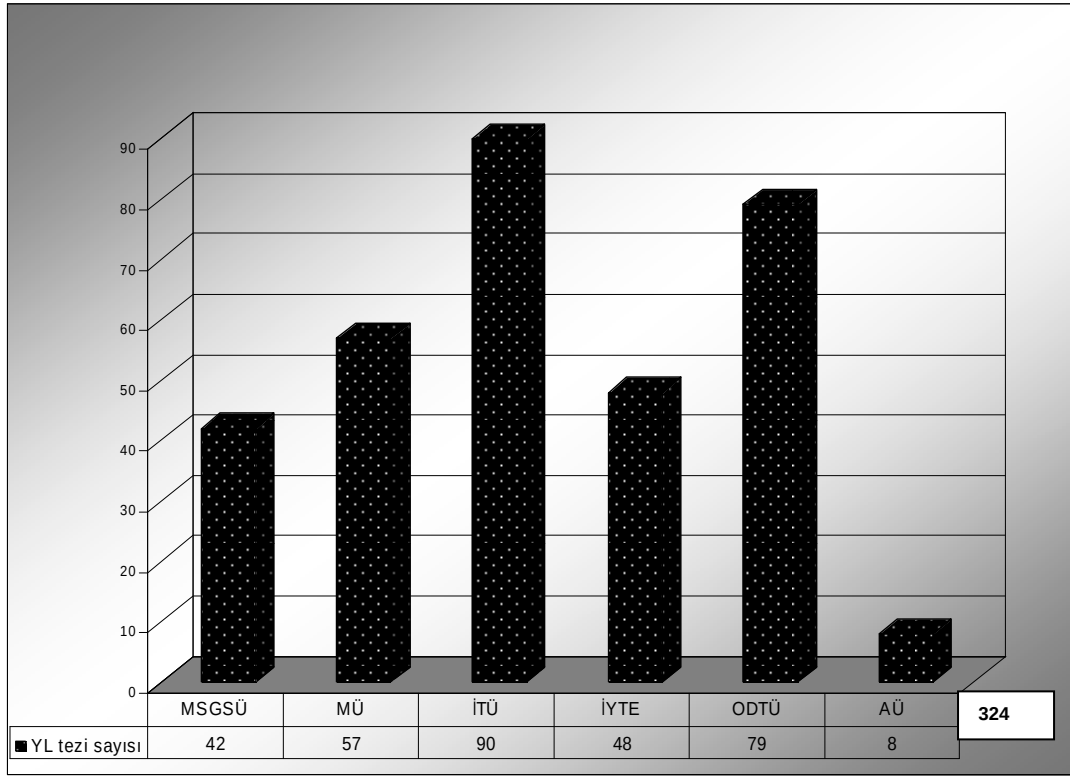
Türkiye’de, 1982- 2009 yılları arasında endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim veren kurumlarda yapılan YL tezlerinin sayısı 324’tür. Bu tezlerin 90 tanesi (%29’u), 1989’da eğitime başlayan İTÜ’de yapılmıştır. YL eğitimine diğer kurumlara göre daha geç (1997’de) başlayan ODTÜ ise 79 (%24) teze ikinci sıradadır. MÜ (1989) 57 (%17) teze üçüncü sırada, İYTE (1995) 48 (%15) teze dördüncü sıradadır. İlk kurulan YL programı olmasına karşın MSGSÜ’de yapılan YL tezlerin sayısı 42’dir ve toplam tezlerin %13’ünü oluşturmaktadır. 2002 yılında YL eğitimine başlayan AÜ’de ise 2009 yılına kadar 8 (%2) adet YL tezi tamamlanmıştır (Şekil 3.1 ve 3.2).

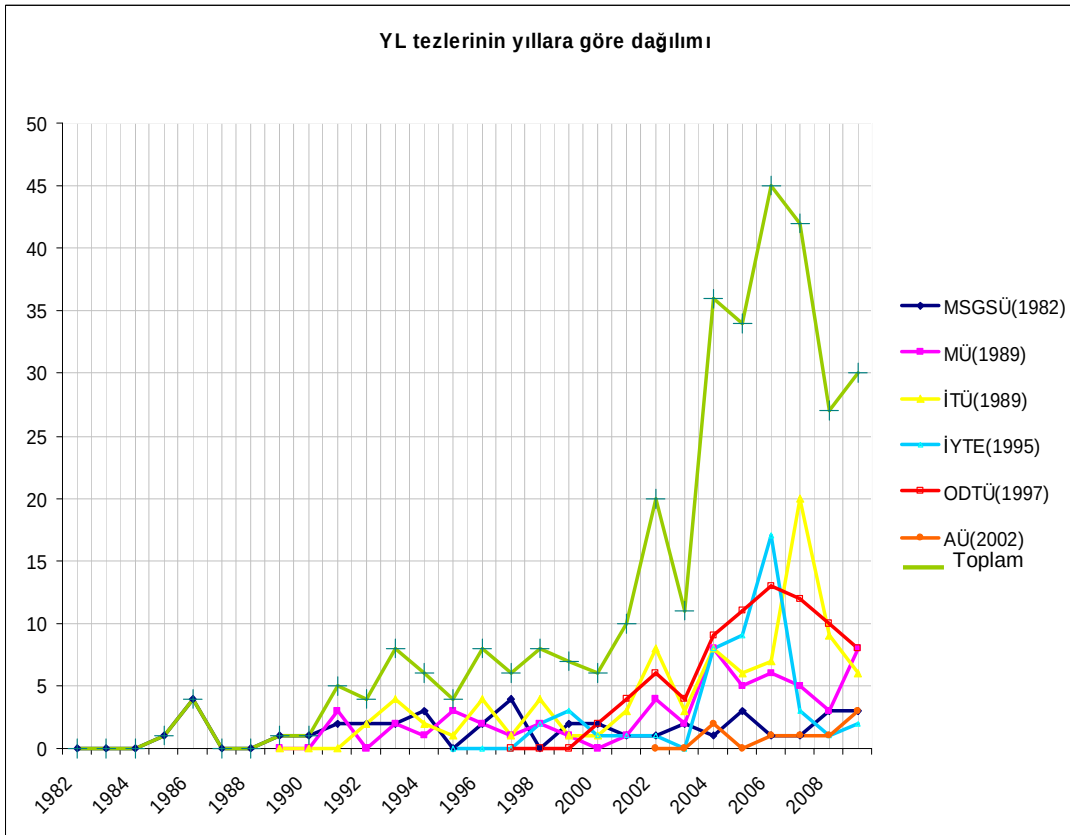
Şekil 3.1: Türkiye’de, 1971-2009 yılları arasında, Endüstriyel Tasarım alanında lisansüstü eğitim veren kurumlardaki YL tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre yüzdelik dilimleri.

Türkiye’de, endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim veren bir kurumda yapılan ilk YL tezi 1985 yılında MSGSÜ’de, Cansen Akannaç tarafından yapılan ve o dönem yardımcı doçent olarak görev yapan Cemil Toka tarafından yönetilen “Türkiye’de Ev Tipi Yiyecek Soğutucuların Tasarım Özelliklerinden Doğan Enerji Kayıplarının Ülke Ekonomisine Etkisine Bir Bakış” isimli tez çalışmasıdır.

Tezlerin yıllara göre dağılımlarını gösteren grafik incelendiğinde (Şekil 3.3), ilk yıllarda üretilen tez sayısının, 1989’da iki kurumda daha lisansüstü eğitime başlanmasıyla, 1990 sonrasında arttığı gözlemlenmektedir. Grafikteki en büyük ivmelenme 2000’lerde görülmektedir. Bu durumda 1997 yılında YL eğitimine başlayan ODTÜ’nün ve 2002’de AÜ YL bölümlerinin etkileri olmakla beraber, diğer kurumlara ait tez sayılarında da dikkate değer bir artış olduğu görülmektedir. 1982’den 2001 yılına kadarki toplam YL tez sayısı 69 iken, 2001 ve sonrasında üretilen YL tezi 255 adettir.

Şekil 3.2: Türkiye’de, 1982-2009 yılları arasında, Endüstri Ürünleri Tasarımı alanında yapılan YL tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre sayıları.

Şekil 3.3: Türkiye’de, 1982-2009 yılları arasında, Endüstri Ürünleri Tasarımı alanında yapılan YL tezlerinin tezlerinin yapıldıkları yıllara göre dağılımları.

Tezler, yazım dillerine göre incelendiğinde 174'ünün Türkçe, 150'sinin İngilizce kaleme alındığı görülmektedir (Çizelge 3.8). Neredeyse yarı yarıya bir durum söz konusudur. ODTÜ ve İYTE'de eğitim dilinin İngilizce olması ve İTÜ'de ise hem İngilizce hem de Türkçe tez yazılabilmesi, yabancı dilde yazılan tez sayısının yüksek olmasının nedenidir.

Çizelge 3.8: Endüstriyel Tasarım alanındaki YL tez çalışmalarının yazım dillerine göre sayıları.

Kurum Adı	Y.L Tezi	
	Türkçe	İngilizce
MSGSÜ	42	-
MÜ	57	-
İTÜ	67	23
İYTE	-	48
ODTÜ	-	79
AÜ	8	-
Toplam	174	150
	324	

Kaynakçaya, 1971-2009 yılları arasında farklı disiplinlere ait YL programlarında yapılan tez çalışmaları da ayrı bir bölüm olarak alınmıştır. Bu yıllarda, farklı bilim ve sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu 26 adet YL tezin ulaşılmıştır. Farklı alanlarda yapılan YL çalışmaları, kaynakçada yer alan toplam YL tezi sayısının (350) %7 'sini oluşturmaktadır. 26 adet tezin 18'i İngilizce, 8'i Türkçe'dir. Bu tezlerin yapıldığı kurumların listesi Çizelge 3.9'da gösterilmektedir.

Farklı bilim veya sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu YL tezlerinin, 1 tanesi 1971-1982 yılları arasında, Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitimin henüz başlamadığı dönemde, 17 tanesi 1982-2001 yılları arasında, 9 tanesi ise 2001-2009 yılları arasında yapılmıştır. Tez çalışmaları, yakın disiplinlere ait programlarda gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların çoğu Ankara'daki kurumlarda 1997 öncesinde ODTÜ EÜTB öğretim üyeleri tarafından yapılmışlardır. O dönemde ODTÜ'de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitime başlanmamış olması bu durumu açıklayabilir. 1997'de ODTÜ'de EÜT YL programının açılması ile, ODTÜ Mimarlık Anabilim Dalı'ndaki programlara talep azalmıştır. Farklı bilim veya sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu YL tezlerinin 5'i mimarlık tarihi ve sanat tarihi bölümlerinde yapılmıştır ve tasarım tarihine ilişkindir. Bu tezlerin

yapıldığı yıllar incelendiğinde, ODTÜ'de EÜT YL programı açıldıktan sonra da Mimarlık Tarihi Programı'nda yapılmış endüstriyel tasarım konulu YL tezi olduğu görülmektedir. Aynı durum İTÜ'de de mevcuttur. Bu veriler, sanat tarihi ve mimarlık tarihi programlarında yapılan YL tezlerinin, endüstriyel tasarım alanında YL programlarının olmayışı ile ilişkili olmadığını göstermektedir.

Çizelge 3.9: 1971 -2009 arasında farklı bilim/sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu tezlerin yapıldıkları YL programları ve tez sayıları.

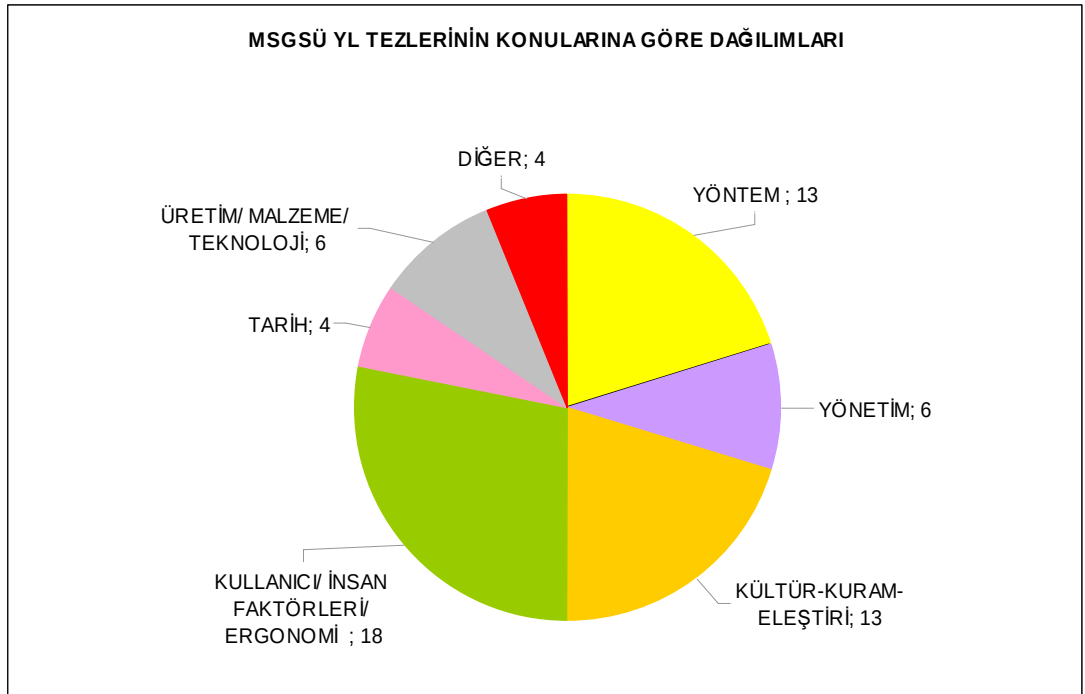
Kurum Adı	Yıllar	YL Tezi Sayısı
ODTÜ FBE Mimarlık Ana Bilim Dalı	1971	1
ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yapı Bilimleri Programı	1987, 1987, 1988, 1990, 1991, 1993	6
ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Mimarlık Tarihi	1995, 2007	2
Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Ağaç İşleri Endüstrisi Eğitimi	1987	1
Mimar Sinan Üniversitesi Geleneksel Türk El Ana Sanat Dalı Tezhip Programı	1987	1
Dokuz Eylül Üni. Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı	1988	1
Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Ana bilim Dalı, Yapı Fiziği Programı	1990	1
Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı	1990	1
İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı	1995, 1995	2
ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri	1996	1
Bilkent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Grafik Tasarım	1996	1
İTÜ, Mimarlık Tarihi	2001	1
İEÜ, Tasarım Çalışmaları	2008, 2009 (5 adet)	6
AÜ SBE Reklamcılık ve Halkla İlişkiler Anabilim Dalı	2009	1
Toplam		26

Bu bölümün alt başlıklarında, Türkiye'deki Endüstriyel Tasarım alanında lisansüstü eğitim veren kurumların, YL programlarında yapılan tezlerin konularına göre dağılımları incelenecektir. 1971-2009 yılları arasını kapsayan kaynakça çalışmasının

konularına göre sınıflandırılması sonucu elde edilen bulgularla, Türkiye'deki lisansüstü eğitimle ilgili yapılan araştırma baz alınarak anlamlı neden-sonuç ilişkileri çıkarılmaya çalışılacaktır. Üniversitelerdeki konu dağılımları incelendikten sonra (programların kuruluş yılı sırasına göre), konu dağılımları genel olarak incelenecektir.

3.1.2.1 MSGSÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi

Endüstriyel Tasarım alanında, ilk YL programı MSGSÜ'de 1982 yılında kurulmuştur. Kuruluşundan 2009 yılı sonuna kadar yapılan YL tezleri konularına göre sınıflandırıldığında, en çok *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* (18 adet) alanında çalışıldığı görülmektedir (Şekil 3.4). İkinci sırayı ise 13 adet *yöntem* ve aynı sayıdaki *kültür-kuram-eleştiri* konularında yapılmış tezler almaktadır. Bu üç başlık en yoğun çalışılan alanlardır. *yönetim* ve *üretim-teknoloji-malzeme* başlığı altındaki tezler (6 adet) üçüncü sırada bulunmaktadır. *Tarih* (4 adet) konulu ve *diğer* (4 adet) grubuna ait tezler ise en son sıradadır. *Diğer* başlığı altında, Akkanaç (1985) ve Özel'in (2002) ekolojik tasarım, Uzgör'ün (2005) tasarımda kullan-at modeli ve Kудay'ın (2009) biyomimikri ve tasarım ile ilişkisini konu alan tezleri bulunmaktadır (bkz. EkA.1). *Eğitim* konusunda YL tezi bulunmamaktadır.

Şekil 3.4: MSGSÜ EÜT YL programında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 42'den fazladır).

1982 yılında dönemin yükseköğretim kurumlarındaki yapılanmalar, akademilerin üniversitelere bağlanması ve yükseltme kriterlerinin değiştirilmesi sonucunda, kendi akademik kadrosunu yetiştirebilmek amacıyla açıldığını söyleyebileceğimiz MSGSÜ YL programında, *eğitim* konulu bir YL tezinin yapılmamış olması ilgi çekicidir.

Konuların yıllara göre dağılımına dair grafik (Şekil 3.4) incelendiğinde ise, en çok çalışılan konular olan *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi*, *yöntem* ve *kültür-kuram-eleştiri* konularının, ilk yıllardan beri revaçta olduğu görülmektedir. Kurumda görev yapan akademisyenlerin çalışma konularının benzer olması bu durumun önemli nedenleri arasındadır. Prof.Dr. Cemil Toka'nın yeterlik ve DR tezleri ergonomi konulu, Prof. İlhan Erhan'ın yeterlik tezi 'kullanıcı araç ilişkileri açısından görsel bildirişim', Prof. Nuri Doğan yeterlik tezi ise tasarımda insan faktörleri konuludur.

Yönetim konusunda çalışılmaya ise 90'lı yılların ikinci yarısında başlanmıştır. Bu başlangıç, Gümrük Birliği'ne girildiği ve endüstriyel tasarımların korunması yönünde 554 sayılı KHK'nın kabul edildiği yıllara denk düşmektedir.

En çok tez çalışması Prof.Dr. Cemil Toka (14 adet) ve Prof. İlhan Erhan (11 adet) danışmanlığında yürütülmüştür. Prof. Nuri Doğan tarafından yönetilen 5 adet tez bulunmaktadır (Çizelge 3.10).

Çizelge 3.10: MSGSÜ EÜT YL programında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.

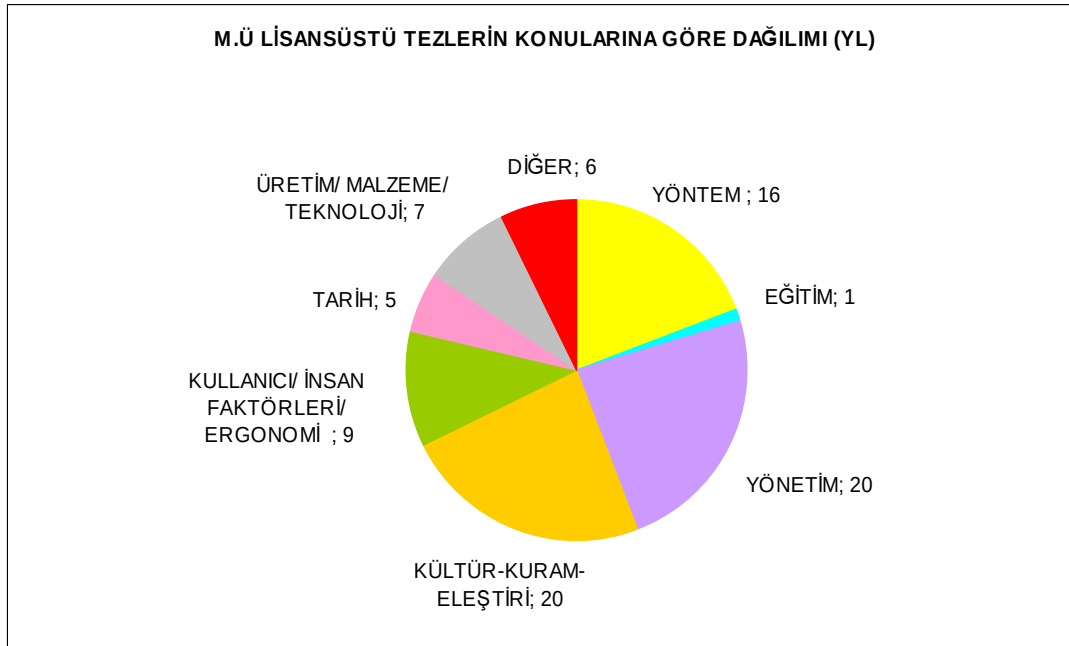
Danışman	Tez Sayısı
Prof. Dr. Cemil Toka	14
Doç. Fatih Gorbon	1
Prof. İlhan Erhan	11
Prof. Dr. Nuri Doğan	5
Prof. Önder Küçükerman	2
Prof. Gürkut Uysal	2
Prof. Dr. Oğuz Bayrakçı	2
Prof. Dr. Süha Erda	1
Yrd. Doç. Dr. H. Tengüz Ünsal	2
Yrd. Doç. Dr. Ebru Güzelderen	1

Şekil 3.5: MSGSÜ EÜT YL programında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.2.2 MÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi

Türkiye’de endüstriyel tasarım alanındaki, ikinci yüksek lisans programı Marmara Üniversitesi’nde 1989 yılında kurulmuştur. İlk kurulduğunda, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü’ne bağlı olan program, 1992’de Güzel Sanatlar Enstitüsü’nün kurulması ile bu enstitüye bağlanmıştır. MÜ EÜT YL programının kuruluşundan (1989), 2009 yılı sonuna kadar yapılan YL tezleri konularına göre sınıflandırıldığında, en çok *kültür-kuram-eleştiri* ve *yönetim* konularında çalışıldığı görülmektedir (Şekil 3.6). *Yönetim* konulu ilk tez çalışmaları, MSGSÜ ile benzer olarak, 90’lı yılların ikinci yarısında görülmekte ve sonraki dönemde artarak devam etmektedir. Programının müfredatında tasarım yönetimi konulu derslerin ağırlıklı olması (bkz. Çizelge 3.5) *Yönetim* konulu tezlerin fazlalığını açıklayabilir. *Kültür-kuram-eleştiri* konusunda 2001’de az sayıda tez varken, bu tarihten itibaren oldukça sık çalışılmıştır (Şekil 3.7).

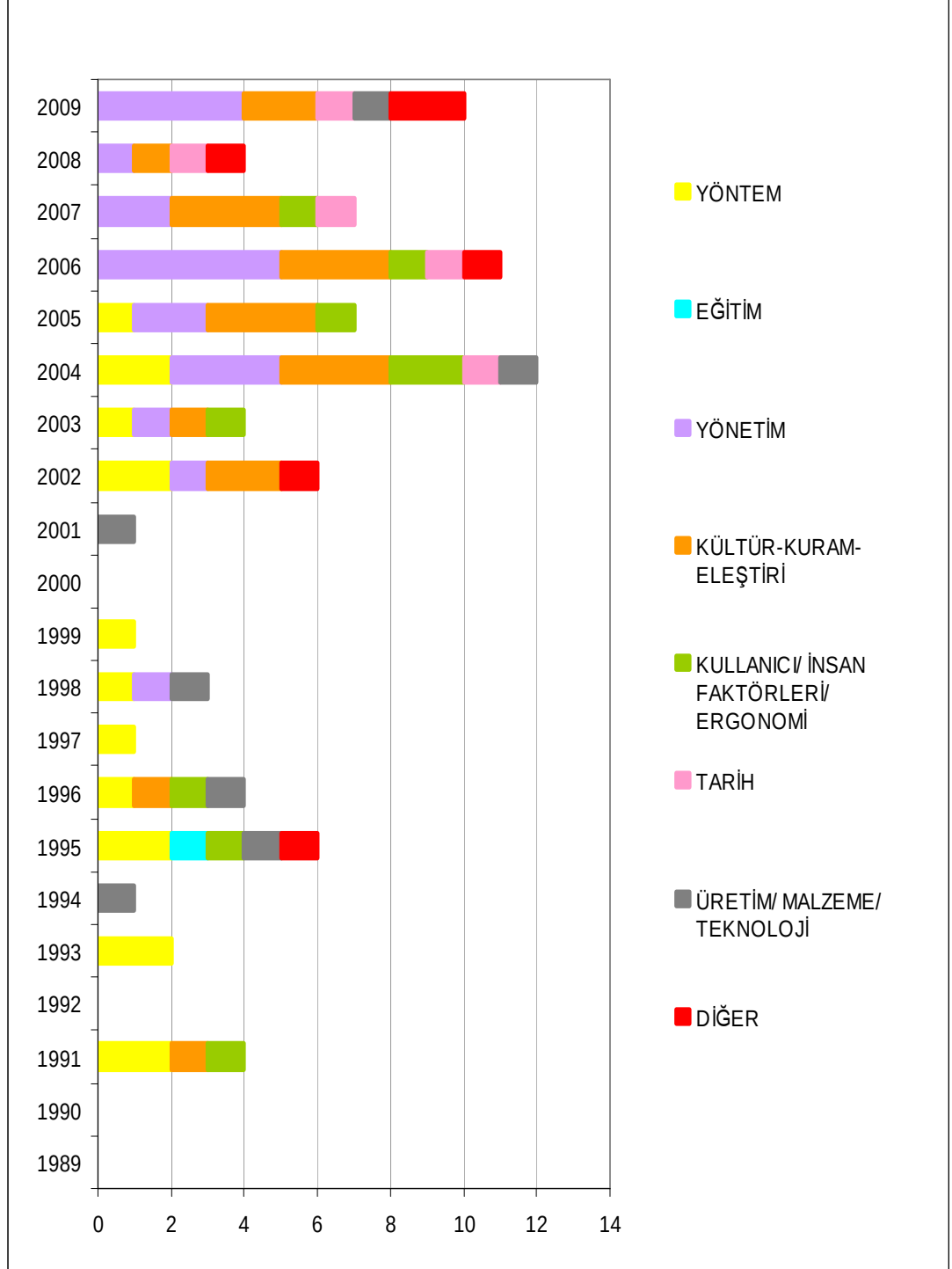

Şekil 3.6: MÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 57’den fazladır).

Sık çalışılan bir diğer alan ise *yöntem*’dir. 90’ların başındaki, ilk tez çalışmasından itibaren gündemde olan konuya dair, 2005 yılı sonrasında yapılmış tez bulunmamaktadır. *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* 9 adet tezle üçüncü sıradadır. *Üretim-malzeme-teknoloji*, *tarih* ve *diğer* başlığı altında yer konular daha az çalışılmıştır. Düzakın’ın 1995, Yolaçan’ın 2008 ve Purde’nin 2009 tarihli, sürdürülebilir tasarım ve geri dönüşüm; Çiftçi’nin 2006 ve Sarsılmaz’ın 2009 tarihli

tasarım hukukuna ve Ekremoğlu'nun 2002 tarihli bilim kurgu sinema eserleri ve tasarım ilişkisine dair tezleri, *diğer* başlığı altında gruplandırılmıştır (bkz. Ek A.1).

Eğitim en az çalışılmış konudur. Konuya dair, Ali Güneyligil'e ait "Endüstri Ürünleri Tasarımında İki Boyutlu Anlatım Teknikleri" başlıklı (başlığında eğitime referans vermesede içeriği bu yöndedir) bir adet YL tezi bulunmaktadır.

Şekil 3.7: MÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

Tezlerin çoğu Yrd.Doç. Ümit Celbiş, Yrd.Doç. Arslan Özbiçer, Yrd.Doç. Hakan Ertem ve Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan tarafından yönetilmişlerdir (Çizelge 3.11). Tez konuları ve danışmanların çalışma konuları arasında paralellikler olmakla beraber, farklılıklarda görülmektedir.

Çizelge 3.11: MÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.

Danışman	Tez Sayısı
Prof. Şermin Alyanak	5
Yrd. Doç. Ümit Celbiş	14
Yrd. Doç. Arslan Özbiçer	13
Yrd. Doç. Yavuz Irmak	2
Yrd. Doç. Eser Tezeren	1
Yrd. Doç. Hakan Ertem	11
Yrd. Doç. Sıdika Rodop	2
Yrd. Doç. Dr. Nedim Dayan	8
Yrd. Doç. Esin Düzakın	2

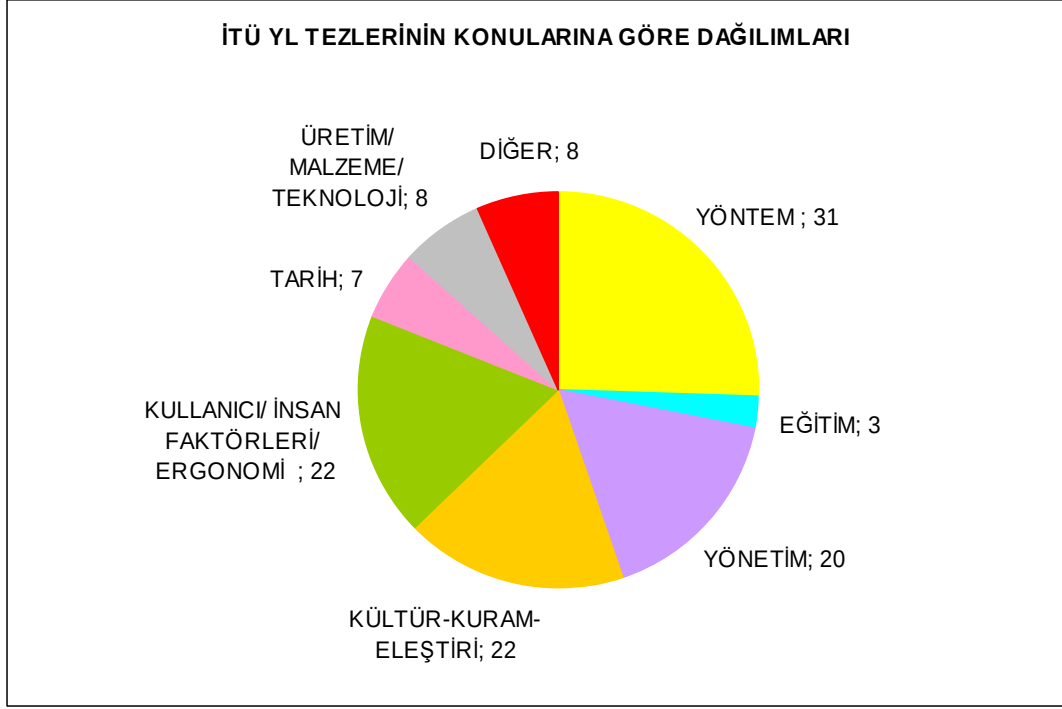
3.1.2.3 İTÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi

İTÜ'nde EÜT YL programı 1989 yılında kurulmuştur. Kurumda, lisans programı açılmadan önce lisansüstü eğitime başlanmıştır. İlk yıllardaki öğrenciler genelde mimarlık kökenlidirler.

İTÜ EÜT YL programını kuruluşundan, 2009 sonuna kadar yapılan tezler konularına göre sınıflandırıldığında, en çok *Yöntem* alanında çalışıldığı ve ilk yıllardan itibaren sık çalışılan bir alan olduğu görülmektedir (Şekil 3.8 ve Şekil.3.9).

Kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi, kültür-kuram-eleştiri ve yönetim konularında ise yakın sayıda çalışma bulunmaktadır. *kültür-kuram-eleştiri* ve *yönetim* konularındaki ilk tezler 2000'lerin başında yapılmış ve sonrasında sık çalışılan alanlar olmuştur. 2007 yılı en çok tez çalışmasının tamamlandığı yıldır ve bu tezlerin çoğu *kültür-kuram-eleştiri* alanındadır (Şekil 3.8). Görece daha az çalışılmış konular ise *üretim-malzeme-teknoloji, tarih* ve *diğer* başlığı altında sınıflandırılanlardır. *diğer* başlığı altında gruplandırılan tezler: Erişmiş'in 1995, Erdem Selek'in 2008 ve Malya'nın 2009 tarihli, sürdürülebilir tasarım; Öke'nin 2006, Akyapı'nın 2007 ve Güngör'ün 2008 tarihli, tasarım ve sinema; Küçüksayraç'ın (2007) tasarımda deney kavramına ve Konar'ın (2007) tasarımda cinsiyet farklılıklarına dair tezleridir (bkz. Ek A.1).

Eğitim, İTÜ’nde de en az çalışılan alandır. Gürpınar ve Hale Selek’in 2008 tarihli, Malya’nın 2009 tarihli tezleri bu konudadır (bkz. Ek A.1).

Şekil 3.8: İTÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 90’dan fazladır).

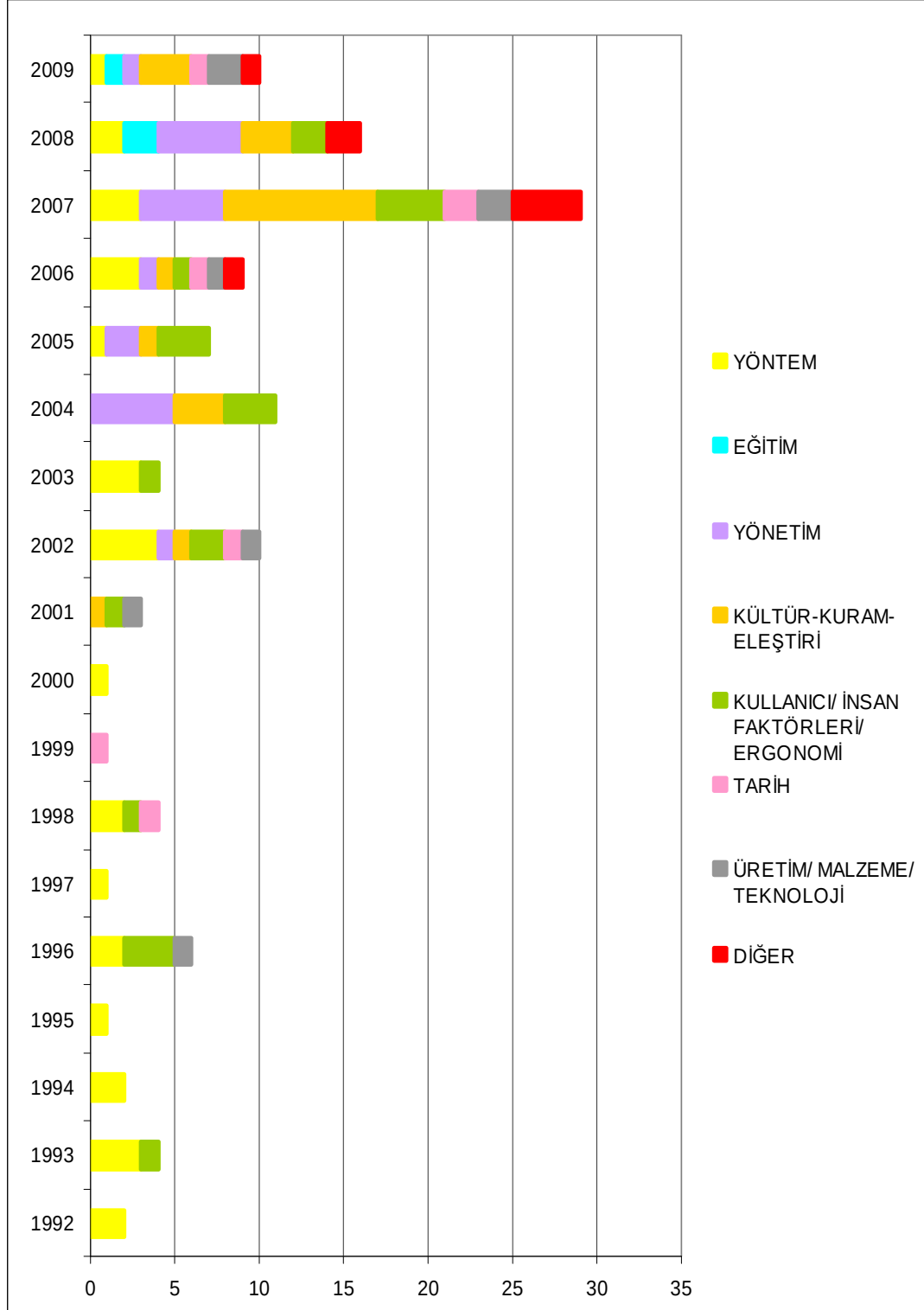
2001 yılına kadar 20 olan tez sayısı 2001-2009 yılları arasında 70’e çıkmıştır. 2001 yılına kadar ağırlıklı olarak *yöntem* konusunda çalışılmıştır. 2001 yılı ve sonrasında *kültür-kuram-eleştiri* (22) ve *yönetim* (20) konularındaki tezlerin sayısı *yöntem* (16) konulu tezlerden daha fazladır. *Diğer* başlığı altında sınıflandırılan yeni çalışma alanlarına dair tezlere ise 2006 yılı ve sonrasında rastlanmaktadır. *Eğitim* konulu tezler ilk olarak 2008 yılında yapılmışlardır.

1989 yılında kurulan program, Mimarlık Bölümü çıkışlıdır. İlk yıllardaki öğrenciler ve tez danışmanları da mimarlık kökenlidirler. *Yöntem* konulu tezlerin ilk yıllardaki baskınlığının nedenidir. Söz konusu dönemde birçok tezin sonuç bölümünde bir tasarım önerisi bulunmaktadır.

1997’de Alpay Er, 2000’de Özlem Er ve 2003 yılında Şebnem Timur Öğüt’ün İTÜ EÜTB kadrosuna katılımlarıyla tez konularının da çeşitlendiği görülmektedir.

İTÜ’de yapılan tezlerin 32 adeti, Prof.Dr. Nigan Bayazıt tarafından yönetilmiştir (Çizelge 3.12). Bayazıt’ın tasarım yöntemleri konusunda birçok çalışması bulunmaktadır. Bu durum, *yöntem* konulu tezlerin çok sayıda olmasının

nedenlerinden biri olarak gösterilebilir. 15 tez Prof.Dr. Alpay Er ve 9 tez Prof.Dr. Özlem Er tarafından yönetilmiştir. Tasarım yönetimi konusunda çalışmaları bulunan Alpay Er ve Özlem Er'in İTÜ EÜTB kadrosuna geçmeleri ve *yönetim* konulu tezlerin artışı arasında bir bağlantı kurulabilir.

Şekil 3.9: İTÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

Çizelge 3.12: İTÜ EÜT YL programında, 1989-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.

Tez Danışmanı	Tez Sayısı
Prof.Ahmet Alphan	2
Prof.Dr. Filiz Özer	2
Prof.Dr. S. Mete Ünügür	3
Prof.Dr. Uğur Erkman	2
Prof.Dr. Ayla Atasoy, Prof.Dr. Nihat Toydemir, Prof.Dr. Altan Öke, Prof.Dr. Latife K. Güner, Prof.Dr. Erol Gürdal, Prof.Dr. Mehmet Küçükdoğu, Prof. Dr. Ayla Ödekan, Dr. Oya Şenocak Akman	1'er adet
Doç.Dr. Semra Aydın	2
Prof.Dr. Nigan Bayazıt	32
Prof.Dr. Alpay Er	15
Doç. Dr. Seçil Şatır	7
Prof.Dr.Özlem Er	9
Doç.Dr. Şebnem Timur Ögüt	8

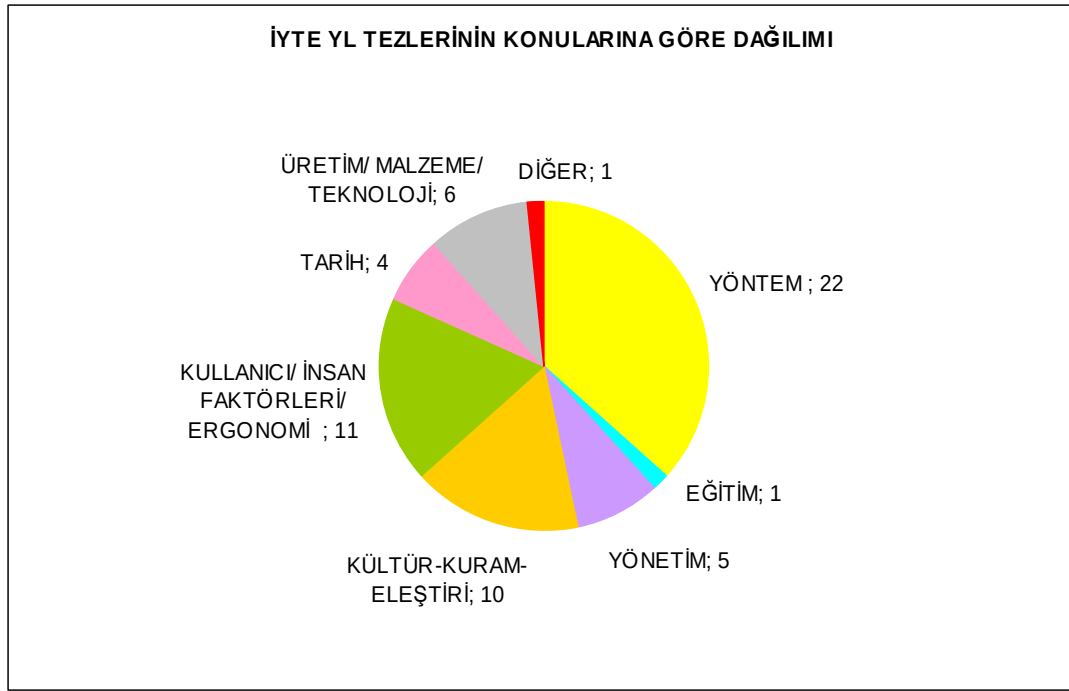
3.1.2.4 İYTE EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi

Endüstriyel Tasarım alanında, dördüncü lisanüstü program İYTE'de, 1995 yılında kurulmuştur. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde 1980'li yıllarda açılıp daha sonra kapanan EÜT YL programı dışında, İstanbul dışında açılmış ilk YL programıdır.

İYTE EÜT YL kuruluşundan 2009 sonuna kadar yapılan YL tezleri konularına göre sınıflandırıldığında, diğerlerine göre oldukça büyük oranda *yöntem* konusunda çalışıldığı görülmektedir (Şekil 3.10). Sonuç bölümünde, bir tasarım önerisi sunulan çok sayıda tez çalışması *yöntem* başlığı altında yer almaktadır.

İkinci sırada, 11 tezle *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* ve 10 tez ile *kültür-kuram-eleştiri* konuları yer alır. Üçüncü sırada ise birbirine yakın oranlarla, *üretim-malzeme-teknoloji* (6 adet), *yönetim* (5 adet) ve *tarih* (4 adet) konulu tezler yer almaktadır.

En son sırada 1'er tez ile *eğitim* ve *diğer* başlığı altındaki çalışmalar yer alır. *Diğer* başlığı altında, Aytaç tarafından yapılan 2005 tarihli endüstriyel tasarımda memetik konulu tez, *eğitim* konusunda ise Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında lisanüstü eğitimi inceleyen İmamoğlu'nun 2008 tarihli tezi yer almaktadır (bkz. Ek A.1).

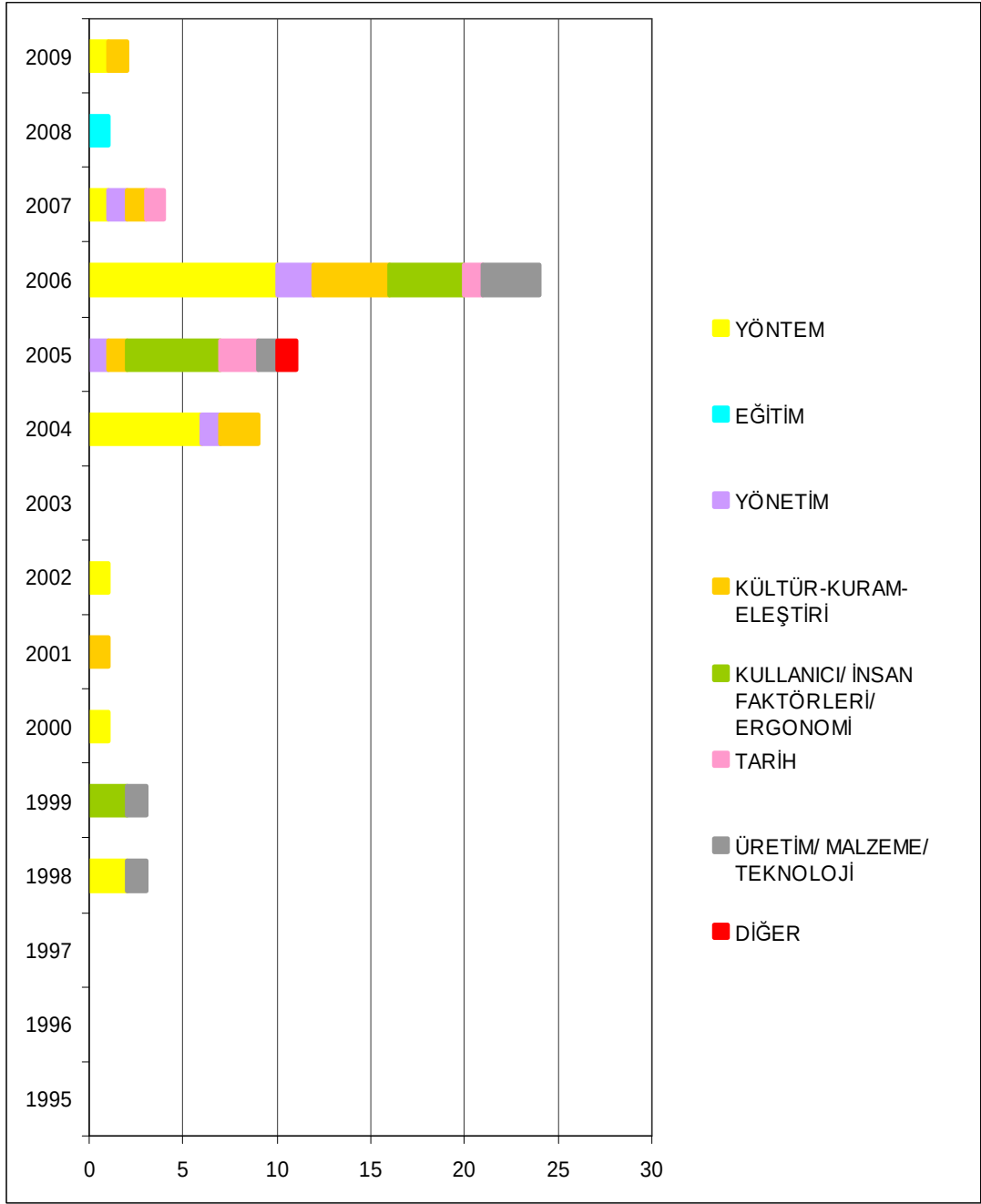
Şekil 3.10: İYTE EÜT YL programında, 1995-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 48'den fazladır).

İYTE EÜT YL programında, yapılan YL tezlerinin, konularına göre yıl bazında dağılımları Şekil 3.11'de incelenebilir. 2005 ve 2006 tarihleri tez üretiminin en yoğun olduğu dönemlerdir.

Tezlerin çoğu Yrd.Doç.Dr. Yavuz Seçkin, Yrd.Doç. Can Özcan, Doç.Dr. Önder Erkarıslan tarafından yönetilmişlerdir (Çizelge 3.13).

Çizelge 3.13: İYTE EÜT YL programında, 1995-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.

Tez Danışmanı	Tez Sayısı
Yrd.Doç.Dr. Yavuz Seçkin	17
Yrd.Doç. Can Özcan	11
Doç.Dr. Önder Erkarıslan	11
Yrd.Doç.Dr. Şölen Kipöz	6
Yrd.Doç.Dr. Emre Ergül	3
Doç.Dr. H. Murat Günaydın	1

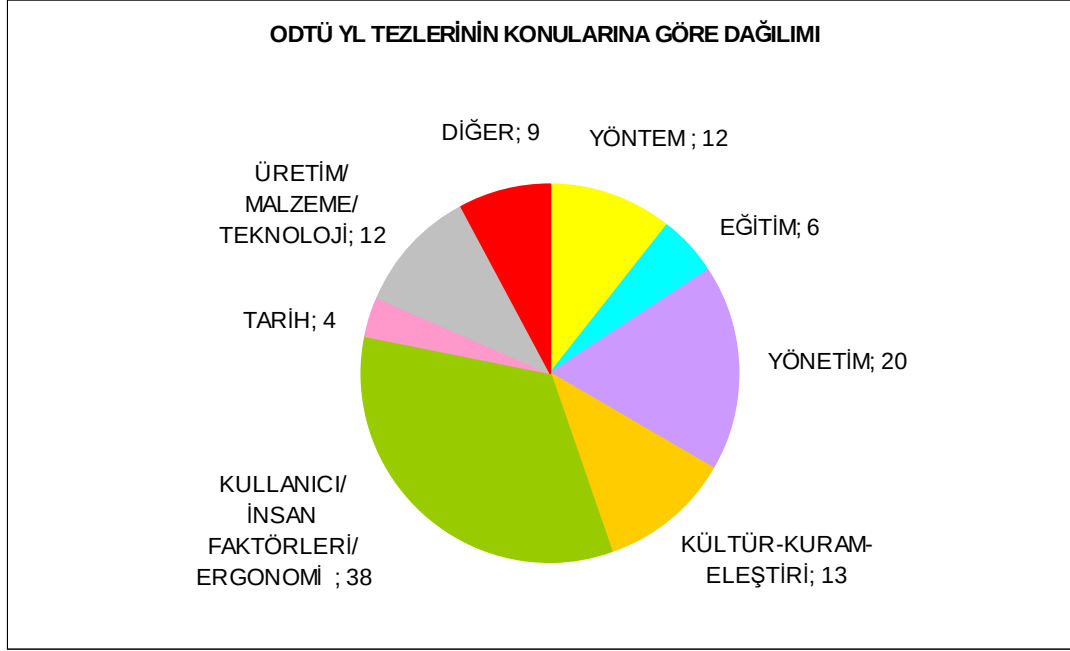

Şekil 3.11: İYTE EÜT YL programında, 1995-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.2.5 ODTÜ EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi

Endüstriyel Tasarım alanında yüksek lisans eğitimi verilen beşinci program ODTÜ'de 1997 yılında kurulmuştur. İzmir'den sonra Ankara'da da EÜT YL programı açılmıştır. Diğerlerinden daha sonra kurulmasına rağmen, 1997'den 2009'a kadar geçen 12 yılda 79 adet tez çalışması yapılmıştır. Bu çalışmalar konularına göre sınıflandırıldığında ise en çok *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* (38 tez) alanında çalışıldığı görülmektedir (Şekil 3.12). Alandaki çalışmaların yoğunluğu, üniversite bünyesinde ÜTEST (Ürün Kullanımı Test Birimi) birimini barındırması ve öğretim

programında, birim tarafından desteklenen kullanılabilirlik ve insan faktörleri konulu derslerin bulunmasına bağlanabilir. Konuya ilişkin verilen teorik eğitimin yanı sıra, uygulamalar, testler yapılabilecek donanıma sahip bir birimin olması, yapılan araştırmaların önünü açmaktadır. Diğer kurumlarla karşılaştırıldığında *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* konusunda ciddi bir uzmanlaşma olduğu görülmektedir.

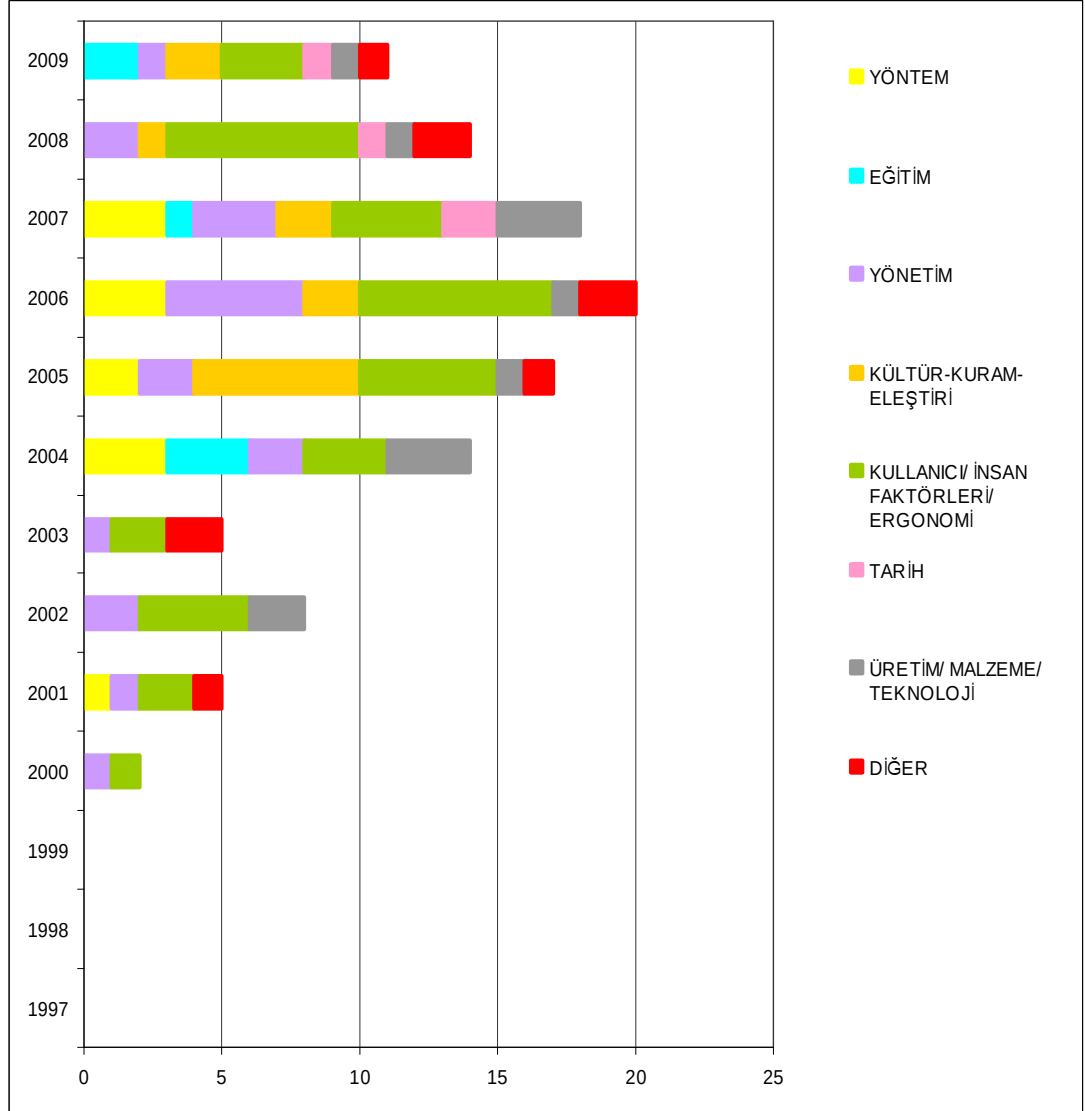
Şekil 3.12: ODTÜ EÜT YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 79'dan fazladır).

Tezlerin 20'si *yönetim* konusunda yapılmıştır. *Üretim- malzeme-teknoloji*, *yöntem*, *kültür-kuram-eleştiri* konularındaki tezler ise aynı oranda (12 tez) çalışılmıştır. Tezlerin 6'sı *eğitim* konuludur. *Eğitim* konusu diğer kurumlara oranla daha çok ele alınmıştır. En az tez ise *tarih* (4 adet) konusunda yapılmıştır.

Diğer başlığı altında yer alan 9 adet tezin çoğu sürdürülebilirlik konuludur. Bu başlık altındaki sürdürülebilirlik konulu tezler, Doğan (2001), Gaziulusoy (2003), Şişman (2005), Keskin (2006), Gürakar (2008) ve Tural'a (2009); ürün tasarımı cinsiyet konulu tezler, Akata (2003) ve Yavaş'a (2006); tasarım ve sinema konulu tez ise Toker'e (2008) aittir (bkz. Ek A.1).

Konuların yıllara göre dağılımları incelendiğinde, *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* ve *yönetim* konularında her yıl çalışılmış olduğu görülmektedir (Şekil 3.13). *Kültür-kuram-eleştiri* konularındaki ilk tezler 2005 yılında tamamlanmıştır. Diğer kurumlarla kıyaslandığında, kurumun ilk yıllarında *yöntem* konulu az sayıda çalışma

bulunmaktadır. Sürdürülebilirlik konulu ilk tez 2001 yılında yapılmıştır, konuya ilişkin çalışmalar daha sonraki yıllarda da devam etmiştir.

Şekil 3.13: ODTÜ EÜT YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

YL tezlerinin çoğu Doç.Dr. Gülay Hasdoğan (14 tez) ve Doç. Dr. Çiğdem Erbuğ (14 tez) danışmanlığında yapılmıştır. Hasdoğan'ın doktora çalışması kullanıcı konulu, Erbuğ'un doktora çalışması ise ergonomi konuludur. 9 tez çalışmasını yöneten Doç.Dr. Mehmet Asatekin'in ergonomi konulu 1 kitabı bulunmaktadır. ODTÜ'de öğretim üyelerinin çalışma konularının *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* konulu olması kurumdaki yapılan YL tezlerinin büyük bölümünün bu alanda olması ile ilişkilendirilebilir. Kurumdaki *kültür-kuram-eleştiri* konulu tezlerin büyük bölümü Öğr.Gör.Dr. Aren Emre Kurtgözü tarafından yönetilmiştir. Kurtgözü'nün doktora tezi de bu konu kapsamındadır. İstisnai durumlar olmakla birlikte, tez danışmanlarının doktora konuları ve yönettikleri tezlerin konuları örtüşmektedir.

Çizelge 3.14: ODTÜ EÜT YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.

Tez Danışmanı	Tez Sayısı
Dr. Güner Mutaş	3
Doç.Dr. Gülay Hasdoğın	14
Doç.Dr. Çiğdem Erbuğ	14
Doç.Dr. Mehmet Asatekin	9
Yrd.Doç.Dr. Fatma Korkut	4
Öğr.Gör.Dr. Hakan Gürsu	8
Öğr.Gör.Dr. Aren Emre Kurtgözü	5
Öğr.Gör.Dr. Canan E. Ünlü	7
Yrd.Doç.Dr. Naz Börekçi	6
Öğr.Gör. Refik Toksöz	1
Öğr.Gör. Figen Işık Tüneri	3
Doç.Dr. Bahar Şener Pedgley	3
Doç.Dr. Owain Pedgley	2

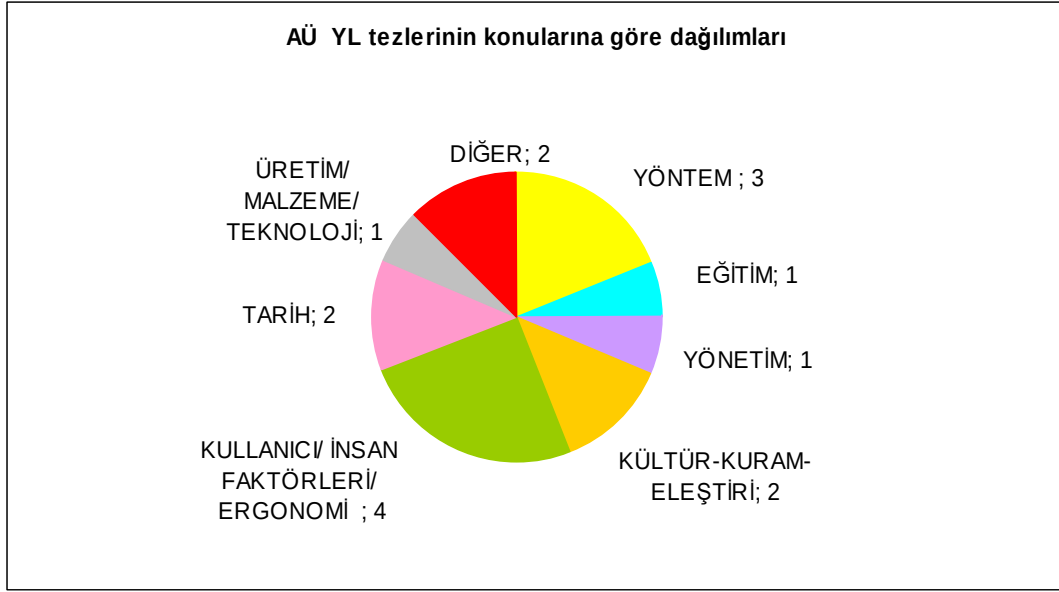
3.1.2.6 AÜ Endüstriyel Tasarım YL tezlerinin konularına göre incelenmesi

AÜ Endüstriyel Tasarım YL programı 2002 yılında kurulmuştur. Kurumda açılan lisans programından 2 yıl sonra YL programı da açılmıştır. Kuruluşundan 2009 sonuna kadar yapılan YL tezleri konularına göre sınıflandırıldığında, en çok *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* alanında çalışıldığı görülmektedir (Şekil.3.14). Diğer başlığı altında yer alan tezler, sürdürülebilirlik konuludurlar ve Yılmaz (2004) ve Kaymak'a (2009) aittirler (bkz. Ek A.1). 2002-2009 yılları arasında yapılan tezlerin yarısı kurumda çalışan akademisyenlere aittir. Konuların yıllara göre dağılımları Şekil 3.15'te gösterilmektedir.

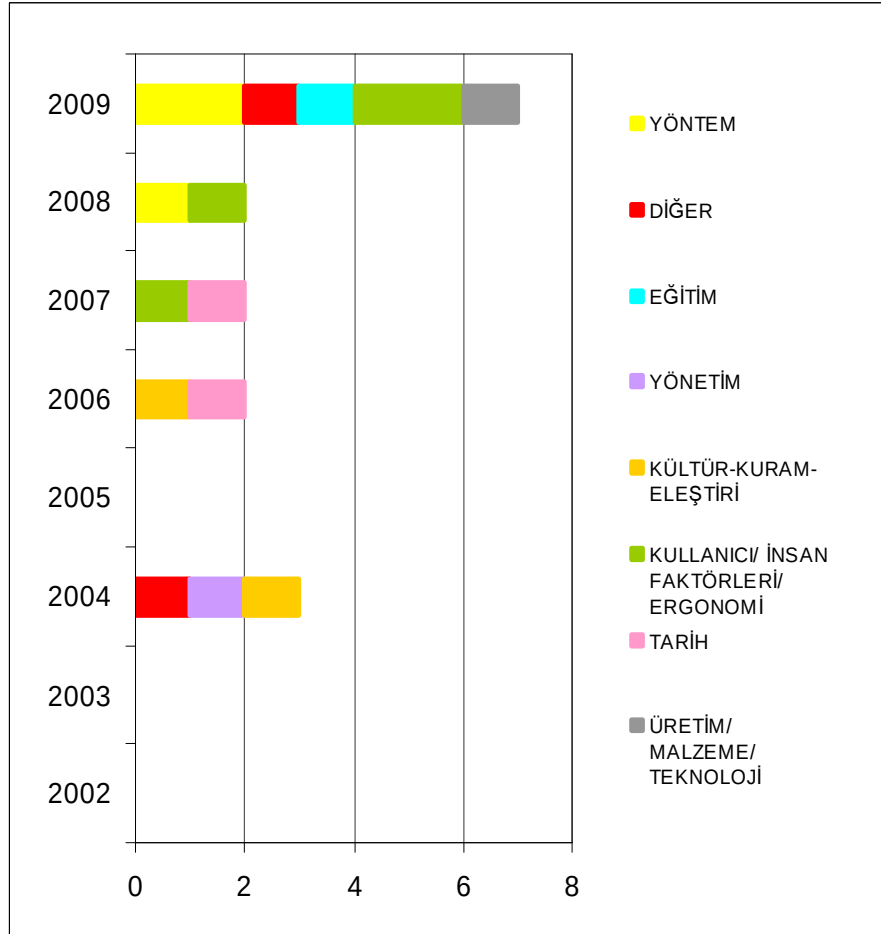
Tez danışmanları ve yönettikleri tez sayılarını Çizelge 3.15'te gösterilmektedir.

Çizelge 3.15: AÜ Endüstriyel Tasarım YL programında, 1997-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin danışmanları ve yönettikleri tez sayıları.

Tez Danışmanı	Tez Sayısı
Yrd.Doç. Füsun Curaoglu	1
Prof.Dr. Yaşar Hoşcan	1
Dr. Hakan Gürsu	2
Doç.Dr. Ertuğrul Algan	1
Doç. Dr. C. Hakan Kağnıcıoğlu	2
Doç. Dr. Aydan Cavcar	1

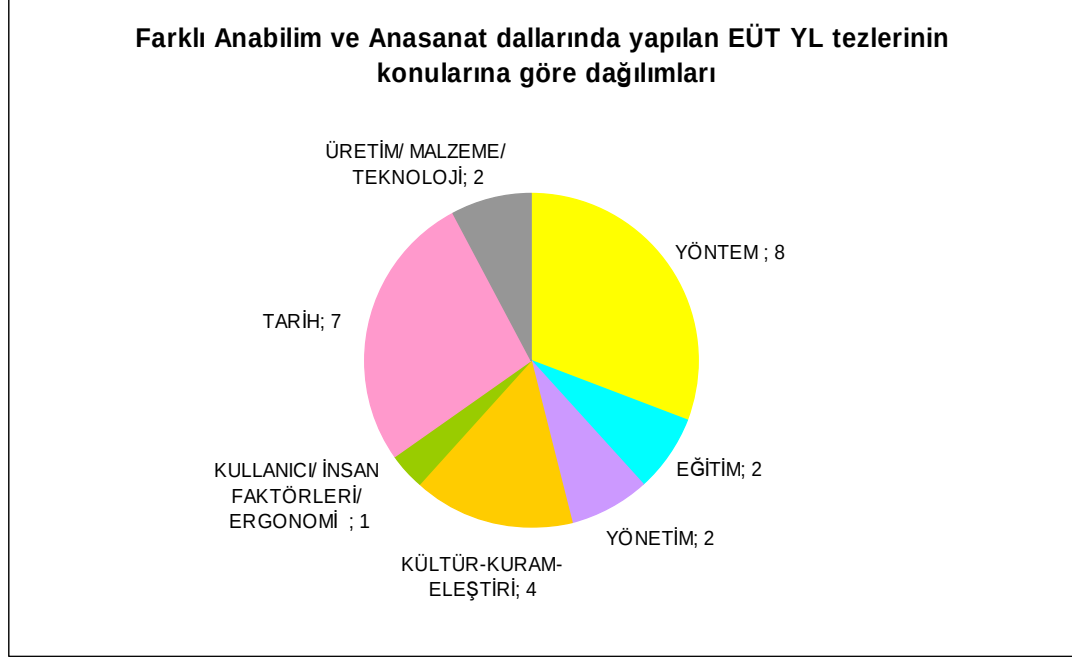
Şekil 3.14: AÜ Endüstriyel Tasarım YL programında, 2002-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 8’den fazladır).

Şekil 3.15: AÜ Endüstriyel Tasarım YL programında, 2002-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.2.7 Farklı anabilim veya anasanat dallarında yapılan EÜT YL tezlerinin konularına göre incelenmesi

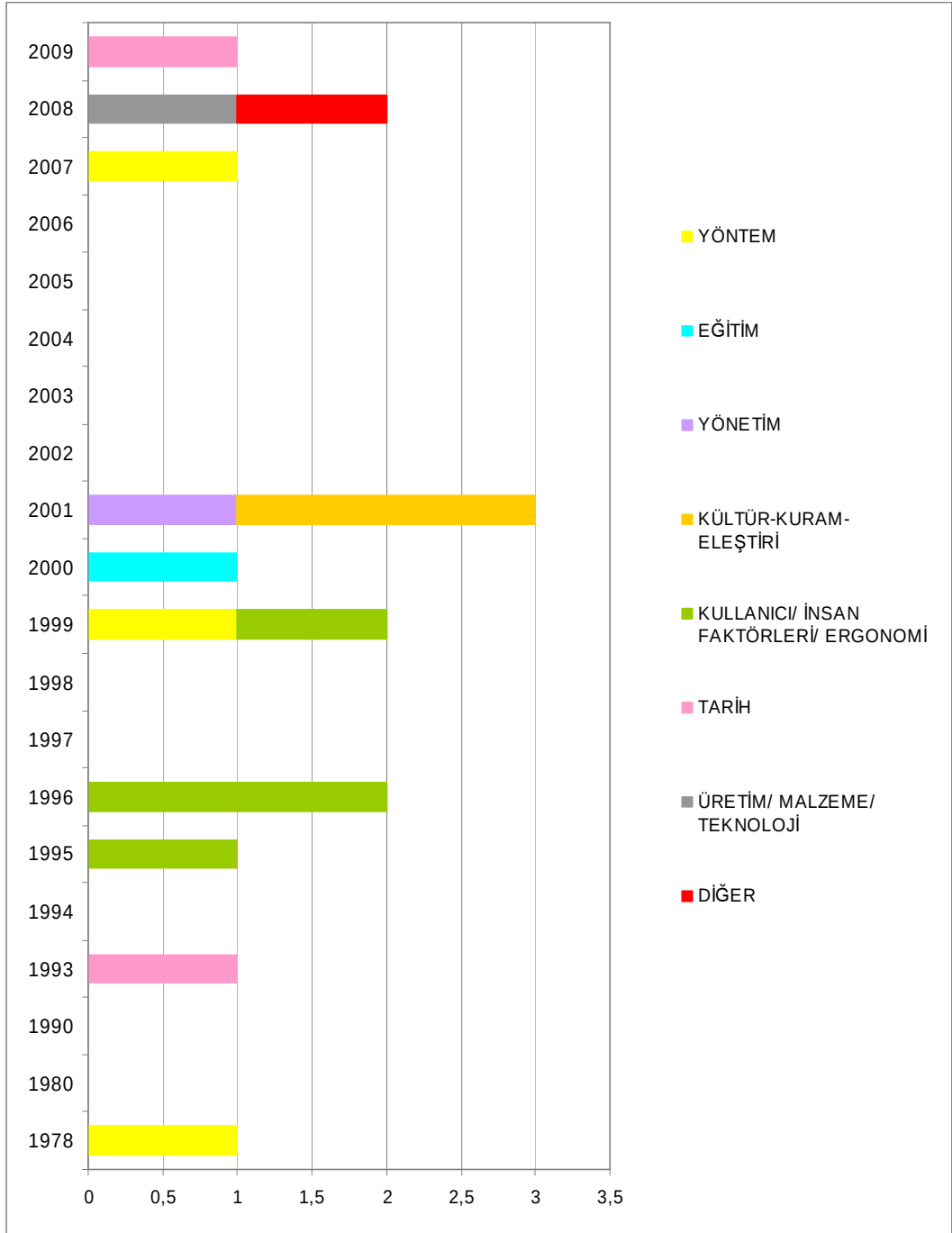
1971-2009 yılları arasında, farklı anabilim veya anasanat dallarında yapılan YL tezleri konularına göre incelendiğinde, en çok tezin *tarih* ve *yöntem* alanlarında yapıldığı görülmektedir (Şekil 3.16). *Tarih* sınıfındaki tezlerin çoğu, farklı kurumlardaki mimarlık tarihi (İTÜ, ODTÜ) ve sanat tarihi (İTÜ) anabilim dallarında yapılmıştır.

Şekil 3.16: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT YL tezlerinin konularına göre dağılımları.

Farklı alanlarda yapılan tezlerin büyük bölümü, Ankara'da EÜT YL programının bulunmadığı yıllarda yapılmıştır. Tezlerin yıllara göre dağılımlarını incelendiğinde (Şekil 3.17), ODTÜ'de YL programı açıldıktan sonra da farklı alanlardaki YL programlarının tercih edildiği görülmektedir. Tasarım tarihi konusunda çalışmak isteyenlerin mimarlık tarihi ve sanat tarihi YL programlarını tercih ettikleri görülmektedir.

2009 yılında tezlerin sayısında artış görülmektedir (Şekil 3.17). Bu artışın nedeni İzmir Ekonomi Üniversitesi Tasarım Çalışmaları YL Programı'nda yapılan tezlerdir. İEÜ Tasarım Çalışmaları YL Programı, disiplinlerarası çalışmaların yapıldığı bir programdır. Benzer bir program, henüz mezunu bulunmayan, Kadir Has Üniversitesi'ndeki Tasarım YL Programı'dır. Bu programlar yakın disiplinlerin bir arada çalıştığı ortak programlar olmaları, EÜT alanına özelleşmiş eğitim programları olmamaları nedeniyle 'farklı anabilim dalları' başlığı altında incelenmişlerdir.

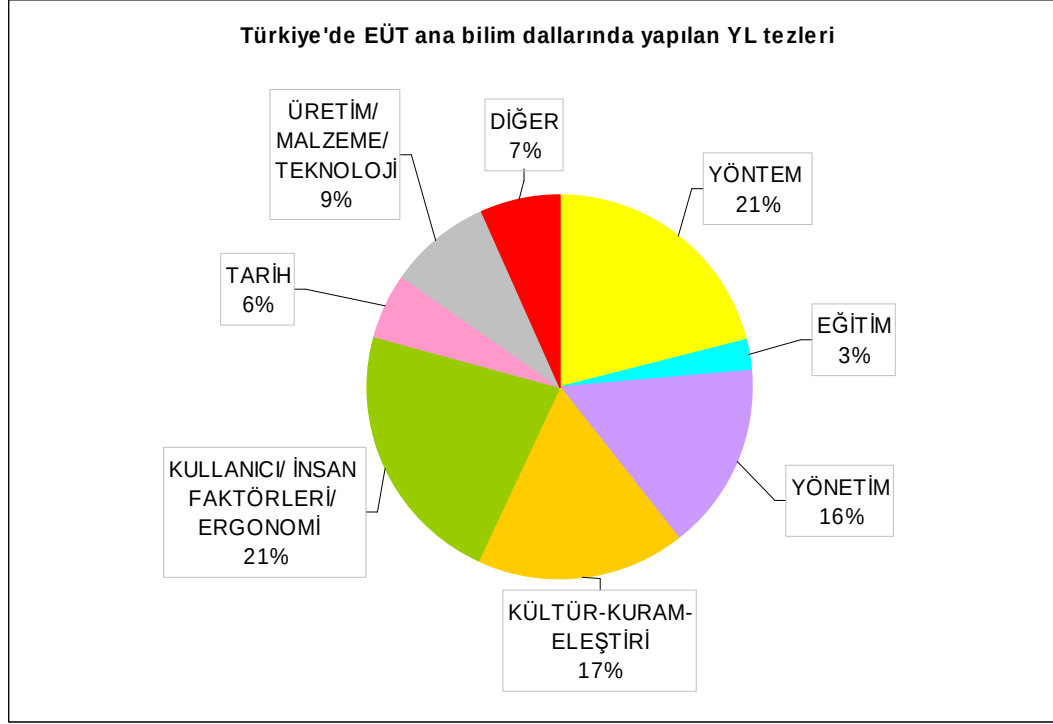

Şekil 3.17: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.2.8 Türkiye’de Endüstriyel Tasarım alanındaki YL programlarında yapılan tezlerin konularına göre değerlendirilmesi

Alandaki YL eğitiminin başlamasından, 2009 yılına kadar geçen süreçte toplam 324 adet tez çalışması yapılmıştır. Türkiye’deki EÜT YL programlarında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımlarını gösteren grafiğe göre (Şekil 3.18), *yöntem* ve *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* %21’lik oranlarıyla en çok çalışılmış konulardır. Bunu, %17 ile *kültür-kuram-eleştiri* ve %17 ile *yönetim*

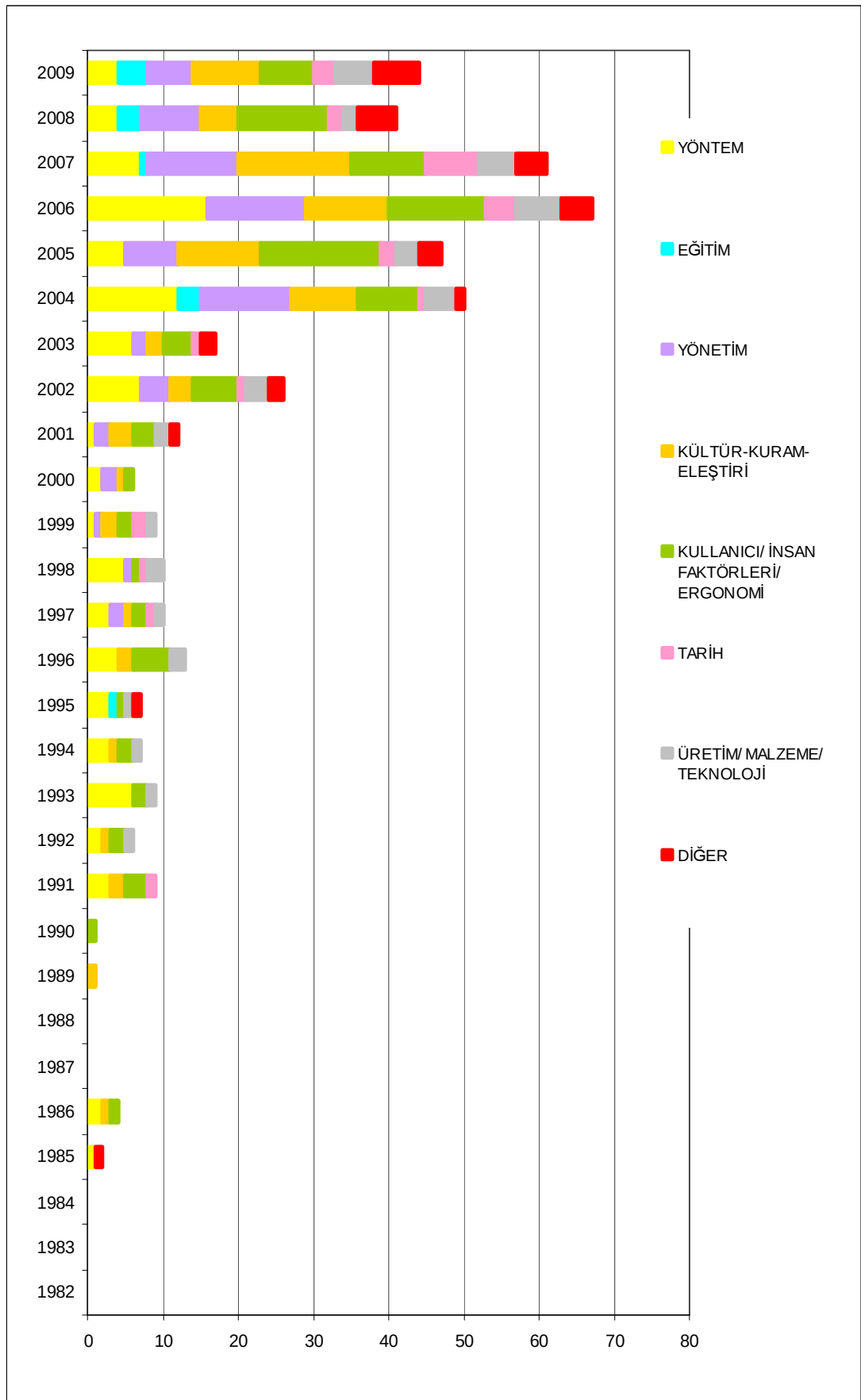
takip etmektedir. *Yönetim* konulu ilk teze 1997'de (Şekil 3.19) rastlanmasına rağmen yoğun çalışılan bir alan olmuştur. *Üretim- malzeme-teknoloji* konusu %9 ile daha az çalışılmış olsa da, yıllara göre dağılım grafiği (Şekil 3.19) incelendiğinde 90'lardan itibaren gündemde olduğu ve çalışılmaya artarak devam ettiği görülmektedir. Toplam çalışmaların yalnızca %6'sı *Tarih*'e ilişkindir. *Eğitim* konulu tezlerin oranı %3'tür ve dikkat çekici ölçüde azdır.

Şekil 3.18: Türkiye'deki EÜT YL programlarında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularına göre dağılımları.

2001 yılı ve sonrasında tez sayılarında ciddi bir artış olduğu görülmektedir (Şekil 3.19). Piyasa deneyimi az mezunların iş bulma şanslarının kısıtlı olması, yeni kurulan devlet ve özel üniversitelerdeki istihdam edilebilme ihtimali nedeniyle yeni mezun öğrencilerin lisanüstü eğitime yönelmeleri (Er ve Er, 2006); doktoralı öğretim üyelerinin sayılarındaki artışla öğretim kadrolarının genişlemesi, var olan YL programlarının gelişmesi ve yeni YL programlarının açılması artışa neden olmuştur.

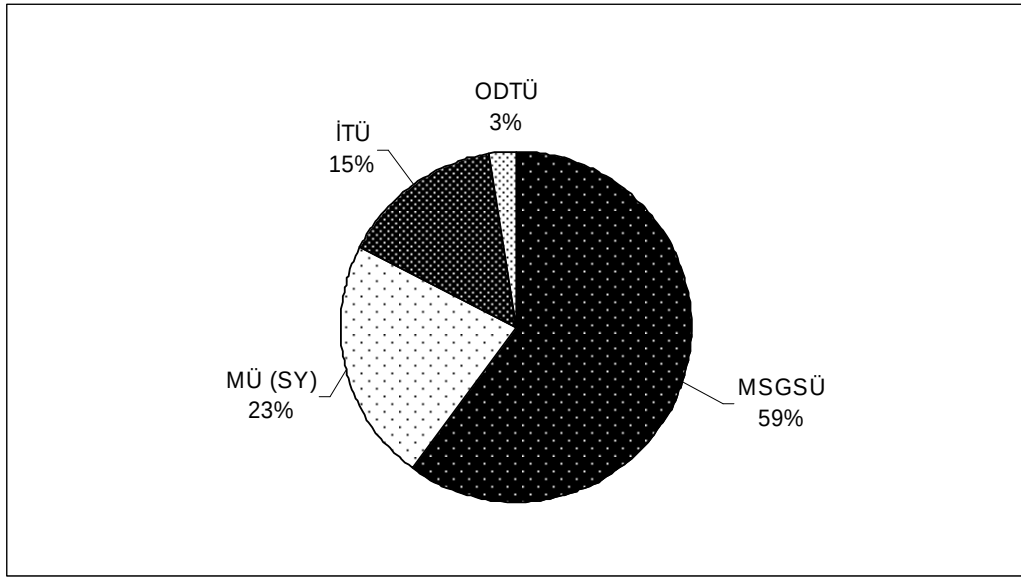
İlk yıllardan itibaren çalışılmaya başlanan *kültür-kuram-eleştiri* konulu tezlerinin 2000'li yıllarda arttığı gözlemlenmektedir. Benzer bir artış *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* tezlerinde de mevcuttur. 1997 yılında ilk kez çalışılan *yönetim* konusunun 2001 sonrasında hızla arttığı görülmektedir. *Diğer* başlığı altındaki çalışmaların, 2001 ve sonrasına arttığı görülmektedir. Bu başlık altında sürdürülebilirlik, tasarım ve sinema, tasarım hukuku, biyomimikri, tasarımda cinsiyet gibi konulardaki tezler gruplanmıştır. Bu konular arasında en çok çalışılan konu 'sürdürülebilirlik'tir.

Şekil 3.19: Türkiye'deki EÜT YL programlarında, 1982-2009 yılları arasında yapılan YL tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.3 Doktora ve sanatta yeterlik tezleri

Türkiye’de, 1982- 2010 (bu bölüm için kaynakçaya 2010 yılı da dahil edilmiştir) yılları arasında, endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim veren kurumlarda yapılan DR ve SY tezlerinin sayısı 40’tır. Bu tezlerin 24 tanesi (%59’u), 1982’de alandaki ilk DR eğitiminin verildiği başlayan MSGSÜ’nde yapılmıştır. 9 tanesi (%23’ü), 1991’de açılan MSGSÜ EÜT SY programında, 6 tanesi (%15’i) 1996’da eğitime başlayan İTÜ EÜT DR programında yapılmıştır. Son sırada, 1 doktora teziyle, 2004 yılında kurulan ODTÜ EÜT bulunmaktadır (Şekil 3.20 ve 3.21).

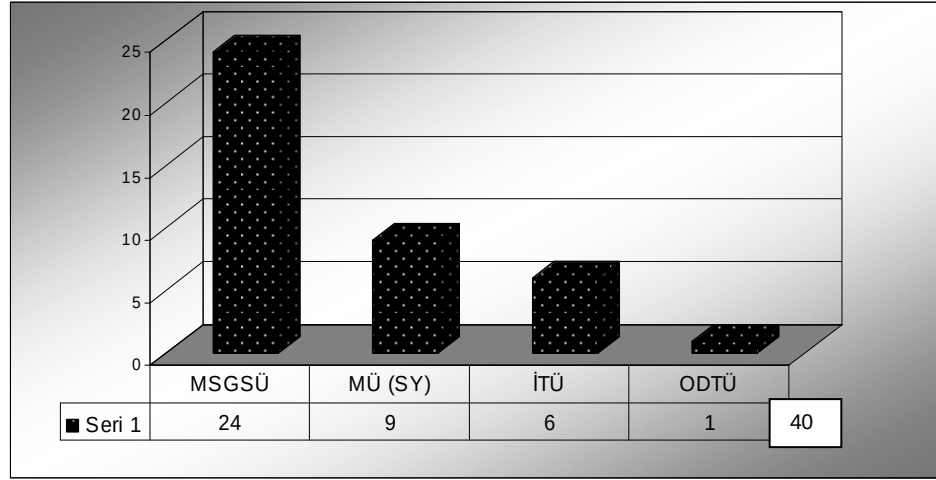
Şekil 3.20: Türkiye’de, 1982-2010 yılları arasında yapılan, Endüstriyel Tasarım konulu DR ve SY tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre yüzdelik dilimleri.

Türkiye’de, endüstriyel tasarım alanında doktora eğitim veren bir kurumda yapılan ilk DR tezi 1985 yılında MSGSÜ’de yapılmıştır. “Tasarımda Yapısal Örgütlenme: Tasarım Eylemi ve Nesnelerinde Yapısal İlişkilerin Betimlenmesinde Göstergibilimsel Bir Yaklaşım ve Yöntem Araştırması “ isimli tez Oğuz Bayrakçı tarafından yazılmış ve Prof. Önder Küçükerman tarafından yönetilmiştir.

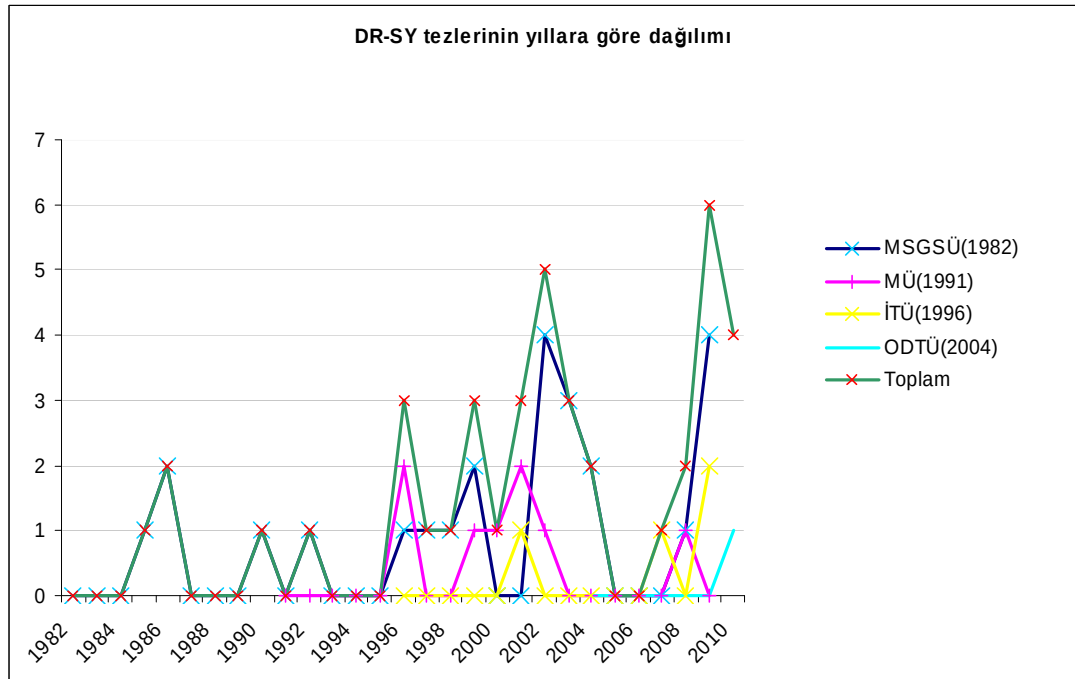
Tezlerin yıllara göre dağılımlarını gösteren grafik incelendiğinde (Şekil 3.22), ilk yıllarda üretilen tez sayısının, 1991’de MÜ SY ve 1996’da İTÜ’de DR programlarının kurulmasıyla, 90’ların sonuna doğru artmaya başlamıştır. 1982’den 2001 yılına kadarki toplam DR ve SY tezlerinin sayısı 14 iken, 2001’den itibaren üretilen DR ve SY tezleri 26 adettir.

Kaynakçaya, 1971-2010 yılları arasında farklı disiplinlere ait DR ve SY programlarında yapılan tez çalışmaları da ayrı bir bölüm olarak alınmıştır. Bu yıllarda farklı bilim ve sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu 13 adet DR ve SY

tezine ulaşılmıştır. Farklı alanlarda yapılan DR ve SY çalışmaları kaynakçada yer alan toplam DR-SY tezi sayısının (53), %25'ini oluşturmaktadır. Bu tezlerin yapıldığı kurumların listesi Çizelge 3.16'da gösterilmektedir. Tez çalışmalarının, yakın disiplinlere ait programlarda gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu çalışmaların çoğu (8 tanesi) Ankara'daki kurumlarda, ODTÜ EÜTB öğretim üyeleri tarafından yapılmışlardır. ODTÜ' de EÜT DR eğitiminin başladığı 2004 yılına kadar Ankara'daki mimarlık, grafik tasarım ve şehir bölge planlama gibi yakın disiplinlere ait DR programları talep görmüştür. Sanat tarihi ve iç mimarlık disiplinleri ise halen tercih edilmektedirler.

Şekil 3.21: Türkiye'de, 1982-2010 yılları arasında yapılan, Endüstriyel Tasarım konulu DR ve SY tezlerinin yapıldıkları kurumlara göre sayıları.

Şekil 3.22: Türkiye'de, 1982-2010 yılları arasında yapılan, Endüstriyel Tasarım konulu DR ve SY tezlerinin yapıldıkları yıllara göre dağılımları.

Çizelge 3.16: 1971 -2010 arasında farklı bilim/sanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu tezlerin yapıldıkları DR veya SY programları.

Kurum Adı	Yılı	DR/SY Tezi Sayısı
Ege Üniversitesi	1978	1
İTÜ, FBE Mimarlık Ana Bilim Dalı	1993	1
ODTÜ, Mimarlık Anabilim dalı	1993	1
ODTÜ, Mimarlık Bölümü, Yapı Bilimleri Ana Bilim Dalı	1996	1
ODTÜ, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim dalı	1996, 2007	2
Bilkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İç Mimarlık Anabilim Dalı	1999	1
ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri	2000	1
AU Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim dalı	2001	1
Bilkent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Grafik Tasarım	2001, 2001	2
MSGSÜ, İç Mimarlık Anabilim dalı	2008	1
İTÜ, SBE Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı	2009	1
Toplam		13

Tezler, yazım dillerine göre incelendiğinde 44'ünün Türkçe, 9 tanesinin İngilizce kaleme alındığı görülmektedir. ODTÜ'de eğitim dili İngilizcedir. İTÜ'de ise hem İngilizce hem de Türkçe tez yazılabilmektedir (Çizelge 3.17). İngilizce yazılan tezlerin 8'i farklı anabilim dallarında yapılan DR tezleridir ve ODTÜ'deki ve Bilkent Üniversitesi'ndeki DR programlarında yapılmıştır.

Çizelge 3.17: Endüstriyel Tasarım konulu DR ve SY tez çalışmalarının yazım dillerine göre sayıları.

Kurum Adı	Doktora/Sanatta Yeterlik Tezi	
	Türkçe	İngilizce
MSGSÜ	24	-
MÜ	9	-
İTÜ	6	-
ODTÜ	-	1
Farklı Anabilim Dalları	5	8
Toplam		9
53		

1982 öncesi, henüz üniversitelere dönüştürülmediği dönemde akademilerdeki, asistanlar ders verebilmek, 'hoca' olabilmek için bir yeterlik tezi çalışması hazırlıyor ve bir deneme dersi veriyorlardı (Er ve Er 2006; Alyanak, 2009). Kaynakça çalışmasına, bazılarının tam metinlerine ulaşılmasa da varlığı bilinen dört adet yeterlik tezi de eklenmiştir. Bu tez çalışmalarının biri DTGSYO, diğer üçü ise İDGSA'da yapılmıştır (Çizelge 3.18).

Çizelge 3.18: 1982 Anayasası sonrası yeniden yapılandırılan kurumlarda, 1982 öncesi yapılan Endüstriyel Tasarım konulu tezler.

Yeni Adı	Eski Adı	Tez türü	Yazarı	Tezin Adı	Yılı
MÜ	DTGSYO	Yeterlik	Şermin Alyanak	Sosyal çevre etkisinde oturma mobilyalarının evrimi	1975
MSGSÜ	İDGSA	Yeterlik	İlhan Erhan	Endüstri Tasarımında kullanıcı araç ilişkileri açısından görsel bildirişim	1978
MSGSÜ	İDGSA	Yeterlik	Cemil Toka	İnsan -araç bağıntısında ergonomik tasarım ilkeleri	1978
MSGSÜ	İDGSA	Yeterlik	Nuri Doğan	Tasarımda insan etmenleri fizyolojik ve psikolojik özellikleri	1979

Farklı bilim ve sanat dallarında yapılan lisanüstü eğitimlerin yanı sıra, 1990'lı yıllarda lisanüstü çalışmalarını yurt dışında sürdüren akademisyenler de olmuştur. Çalışmaya 'halen Türkiye'de endüstriyel tasarım eğitimi veren bir kurumda görev alan' akademisyenlere ait yurt dışında yapılan doktora tezi çalışmaları da eklenmiştir (Çizelge 3.19). Bu çalışmaların 4'ü ODTÜ'lü, 2'si İTÜ'lü, 1'i ise MSGSÜ'lü akademisyenler tarafından yapılmıştır.

Çizelge 3.19: 1971 -2009 arasında endüstriyel tasarım alanında yurt dışında yapılan DR tezleri (Türkiye'de endüstriyel tasarım eğitimi veren bir kurumda halen görev yapan akademisyenlere ait).

Adı Soyadı	Tez Adı	Yılı	Kurum ve Ülke
Gülray Hasdoğan	The Nature and Limitations of User Models in the Household Product Design Process	1993	Cental St. Martin's College, İngiltere
H. Alpay Er	The Emergence and Development Patterns of Industrial Design in Newly Industrialized Countries with Particular Reference to Turkey	1994	Institute of Advanced Studies, Manchester Metropolitan University, İngiltere

Çizelge 3.19 (devam): 1971-2009 arasında endüstriyel tasarım alanında yurt dışında yapılan DR tezleri (Türkiye’de endüstriyel tasarım eğitimi veren bir kurumda halen görev yapan akademisyenlere ait).

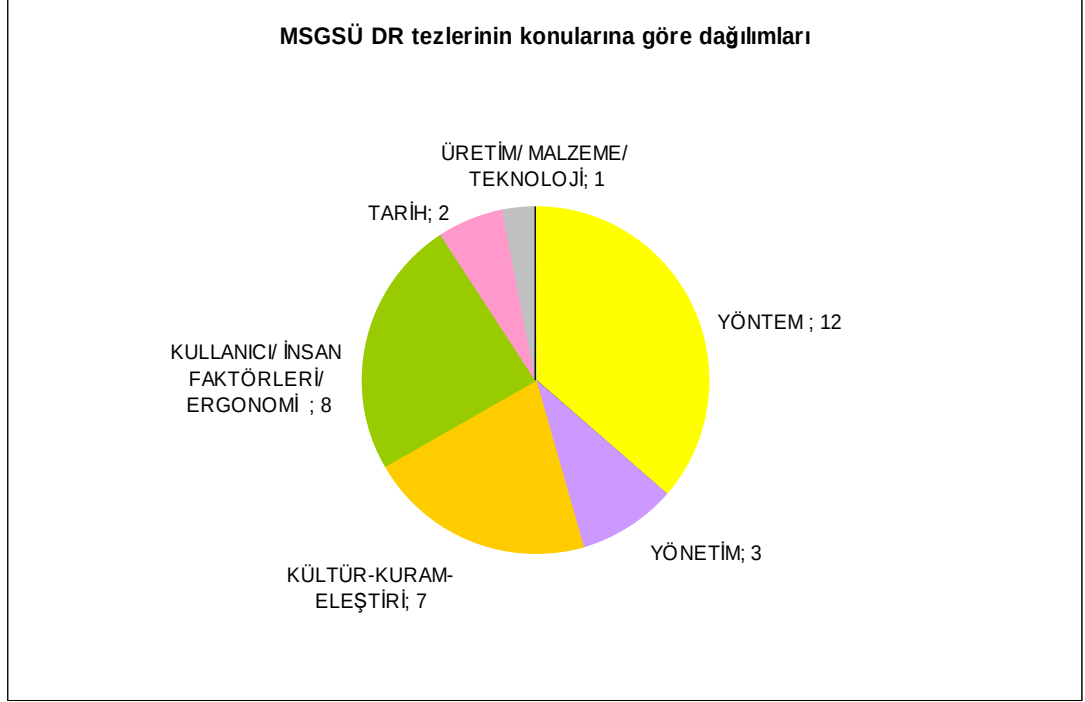
Adı Soyadı	Tez Adı	Yılı	Kurum ve Ülke
Özlem Er	The Use of External Design Expertise by Newly Industrialised Countries with particular reference to the Operations of British Automotive Design Consultancies	1995	Institute of Advanced Studies, Manchester Metropolitan University, İngiltere
Tengüz Ünsal	A Comparison of the Consumer Product Development Process Between Turkey and Western Europe	2000	Northumbria University, Institute of Design Research, Newcastle, İngiltere
Naz Börekçi	The Design Process of a Toy with Educational Objectives for Blind and Visually Impaired Pre-school Children: A Design Process Model for Problem Identification, Novel Concept Development and Frequent Involvement of the User Group	2003	Kent Institute of Art & Design, İngiltere
Bahar Şener Pedgly	Enhancing the Form Creation Capabilities of Digital Industrial Design Tools	2004	Loughborough University, İngiltere
Çağla Doğan	Product Design for Sustainability - Integrated Scales of Design and Production	2007	University of Calgary, Kanada

Bu bölümün alt başlıklarında, Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında lisansüstü eğitim veren kurumların DR ve SY programlarında yapılan tezlerin konularına göre dağılımları incelenecektir. 1971-2010 yılları arasını kapsayan kaynakça çalışmasının, konularına göre sınıflandırılması sonucu elde edilen bulgularla, Türkiye’deki lisansüstü eğitimle ilgili yapılan araştırma baz alınarak anlamlı neden sonuç ilişkileri kurulmaya çalışılacaktır. Üniversitelerdeki konu dağılımları incelendikten sonra (programların kuruluş yılı sırasına göre), genel konu dağılımlarına bakılacaktır.

3.1.3.1 MSGSÜ EÜT DR tezlerinin konularına göre incelenmesi

Endüstriyel Tasarım alanında, ilk doktora programı MSGSÜ’de 1982 yılında, merkez ülkelere göre erken bir tarihte kurulmuştur (Er, 2004b). Kuruluşundan 2010 yılı sonuna kadar yapılan 24 adet DR tezi konularına göre sınıflandırıldığında, en çok yöntem (12 tez) alanında çalışıldığı görülmektedir (Şekil 3.23).

İkinci sırada ise, 8 teze *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* ve 7 teze *kültür-kuram-eleştiri* konularında yapılmış tezler yer almaktadırlar. Çalışılma yoğunluklarına göre konular, şu şekilde sıralanmaktadır: *yönetim*, *tarih* ve *üretim-teknoloji-malzeme*. Ülkemizde, alana dair doktora eğitiminin ilk verildiği kurum olmasına ve doktora yapanların çoğunun kendi bünyesindeki veya EÜT lisans eğitimi veren diğer kurumlardaki akademisyenlerden oluşmasına rağmen, *Eğitim* konusunda yapılmış doktora çalışması bulunmamaktadır.

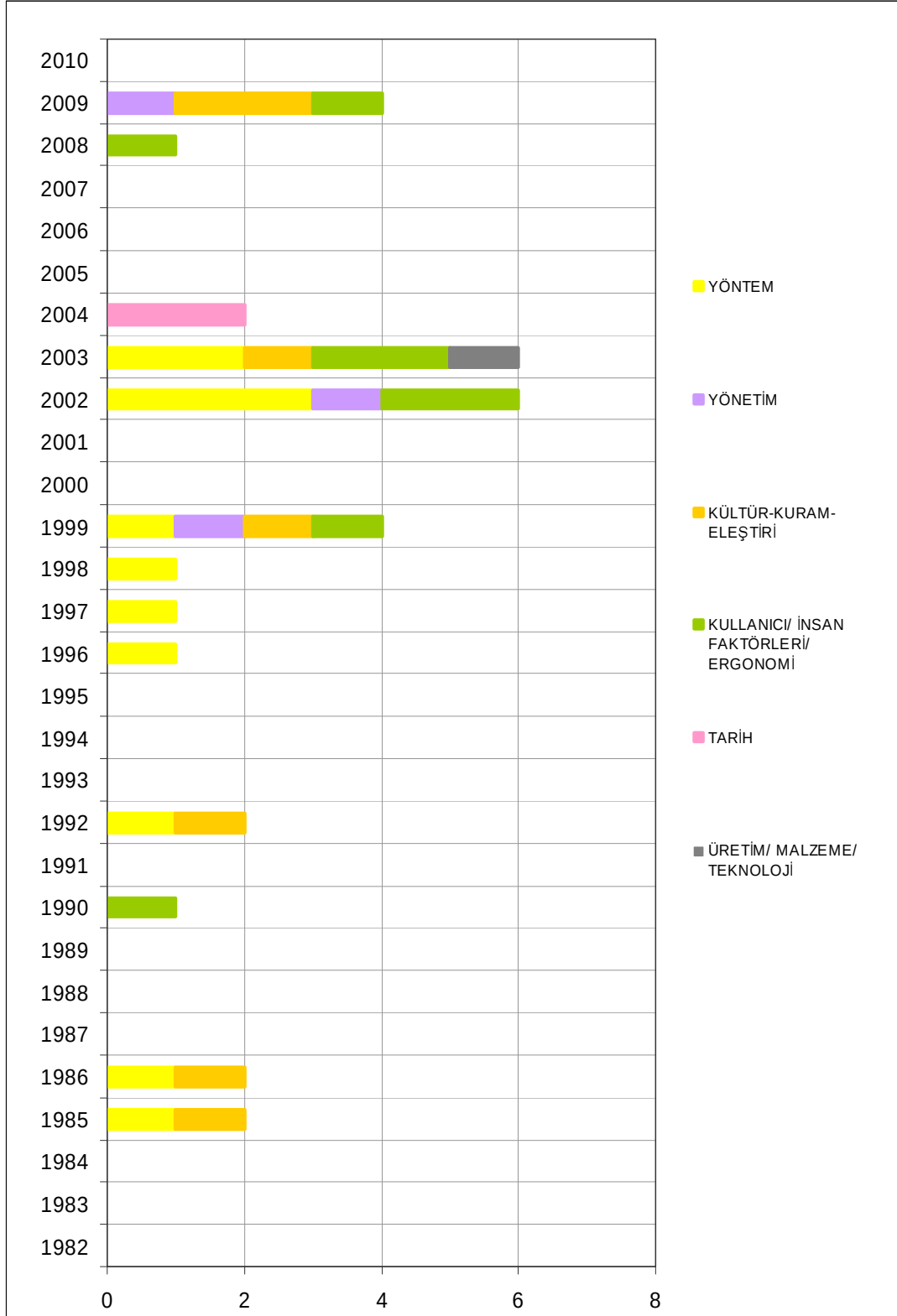

Şekil 3.23: MSGSÜ EÜT DR programında, 1982-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 24'ten fazladır).

MSGSÜ'de yapılan DR tez konularının yıllara göre dağılımları Şekil 3.24'te görülebilir. İlk yıllardan itibaren sık çalışılan *yönetim* konusunda 2004 yılından sonra yapılmış tez bulunmamaktadır.

Tezlerin büyük çoğunluğu Prof. Önder Küçükerman (14 adet) tarafından yönetilmiştir. Prof.Dr. Cemil Toka'nın danışmanlığında 4 adet, Prof.Dr. Oğuz Bayrakçı'nın danışmanlığında 2 adet tez yürütülmüştür. Prof.Dr. Aydın Esen 1 ve Prof.Dr. Kenan Mortan 2 adet tezi, Prof. Önder Küçükerman'la beraber eş danışman olarak yürütmüştür. 4 DR tezinin danışmanlarına ulaşamamıştır. Danışmanların DR veya yeterli çalışmaları ile yürüttükleri tez konuları arasında paralellikler bulunmaktadır.

Tezlerin başlıkları incelendiğinde, “yöntem araştırması”, “model örneği”, “çözümleme önerisi”, “metod önerisi” gibi *yöntem* konusuna referans veren söz dizilerinin sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.

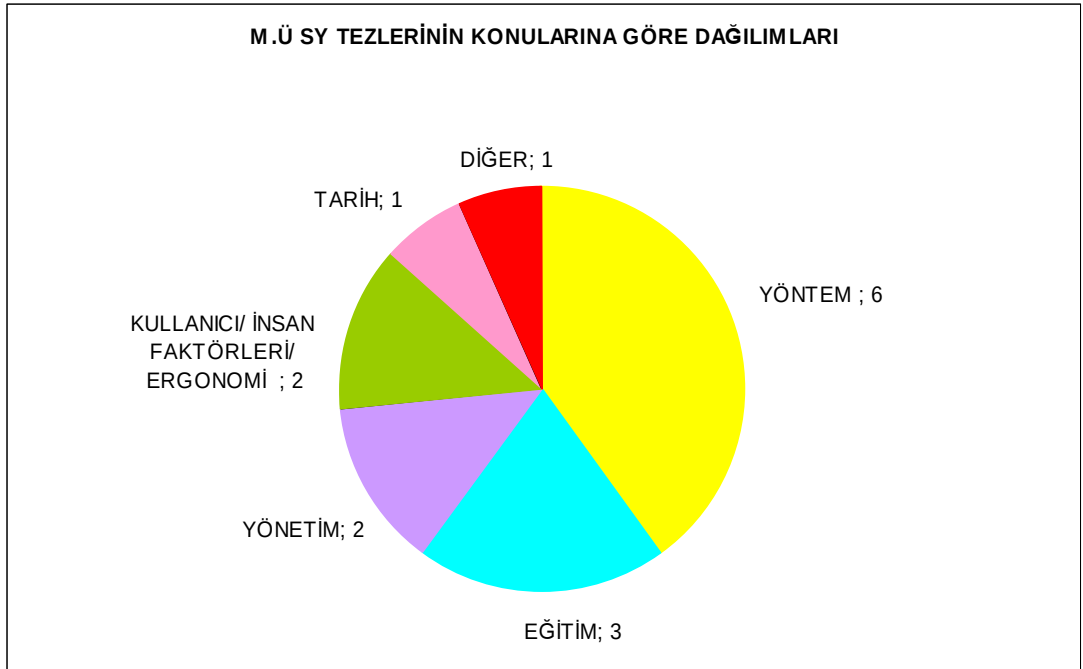

Şekil 3.24: MSGSÜ EÜT DR programında, 1982-2010 yılları arasında yapılan tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.3.2 MÜ EÜT SY tezlerinin konularına göre incelenmesi

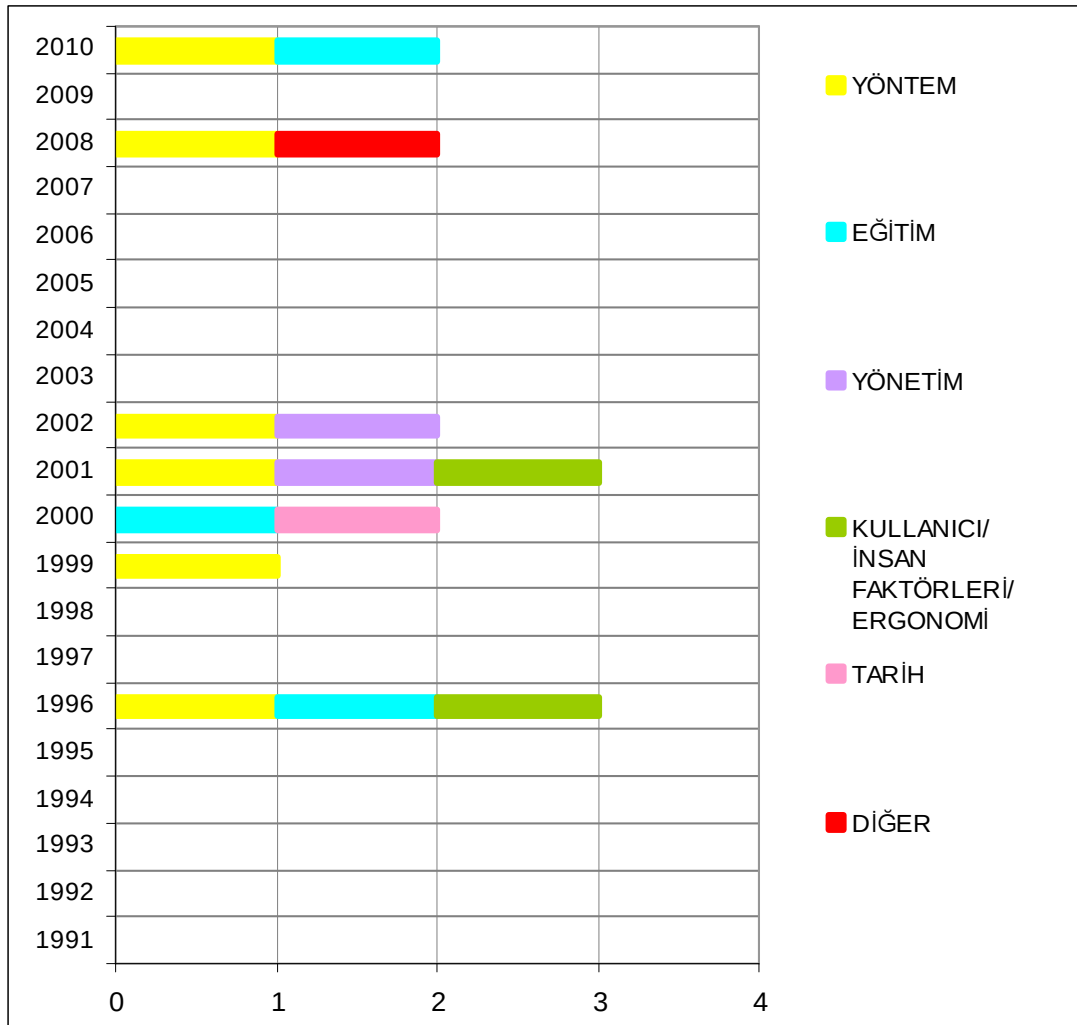
Endüstriyel Tasarım alanındaki, ilk ve tek sanatta yeterlik programı olan ve 1991’de açılan MÜ SY programında, 2010 yılına kadar 9 adet SY tez çalışması yapılmıştır. Tezlerin tümü, Prof. Şermin Alyanak danışmanlığında yapılırken, 5 tanesi kurumda görev alan akademisyenler tarafından yapılmıştır. Kurumda yapılan ilk tez, Sıdika Rodop’un 1996 tarihli ‘Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde Görsel Anlatım Teknikleri’ başlıklı tezidir.

Tezler konularına göre sınıflandırıldığında, diğerlerine göre büyük farkla *yöntem* alanında çalışıldığı görülmektedir (Şekil 3.25). Sanatta Yeterlik tezlerinde “özgün bir sanat eserin veya tasarımın ortaya konulması” (Url-6) beklenmesi, çoğu tezin sonunda çalışılan konuya dair bir tasarım önerisi bulunması bu oranın fazla olmasının nedenleri arasındadır. *Yöntem* tezlerinin ardından *eğitim* ağırlıklı olarak çalışılan ikinci konudur (diğer kurumlarda tasarım eğitime referans veren DR ve SY düzeyinde bir çalışmaya rastlanmamıştır). Üçüncü sırada, *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* ve *yönetim*, dördüncü sırada ise *tarih* ve *diğer* başlığı altında sınıflandırılan tezler gelmektedir. *Diğer* sınıfında, 2009’da Erkut Eryayar tarafından yapılan ‘Tasarım Hukukunda Ürün Tasarımı Açısından Benzerlik Kavramının İrdelenmesi’ başlıklı tez yer almaktadır (bkz. Ek A.2).

Şekil 3.25: MÜ EÜT SY programında, 1991-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 9’dan fazladır).

MÜ EÜT SY programında, 1991-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları Şekil 3.26'da gösterilmiştir.

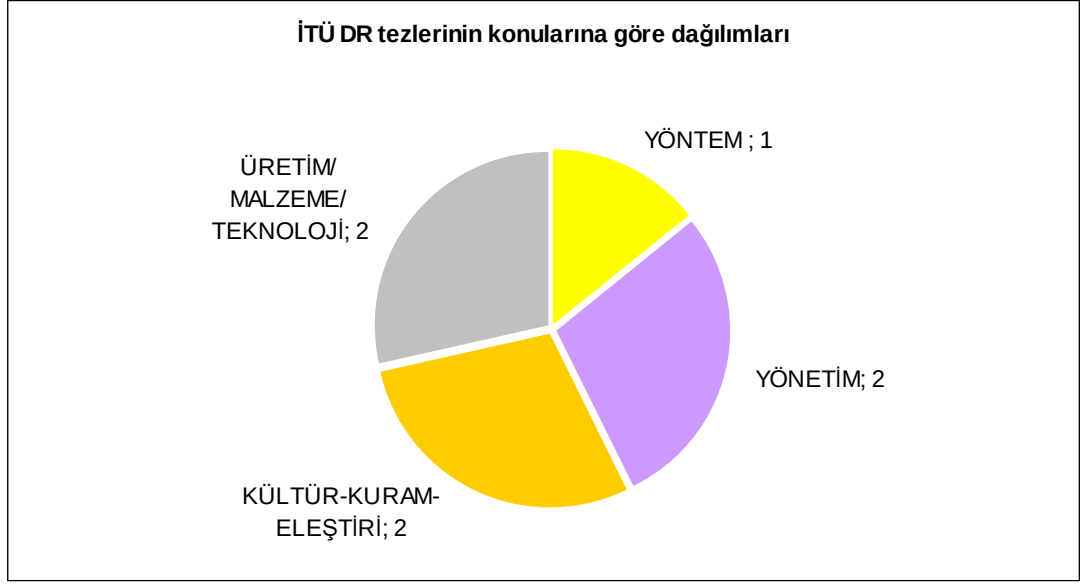
Şekil 3.26: MÜ EÜT SY programında, 1991-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.3.3 İTÜ EÜT DR tezlerinin konularına göre incelenmesi

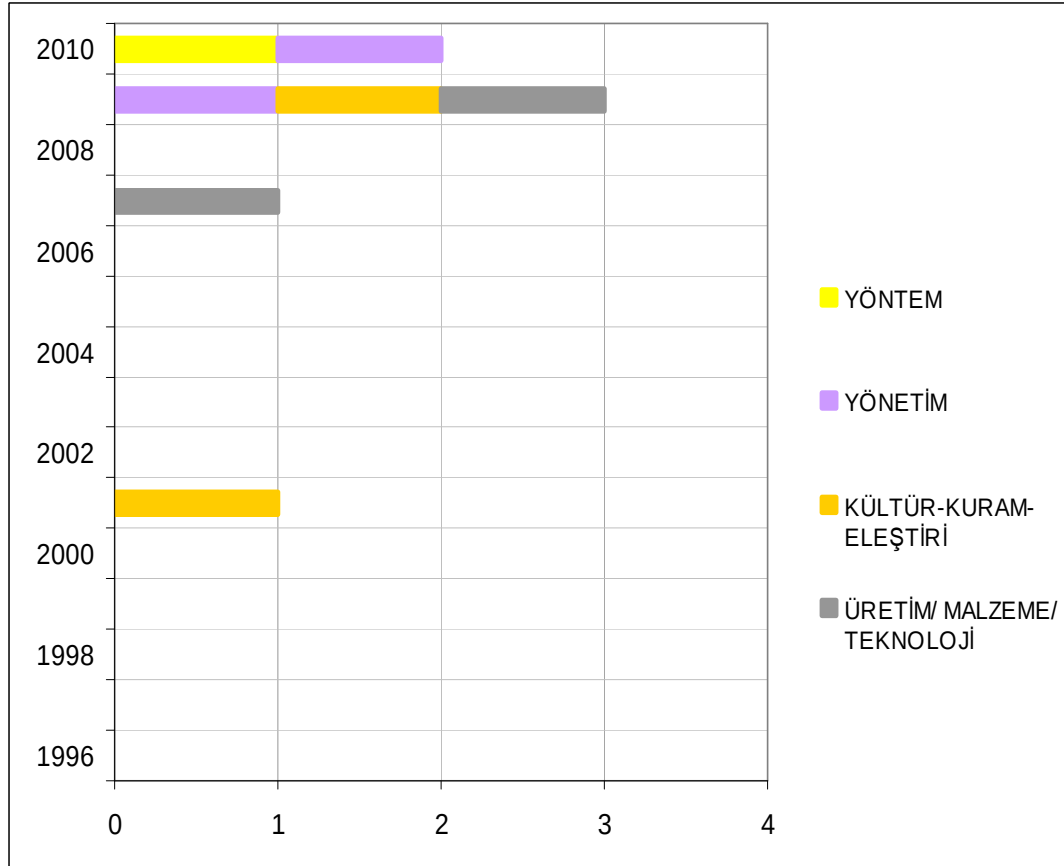
EÜT DR eğitimine 1996'da, MSGSÜ ve MÜ'den sonra başlanan İTÜ'de, 2010 yılına kadar 6 DR tezi tamamlanmıştır. Kurumda tamamlanan ilk çalışma, Hümanur Bağlı'nın Doç.Dr. Semra Aydın'ın danışmanlığında yürüttüğü "Temsil araçları olarak zanaat ve tasarım: Turistik nesneler üzerine kavramsal bir analiz" başlıklı, "temsili işlevinin turistik nesneler üzerinde nasıl gerçekleştiğine ilişkin göstergebilimsel analizlerin" yapıldığı tezidir (Bağlı, 2001; bkz. Ek A.2).

Çalışılan konuların, dağılımları arasında belirgin bir farklılık bulunmamaktadır. Daha yoğun olarak *yönetim*, *kültür-kuram-eleştiri* ve *üretim-teknoloji-malzeme* konularında çalışılmıştır. *Eğitim*, *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi*, *tarih* konulu DR tezi bulunmamaktadır (Şekil 3.27).

İTÜ EÜT DR programında, 1996-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları Şekil 3.28'de gösterilmiştir.

Şekil 3.27: İTÜ EÜT DR programında, 1996-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 6'dan fazladır).

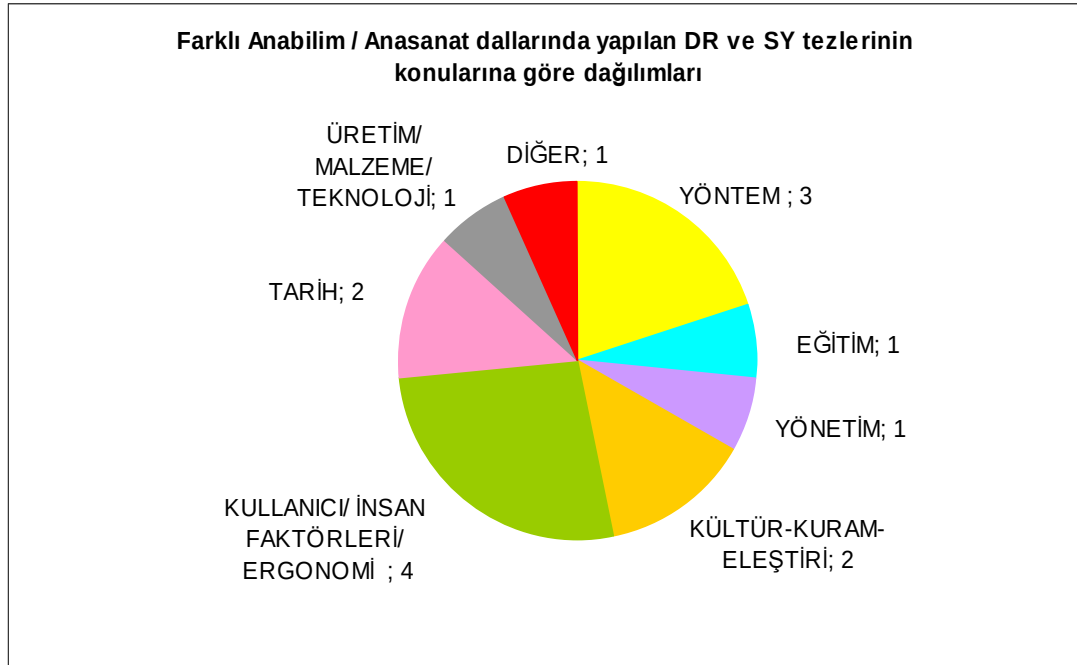
Şekil 3.28: İTÜ EÜT DR programında, 1996-2010 yılları arasında yapılan DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.3.4 ODTÜ EÜT DR tezlerinin konularına göre incelenmesi

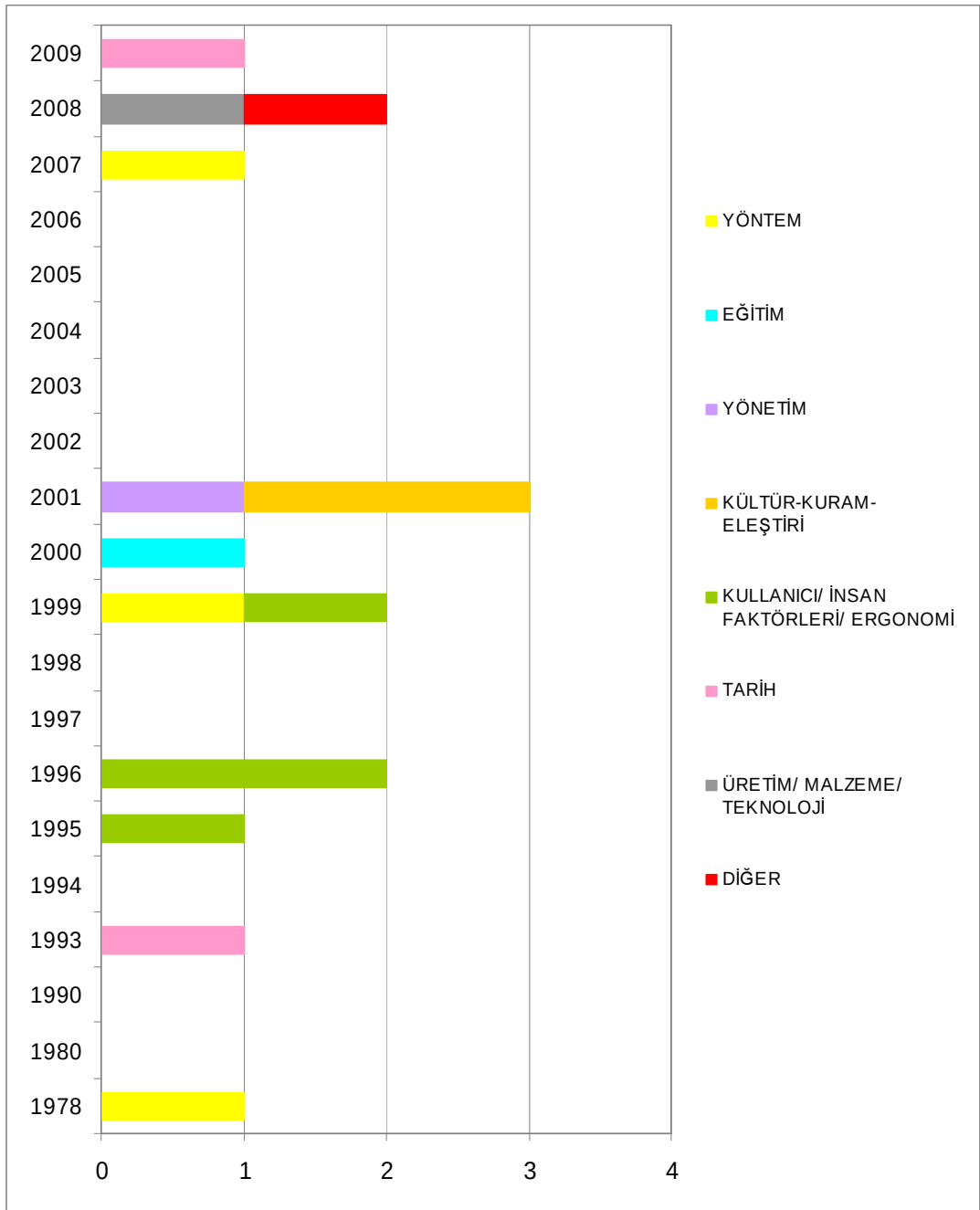
2004 yılında eğitime başlanan ODTÜ EÜT DR programında, 2010 yılında tamamlanmış bir adet doktora tezi bulunmaktadır: Doç.Dr. Çiğdem Erbuğ danışmanlığında yürütülen, Ali Emre Berkman'ın, "Ürün kullanılabilirliği testlerinde bireysel farklılıklara dayalı bir örnekleme yöntemi" başlıklı tezi. Çalışma, "kullanılabilirlik testinde kullanıcı performansını etkileyerek yapılandırılmış araştırmaların gerçekleştirilmesini önleyen faktörlerin tanımlanmasını amaçlamaktadır" (Berkman, 2010) ve *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* başlığı altında sınıflandırılmıştır.

3.1.3.5 Farklı anabilim veya anasanat dallarında yapılan EÜT DR ve SY tezlerinin konularına göre incelenmesi

1971-2009 yılları arasında farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu 13 adet DR ve SY tezi bulunmaktadır. Ankara'da endüstriyel tasarım alanında DR programının henüz açılmamış olduğu yıllarda, mimarlık, grafik tasarım ve şehir bölge planlama gibi yakın disiplinlere ait DR programlarında endüstriyel tasarıma referans veren birçok tez çalışması yapılmıştır. Bu tezlerin çoğu *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* ve *yöntem* konuludur (Şekil 3.29). Sanat tarihi ve mimarlık tarihi bölümlerinde ise tasarım tarihine ilişkin tezler yapılmıştır.

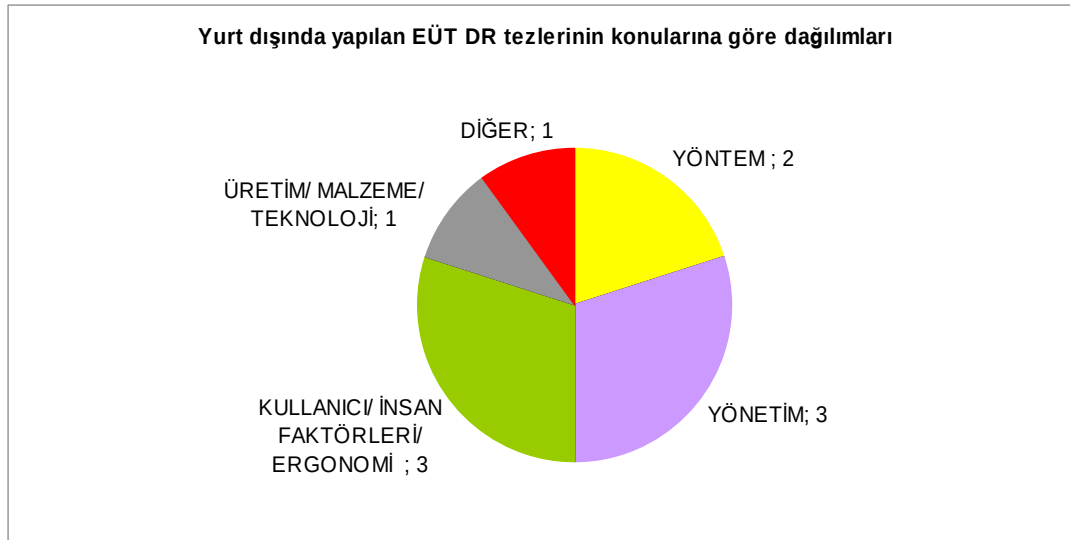
Şekil 3.29: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT DR ve SY tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 13'den fazladır).

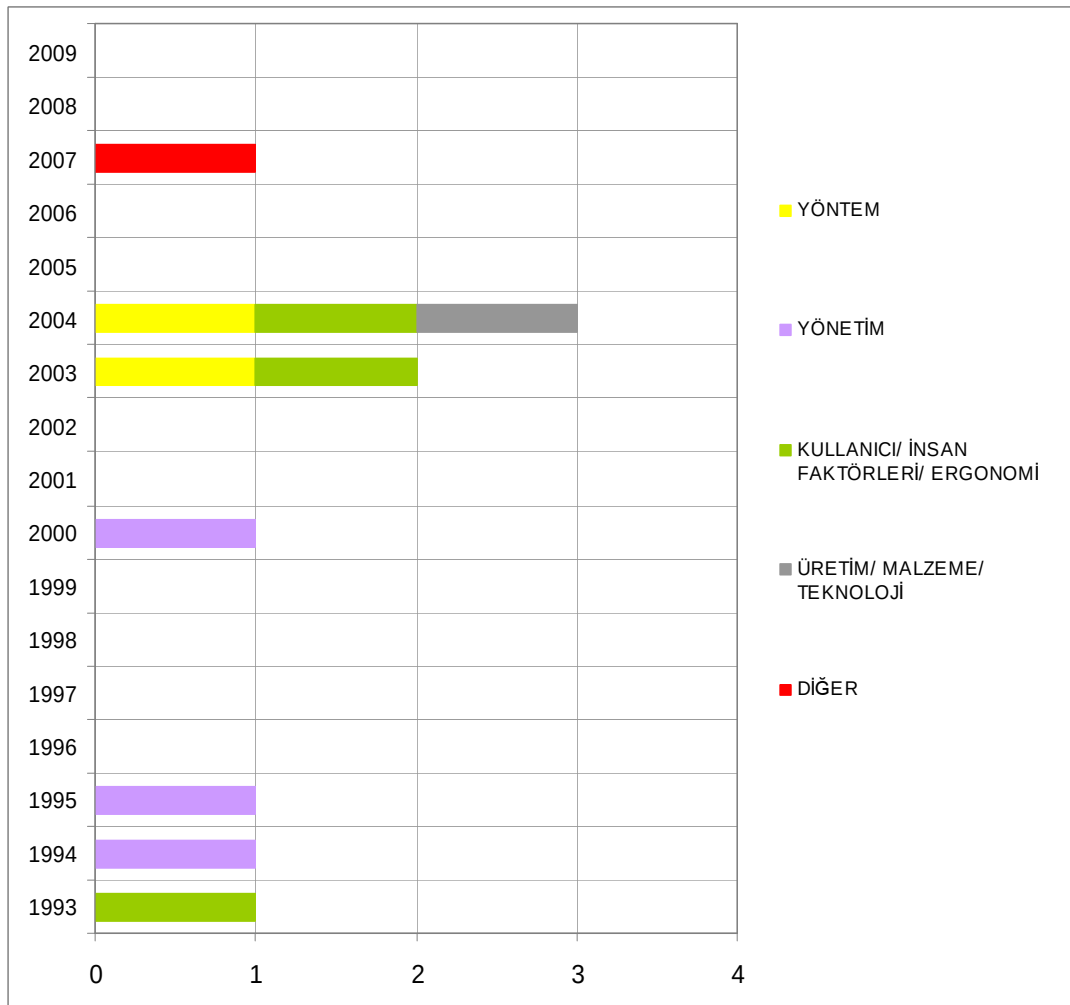
Şekil 3.30: Farklı anabilim ve anasanat dallarında yapılan EÜT DR-SY tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.3.6 EÜT alanında yurt dışında yapılan DR tezlerinin konularına göre incelenmesi

Türkiye’de EÜT lisans eğitimi veren bir kurumda halen görev yapmakta olan akademisyenlerin yurt dışında yaptıkları DR tezlerinin isimleri ve yapıldıkları kurumlar Çizelge 3.18’de belirtilmişti. Bu tezlerin konularına göre dağılımları incelendiğinde en fazla tezin *yönetim* ve *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* konularında olduğu görülmektedir. Tez konularının yıllara göre dağılımları Şekil 3.32’de yer alan grafikte gösterilmiştir.

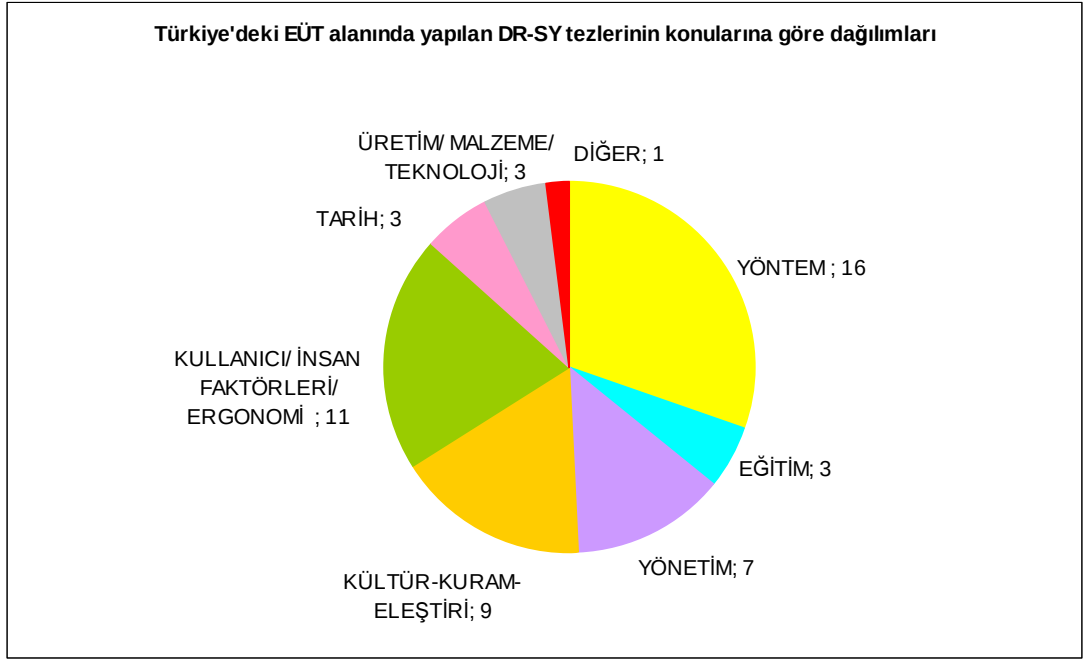
Şekil 3.31: Türkiye'de EÜT lisans eğitimi veren bir kurumda halen görev yapmakta olan akademisyenlerin yurt dışında yaptıkları DR tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 7'den fazladır).

Şekil 3.32: Türkiye'de EÜT lisans eğitimi veren bir kurumda halen görev yapmakta olan akademisyenlerin yurt dışında yaptıkları DR tezlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

3.1.3.7 Türkiye'deki EÜT DR ve SY programlarında yapılan tezlerin konularına göre değerlendirilmesi

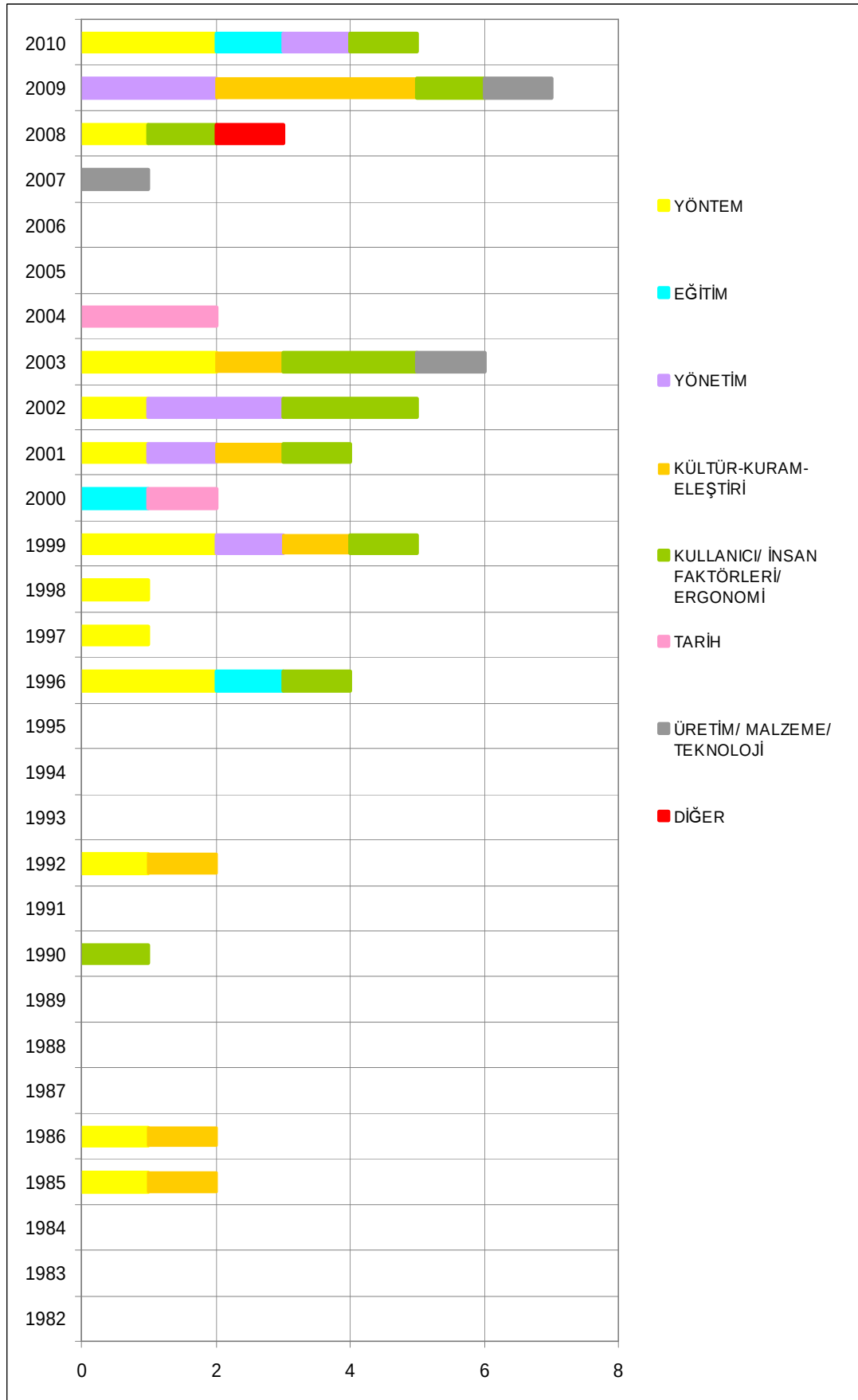
Türkiye'deki EÜT DR ve SY programlarında, 1982-2010 yılları arasında yapılan 40 tez bulunmaktadır. Tez konularının dağılımları incelendiğinde (Şekil 3.33), en yoğun çalışma alanının *yöntem* olduğu görülmektedir. Ardından, *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi*, *kültür-kuram-eleştiri*, *yönetim* ve aynı oranda çalışılmış *eğitim*, *tarih*, *üretim-teknoloji-malzeme* konulu tezler gelmektedir. *Diğer* başlığı altında, Eryayar'ın (2008; bkz. Ek A.2) tasarım hukuku konulu SY tezi yer almaktadır.

Şekil 3.33: Türkiye'deki EÜT DR-SY programlarında, 1982-2010 yılları arasında yapılan DR ve SY tezlerinin konularına göre dağılımları (Tezler konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam tez sayısı olan 40'tan fazladır).

Türkiye'deki EÜT DR ve SY programlarında, 1982-2010 yılları arasında yapılan DR-SY tez konularının yıllara göre dağılımları Şekil 3.34'te gösterilmiştir. *Yöntem* konulu çalışmaların ilk yıllardan beri yapıldığı görülmektedir. *Kültür-kuram-eleştiri* ve *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* ilk yıllardan beri çalışılan diğer konulardır. *Yönetim* konusundaki ilk çalışmaya 90'ların sonlarında rastlanmaktadır. *Eğitim* konusunda yapılmış ilk doktora tezinin 1996 yılında yapıldığı görülmektedir.

MSGSÜ'deki DR tezlerinin büyük bölümü Prof. Önder Küçükerman tarafından, MÜ'deki SY tezlerinin tümü ise Prof. Şermin Alyanak tarafından yönetilmişlerdir. Tasarım tarihi konusunda çalışmaları bulunan iki akademisyenin de yönettikleri tezlerin yalnızca birkaçı *tarih* konuludur.

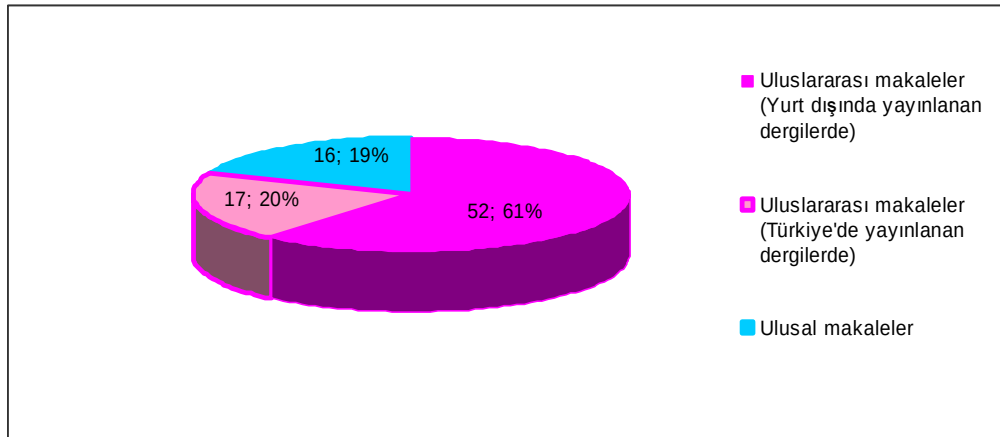

Şekil 3.34: Türkiye'deki EÜT DR ve SY programlarında, 1982-2010 yılları arasında yapılan DR- SY tez konularının yıllara göre dağılımları.

3.2 Makaleler

Endüstriyel tasarım alanındaki Türkiye kaynaklı akademik yazının, diğer kategorilere göre sayıca daha az olsa da, niteliksel olarak önemli bir bölümünü hakemli dergilerde yayınlanan makaleler oluşturmaktadır. Makaleler, akademik platformda paylaşılan bilginin temel göstergelerindendir.

1971-2009 yılları arasında ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış, Türkiye kaynaklı 85 adet çalışma bulunmaktadır. Yayınların, 52'si Yurt dışında yayınlanan uluslararası, 17'si Türkiye'de yayınlanan uluslararası hakemli dergilerde, 16'sı ise ulusal hakemli hakemli dergilerde yer almaktadırlar (Şekil 3.35). %81'lik oran ile uluslararası nitelikte yayınların çokluğu dikkat çekicidir. Akademik yükseltilme kriterlerinin uluslararası yayınları destekler nitelikte olması, alana ilişkin Türkçe yayın yapılabilecek dergi sayısının azlığı, yabancı dilde yapılan yayınların daha büyük bir okuyucu kitlesine sahip olması, bu durumun nedenleri arasında gösterilebilir.

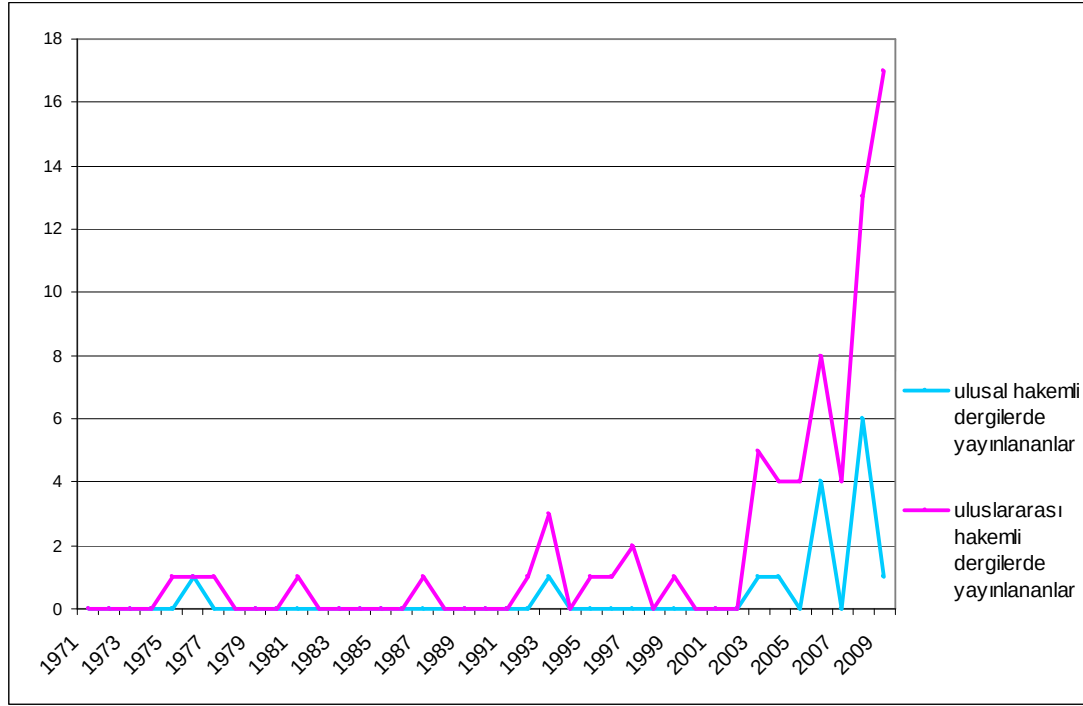
Şekil 3.35: 1971-2009 yıllarında, Endüstriyel Tasarım alanında yayınlanan makalelerin Ulusal ve uluslararası hakemli dergilerdeki dağılımları.

Yayın sayısının yıllara göre artışı incelendiğinde (Şekil 3.36), uluslararası yayınların 1975'te başlayıp aralıklarla devam ettiği, ivmelenmenin başladığı 2003 yılından itibaren ise, düzenli olarak yayın üretildiğini görülmektedir.

Ulusal hakemli yayınlarda ise 2000'li yıllara dek, 1976 ve 1993'teki birer yayın dışında yayına rastlanmamaktadır. Bu durumun en temel nedenlerinden biri, alana dair yayın yapılabilecek ulusal hakemli dergilerin eksikliğidir¹. 2003 ve sonrasında yayın sayısı artmaktadır. Artışın temel nedenlerinden biri, Tasarım+Kuram (1999),

¹Kaynakça'ya yalnızca hakemli dergiler dahil edilmişlerdir. 70'li yıllardaki Akademi (İDGSA), Yapı, İTÜ Dergisi, Mimarlık dergilerinde yayınlanan ve bir kısmı yarı akademik olarak nitelendirilebilecek makaleler kapsam dışıdır.

İTÜ Dergisi (2004), Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım (2008) dergilerinin kurulmaları ile yayın yapılabilecek platformların oluşmasıdır.

Şekil 3.36: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı makalelerin yıllara göre dağılımları.

Devam eden bölümlerde, uluslararası ve ulusal hakemli dergilerde yayınlanan Türkiye kaynaklı yayınların detaylı analizleri yapılacaktır.

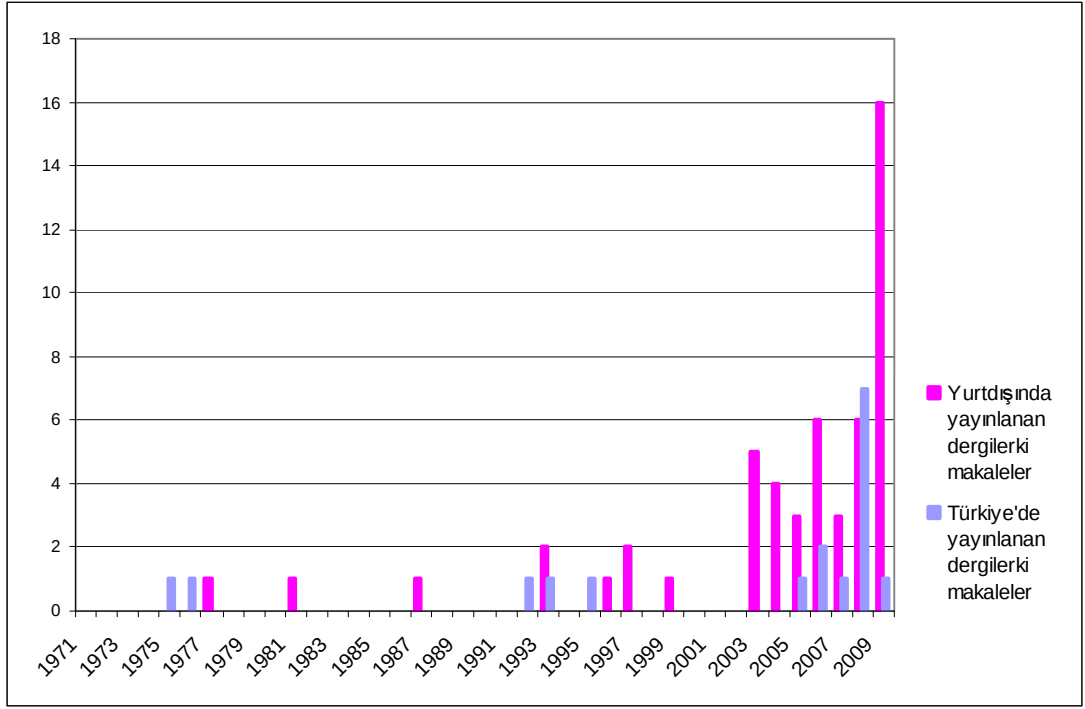
3.2.1 Uluslararası hakemli dergilerde yayınlanan makaleler

1971-2009 yılları arasında, endüstriyel tasarım alanında, uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış Türkiye kaynaklı 69 adet makale bulunmaktadır. Bu makalelerin 17 tanesi Türkiye’de yayınlanan, 52 tanesi ise yurt dışında yayınlanan uluslararası hakemli dergilerde yer almaktadırlar.

Endüstriyel tasarım alanında, yurt dışında yayınlanan uluslararası hakemli bir dergide yer alan, Türkiye kaynaklı ilk makale, Aksoy ve diğerleri tarafından yazılan, 1977’de *Applied Ergonomics* dergisindeki, “A Study of Ergonomics Factors in Washbasin Design” (Lavabo tasarımında ergonomik faktörler üzerine bir çalışma) başlıklı makaledir. Makalede, UNESCO sponsorluğunda, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü’nde yapılan dört haftalık uygulamalı bir ergonomi çalışması ve sonuçları yer almaktadır.

Disipline dair Türkiye’de yayınlanan ilk uluslararası makale 1975 yılında ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi’nde yer alır (Asatekin, 1975; bkz. Ek B.1).

1971-1982 döneminde 4, 1982-2001 döneminde 10 olan uluslararası yayın sayısı, 2001-2009 yılları arasında 55'e yükselmiştir.. Yayınların yılları göre dağılım grafiği incelendiğinde (Şekil 3.37), 2003'ün bir kırılma noktası olduğu söylenebilir. Giderek artan grafik 2008 yılında 13, 2009 yılında 17 makale ile en tepe noktasına ulaşmıştır. 2003 yılından itibaren yapılan yayınların, büyük oranda yurt dışındaki uluslararası dergilerde olduğu görülmektedir.

Şekil 3.37: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı makalelerin yıllara göre dağılımları.

Uluslararası önemli hakemli dergilerdeki (The Design Journal, Design Issues, Design Studies), Türkiye kaynaklı yayın sayısının artışı, disiplinin uluslararası düzeyde temsiliyetinin arttığının da göstergesidir (Er ve Er, 2006).

1971-2009 yılları arasında yayın yapılan uluslararası dergiler ve yayın sayıları incelendiğinde en fazla yayının The Design Journal, METU Journal of The Faculty of Architecture, Design Issues, Design Studies dergilerinde yapıldığı, diğerlerine göre yeni bir yayın olmasına rağmen A[Z ITU Journal of the Faculty of Architecture² dergisinin de yeni bir yayın platformu olduğu görülmektedir (Çizelge 3.20 ve Çizelge 3.21).

² 2004'te yayınlanmaya başlayan dergi, yılda iki kez İngilizce yayınlan hakemli bir dergidir. DAAI (Design and Applied Art Index) tarafından taranmaktadır.

Çizelge 3.20: 1971-2009 yılları arasında yayın yapılan uluslararası hakemli dergiler (yurt dışında yayınlananlar) ve makale sayıları.

Dergi Adı	Makale Sayısı
The Design Journal	13
Design Issues	8
Design Studies	6
Applied Ergonomics	3
Journal of Design History	2
International Journal of Design	2
Materials & Design	2
Acta Psychologica	2
International Journal of Product Development	1
Design Principles & Practices: An International Journal	1
Asia Design Journal	1
Human Computer Interaction	1
Digital Creativity	1
The Journal of Sustainable Product Design	1
Revista Design em Foco	1
Design Discourse Japan - Design History and Design Philosophy	1
CoDesign	1
Ergonomics	1
Education + Training	1
European Journal for Semiotic Studies	1
IAS Research Papers ³	2
Toplam	52

Çizelge 3.21: 1971-2009 yılları arasında yayın yapılan uluslararası hakemli dergiler (Türkiye’de yayınlananlar) ve makale sayıları.

Dergi Adı	Makale Sayısı
METU Journal of The Faculty of Architecture	10
AİZ ITU Journal of the Faculty of Architecture	4
The Journal Of International Social Research	1
Milli Folklor (International and Quarterly Journal of Cultural Studies)	1
İİF-İktisat İşletme ve Finans Dergisi	1
Toplam	17

Aralık 2009 tarihli *The Design Journal* dergisinin, “A Glance at Turkish Design Discourse” (Türk Tasarım Söylemine Bir Bakış) başlıklı özel sayısının editörlüğü Tevfik Balcıoğlu⁴ tarafından yapılmıştır. Sayıda, Özcan, Bayazıt, Hasdoğan, Ögüt, Bağlı, Babadağ ve diğerleri tarafından yayınlanan 6 makale yer almaktadır (Ek B.1).

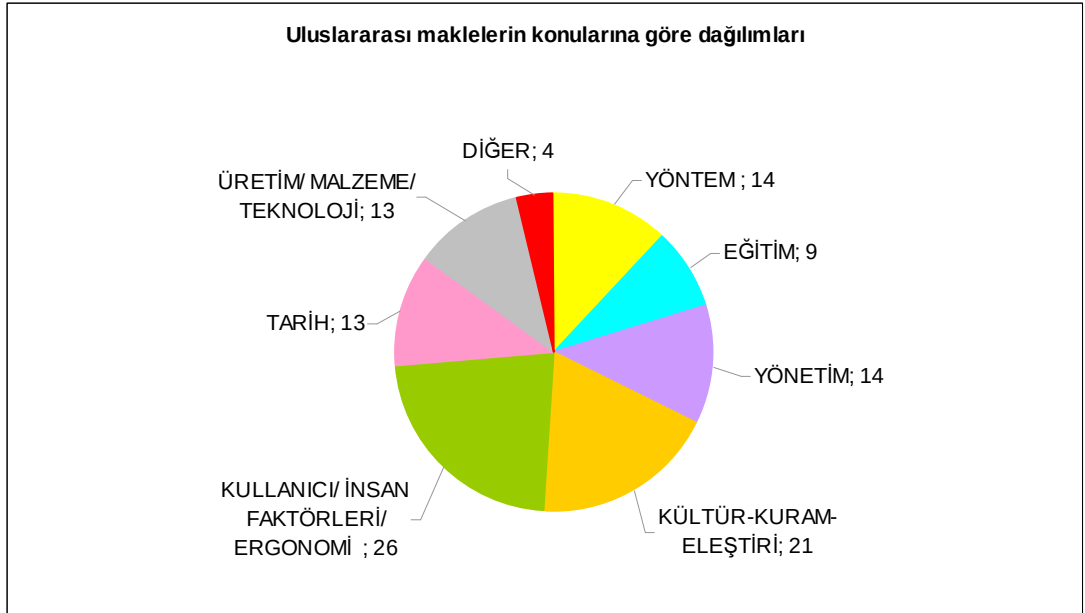
³ Yurt dışında yayınlanan makaleler bölümüne, hakemli bir dergi de yayınlanmamasına rağmen, aldıkları atıflar nedeniyle, Er’e ait 1993 tarihli iki araştırma da eklenmiştir.

⁴ Balcıoğlu, *The Design Journal* 2008 Aralık sayısının da editörlüğünü yapmıştır. Bu özel sayı, 2007 yılında İzmir Ekonomi Üniversitesi’nde düzenlenen 7th European Academy of Design(EAD) Conference “Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster” bildirileri arasından seçilen çalışmalarından oluşmaktadır.

Türk tasarımının ve Türkiye'deki akademik disiplinin tanınması açısından oldukça önemli bir gelişmedir.

2008 tarihli METU Journal of The Faculty of Architecture'da ise, Bahar Şener ve Aren Emre Kurtgözü tarafından derlenen "Emotion-driven Design" (Duygu güdümlü tasarım) başlıklı, 'özel dosya' yer almaktadır.

Uluslararası yayınlarda yer alan Türkiye kaynaklı makalelerin konularına göre dağılımları incelendiğinde (Şekil 3.38), en fazla *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* alanında çalışıldığı görülmektedir. Yakın bir oranla, *kültür-kuram-eleştiri* ikinci sırada yer almaktadır. Üçüncü sırada *yöntem* konulu, dördüncü sırada *yönetim*, *üretim-malzeme-teknoloji* ve *tarih* konulu, beşinci sırada *eğitim* konulu makaleler yer almaktadır. Son sırada *diğer* başlığı altında yer alan yayınlar gelmektedir.

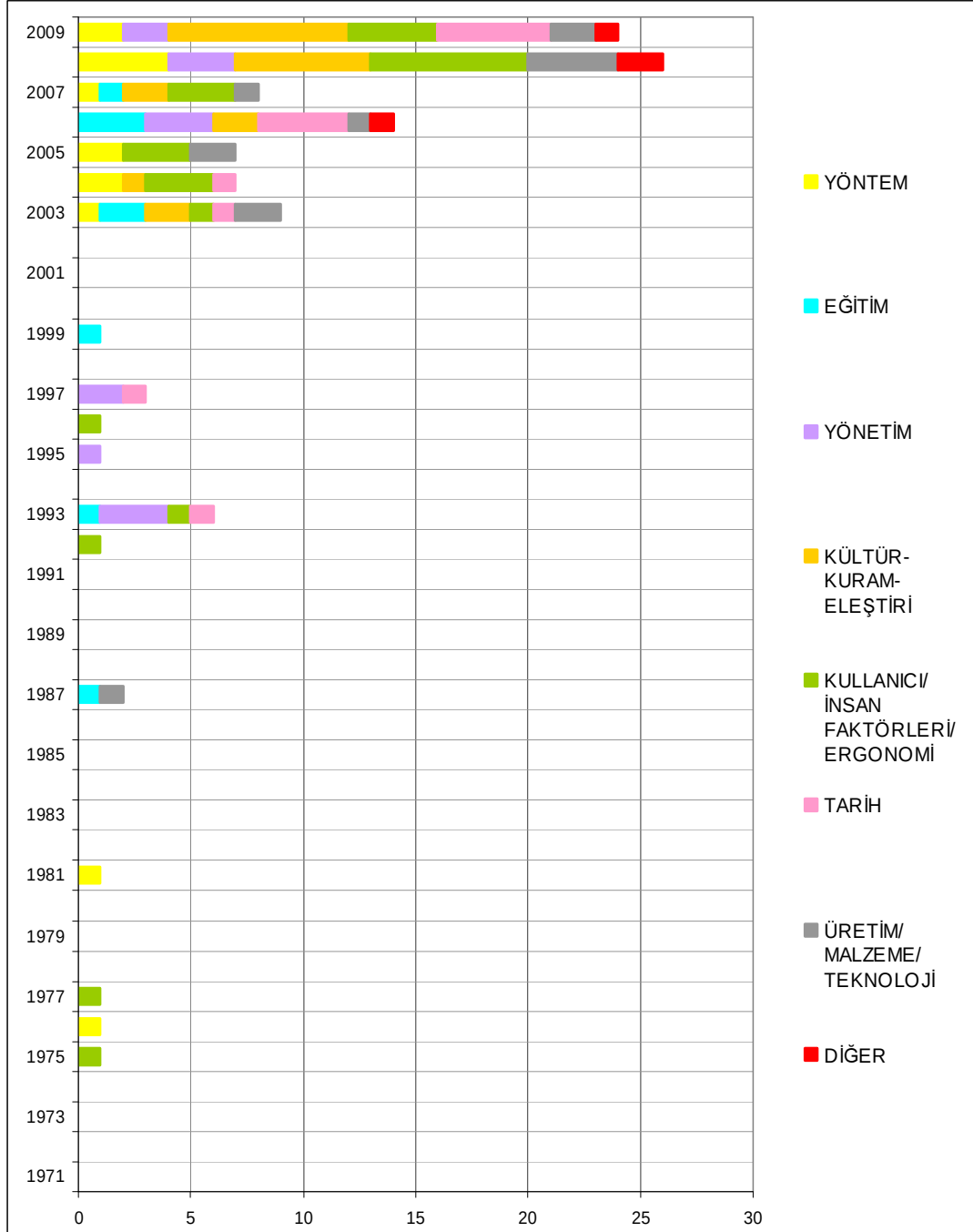
Şekil 3.38: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı uluslararası makalelerin konularına göre dağılımları (Yayınlar konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam yayın sayısı olan 69'dan fazladır).

Uluslararası yayınların büyük çoğunluğu ODTÜ ve İTÜ kökenli akademisyenler tarafından yapılmıştır. ODTÜ'deki ÜTEST Birimi kaynaklı birçok makale bulunmaktadır ve bu durum *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* alanındaki çalışmaların yoğunluğunun temel nedenlerinden biridir.

İlk yıllarda (1971-1982) yayınlanan az sayıda makale, *yöntem* ve *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* ağırlıklı iken; 1982-2001 döneminde, hem sayısal bakımdan hemde konu çeşitliliği bakımından artış yaşanmıştır (Şekil 3.39). *Yönetim*, *eğitim* ve *tarih* konulu makalelerin başlangıcı da 1990'lı yıllara denk düşmektedir. 2001-2009 döneminde (2003'ten itibaren), yayın sayısında ciddi bir artış yaşanmaktadır ve konu

çeşitliliği de artmıştır. En fazla çalışılan konulardan biri olan *kültür-kuram-eleştiri*, konulu ilk yayınlar 2003 yılından yapılamaya başlamıştır. Bu açıdan baktığımızda, konunun 2000'li yıllarda *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomiye* göre daha fazla çalışıldığını söyleyebiliriz.

Diğer başlığı altında Kaygan'a (2009) ait ürün tasarımı cinsiyet, Er ve Kaya'nın (2008) tasarımı sosyal sorumluluk, Doğan'a ait (2008 ve 2006) sürdürülebilirlik konulu makaleleri yer almaktadır (bkz. Ek B.1).

Şekil 3.39: Endüstriyel Tasarım alanında Uluslararası hakemli dergilerde, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan makale konularının yıllara göre dağılımları.

3.2.2 Ulusal hakemli dergilerde yayınlanan makaleler

Türkiye'deki akademik bir dergide, endüstriyel tasarım alanında yayınlanan ulusal nitelikteki ilk makale, Mehmet Asatekin'in 1976'da ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi⁵'ndeki (METU Journal of The Faculty of Architecture) "Endüstri Tasarımında Tasarım Ölçütlerine Bütünsel Bir Yaklaşım" başlıklı makalesidir.

1971-2009 yılları arasında, endüstriyel tasarım alanında, ulusal hakemli dergilerde yayınlanmış 16 adet makale bulunmaktadır (Çizelge 3.22). Uluslararası dergilerle kıyaslandığında oldukça az olan yayın sayısının nedenlerinden biri, Türkiye'deki akademik yükseltme kriterlerinin, uluslararası yayınları desteleyici niteliği iken bir diğer önemli neden ise alana ilişkin Türkçe yayın yapılabilecek platformların azlığıdır.

1975 tarinde kurulan ve sürekliliğini düzenli bir şekilde devam ettiren ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi (METU Journal of The Faculty of Architecture) alana dair yayınların yapıldığı ilk dergidir. Dergide, endüstriyel tasarım alanında Türkçe yayınlanmış, yalnızca 2 makale bulunmaktadır.

Makalelerin yer aldığı diğer dergiler: 1999'da yayınlanmaya başlayan MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Tasarım+Kuram Dergisi, 2002'den beri yayınlanan İTÜ Dergisi a: Mimarlık, Planlama, Tasarım ve İTÜ Dergisi b: Sosyal Bilimler, 2008'den beri yayınlanan Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi ve ArtE Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi'dir (e-dergi).

Çizelge 3.22: 1971-2009 yılları arasında yayın yapılan ulusal hakemli dergiler.

Dergi Adı	Makale Sayısı
Tasarım+Kuram Dergisi (MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi)	5
Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi	5
İTÜ Dergisi a:Mimarlık, Planlama, Tasarım	2
İTÜ Dergisi b: Sosyal Bilimler	1
ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi	2
ArtE Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi	1
Toplam	16

⁵ Dergide, ikili bir dil yapısı söz konusudur. Makaleler, İngilizce veya Türkçe yayınlanabilmektedir. Bu nedenle çalışma yapılırken, Türkçe yazılanlar makaleler *ulusal*, İngilizce yazılanlar ise *uluslararası* kabul edilmişlerdir.

1971-1982 döneminde 1, 1982-2001 döneminde 1 olan ulusal yayın sayısı, 2001-2009 yılları arasında 14'e yükselir. Yayınların yıllara göre dağılımı incelendiğinde, 2003'ün bir kırılma noktası olduğu söylenebilir. 2006'da MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Tasarım+Kuram Dergisi özel bir sayı çıkartır. Türkiye'deki endüstriyel tasarım eğitiminin tarihine ilişkin makalelerin bulunduğu bu sayı, 2006'da yayın sayısını arttıran nedendir.

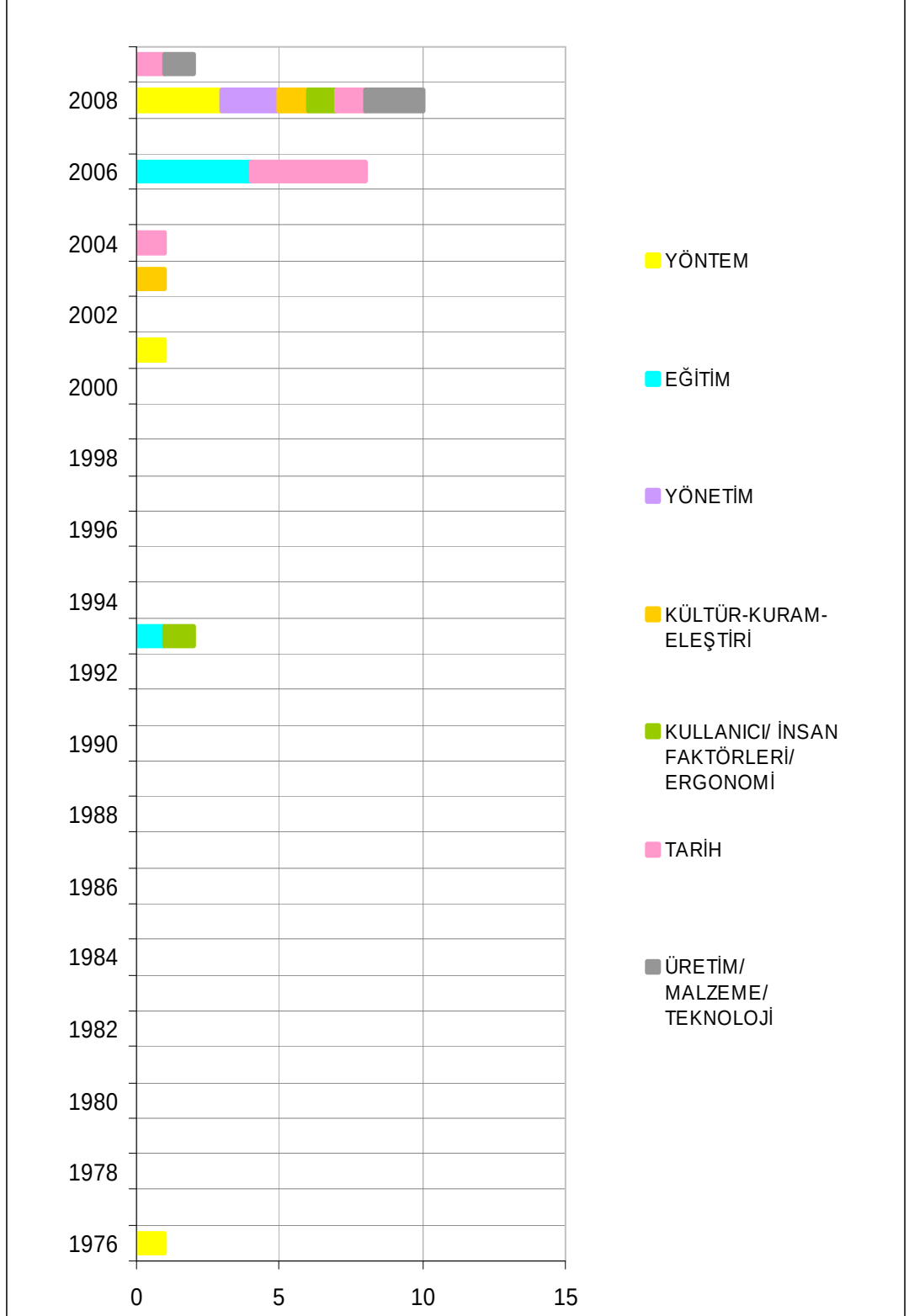
2008 yılında yayınlanmaya başlayan Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nde, endüstriyel tasarım alanında yayınlanmış 5 adet makale bulunmaktadır. Tüm makaleler, Gazi Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü akademisyenleri tarafından kaleme alınmıştır. Oldukça yeni olan derginin büyük bölümünü endüstriyel tasarım kaynaklı makaleler oluşturmaktadır.

Endüstriyel tasarım alanında, ulusal yayınlarda yer alan makalelerin konularına göre dağılımları incelendiğinde (Şekil 3.40), en fazla *tarih* alanında çalışıldığı görülmektedir. Ardından yakın bir oranla, *yöntem* ve *eğitim* ikinci sırada yer almaktadırlar. Üçüncü sırada *üretim-malzeme-teknoloji* gelirken, aynı oranda çalışılan *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi*, *kültür-kuram-eleştiri* ve *yönetim* dördüncü sıradadır.

Şekil 3.40: Endüstriyel Tasarım alanında Ulusal hakemli dergilerde, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan makalelerin konularına göre dağılımları (Yayınlar konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam yayın sayısı olan 16'dan fazladır).

Konuların yıllara göre dağılımlarına ait grafik (Şekil 3.41) incelendiğinde, gösterilmektedir. *Eğitim* ve *tarih* konusundaki artışların 2006 yılına, Tasarım+Kuram dergisindeki özel sayıya, denk düştüğü görülmektedir.

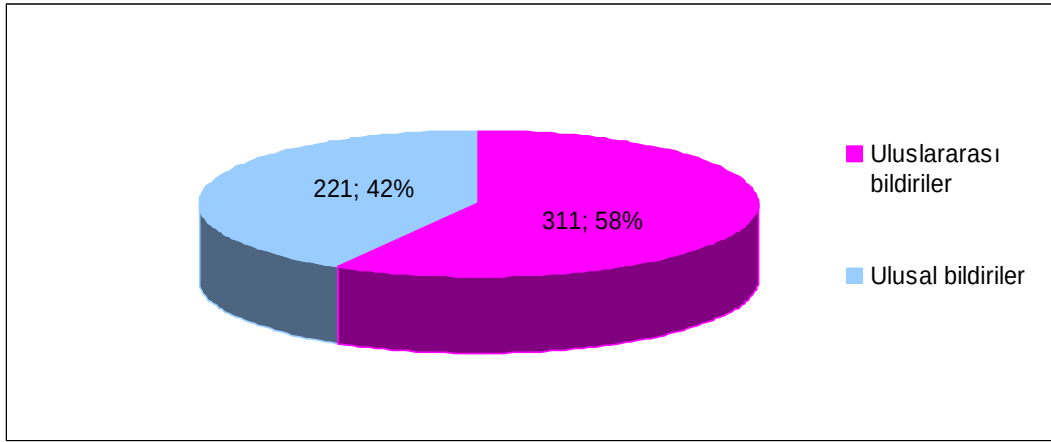

Şekil 3.41: Endüstriyel Tasarım alanında Ulusal hakemli dergilerde, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan makale konularının yıllara göre dağılımları.

3.3 Bildiriler

Bu başlık altında, *kaynakça* çalışmasında yer alan ulusal ve uluslararası bildiriler (sempozyum, konferans, kongre, seminer) analiz edilmeye çalışılacaktır. Daha önce de belirtildiği gibi, bildiriler başlığı altında derlenecek verilerle ilgili, sistematik bir taramanın yapılması oldukça güçtür. Bu nedenle, çalışmanın bu bölümü büyük oranda, kişisel yayın listelerine dayanarak yapılmıştır.

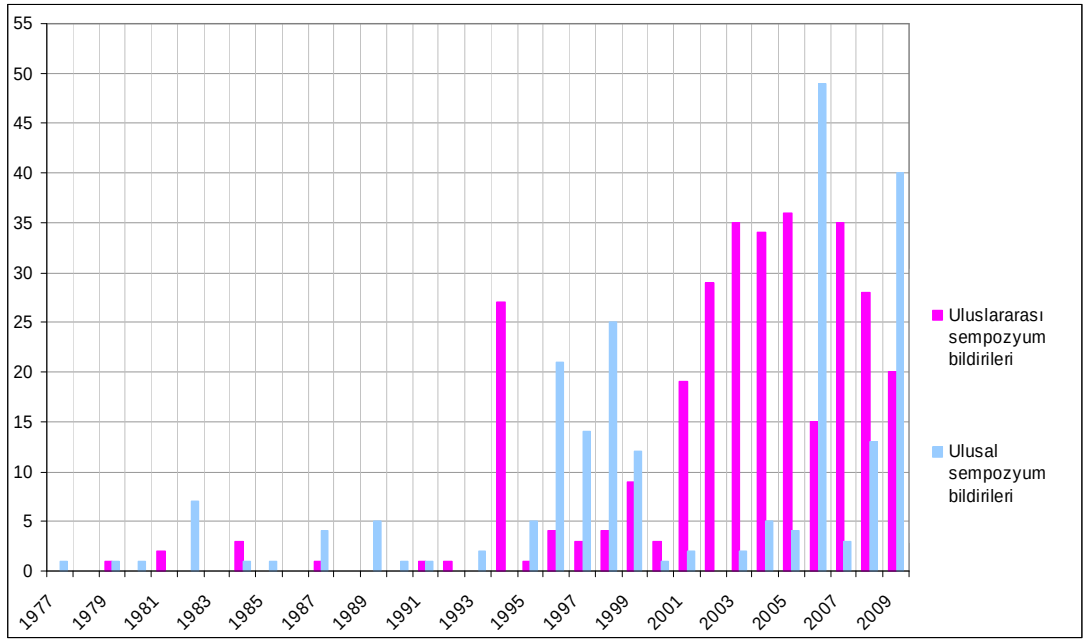
Kaynakça'da, 1971-2009 yılları arasında yayınlanmış 221'ü (%42) ulusal, 311'i (%58) uluslararası olmak üzere toplam 532 bildiri yer almaktadır (Şekil 3.42).

Şekil 3.42: 1971-2009 yıllarında, Endüstriyel Tasarım alanında yayınlanan bildirilerin ulusal ve uluslararası dağılımları.

Kaynakça'da yer alan en eski tarihli bildiri metni, 1977 yılında *Mimarlıkta İkinci Kademe Eğitimi: Kuram, Araştırma, Uygulama* (21-23 Mart, ODTÜ) seminerinin kitabındaki Çubuk ve diğerlerine ait “Bir Çevre Laboratuvarına Doğru” başlıklı bildiridir (Ek C.1).

1971-1982 döneminde 6, 1982-2001 döneminde 157 olan bildiri sayısı, 2001-2009 yılları arasında 369'a yükselir. Bildirilerin %1'i ilk, %30'u ikinci, %69'u ise üçüncü zaman aralığında yayınlanmıştır. Bildirilerin yıllara göre dağılımları incelendiğinde, 1994'ün bir kırılma noktası olduğu görülmektedir (Şekil 3.43). 1994'te, endüstriyel tasarım alanında Türkiye'de yapılan ilk uluslararası sempozyum olan *Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu* ODTÜ'nde yapılmıştır (10-12 Ekim). Bu tarihten itibaren, farklı kurumlarca endüstriyel tasarım alanına yönelik (veya disiplinlerarası) ulusal veya uluslararası akademik toplantılar (sempozyum, kongre, konferans, seminer) düzenlenmiştir. En çok bildiri, İTÜ'ndeki 3. Ulusal Tasarım Kongresi'nin düzenlendiği, 2006 senesinde yayınlanmıştır.

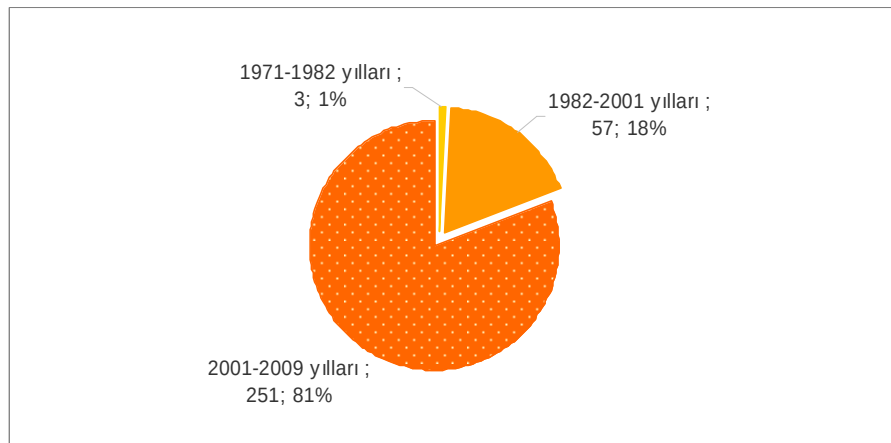

Şekil 3.43: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı bildirilerin yıllara göre dağılımları.

3.3.1 Uluslararası Bildiriler

Yapılan *Kaynakça* çalışmasında 311 adet Uluslararası bildiri yer almaktadır. Bu bildirilerin %1'i 1971-1982 yılları arasında, %18'i 1982-2001 yılları arasında, %81'i ise 2001-2009 yıllarında yayınlanmıştır (Şekil 3. 44).

Disiplinin ilk yıllarında oldukça düşük olan uluslararası bildiri sayısı, Türkiye’de düzenlenen uluslararası sempozyumlar ve 2000’li yıllarla beraber yurt dışındaki akademik toplantılara katılımın çoğalması ile artmıştır.

Şekil 3.44: Uluslararası bildirilerin dönemlere göre dağılımları.

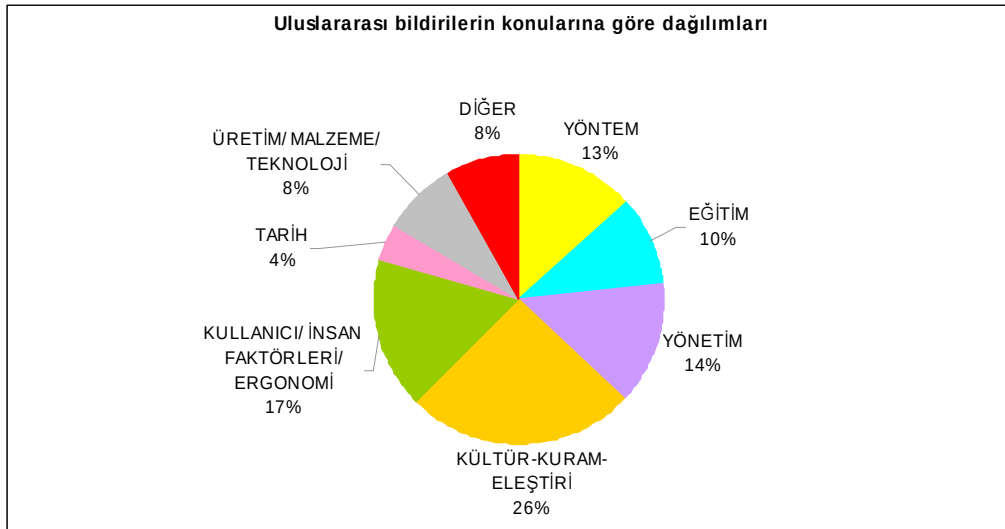
Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında düzenlenmiş ilk uluslararası sempozyum 1994 yılında ODTÜ’de düzenlenen “Tasarım, Endüstri ve Türkiye” konulu sempozyumdur. Bir diğer önemli toplantı ise “Mind the Map” başlıklı 3. Uluslararası

Tasarım Tarihi ve Tasarım Çalışmaları Konferansı'dır. Ardından 2004 yılında ODTÜ'nde düzenlenen 4. "Design and Emotion " konferansı ve 2007'de İEÜ'de düzenlenen 7. "EAD" konferansı, Türkiye'de yapılan uluslararası önemli akademik toplantılardır (Çizelge 3.23).

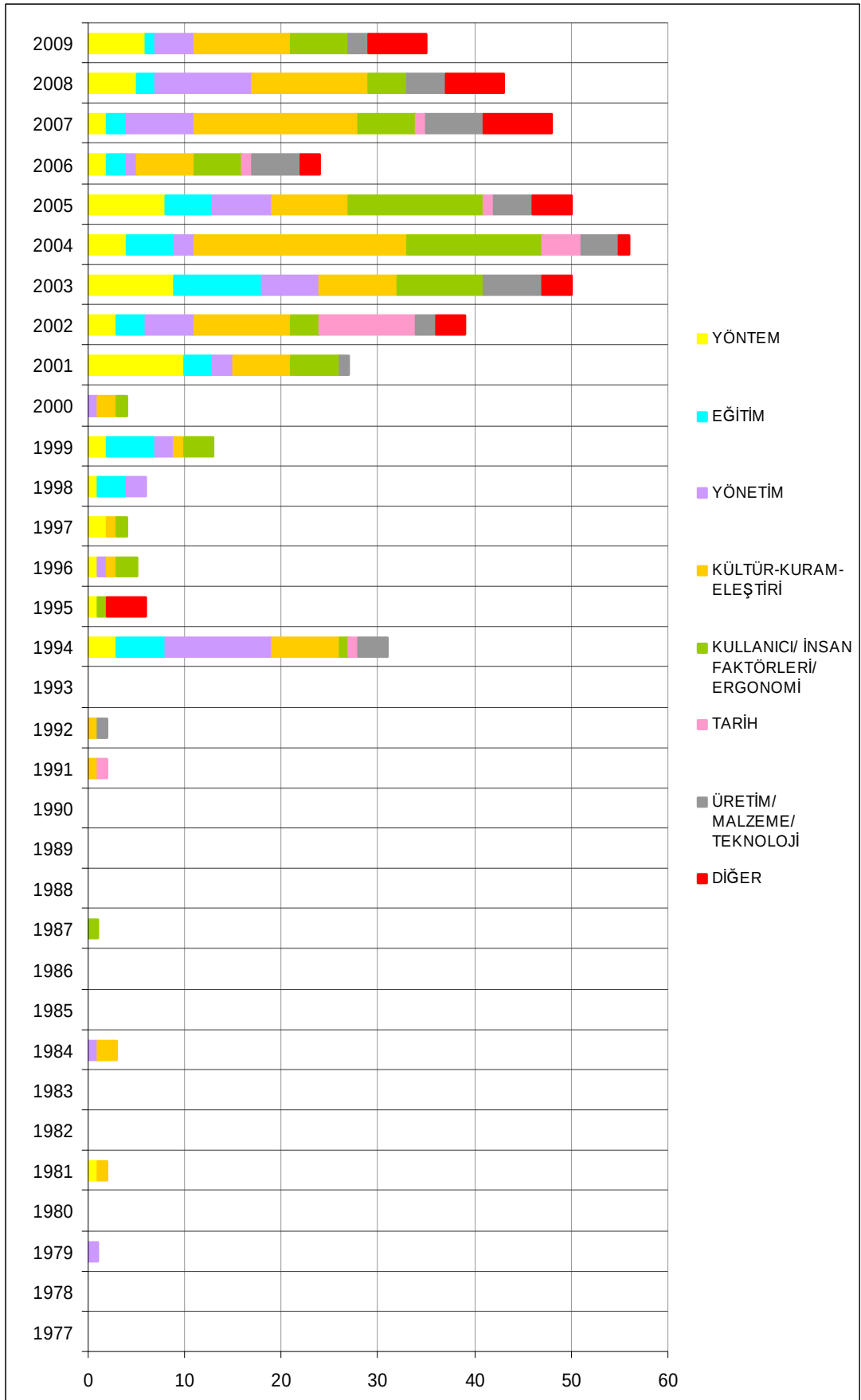
Çizelge 3.23: Türkiye'de düzenlenen uluslararası endüstriyel tasarım toplantıları.

Türkiye'de düzenlenen uluslararası endüstriyel tasarım toplantıları
7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.
Agrindustrial Design: 1st Int. Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design, 27-29 Nisan 2005, Izmir Ekonomi Üniversitesi, Izmir.
4th Design and Emotion Conference, 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri, 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

Uluslararası bildirilerin konularına göre dağılımları incelendiğinde, en çok çalışılan konunun %26 ile *kültür-kuram-eleştiri* olduğu görülmektedir. Ardından sırasıyla; *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* %17, *yönetim* %14, *yöntem* %13, *eğitim* %10, *üretim-malzeme-teknoloji* %8 konuları gelmektedir. Diğer başlığı altında yer alan %8 ise; tasarım hukuku, tasarım ve sinema, sürdürülebilirlik, ürün tasarımında cinsiyet gibi konuları kapsamaktadır (Şekil 3.45). Konuların yıllara göre dağılımları, değişimler Şekil 3.46'da gösterilmektedir.

Şekil 3.45: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı uluslararası bildirilerin konularına göre dağılımları.

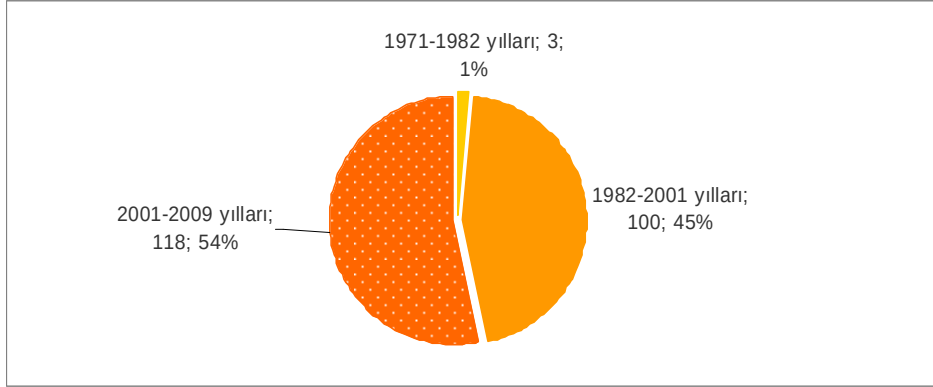

Şekil 3.46: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan, Türkiye kaynaklı uluslararası bildirilerin konularının yıllara göre dağılımları.

3.3.2 Ulusal Bildiriler

Yapılan *Kaynakça* çalışmasında 211 adet ulusal bildiri yer almaktadır. Bu bildirilerin %1'i 1971-1982 yılları arasında, %45'i 1982-2001 yılları arasında, %54'ü ise 2001-2009 yıllarında yayınlanmıştır (Şekil 3.47).

Disiplinin ilk yıllarında oldukça az olan ulusal bildiri sayısında, 1982-2001 ve 2001-2009 yılları arasında ciddi bir artış görülmektedir. İlk dönemdeki bildiriler, diğer disiplinlere ait akademik toplantılarda sunulmuşlardır.

Şekil 3.47: Ulusal bildirilerin dönemlere göre dağılımları.

Disipline özgü ilk akademik toplantı, 1982'de İTÜ tarafından düzenlenen 'Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi'dir. 1996'da ikincisi, 2006'da üçüncüsü ve 2009'da dördüncüsü düzenlenen 'Ulusal Tasarım Kongreleri' Türkiye endüstriyel tasarım disiplini için önemli bir akademik paylaşım platformu olmuştur. Bir diğer önemli akademik toplantı dizisi ise, 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansları'dır. İzmir Ekonomi Üniversitesi Tasarım Araştırma Merkezi tarafından 2004 yılından beri her yıl düzenlenmektedir (Çizelge 3.24).

Çizelge 3.24: Önemli ulusal endüstriyel tasarım toplantıları.

Önemli ulusal endüstriyel tasarım toplantıları
Tasarım veya Kriz: 4. Ulusal Tasarım Kongresi, 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ, İstanbul.
Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı, 14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı, 12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
Tarihte Gündelik Yaşam ve Tasarım, İkinci 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı, 11 Mayıs 2007, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi, 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul.

Çizelge 3.24 (devam): Önemli ulusal endüstriyel tasarım toplantıları.

Önemli ulusal endüstriyel tasarım toplantıları
Türkiye'de Tasarım Tarihi ve Söylemi, 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı, 12 Mayıs 2006, İzmir Ekonomi Üniversitesi Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim, Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004).
İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları I: Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Türkiye, Haziran 1998, İTÜ, İstanbul (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004).
Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri, 1996, İTÜ, İstanbul.
Tasarılama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri, 1982, İTÜ, İstanbul.

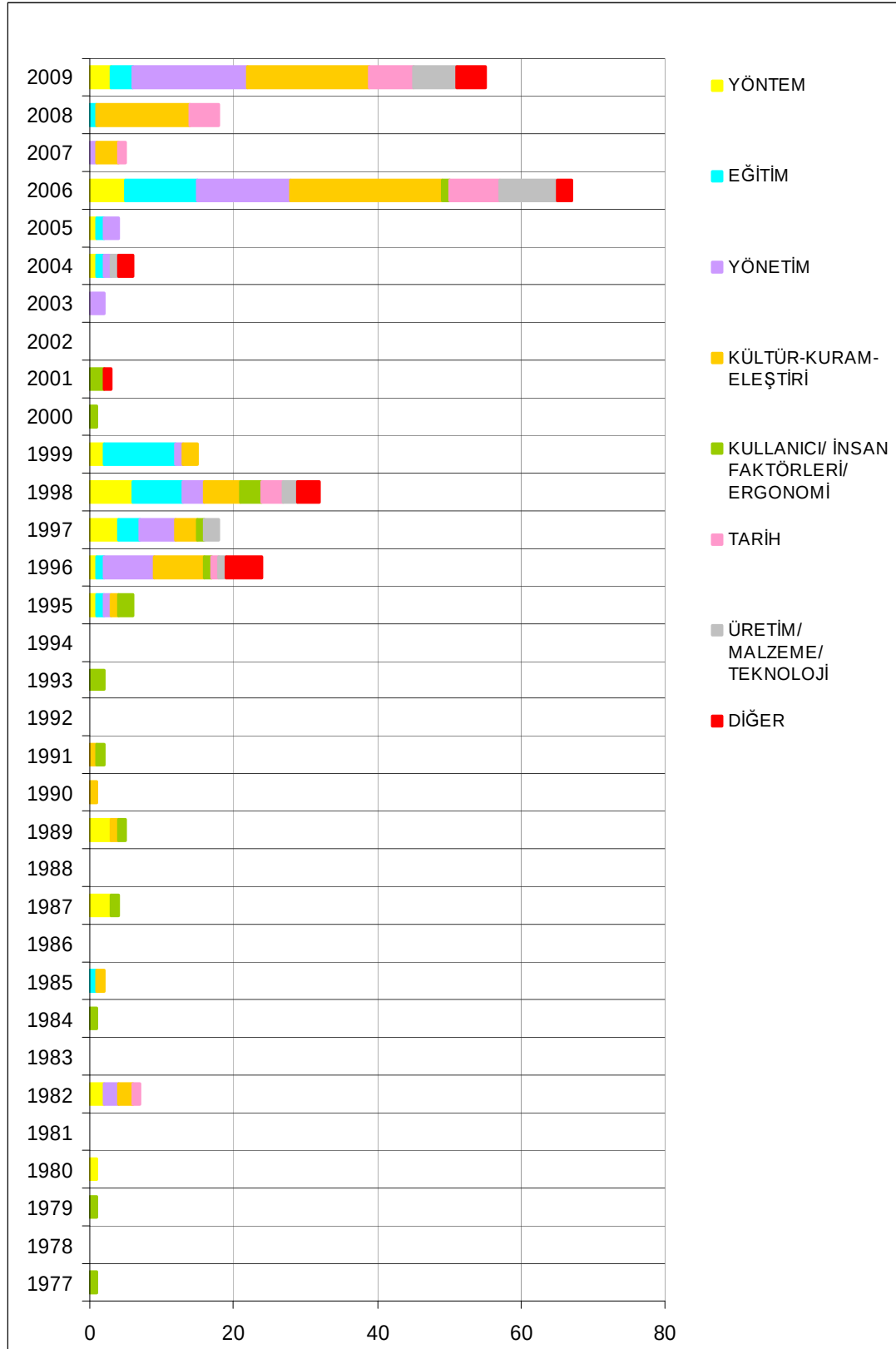
Ulusal bildirilerin konularına göre dağılımları incelendiğinde, en çok çalışılan konunun %27 ile *kültür-kuram-eleştiri* olduğu görülmektedir (Şekil 3.48). Ardından sırasıyla; *yönetim* %19, *eğitim* %14, *yöntem* %12, *tarih* %8 ile, *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi*, *üretim- malzeme-teknoloji* %7 ile gelmektedir. Diğer başlığı altında yer alan %6 ise; sürdürülebilirlik, ürün tasarımı cinsiyet gibi konuları kapsamaktadır.

Şekil 3.48: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan ulusal bildirilerin konularına göre dağılımları.

Endüstriyel Tasarım alanında, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan ulusal bildirilerin konularının yıllara göre dağılımları Şekil 3.49'da gösterilmiştir. 2006 ve 2009 yıllarında yayınlanan bildiri sayısında ciddi bir artış görülmektedir. Artışın nedeni, 3. ve 4. Ulusal Tasarım Kongresi'nde sunulan bildirilerdir.

Lisanüstü tezlerin büyük bir bölümü *yöntem ve kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* konularındayken, ulusal bildiriler *kültür-kuram-eleştiri, yönetim ve eğitim* ağırlıklıdır.

Şekil 3.49: Endüstriyel Tasarım alanında, 1971-2009 yılları arasında yayınlanan ulusal bildirilerin konularının yıllara göre dağılımları.

3.4 Kitaplar

Endüstriyel Tasarım alanındaki ilk kitap Nigan Bayazıt tarafından Türkçeleştirilen (1973), Herbert Read'in 'Art and Industry: The Principles of Industrial Design' (1934) adlı kitabıdır.

Önder Küçükerman'ın 'Kişi-Çevre İlişkilerinde Çağdaş Gelişimler ve Oturma Eylemi' başlıklı doçentlik tezi ve Cemil Toka'nın 'İnsan- Araç Bağıntısında Ergonomik Tasarım İlkeleri ' başlıklı yeterlik tezi 1978'de İDGSA Yayınları tarafından basılmışlardır.

Bir diğer önemli çeviri kitap ise, Bruce Archer'ın 1997 yılında ODTÜ ve MÜ'de verdiği seminerlerin, Şermin Alyanak tarafından Türkçeleştirilen, ODTÜ Mimarlık Fakültesi yayınları tarafından çift dilli (Türkçe ve İngilizce) olarak yayınlanan 'Araştırma Yöntemleri Üzerine' kitabıdır.

Türkiye'de, Endüstriyel tasarım alanında yazılmış, İngilizce ilk kitap 1981 yılında yayınlanan Serim Denel'e ait 'Industrial Design: An Historical Perspective' isimli kitaptır.

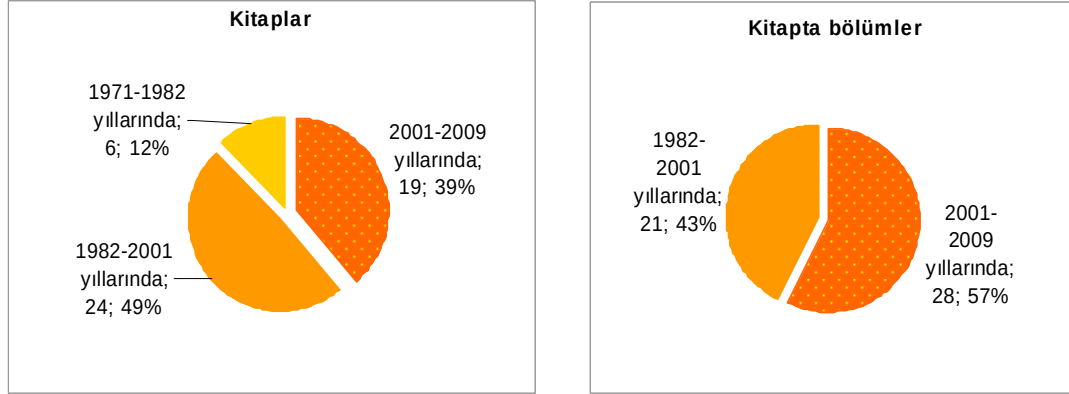
1980'lerin ortalarından başlayarak, Önder Küçükerman tarafından yazılmış birçok kitap bulunmaktadır. Bunlar çoğunlukla Türkiye endüstri tarihi ile ilgili yayınlardır. Ülkemizdeki üretim, seri üretim ve zanaat kültürüne ilişkin izler taşıyan kitaplar, bu yönleriyle tasarım tarihi konuludurlar.

İlk in Milano Sergisi'nin tanıtım kitabı olarak çift dilli (Türkçe ve İngilizce) yayınlanan, Gökhan Karakuş tarafından kaleme alınmış, 'Tasarımda Türk Dokunuşu-Turkish Touch in Design', Türk tasarımcıların ürün tasarımlarının yorumlandığı önemli bir çalışmadır.

Kaynakça'da, kitaplar, çeviri kitaplar ve kitap bölümleri derlenmiştir. *Kaynakça'da* yer alan 49 kitabın 35'i Türkçe, 5'i İngilizce 9 tanesi ise hem Türkçe hemde İngilizce olarak basılmıştır. *Kaynakça'da* yer alan 49 kitap bölümünün ise 27'si Türkçe, 22'si İngilizcedir. Kitap ve kitapta bölümlerin dönemlere göre dağılımları ise Şekil 3.50'de sunulmuştur. Kitaplar incelendiğinde: toplam kitapların 6'sının 1971-1982, 24'ünün 1982-2001, 19'unun ise 2001-2009 yılları arasında yazıldığı görülmektedir. Kitap bölümleri incelendiğinde ise, 21'inin 1982 -2001, 28'inin 2001-2009 yılları arasında yayınlandığı görülmektedir.

Kitapların konularına göre dağılımları incelendiğinde (Şekil 3.51), en çok çalışılan konunun *tarih* olduğu görülmektedir. Ardından; *yöntem*, *kullanıcı-insan faktörleri*-

ergonomi, kültür-kuram-eleştiri gelmektedir. *Tarih* konulu kitapların büyük bölümü Önder Küçükerman tarafından yazılmıştır.

Şekil 3.50: Kitap ve Kitapta bölümlerin dönemlere göre dağılımları.

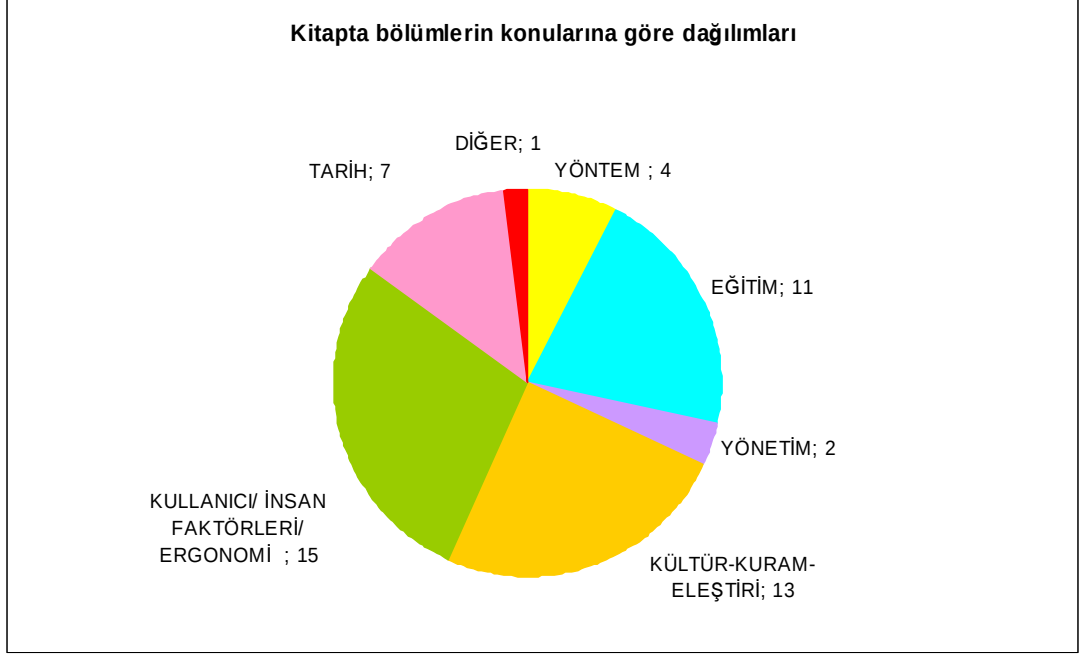

Şekil 3.51: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan kitapların konularına göre dağılımları (Yayınlar konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam yayın sayısı olan 49'dan fazladır).

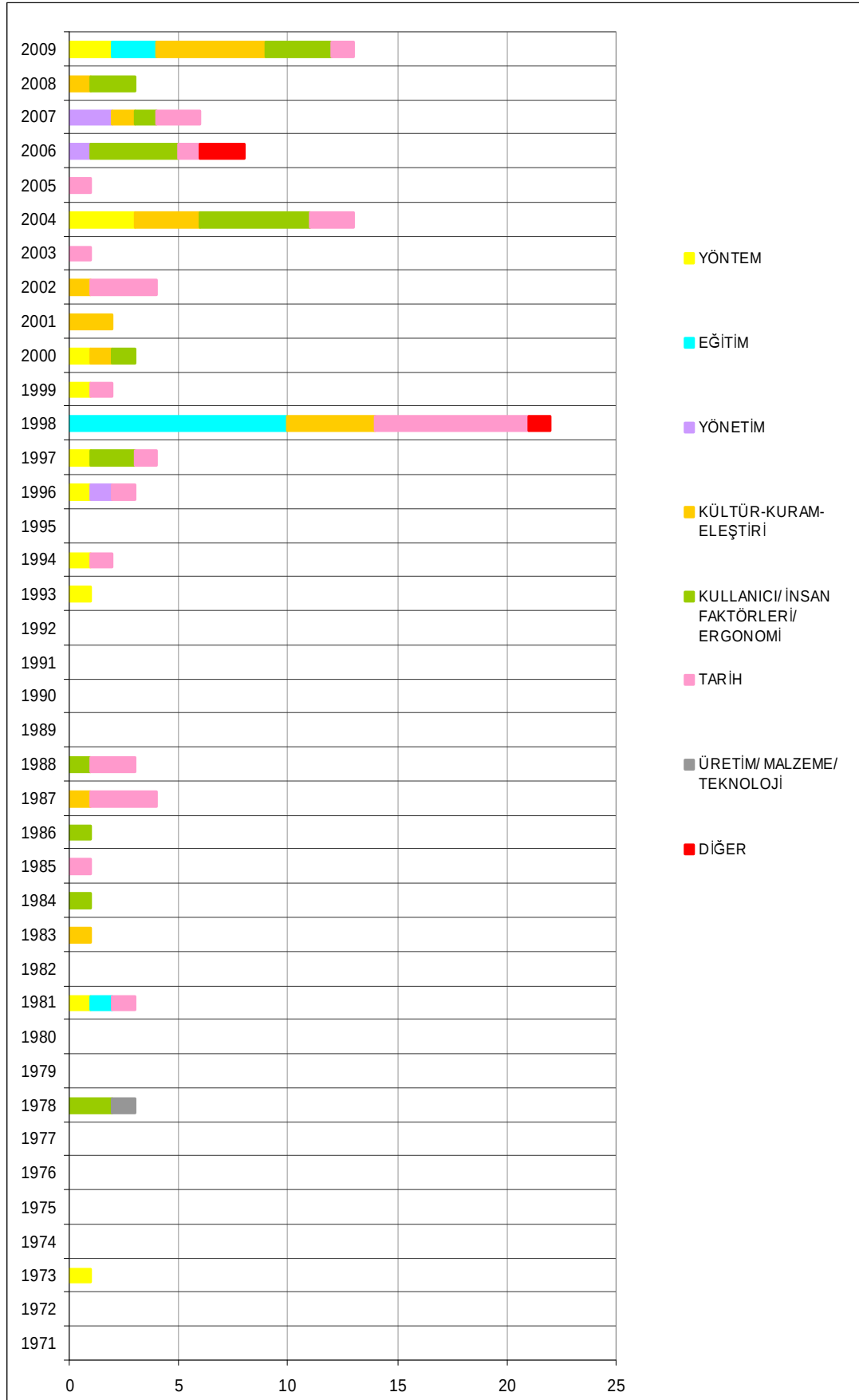
Kitap bölümlerinde ise sırasıyla, *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi, kültür-kuram-eleştiri, eğitim, tarih* konularında yayınlar bulunmaktadır (Şekil 3.52).

Kitap ve kitap bölümlerinin konularının yıllara göre dağılımlarını gösteren grafikte (Şekil 3.53), *tarih* konusundaki ilk kitabın 1981 yılında yayınlandığı ve sonraki yıllarda da bu konuda yayınların bulunduğu görülmektedir. *Tarih* konulu yayınlar, diğer başlıklar altında (lisansüstü tezler, makaleler, bildiriler) daha az bulunmaktayken kitapların çoğu bu konuda yayınlanmıştır. Şekil 3.53

incelendiğinde, 1998 yılında *eğitim* konulu yayınlarda artış olduğu görülmektedir. 1998 yılında yayınlanan 'Nesnel: Türkiye'de Tasarım Eğitimi' kitabında bulunan *eğitim* konusundaki bölümler bu artışın nedenidir. *yöntem*, *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi*, *kültür-kuram-eleştiri* konularında yayınlara ilk yıllardan itibaren rastlanmaktadır. Yönetim konulu ilk yayına ise 1996 yılında rastlanmaktadır.

Şekil 3.52: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan kitap bölümlerinin konularına göre dağılımları (Yayınlar konularına göre birden fazla kategoride yer alabilirler. Bu nedenle grafikteki değerlerin toplamı, toplam yayın sayısı olan 49'dan fazladır).

Şekil 3.53: Endüstriyel Tasarım alanında 1971-2009 yılları arasında yayınlanan kitap ve kitap bölümlerinin konularının yıllara göre dağılımları.

4. SONUÇ

Bu bölümde, bir önceki bölümde incelenen 1971-2009 arası akademik çalışmaların genel bir değerlendirmesi yapılarak, disiplinin akademik gelişim süreci ile bağlantıları ve Türkiye'deki akademik yazının karakteristikleri ortaya konulmaya çalışılacaktır.

4.1 Sayılarla Türkiye Endüstriyel Tasarım Yazını

Endüstriyel tasarım alanında yapılmış akademik çalışmalar üç dönemde incelenebilir: 1971-1982 yılları arasındaki başlangıç yılları, 1982 YÖK'ün kurulmasından 2001 krizine kadar olan gelişme dönemi ve 2001 krizinden 2009'a kadar olan dönem. İlk 11 senelik dönemde yıl başına yaklaşık 1 yayın (lisansüstü tezler dahil değildir) düşmekteyken, 1982-2001 arası 19 yıllık dönemde yıl başına yaklaşık 11 yayın ve 6 lisansüstü tez, 2001-2009 arası 9 yıllık dönemde ise yıl başına 54 yayın ve 33 lisansüstü tez düşmektedir. Kabaca yapılan bu analiz, son dönemde yaşanan artışın büyüklüğünü tariflemek için yeterlidir. Önceki bölümlerde yer alan yıllara göre dağılım grafiklerinde de açıkça görülen bu durumun birkaç farklı sebebi olabilir.

1980'li yıllarda lisansüstü eğitim yapanların neredeyse tamamı çeşitli kurumlarda görev yapan araştırma görevlileri ve öğretim üyelerinden oluşmaktayken, 90'ların ortalarında akademisyen olmayan lisansüstü öğrencilerin sayısı artmıştır. Piyasa deneyimi az mezunların iş bulma şanslarının kısıtlı olması, yeni kurulan devlet ve özel üniversitelerdeki istihdam edilebilme ihtimali, yeni mezun öğrencilerin lisansüstü eğitime yönelmelerini açıklayabilir (Er ve Er, 2006). Mühendislik, mimarlık, sosyal bilimler, işletme gibi farklı disiplinlerde lisans eğitimi almış, EÜT lisansüstü öğrencilerinin sayısında da artış vardır (Er ve Er, 2006). Endüstriyel tasarım alanında lisansüstü tezlerin artması, tez çalışmaları sonucunda makale ve bildirilerin yayınlanmasıyla yayın sayısının da artmasını sağlamıştır.

DR'lı akademisyen sayısının artması ve akademik yükseltilme kriterleri için yayın yapma zorunluluğu da artışın temel nedenleri arasındadır.

Bir diğer neden ise, ulusal akademik toplantıların ve ulusal hakemli dergilerin çoğalmasıyla yayın yapılabilecek platformların oluşmasıdır.

Teknolojik gelişmelerle bilgiye ulaşmanın kolaylaşması ve disiplinin yurt dışındaki akademik bağlantılarının artması da yayınların artmasını sağlamıştır. 2000'li yıllarda Türkiye'de, önemli uluslararası konferansların (4th Design and Emotion Conference, 7th European Academy of Design Conference) yapılması, indekslerce taranan önemli bir tasarım dergisinin (The Design Journal) bir sayısını Türk tasarımına ayırması hem yayın sayısını arttırmış hem de yurt dışındaki akademik dünya ile bağlantıların gelişmesini sağlamıştır.

4.2. Akademik Çalışmaların Yayın Dillerine Göre Dağılımları

Yapılan akademik çalışmalar yayın dillerine göre incelendiğinde %53'ünün yabancı dilde (İngilizce), %47'sinin Türkçe olduğu görülmektedir. Makalelerin %81'i, bildirilerin %58'i İngilizcedir. Sayılar, Çizelge 4.1'de ayrıntılı olarak incelenebilir.

Çizelge 4.1: 1971-2009 yılları arasında yapılan yayınların konuları ve yazım dillerine göre sayıları.

	Türkçe	Yabancı Dil (İng.)	Toplam
YL Tezi	174	150	324
YL Tezi *	8	18	26
DR-SY Tezi	39	1	40
DR-SY Tezi*	5	8	13
Makale	16	69	85
Bildiri	221	311	532
Kitap	44	14*	58
Kitapta Bölüm	27	22	49
Toplam	534	593	1127

*farklı anabilim/anasanat dallarında yapılan endüstriyel tasarım konulu tezler

**9 adet kitap iki dilde de yayınlanmıştır.

Yabancı dilde yayın sayısının fazlalığı şöyle açıklanabilir:

Lisansüstü eğitim yapılan kurumların bir kısmı tamamen İngilizce eğitim vermekteyken (ODTÜ, İYTE), birinde ise (İTÜ) tez yazım dili, İngilizce veya Türkçe olarak, öğrenci tarafından seçilebilmektedir.

Endüstriyel tasarım alanında akademik makale yayınlanabilecek dergilerin çoğu yurt dışı kökenlidir. Türkiye'de yayınlananların ise bir kısmı uluslararası niteliktedirler ve İngilizce yayın yapmaktadırlar (METU Journal of The Faculty of Architecture, A|Z ITU Journal of the Faculty of Architecture).

Bir diğer önemli neden ise, akademik yükseltilme kriterlerinin uluslararası yayınları destekler niteliğidir. Bunun yanı sıra, yayın yapılabilecek uluslararası dergilerin (ulusal olanlara göre) daha fazla sayıda ve çeşitlilikte olması, indekslerce

taranmaları ve yayının atıf alma olasılığının daha yüksek olması gibi nedenler de etkindir.

2000'lerle beraber ulusal nitelikte yayın yapılabilecek akademik dergilerdeki (MSGSÜ Tasarım+Kuram, İTÜ a dergisi, Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi gibi) artışla Türkçe yayın sayısı da artmıştır. Bu dergilerde genelde yayınlandıkları kurumların akademisyenleri tarafından yayınlar yapıldığı görülmektedir.

Türkiye'de endüstriyel tasarım alanında düzenlenen akademik toplantılar artsa da, yurt dışında belirli aralıklarla düzenli olarak yapılan akademik toplantılar daha çoktur. Çalışma konularına göre özelleşmiş olmaları (Design & Emotion Conference, Human Computer Interaction Conference gibi), uluslararası bağlantıların sağlanabileceği platformlar olmaları gibi nedenler, uluslararası akademik toplantılara katılımın daha fazla olmasını açıklayabilir.

Çizelge 4.1 'de belirtilen İngilizce yayın sayıları, Türkiye'deki tasarım araştırmalarını konu alan yazılarında Er ve Er'in (2006) belirttiği, 1990'ların ortalarından itibaren Türkiyeli tasarım araştırmacılarının uluslararası bağlantıları gelişmeye başladığı, yurt dışında yayınlanan dergilerde ve düzenlenen akademik toplantılarda katılımın arttığı yönündeki görüşü doğrular niteliktedir.

Sonuç olarak, yabancı dilde yayın sayısının fazla oluşu, Türkiye'deki akademik alanın uluslararası düzeyde temsiliyetinin azımsanamayacak ölçüde olduğunun göstergesidir. Bir diğer açıdan da, yeni var olan bir disiplinin yazının büyük ölçüde yabancı dilde olması ilginçtir. Yazının (literatürün), önce yerel (Türkçe) olarak gelişmesi ve daha sonra yurt dışına açılması beklenirken, tersi bir durum söz konusudur.

4.3. Akademik Çalışmaların Konularına Göre Dağılımları

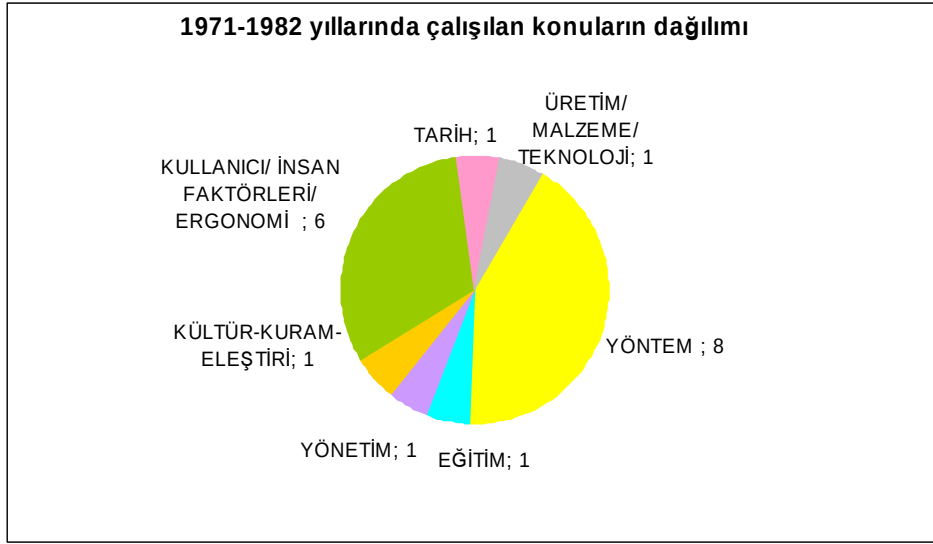
Endüstriyel Tasarım alanında, 1971-2009 yılları arasında yapılan Türkiye kaynaklı akademik çalışmaların (lisanüstü tezler, makaleler, bildiriler, kitaplar ve kitap bölümleri) konularına göre dağılımları incelenmiştir.

1971-1982 yılları arasındaki dönemde (Şekil 4.1), en çok *yöntem* konulu çalışmalar yapılmıştır. Çok değinilen bir diğer konu ise, *kullanıcı-insan faktörleri-ergonomi* konusudur. *Tarih, yönetim, eğitim ve üretim-malzeme-teknoloji ve kültür-kuram-eleştiri* konularında ise ilk çalışmalar bu yıllarda yapılmışlardır.

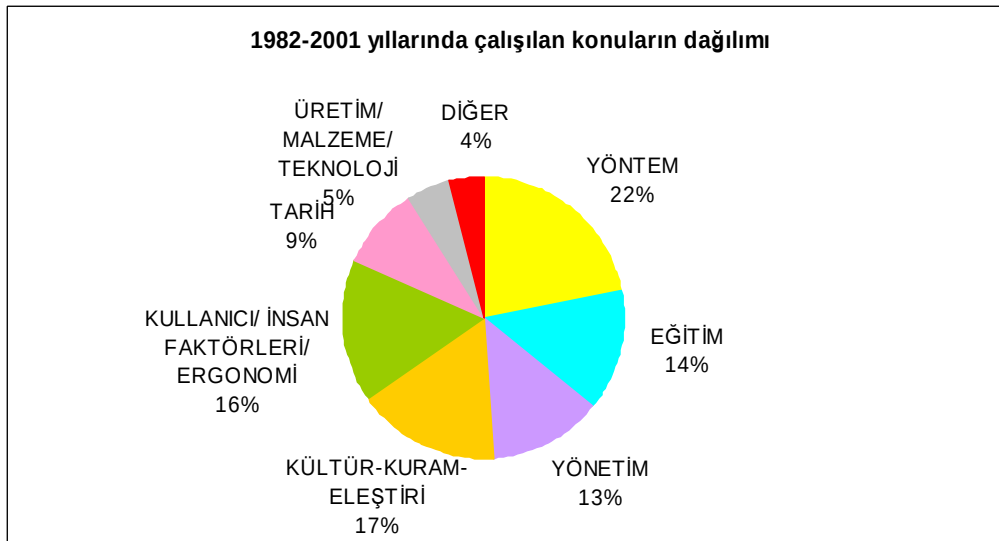
1982-2001 arası genel konu dağılımı incelendiğinde (Şekil 4.2), en çok *yöntem* (%22) alanında çalışıldığı görülmektedir. Bunu, %17 ile *kültür-kuram-eleştiri*, %16

kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi, %14 ile *eğitim*, %13 ile *yönetim*, %9 ile *tarih* ve %5 ile *üretim-malzeme-teknoloji* konuları takip eder. Bu yıllarda, *diğer* başlığı altında (%4) çoğunlukla tasarım hukuku çalışmaları yer almaktadır.

2001-2009 yılları arasındaki dönemde (Şekil 4.3), en çok *kültür-kuram-eleştiri* (%24) konulu çalışma yapılmıştır. Sık değinilen bir diğer alan ise %17 ile *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* konusudur. *Yönetim* %15, *yöntem* %14 ile yakın oranda çalışılmışlardır. *Üretim-malzeme-teknoloji* %9, *tarih* %8 ve *eğitim* ise %6 oranında çalışılmıştır. *Diğer* başlığı altın da bulunan ve bu dönemdeki çalışmaların %7'sini oluşturan konu başlıkları ise şöyledir: Tasarım hukuku, sürdürülebilir tasarım, tasarım ve sinema, ürün tasarımında cinsiyet, biyomimikri ve memetik. Bu konular arasında en gündemde olan, sürdürülebilirliktir.

Şekil 4.1: 1971-1982 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları.

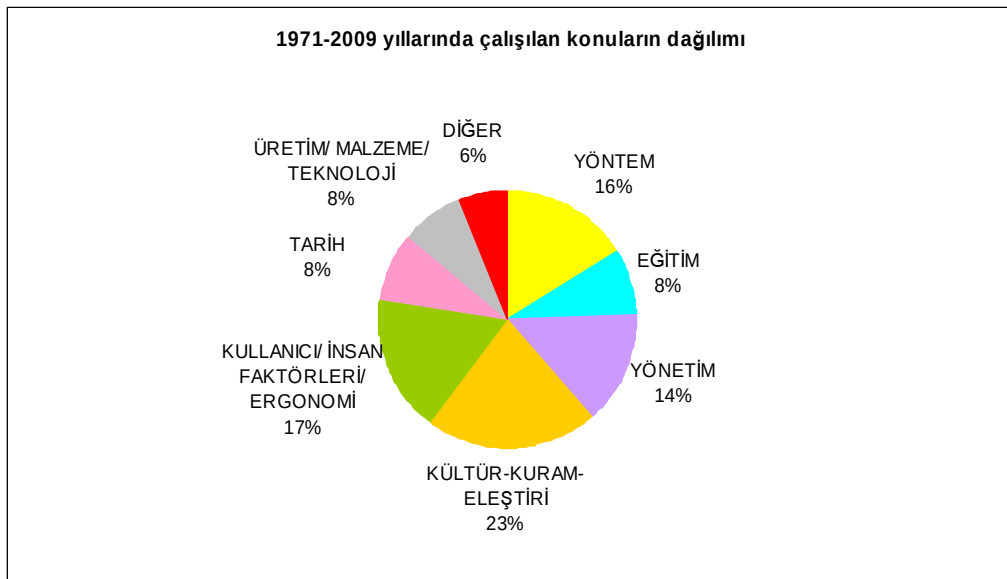

Şekil 4.2: 1982-2001 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları.

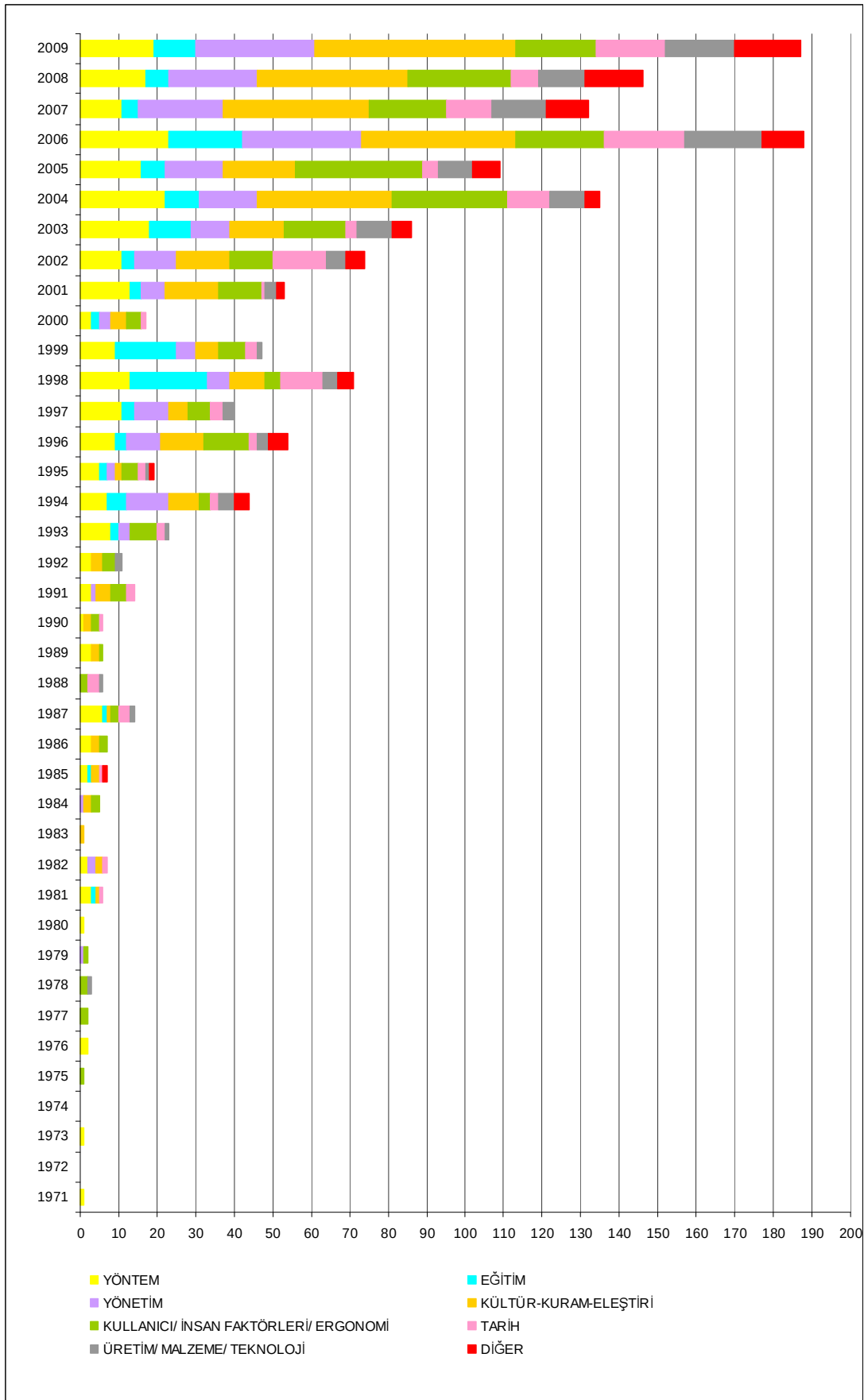

Şekil 4.3: 2001-2009 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları.

1971-2009 arası genel konu dağılımları incelendiğinde (Şekil 4.4), *kültür-kuram-eleştiri* (%23) konusunda yoğun olarak çalışıldığı görülmektedir. Bunu, %17 ile *kullanıcı- insan faktörleri-ergonomi* , %16 ile *yöntem*, %14 ile *yönetim* ve %8 ile *üretim- malzeme-teknoloji*, *eğitim* ve *tarih* konuları takip eder. *Diğer* başlığı altında yer alanlar (tasarım hukuku, sürdürülebilir tasarım, tasarım ve sinema, ürün tasarımında cinsiyet, biyomimikri ve memetik), %6'lık dilimi oluştururlar. Bu başlık altındaki konularda çalışılmaya 1994 yılından itibaren başlanmıştır (Şekil 4.5). *Yönetim* konusundaki çalışmaların artması 1993 senesi sonrasında olmuştur. 1981 yılında çalışılmaya başlanan *kültür-kuram-eleştiri*, 1994 yılından beri itibaren daha çok gündemde olmuştur, 2001 ve sonrasında ise her yıl artan bir grafiğe sahiptir.

Şekil 4.4: 1971-2009 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının dağılımları.

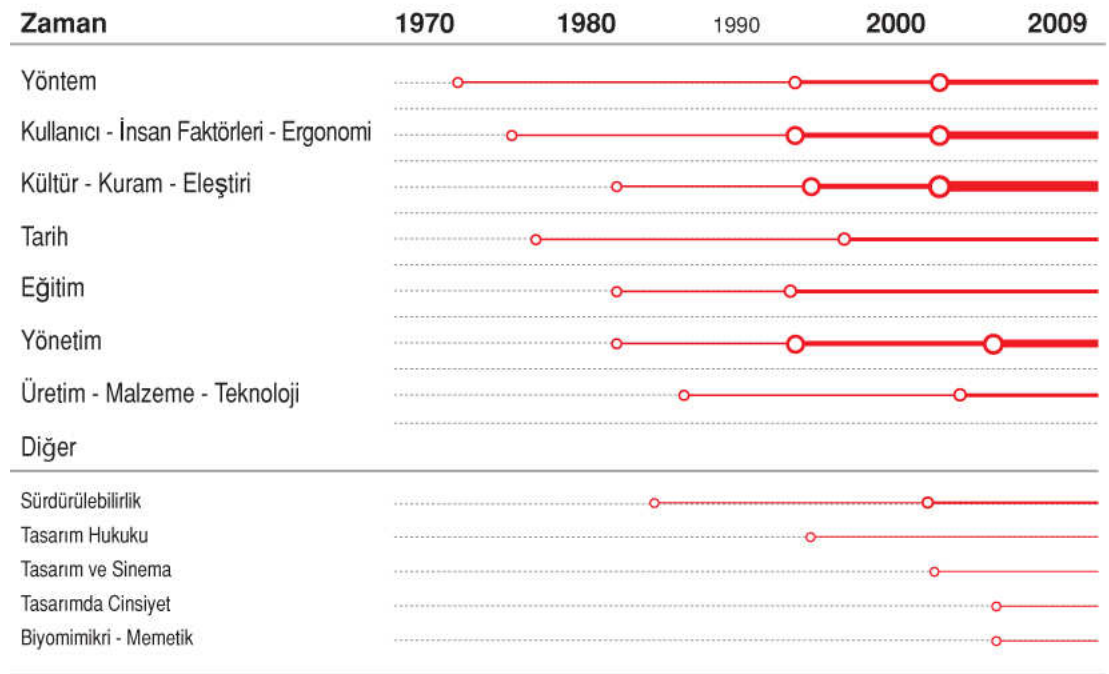

Şekil 4.5: 1971-2009 yıllarındaki akademik çalışmaların konularının yıllara göre dağılımları.

Şekil 4.5'teki grafik, Türkiye'de 1971-2009 yılları arasında endüstriyel tasarım alanında yapılan akademik çalışmaların (lisanüstü tezlerin ve yayınlar) konularının yıllara göre dağılımlarını göstermektedir. Bu grafikten açıkça okunabileceği gibi, akademik çalışmalar 1990'larla beraber konu bakımından çeşitlenmiştir, 2001'den itibaren ise ciddi bir sayısal artış görülmektedir.

Türkiye endüstriyel tasarım akademik yazının incelendiği bu araştırma sonucunda, 1971-2009 yılları arasında Türkiye'de yapılan akademik çalışmaların konularının değişimini ve artışını gösteren bir zaman çizelgesi oluşturulmuştur (Çizelge 4.2).

Çizelge 4.2: 1971-2009 yılları arasında Türkiye'de yapılan akademik çalışmaların konularının değişimini gösteren zaman çizelgesi.

4.4 Yeni Araştırma Alanları

Bu araştırmada, Türkiye'de endüstriyel tasarımın akademik bir disiplinin olarak gelişiminin temel göstergesi olarak, akademik çalışmalar ve yayınlar incelenmiştir. 1971-2009 yılları arasında yapılmış akademik çalışmaları kapsayan bir *Kaynakça* derlenmiştir. Yapılan çalışmalar konularına göre sınıflandırılmıştır. Oluşturulan zaman çizelgesi ile, 1971-2009 yılları arasında, endüstriyel tasarım alanındaki çalışma konularının değişimleri gösterilmiştir. Türkiye endüstriyel tasarım yazınının genel bir değerlendirmesinin yapıldığı bu çalışmada, söylemsel açıdan değişimler incelenmemiştir. Bu araştırmanın, ileride yapılabilecek söylem analizi çalışmaları için

temel oluşturacağı düşünülmektedir. Genel bir derleme niteliğinde olan bu çalışmadan yola çıkılarak, konular bazında derinlemesine araştırmalar gerçekleştirilebilir.

KAYNAKLAR

- Ak, Bircan,** 2008. *Sanat ve Tasarım eğitiminde Takbiki Güzel Sanatlar Okulu Gerçeği*, M.Ü Yayınları.
- Alyanak, Ş.,** 1998. M.Ü.G.S.F Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü, F. Korkut, Ö. Er ve H. A. Er (der.), *Nesnel [1]*. İstanbul: Boyut Yayın Grubu, sf. 52-61.
- Alyanak, Ş.,** 2009. Kişisel görüşme.
- Berkman, A.,** 2010. Ürün kullanılabilirliği testlerinde bireysel farklılıklara dayalı bir örnekleme yöntemi, *Doktora Tezi*, ODTÜ.
- Bağlı, H.,** 2001. Temsil araçları olarak zanaat ve tasarım: Turistik nesneler üzerine kavramsal bir analiz, *Doktora Tezi*, İTÜ.
- Bürdek, B.,** 2005. *Design. History Theory and Practice of Product Design*, Birkhauser, Basel.
- Bonsiepe, G.,** 2007. The uneasy relationship between design and design research, Ralf Michel (der), *Design Research Now*. Birkhauser, sf 25-39.
- Celbiş, Ü.,** 2006. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü, *MSGÜ Mimarlık Fakültesi Tasarım+Kuram Dergisi*, 3 (5), sf 34-40.
- Düzakın, E.,** 2000. Son yirmi yılda Türk endüstrisinde Türk Tasarımcılar, *Sanatta Yeterlik Tezi*, MÜ, İstanbul.
- Er, H.A.,** 1993. The State of Design: Towards an Assessment of the Development of Industrial Design in Turkey. *Metu Journal of Faculty of Architecture*, 13 (1-2), sf. 31-51.
- Er, H.A.,** 1998a. Sunuş, F. Korkut, Ö. Er and H. A. Er (ed.) *Notlar +Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını*. Ankara: Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu, sf. 7-14.
- Er, H.A.,** 1998b. Türk tasarım söyleminde bir aşama:1990'lı yıllarda endüstriyel tasarım yazını, F. Korkut, Ö. Er and H. A. Er (ed.) *Notlar +Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını*. Ankara: Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu, sf. 28-41.
- Er, H. A.,** 2004a. Türkiye'de Endüstriyel Ürün Tasarımı Eğitimi: Dün ve Bugüne Dair İki Saptama, Ö. Er, H. A. Er (der) *Endüstriyel Tasarım Eğitimi:İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları 98 ve 99 Bildirileri*. İstanbul: İTÜ yayınları, sf. 4-7.
- Er, H. A.,** 2004b. İTÜ'de Lisansüstü Tasarım Eğitimi, Ohio Konferansı ve Bir İşbirliği Önerisi, Ö. Er, H. A. Er (der) *Endüstriyel Tasarım Eğitimi:İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları 98 ve 99 Bildirileri*. İstanbul: İTÜ yayınları, sf. 29-33.
- Er, Ö. ve Bayazıt, N.,** 1999. Redefining the "Ph.D. in Design" in the Periphery: Doctoral Education in Industrial Design in Turkey. *Design Issues*, 15 (3), sf 34-44.

- Er, H. A., Korkut F.,** 1998. Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Kurumsallaşma: Kronolojik Notlar, F. Korkut, Ö. Er and H. A. Er (ed.) *Nesnel [1]*. İstanbul: Boyut Yayın Grubu, sf. 6-9.
- Er, H. A., Korkut F. ve Er, Ö.,** 1998. Yeniden Başlarken, F. Korkut, Ö. Er and H. A. Er (ed.) *Nesnel [1]*. İstanbul: Boyut Yayın Grubu, sf.4-5.
- Er, H. A., Korkut F. ve Er, Ö.,** 2003. U.S. Involvement in the Development of Design in the Periphery: The Case History of Industrial Design Education in Turkey, 1950s–1970s. *Design Issues*, 19 (2), sf.17-34.
- Er, Ö.,** 1998. Bir geçiş dönemi üzerine notlar:1980'li yıllarda Türkiye'de endüstriyel tasarım yazını, F. Korkut, Ö. Er and H. A. Er (ed.) *Notlar +Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını*. Ankara: Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu, sf. 21-27.
- Er, Ö. ve Er, H. A.,** 2006. Design research in the periphery: A review of the foundations and development characteristics of industrial design research in Turkey. *AİZ ITU Journal of the Faculty of Architecture*, 3 (1-2), sf 85-97.
- İmamoğlu, B.,** 2008. Türkiye'de endüstri ürünleri tasarımı alanında yüksek lisans eğitiminin karşılaştırmalı analizi, *yüksek lisans tezi*, İYTE, İzmir.
- İTÜ,** 2005. Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Strateji Raporu, İstanbul.
- Pulos, A. J.,**1988. *The American Design Adventure 1940-1975*. MIT Press, Massachusetts.
- Korkut, F., Er, Ö., ve Er, H.A.,** 1998. *Notlar +Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını*. Ankara: Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu
- Korkut, F.,** 1998. Dizayndan tasarıma: endüstriyel tasarım yazınında 1970'li yıllar ve öncesi, F. Korkut, Ö. Er and H. A. Er (ed.) *Notlar +Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını*. Ankara: Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu, sf. 15-20.
- Krippendorf, K.,** 2006. *The Semantic Turn: A new foundation for design*, Taylor & Francis Group, Boca Raton, FL.
- Küçükerman, Ö.,** 2006. 1971 Yılında Türkiye'de ilk kez Güzel Sanatlar Akademisi ile Başlatılan Endüstri Tasarımı Eğitiminin 37 Yıllık "Seyir Defteri", *MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Tasarım+Kuram Dergisi*, 3 (5), sf 1-27.
- Marmara Üniversitesi Rehberi,** 1997 Temmuz, M.Ü Yayınları.
- Özcan, C.** 1998. Namık Arkun ile Söyleşi, F. Korkut, Ö. Er and H. A. Er (ed.) *Nesnel [1]*. İstanbul: Boyut Yayın Grubu, sf. 18-28.
- Tanglay, Ö.,** 2007. Medya Aracılığıyla Topluma Yansıtılan Endüstriyel Tasarım Olgusu: Türkiye'de 1980 Sonrası Dönemde Popüler Dekorasyon Dergileri Üzerine Bir Araştırma, *yüksek lisans tezi*, ODTÜ, İstanbul.
- Telli, H.,** 2006. *Üç Kuşak Gazi Eğitimli Sanatçılar*, (der) G. Akalan, Gazi Üniversitesi yayınları.
- Url-1** <<http://sanatgalerisi.com/art/seckin/seckibiy.htm>>, alındığı tarih 15.12.2010.
- Url-2** < <http://www.msgsu.edu.tr/msu/pages/16.aspx> >, alındığı tarih 15.04.2011.
- Url-3** <<http://www.anadolu.edu.tr/akademik/ens%5Ffenbil/bolumler.htm> >, A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü internet sitesi, alındığı tarih 28.09.2009.
- Url-4** < <http://utest.metu.edu.tr> >, alındığı tarih 12.12.2010.

Url-5 < <http://www.yok.gov.tr/content/view/343/40> > , / alındığı tarih 15.05.2011.

Url-6 < <http://www.marmara.edu.tr> > , alındığı tarih 20.05.2011.

EKLER

EK A.1: YL Tezleri

EK A.2: DR ve SY tezleri

EK B.1: Makaleler

EK C.1: Bildiriler

EK D.1: Kitaplar

EK D.2: Kitap Bölümleri

EK A.1: YL Tezleri

YILI	ADI SOYADI	MSGSÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
1985	B.Cansen Akannaç	Türkiyede Ev Tipi Yiyecek Soğutucuların Tasarım Özelliklerinden Doğan Enerji Kayıplarının Ülke Ekonomisine Etkisine Bir Bakış	Prof.Dr. Cemil Toka
1986	Murat Arkan	Otomobilde Biçim Güvenlik İlişkisi	Prof.Dr. Cemil Toka
1986	Meltem Göçmen	Yıkanma Fonksiyonlarının Konut Tasarımına Etkisi	Doç. Fatih Gorbun
1986	Haluk Seyrek	Kent Mobilyası Tasarımında Sorunlarımız Ve Sorumluluklarımız	Prof. İlhan Erhan
1986	Kürşat Uçkun	Ülkemizde Üretilen Beyaz Eşyaların Yurt İçi Ve Yurt Dışı Pazarlanmasında Kullanılan Ambalajlama Tasarımlarına İlişkin Bir Araştırma	Prof. İlhan Erhan
1989	N.Keskin	Takı Tasarımına Sosyal Değişmenin Etkisi	
1990	Ercan Kalem	Kent Öğeleri Tasarımında Öğe-Kullanıcı İlişkisindeki Yönlendirmeler	Prof. İlhan Erhan
1991	Fikret Hür	Dörtlü Ocak Kontrol/Gösterge İlişkisinin Düzenlenmesinde Düzlemsel İlişki Ve Uzaysal Uygunluğa Ait Genel İlkeler	Prof.Dr. Cemil Toka
1991	Tengüz Ünsal	Endüstri Ürünleri Tasarımında Kullanıcı İhtiyaçlarının Belirlediği Yönelimler	Prof. İlhan Erhan
1992	Arzu Adlım	Tasarımcı Çalışma Çevresinin Organizasyonu	Prof. Nuri Doğan
1992	Hüseyin Kurtuluş	Endüstri Ürünleri Tasarımında Tasarımı Belirleyici Bir Kriter Olarak Eskime Faktörleri	Prof.Dr. Cemil Toka
1993	Aziz Gosyalı	Ortopedik Özürlüler İçin Tasarlanmış Tekerlekli Sandalyenin Verimsizliği Üzerine Bir Araştırma	Prof. İlhan Erhan
1993	Koray Tiryakioğlu	Otomobil Tasarım Kriterleri Üzerine Bir Araştırma	Prof. İlhan Erhan
1994	S.Serdar Aytöre	Hafif Raylı Toplu Taşıma Araçlarında Bedensel Özürlüler İçin Tasar Ölçütlerinin Belirlenmesi	Prof. Nuri Doğan
1994	Benan Kapucu	Tasarım Kavram Ve Tanımları Üzerine Düşünceler	Prof.Dr. Cemil Toka
1994	C.Cengiz Köney	Kentiçi Ulaşım Sistemi İçinde Yera Alan Öğelerin Tasarımına Etki Eden Kullanıcı Davranışlarının Araştırılması	Prof. Nuri Doğan
1996	Andaç Civelek	Endüstri Tasarımında Tasarım Yöntemi Olarak Çoklu Sistemler Ve Çokrollülük Kavramı	Prof. Önder Küçükerman
1996	Nurhan Zapçı	Alışkanlıkların Konut Araçları Tasarımına Etkisi Üzerine Bir Araştırma	Prof. Nuri Doğan
1997	Ayhan Çimenser	Endüstri Tasarımında Kimlik Faktörünün İrdelenmesi	Prof. İlhan Erhan
1997	Oğuz Erataç	Teknolojik Gelişmelerin Ve Tekno -Trendlerin Endüstriyel Ürün Tasarımındaki Belirleyici Rolü	Prof. Önder Küçükerman
1997	Ebru Güzelderen	Kentiçi Otobüs Kazalarına Neden Olan Tasarım Hatalarının Belirlenmesi	Prof.Dr. Cemil Toka

YILI	ADI SOYADI	MSGSÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
1997	Aren Emre Kurtgözü	Pazarlamada Otomasyon Olgusu Ve Satış Otomati Üzerine Bir Araştırma	Prof. Nuri Doğan
1999	S.Meltem Özkahraman	Ürün Kimliğinin Belirleyiciliğinde Ambalaj Ve Kimlik İlişkilerinin Temel İlkeleri	Prof.Gürkut Uysal
1999	M. Turgut Çırpanlı	Tek Hacimli Otomobillerin Tasarımı Üzerine Bir İnceleme	Prof.Dr. Cemil Toka
2000	H.Özkal Özsoy	Türk Elektronik Sanayiinin Küçük Ve Orta Boyutlu İşletmelerinde Tasarımcı İstihdamı İle Tasarım Kalitesi Arasındaki İlişkinin, Ürün Geliştirme Ve Pazar Kazanımı Üzerindeki Rolü	Prof.Dr. Oğuz Bayrakçı
2000	M.Gökhan Akış	(1990–2000) Yüzyıl Aşımında Otomobillerde Biçimbilimsel (Morphological) Göstergeselleşmeler	Prof.Dr. Oğuz Bayrakçı
2001	M.Hande Gerez	Endüstri Tasarımında “Kimlik” Ürün Tasarımına Kimliğin Etkileri	Prof.Dr. Cemil Toka
2002	Halise Özel	Ekolojik Faktörlerin Geri Dönüşümlü Ambalaj Tasarımına Etkilerinin Araştırılması	Prof.Gürkut Uysal
2003	Mekin Elçioğlu	Otomobil Tasarımının Gelişim Süreci Ve Bu Sürece Etki Eden Faktörler Üzerine Bir Araştırma	Prof. İlhan Erhan
2003	Ahmet Çetin Eyüp	Şehir Mobilyası Tasarımının Temel İlkeleri	Prof. İlhan Erhan
2004	Ertunç Vural	Endüstri Ürünleri Tasarımında Tasarımı Yönlendirici Mekanizmalardan Biri Olarak Dönüştürülebilir Yapı Kavramı	Prof. İlhan Erhan
2005	Gökçe Özkaya	Ofis Mobilyalarında Renk Seçiminin Verimliliğin Arttırılmasındaki Önemi	Prof.Dr. Cemil Toka
2005	Onur Uzgör	Endüstri Ürünleri Tasarımında Kullan-At Modelinin İncelenmesi	Prof.Dr. Cemil Toka
2005	Esra Bayramoğlu	Teknolojik Gelişmeler Ve Kullanıcı İhtiyaçları Doğrultusunda, Cep Telefonu Tasarımlarındaki Gelişimlerin İncelenmesi	Prof. İlhan Erhan
2006	M.Altuğ Kibaroglu	Tasarım Sürecinde Üç Boyutlu Modellemenin Rolü Ve Cad - Cam Programlarının Sınıflandırılması	Prof.Dr. Cemil Toka
2007	Fuat Ali Parker	Ürün Geliştirme Süreçlerinin Tasarım Yönetimine Etkileri: Otomotiv Sanayi	Prof.Dr.Süha Erda
2008	Merve E. Özyurt	Kullanıcının Ürünü Benimseme Sürecinde Duygu Faktörünün Tasarımda Kullanımı	Yrd. Doç. Dr. H. Tengüz Ünsal
2008	Renk Dimli	Endüstri Ürünleri Tasarımında Heyecan Faktörünün Disipline Katkılarının İncelenmesi	Yrd. Doç. Dr. H. Tengüz Ünsal
2008	Hasan Açar	Prototipleme teknolojilerinin ürün tasarımına etkileri	Prof.Dr. Cemil Toka
2009	Yener Altıparmakogulları	Oturma ögesi tasarımında basınç diyagramı modelinin kullanılmasıyla oturma profilinin tasarım kriterlerinin ortaya konulması	Prof.Dr. Cemil Toka
2009	Irmak Kuday	Tasarım sürecini destekleyici faktör olarak biyomimikri kavramının incelenmesi	Prof.Dr. Cemil Toka
2009	Mert Tamer	Bireysel ulaşım araçları üzerinde uygulanan kullanıcı arayüz tasarımında kontrolleri etkileyen fiziksel faktörler	Yrd. Doç. Dr. Ebru Güzelderen

YILI	ADI SOYADI	MÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
1991	Sıdıka Rodop	Kapalı Hacimlerde Fuar ve Sergi Sistemleri	
1991	Emre Özgüder	Ürün Tasarımında Anlambilim	Prof. Şermin Alyanak
1991	Hakan Ertem	Kent İçi Toplu Taşıma Aracı Olarak Kullanılan Otobüslerde Sürücü Yeri Tasarımı	Ydr.Doç. Ümit Celbiş
1993	M.Bülent Müftüoğlu	Taşınabilir İletişim Araçlarından Cep Tipi Mobil Telefon Tasarımına Kullanım, Ergonomi Ve Sosyal Açından Yaklaşım	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer
1993	Parnia Jafari Vardani	Kent İçi Toplu Taşıma Araçlarında Oturma Birimi Tasarımı (Otobüs)	Yrd.Doç. Yavuz Irmak
1994	Orhan Çevik	Endüstri Ürünleri Tasarımında Üretilebilirlik	Prof. Şermin Alyanak
1995	Ali Güneyligil	Endüstri Ürünleri Tasarımında İki Boyutlu Anlatım Teknikleri	Y.Doç. Ümit Celbiş
1995	Esin Düzkın Yolsever	Endüstri Tasarımında Geridönüşüm İlkeleri (Atık Kağıdın Geridönüşümü)	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer
1995	Vedat Kuvvetli	Ortopedik Özürlüler için Tekerlekli Sandalye Tasarımı: Tekerlekli Sandalyenin Verimliliğinin Arttırılması için Bir Araştırma	Ydr.Doç. Ümit Celbiş
1996	Derya Nakiboğlu	Kamusal Alanlarda Bekleme Birimleri	Ydr.Doç. Eser Tezeren
1996	Burcu Güngör	"Modernizm" Ve "Modernizm Sonrası Çağ"Da Teknoloji, Tasarım Ve İnsan-Nesne İlişkisi	Ydr.Doç..Ümit Celbiş
1997	K.Barbaros Ensari	Okul Öncesi Eğitimi Ve Araç Gereçleri	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer
1998	Fürüzan Akkök	Iso 9001 Kalite Güvence Sistem Standartı Kapsamında Tasarım Faaliyetleri	Ydr.Doç. Eser Tezeren
1998	Ahmet Atay	Ahşap Dışı Malzeme Ve Teknolojilerinin Sabit Mobilya Tasarımına Etkileri	Ydr.Doç. Ümit Celbiş
1999	Ömür Durmuş	Şehirçi Toplu Taşıma Araçları	Ydr.Doç. Arslan Özbiçer
2001	Alper Uzun	Günümüz Ürün Geliştirme Sürecinde Bilgisayar Tabanlı Üç Boyutlu Modelleme	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer
2002	Erkut Eryayar	Kent Ögesi Olarak Kamusal İletişim Donatıları	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2002	Tolga Ünver	Tüketim-Tasarım İlişkisi Ve Tasarımcı Kimliği	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2002	Gökalep Ekremoğlu	Bilim Kurgu Eserler Ve Tasarım İlişkisi	Yrd.Doç. Yavuz Irmak
2002	Müge Eker	Ofis Mobilyasında Değişen Tasarım Kriterleri	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer
2003	Oğuz Yavuz	Kurumsal Kimliğin Web Ortamlarına Adaptasyon Süreci	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan

YILI	ADI SOYADI	MÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
2003	Ayşe Elif Çoşkun	Tasarım-İhtiyaç İlişkileri Çerçevesinde Kullanıcı Çözümlü Tasarımlar	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2004	S.Zeynep Kayaalp	Kişisel İletişim Ürünleri Biçimsel Dili Ve Kullanıcı-Arayüz İlişkisi	Prof. Şermin Alyanak
2004	R.Mert Ünnü	Deniz Ulaşımında Küçük Kapasiteli Toplu Taşıma Aracı	Yrd.Doç. Sıdıka Rodop
2004	Serli Hamamcıyan	Teknolojik Ev Ürünlerinde Tasarım-Gereksinme İlişkileri (1980-200 Yılları Arası Türkiye Örneği)	Ydr.Doç. Ümit Celbiş
2004	Emine Beyza Köroğlu	Beyaz Eşya Sektöründe Endüstri Ürünleri Tasarımının Marka Yaratma Sürecindeki Yeri	Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan
2004	Fahrettin Ersin Alaca	Volkswagen Bağlamında Tasarımın Siyasallaşması	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2004	Celal Acarkan	Yeni Teknolojilerin Endüstriyel Tasarım Sürecine Etkileri	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2004	Pınar Öztürk	Marka Oluşturmanın Tüketici Davranışı Ve Tasarım Üzerindeki Belirleyici Rolü	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2004	Esmâ Aygün	Tasarım, Tasarımcı Ve Tasarımcının Yeni Ürün Geliştirme Sürecindeki Rolü	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2005	Zarrin Nemat	Kent Mobilyalarında Ürün-Kullanıcı İlişkisi	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2005	Fatma Aybige Belirdi	Türk Zeytinyağının Marka Olma Sürecinde Tasarımın Rolü	Yrd.Doç. C. Arslan Özbiçer
2005	Cemal İrfan Çalışkan	Globalleşme Sürecindeki Dünyada,Türkiye Mobilya Tasarım Anlayışındaki Değişmeler	Yrd.Doç. C. Arslan Özbiçer
2005	Ayşem Çakıroğlu	Global Ürünlerin Yerel Pazara Adaptasyon Sürecinde Kültür-Ürün Tasarımı İlişkisi	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2005	Pınar Erçetin	Kültürlerin Beslenme Alışkanlıklarının Pişirici Cihazların Tasarımına Etkisi	Yrd.Doç. C. Arslan Özbiçer
2006	Gülşah Soyluer	100 Yıllık Tarihsel Süreçte Türkiye'de Para Ve Onun Etkilediği Tasarımlar	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2006	Özge Duygu Kıncal	Tüketici Davranışlarının Saat Tasarımına Etkisi	Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan
2006	İbrahim Savaş Dalmış	Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmelerde Tasarımdan Üretime Geçiş Aşamasının Bir Bölge Ve Sektör Ölçeğinde İncelenmesi	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2006	Esmâ Akbaş	Otomobil İç Tasarımında Renk-Kullanıcı-Pazarlama İlişki	Yrd.Doç. Sıdıka Rodop
2006	Murat Çiftçi	Tasarımların Korunması Kavramının Ülkemiz Endüstri Tasarımının Gelişimine Etkileri	Yrd.Doç. C. Arslan Özbiçer
2006	Feyziye Semerci Oğuz	Endüstriyel Tasarımların Tüketim Kalıpları Üzerindeki Etkileri	Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan
2007	Ufuk Uluşan	Endüstri Ürünleri Tasarımında Sosyal Statü-Ürün Etkileşimi	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2007	Nurgül Cebir Sakarya	Tasarımla Farklılaşmış Ürünlerin Marka Değerine Katkısı	Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan

YILI	ADI SOYADI	MÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
2007	Nurgül Cebir Sakarya	Tasarımla Farklılaşmış Ürünlerin Marka Değerine Katkısı	Yrd.Doç.Dr. Nedim Dayan
2007	Senem Sak	Endüstri Firmaları/Tasarımcı İşbirliğinde Farklı Çalışma Modellerinin İrdelenmesi	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2007	Onur Ulukut	Ülkemizde 1960'lardan Günümüze Otomobil Tasarımında Biçimsel Yenilenmeler Ve Yinelenecekler	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2007	Neslihan Göncü	Kent Öğelerinin Kent Kimliği Üzerindeki Etkileri	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer
2008	Barış Çetin Altındağ	Otomotiv Sektöründe 'Co-Designer' Kavramının Isuzu Turkuaz Ve Askam Hi-Ex Vakası Bağlamında İncelenmesi	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2008	Kadriye Başak Yolaçan	Tasarımda Tasarruf	Yrd.Doç. Arslan Özbiçer
2008	Çiğdem C.Tuğcuoğlu	Göçer Kültürlerde Mobilyalar Ve Günümüze Uyarlanması	Prof. Şermin Alyanak
2008	Uygar Erdoğan	"Tüketici Davranış Modellerinin, Tüketici Pazarları İçin Tasarlanan Ürünlere Etkisi"	Yrd.Doç. Nedim Dayan
2009	Emine Sarsılmaz	Endüstriyel Tasarım Tescili Başvuru Sürecinin İrdelenmesi	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2009	Eda Bohur	"Tasarımın, Şirketlerin Ticari Performansını Geliştiren Bir Araç Olarak İncelenmesi"	Yrd. Doç. Nedim Dayan
2009	Özkan Purde	Endüstri Ürünleri Tasarımında Kullanılan Çevre Dostu Plastik Malzemeler Ve Plastiğin Geri Kazanımı"	Yrd.Doç. Esin Düzakın
2009	Alize Çetintaş	Apple İpod'un Sosyo-Kültürel Etkileri	Yrd.Doç. Hakan Ertem
2009	Emre Güntürkün	Yapı Oyuncaklarının Tarihsel Ve Yapısal Gelişimi (Lego Örneği İle)	Yrd. Doç. Esin Düzakın
2009	Çınar Narter	"Endüstriyel Tasarımın Kurumsal Kimlik Oluşturmadaki Rolü"	Yrd.Doç. Ümit Celbiş
2009	Deniz Özden	Iso 16949 Kalite Sistemi Bağlamında Ürün Geliştirme Sürecinin İncelenmesi Ve Uygulama Örnekleri	Yrd. Doç. Hakan Ertem

YILI	ADI SOYADI	İTÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
1992	Filiz Baylan	Çocukla Birlikte Gelişen Çok Amaçlı Bebek Bakım Masası Üzerine Bir Uygulama Çalışması	Prof.Dr. Ahmet Alphan
1992	Didem Süzer	Çeşitli Fonksiyon Alanlarında Kullanılması Amaçlanan Dönel Tuvalet Masası Üzerine Bir Uygulama Çalışması	Prof.Dr. Ahmet Alphan
1993	Emre Günal	Şarap Bardakları İçin Ambalaj Tasarımı Ve Seçme Metodu	Prof.Dr. Nigan Bayazıt
1993	Meltem Kahya	Endüstrileşmenin Ve Teknolojik Gelişmelerin Konut İç Mekan Düzenine Etkileri	Prof.Dr.S. Mete Ünügür
1993	Mehtap A. Sağocak	Çift İşlevli Ofis Bölme Elemanları	Prof.Dr. Uğur Erkman
1993	Hakan Sayel	Endüstri Ürünü Konut Mutfakları	Prof.Dr. Uğur Erkman
1994	Ahmet Çokar	Kent Mobilyaları Çöp Kutuları:İstanbul Fenerbakçe Bölgesinde Bir Değerlendirme Çalışması	Prof.Dr. Ayla Atasoy
1994	Hülya Altuğ	Elektrikli Bir Isıtma Aracının Gelişimi Ve Elektrikli Bir Isınma Aracının Belirli Gereksinimlere Göre Tasarlanması	Prof. Dr. Nihat Toydemir
1995	Murat Teker	Endüstri Ürünlerinde Tasarımın Değerlendirilmesi	Prof. Dr. Altan Öke
1996	Zeynep Akdoğan	Cep Telefonu Üzerine Araştırmalar	Prof. Dr. Latife K. Gürer
1996	Melek Gündoğdu	Endüstri Ürünleri Tasarımında İnsan-Çevre-Malzeme Etkileşimi	Prof. Dr. Erol Gürdal
1996	Murad Babadağ	Tekerlekli Sandalyeye Bağımlı Bedensel Özürlüler İçin Mutfak Ekipmanları Tasarımı Ve Evye Tasarımı İçin Bir İrdeleme	Prof. Dr.S. Mete Ünügür
1996	Banu Binat	Metro Sistemlerinde Endüstri Ve Mimari Tasarım Öğelerinin Görsel Yapısal Etkilerinin İrdelenmesi Ve Malzeme Seçimineyönelik Öneriler	Prof.Dr. Nigan Bayazıt
1997	Sabahattin Emir	Yaya Alanlarının Aydınlatılması	Prof. Dr. Mehmet Küçükdoğu
1998	H.Selim Ökem	Küçük Konutlarda Yatak Odası Mobilya Gereksinimi Üzerine Bir İnceleme	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
1998	Öniz Özer	Tekerlekli Sandalye Kullanıcıları İçin Uygun Eviye Yüksekliğinin Araştırılması	Prof. Dr.S. Mete Ünügür
1998	Gamze Türk	Endüstriyel Tasarımcı Olarak Peter Behrens	Prof.Dr. Filiz Özer
1998	Seçil Yaylalı	Kent Mobilyaları Tasarımında Kullanılabilecek Kavramsal Bir Model	Doç. Dr. Semra Aydınlı
1999	M.Yiğit Tuğcuoğlu	İki Bauhaus Tasarımcısı Wilhelm Wagenfeld Ve Marianne Brandt'ın İncelenmesi	Prof.Dr. Filiz Özer
2000	E. Cem Alppay	Hafif Raylı Sistem Araçlarının İç Mekanlarının Morfolojik Açidan Analizi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2001	Ahmet Turan	Tasarımda İletişim Sürecinin Oturma Elemanları Üzerinde İrdelenmesi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt

YILI	ADI SOYADI	İTÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
2001	F.Pınar Yalçın	Evaluation of computer usage among children at computer workstation mediums [12 Yaş Çocukları Tarafından Kullanılan İki Bilgisayar Çalışma İstasyonunun Karşılaştırmalı İncelemesi]	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2001	C.Kaan Şenol	The role of rapid prototyping technologies in new product design and development [Hızlı Prototip Teknolojilerinin Ürün Tasarımı Ve Ürün Geliştirme Sürecine Etkileri]	Doç.Dr. H.Alpay Er
2002	Gülname Özdemir	Research for a design histography writings the history of design [Tasarım Tarih Yazımının Araştırılması: Tasarımın Tarihinin Yazımı]	Prof. Dr. Ayla Ödekan
2002	Yusuf Güçlü	Tasarımda Buluş Ve Yenilik İçin Bir Metot Denemesi: Türk Kahvesi Makinası	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2002	Ayhan Enşici	Tek Disiplinli Tasarım Ekiplerinde Tasarım Süreci Ve Tasarım Karar Bileşenlerinin Analizi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2002	Mustafa Saltuk Özemir	Kültürel Ve Ergonomik Kriterler Doğrultusunda, Yeni Bir 'A La Turca' Tuvalet Taşı Tasarımı'	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2002	Bora Ulutunçel	Modüler Tasarım Kavramı, Ve Fuar Standları Tasarımında Modülerlik	Doç. Dr. Seçil Şatır
2002	Ceyda Vatan	Plastik Malzemenin Geri Dönüşümü: Otomotiv Endüstrisinden Örnekler	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2002	F. Nuray Tarakçı	Kentsel Çevrede Vandalizm: Vandalizmin Bank Tasarımına Etkileri	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2002	M. Gürçağ Özler	Rekabet Üstünlüğü Olarak Ürün Tasarımı: Türk Mobilya Endüstrisinde Firma Ölçeğinde Bir Örnek Olay Çalışması	Doç.Dr. H.Alpay Er
2003	Bilge Dinçer Mutlu	New user-centered methods for design innovation : a study on the role of emerging methods in innovative product design and development [Tasarım Yeniliği İçin Kullanıcı Merkezli Yeni Yöntemler: Yeni Ortaya Çıkan Yöntemlerin Yenilikçi Ürün Tasarımı Ve Geliştirmedeki Rolü Üzerine Bir Çalışma Geliştirmedeki Rolü Üzerine Bir Çalışma]	Doç.Dr. H.Alpay Er
2003	Birey Bakanay	İstanbul'da Taksi Araçlarının Tasarım Problemlerine Bir Yaklaşım	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2003	Sinan Ödekan	A cognitive approach to 2D-3D sketching interactions in industrial design [Endüstri Ürünleri Tasarımı'nda 2 Boyut – 3 Boyut Eskiz Etkileşimlerine Bilişsel Bir Yaklaşım]	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2004	Barış Erkol	Şehirçi Yolcu Otobüsleri Ve Şoför Mahali Tasarımı Konusunda Bir Araştırma: Mercedes-Benz Örneği	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2004	Deniz Leblebici	Türk Ayakkabı Sanayii Ve Tasarım Sorunu	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2004	Dilek Ayyıldız	Kurum Kimliğinin Oluşumunda Endüstriyel Tasarımın Rolü	Doç.Dr.H.Alpay Er
2004	Pınar Erkan	Türkiye'deki Genç Kullanıcıların Cep Telefonu Kültürünün Tasarıma Yansımaları	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2004	Nesil Demir	"Turistik Ürün" Kavramı, Türkiye'de Pazarlama Sorunları Ve Tasarımın Önemi	Doç. Dr. Seçil Şatır
2004	Ahmet Sertaç Öztürk	Endüstriyel Ürününün Kişiselleştirilmesi,'Dolmuş' Örneği	Prof. Dr. Nigan Bayazıt

YILI	ADI SOYADI	İTÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
2004	Akgün Tokatlı	Yeni Ürün Geliştirme'de Hedef Kitle Tanımının Tasarım Sürecine Etkisi: Yeni Ford Cargo Örneği	Doç.Dr. Özlem Er
2004	Bilkan Şen	Türk Hazır Giyim Endüstrisinde Tasarım Ve Markalaşma Deneyimleri	Doç.Dr. Özlem Er
2005	Özlem Şatır Taşcıoğlu	Eğlence Kavramının Heyecan Uyandıran Tasarımlar Bağlamında İrdelenmesi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2005	Devrim Ülkebaş	Endüstri Ürünleri Tasarımının Geleceğin Mekanları Üzerine Etkileri	Dr. Oya Şenocak Akman
2005	Kaan Şeyranlı	Stok Kontrol Yazılımının Kullanılabilirliğinin Geliştirilmesi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2005	Mehmet Dönmez	Cep Telefonu Tasarımına Etki Eden Pazarlama Faktörleri	Doç. Dr. Seçil Şatır
2005	Yasemin Demet Başeğmez	Kobi Ler Kapsamında Saraciye Sektörünün Gelişimi Ve Tasarımın Sektörel Gelişime Etkisi	Doç. Dr. Seçil Şatır
2005	Orhan Kolukısa	Ürün Kullanıcı Etkileşiminde Grafik Kullanıcı Arabirimleri Ve Kullanılabilirlik Değerlendirme Yöntemleri: Dıgiturk Örneği	Doç.Dr.H.Alpay Er
2006	S. Bahar Tunçelli	Helikopter Tasarım Sürecinde Pilot Koltuğu Tasarım Kavram Hata Türü Ve Etkileri Analizi (Htea)	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2006	Z. Sıla Yiğit	Farklı Teknolojilerin Birleştiği Akıllı Ürün Tasarımları: Türkiye'deki Uygulamaların İrdelenmesi	Doç.Dr.Özlem Er
2006	M. Kağan Açıköney	Tasarım Uygulamaları Sürecinde Edim Ve Karar Verme Analizi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2006	Ercan Aksoy	Türkiye Tıbbi Cihaz Sektörünün Ürün Geliştirme Ve Tasarım Kapasitesinin Örnek Olay Çalışmaları İle Araştırılması	Doç.Dr.Özlem Er
2006	Işıl Oygür	Endüstriyel Tasarımcı-Kullanıcı İlişkinin Türkiye Bağlamında İncelenmesi	Doç.Dr.H.Alpay Er
2006	Angelina Zeynep Trupia	İtalyan Mimar-Tasarımcılar: Sottsass Ve Magistretti'nin Mobilya Tasarımlarının Karşılaştırılması Üzerine Bir Çalışma	Prof. Dr.H.Alpay Er
2006	Ethem Hürsu Öke	Designing the future: construction of future reality through production design in science fiction films [Geleceği Tasarlamak: Bilim Kurgu Filmlerindeki Prodüksiyon Tasarımı Aracılığıyla "Geleceğin Gerçekliği"Nin Oluşturulması]	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	Ahmet Enis Kaya	Ofislerin Algısal Ve Eylemsel Boyutta Kişiselleştirilmesi:İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Ofisleri Örneği	Prof. Dr.H.Alpay Er
2007	Rengin Ege Kın	Tasarımda Doku Kavramı Ve İşlevselliği	Doç. Dr. Seçil Şatır
2007	Elif Küçüksayraç	Exploring the term "Experiment" in industrial design [Endüstriyel Tasarımda "Deney" Kavramı]	Prof. Dr.H.Alpay Er
2007	Ödül Akyapı	Design in cinema: The role of objects within the process of character construction through production design [Tasarım Ve Sinema: Yapım Tasarımında Karakter Oluşturma Sürecinde Nesnelerin Rolü]	Şebnem Timur Öğüt
2007	Mehmet Kındı	Türkiye De Endüstriyel Tasarım İş Piyasası Ve İstihdam Düzeyinde Temel Karakteristikleri	Prof. Dr.H.Alpay Er
2007	Remzi Ateş Gürşimşek	Design and new media: Towards an analysis of new media culture through design perspective ["Tasarım Ve Yeni Medya": Yeni Medya Kültürüne Tasarım Perspektifinden Çözümsel Bir Yaklaşım]	Yrd. Doç. Dr. Şebnem Timur Öğüt

YILI	ADI SOYADI	İTÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
2007	Çağrı Yurdakul	Safranbolu Evlerinde İnsan-Mekan-Donatı İlişkisinin İncelenmesi Üzerine Bir Deneme	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	Sıdıka Benan Çelikel	A research on the possiblity to read kitsch as mediated desire [Kitsch'i Dolayımlanmış Arzu Kavramına Göre Okumanın Olanaklılığı Üzerine Bir Araştırma]	Doç. Dr. Semra Aydın
2007	Ozan Özkuşaksız	Özel Üretim Yat Tasarımı Sürecinin Yönetimi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	Ezgi Erdoğan Yılmaz	Measuring emotions in product design: A study on emotional responses to conceptual car designs [Ürün Tasarımında Heyecan Ölçümü: Konsept Otomobillere Karşı Duyulan Heyecanlar Üzerine Bir Çalışma]	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	Esra Bici	Aynı Ürün İki Farklı Disiplin: Endüstri Ürünleri Tasarımcıları Ve Moda Tasarımcılarının Ayakkabı Tasarımına Yaklaşımlarının İncelenmesi	Prof. Dr.H.Alpay Er
2007	Ayça Sibel Akkaya	Musluk Tasarımının Tarihsel Süreç İçinde İncelenmesi Ve Güncel Yansımaları	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	Hasan Ozan Rüşvanlı	Türkiye Deki Oyuncak Sektöründe Yeni Ürün Tasarımını Tetikleyen Faktörler	Doç.Dr.Özlem Er
2007	Mehmet Cercis Erişmiş	Sürdürülebilir Oluklu Mukavva Ambalaj Tasarımı: Olmuksa Örneği	Doç.Dr.Özlem Er
2007	Ahmet Önder Fesligil	Ürünlerinin Değerlendirilmesi İçin Bir Yöntem	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	Ali Oğulcan İlhan	An introduction to the professional ideology of Turkish industrial designers: Existential antagonisms [Türk Endüstriyel Tasarımcılarının Meslek İdeolojisine Giriş: Varoluşsal Çelişkiler]	Prof. Dr.H.Alpay Er
2007	Hande Topal	Koku Kullanım Kültürü Ve Türkiye De Kolonya Ambalajı	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	G.Gülçin Merçan	Perakende Ticaretin Gelişimi Ve Türkiye Deki Yapı Marketlerin Tedarikçi Firmaların Ürün Tasarımı Yeteneklerinin Gelişimine Etkisi	Doç.Dr.Özlem Er
2007	Onur Yiğit Demiröz	Product character: A semantic analysis on visual evaluation of automobile design [Ürün Karakteri: Otomobil Tasarımının Görsel Değerlendirmesi Üzerine Semantik Bir İnceleme]	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2007	Mithat F. Konar	Gender differences in music reproduction equipment: A design perspective [Müzik Dinleme Sistemlerinde Cinsiyetlere Göre Farklılıklar: Bir Tasarım Perspektifi]	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2008	Levent Şahin	Raylı Sistemlerde Emniyet Algılarının Ve Yolcu Davranışlarının Tasarım Diliyle Yönetilmesi	Doç. Dr. Seçil Şatır
2008	Ayşe Mine Teoman	The characteristics of design consultancy companies in Turkey [Türkiye'deki Tasarım Danışmanlık Firmalarının Özellikleri]	Doç.Dr.Özlem Er
2008	Ferhan Egemen Sunal	Türkiye'de Serbest Çalışan Endüstri Ürünleri Tasarımcılarının Tasarım Metotları	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2008	Zeynep Güngör	Objelerin İletişim Kurma Yolları: Stanley Kubrick'in "Otomatik Portakal" Filminin Set Tasarım Analizi	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2008	Erdem Selek	An inquiry into the attitudes of small and medium sized enterprises operating in the Turkish packaging industry towards sustainable design [Türkiye De Ambalaj Sektöründe Faaliyet Gösteren Küçük Ve Orta Büyüklükte İşletmelerin Sürdürülebilir Tasarıma Karşı Tutumları Üzerine Bir Araştırma]	Yrd. Doç. Dr. Şebnem Timur Öğüt

YILI	ADI SOYADI	İTÜ YL TEZ ADI	DANIŞMANI
2008	Hale Selek	Relationship between SMEs and industrial design: An evaluation of the ITU-ISO industrial design projects for SMEs from the perspective of SME representatives [Kobi'ler Ve Endüstriyel Tasarım Arasındaki İlişki: İtü-İso Kobi'ler İçin Endüstriyel Tasarım Projelerinin Kobi Temsilcilerinin Bakış Bakış Açısından Değerlendirilmesi]	Yrd. Doç. Dr. Şebnem Timur Öğüt
2008	Ödül Alev Oksay	IKEA in the Turkish furniture industry and its influences with reference to design and customisation [Türk Mobilya Sektöründe Ikea: Tasarım Ve Kişiselleştirme İle İlgili Etkiler Üzerine Bir Araştırma]	Yrd. Doç. Dr. Şebnem Timur Öğüt
2008	Müh. Avşar Gürpınar	Tasarım Ve Kültür: Ürün Tasarımı Eğitiminde Kavramsal Örüntüler Ve Kültürel Göstergeler Üzerine Bir Analiz	Yrd. Doç. Dr. Şebnem Timur Öğüt
2008	Melehat Nil Gülları	'Killer products' in the new market ecosystem: An analogical approach inspiring novel ideas in the field of design [Yeni Pazar Ekosisteminde 'Katil Ürünler': Tasarım Alanında Yeni Fikirlerle İlham Veren Analogik Bir Yaklaşım]	Prof. Dr.H.Alpay Er
2009	Fulden Topaloğlu	The concept of style: An investigation into its perception and its role in industrial design [Stil Kavramı: Endüstriyel Tasarımdaki Algısı Ve Rolü Üzerine Bir Araştırma]	Prof. Dr.H.Alpay Er
2009	Bilgen T. Manzakoğlu	Organizasyonel Kültürün, Firmaların Yeni Ürün Tasarımı Anlayışlarına Ve Yapılanmalarına Etkisinin, Tasarım Denetim Araçları Kullanılarak Araştırılması	Doç.Dr.Özlem Er
2009	Öznur Dolmaz	Gündelik Hayatta Plastik Malzemenin Anlamları: Mutfak Objeleri Üzerine Bir Araştırma	Yrd. Doç. Dr. Şebnem Timur Öğüt
2009	Güneş Kocabağ	Craft in contemporary product design : a study in the context of Turkey [Çağdaş Ürün Tasarımında Zanaat: Türkiye Bağlamında Bir Çalışma]	Yrd. Doç. Dr. Şebnem Timur Öğüt
2009	Murat Sönmez	Polimer Matrisli Kompozitlerin Endüstri Ürünleri Tasarımında Önemi Ve Geleceği: Türkiye'den Dört Örnek Firma Üzerine Bir İnceleme	Doç. Dr. Seçil Şatır
2009	Güliden Malya	Sustainable product design education: an international review [Sürdürülebilir Sürdürülebilir Ürün Tasarımı Eğitimi: Uluslararası Bir Değerlendirme]	Prof. Dr.H.Alpay Er

YILI	ADI SOYADI	İYTE TEZ ADI	DANIŞMANI
1998	Kemal Hakan Ünver	Polymers As Design Materials For Toy Industry	Yavuz Seçkin
1998	Aslan Rıza	Stages And Methods Of Creativity İn An İndustrial Product Development (With A Case Study İn Bicycle Design)	Can Özcan
1999	Memet Umut Özkaban	Research on ergonomics and functional aspects of health equipment with a case study including material and production [Bir Sağlık Ekipmanının Ergonomik Ve Fonksiyonel Yönlerinin Malzemesi Ve Üretimdeki Uygulamalarıyla İncelenmesi]	Yavuz Seçkin
1999	Sinan Mızıkaçı	The Effect Of Car Mass On(İnternal And External)Safety With A Case Study On Concept Family Car	Yavuz Seçkin
1999	Can Aysan	A survey on personal computer applications in industrial design process [Endüstri Ürünleri Tasarımı Sürecinde Kişisel Bilgisayar Uygulamalarına Genel Bir Bakış]	Yavuz Seçkin

YILI	ADI SOYADI	İYTE TEZ ADI	DANIŞMANI
2000	Yankı Göktepe	An analytical survey on the role of packaging in industrial design [Ambalajın Endüstri Tasarımındaki Rolünün Analitik Araştırması]	Yavuz Seçkin
2001	Erol Kaya	A study on street furniture design criteria for bus stops [Sokak Mobilya Tasarımının Otobüs Durakları Üzerine Bir İrdeleme Çalışması]	Yavuz Seçkin
2002	Nilüfer Talu	A study on adaptable kitchen design in the context of standardization and individualism [Standartlaşma Ve Bireyselleşme Bağlamında Uyarlanabilir Mutfak Tasarımı Üzerine Bir Çalışma]	Yavuz Seçkin, Ö Erkarlan
2004	Göze Sencer	Design and Management of Brand Identity With an Action Research in Turkish Fashion Industry [Marka Kimliği Tasarımı Ve Yönetimi Ve Türk Moda Endüstrisinde Uygulamalı Örnek Çalışma]	Şölen Kipöz
2004	Bahar Sönmez	Fashion and communication concept in industrial design [Endüstriyel Tasarımda İletişim Ve Moda Konsepti]	Şölen Kipöz
2004	Elif Kocabıyık	Engineering concepts in industrial product desing with a case study of bicycle desing [Endüstriyel Ürün Tasarımında Mühendislik Kavramlarının Bisiklet Tasarımı Üzerinde İncelenmesi]	Can Özcan
2004	Özlem Taşkın	Information and communication technologies for public use and interactive-multimedia city kiosks [Bilgi Ve İletişim Teknolojilerinin Kamusal Kullanımı Ve İnteraktif-Multimedia Kent Kioskları]	Can Özcan
2004	Sıdıka Mine Aytaç	The social and technical development of toilet design [Tuvalet Tasarımının Sosyal Ve Teknik Gelişimi]	Can Özcan
2004	Nilüfer Altınkaya	Mobile Display Design [Fuar Ve Sergi Alanlarında Kullanılan Endüstriyel Stand Sistemleri]	Yavuz Seçkin
2004	Aslı Çetin	Applying product design methods to medical device design with a case study on home care devices [Ürün Tasarım Yöntemlerinin Tıbbi Gereç Tasarımında Uygulanması Ve Ev Tipi Tedavi Gereçleri Üzerine Bir Örneklem]	Yavuz Seçkin
2004	Nergiz Yiğit	Industrial product design by using two-dimensional material in the context of origamic structure and integrity [Origamik Yapı Ve Bütünsellik Bağlamında İki Boyutlu Malzeme Kullanarak Endüstri Ürünü Tasarımı]	Yavuz Seçkin
2005	Özgü Hafızoğlu Özkan	A research on foot and footwear interaction through anatomy and human engineering [Ayak Ve Ayakkabı Etkileşiminin Anatomi Ve İnsan Mühendisliği Doğrultusunda İncelenmesi]	Yavuz Seçkin
2005	Aysun Aytaç	'Memes' and 'Memetics' in industrial product design [Endüstri Ürünleri Tasarımında 'Mem' Ve 'Memetik' Kavramları]	Can Özcan
2005	Gürer Piker	Evaluation of product sound design within the context of emotion design and emotional branding [Ürün Ses Tasarımının Duygu Tasarımı Ve Duygusal Markalama Bağlamında Değerlendirilmesi]	Yavuz Seçkin
2005	Melek Eti	A critical analysis of the role of women designers in the progress of industrial product design in Turkey since the 80S [1980 Sonrası Türkiye'de Endüstriyel Ürün Tasarımının Gelişiminde Kadın Tasarımcıların Etkisi]	Önder Erkarlan
2005	Ali Dündar	A critical approach on "synergetic geometry" of Buckminster Fuller [Buckminster Fuller'in "Sinerjetik Geometri" Si Üzerine Kritik Bir Yaklaşım]	Önder Erkarlan

YILI	ADI SOYADI	İYTE TEZ ADI	DANIŞMANI
2005	Özlem İlhan	Analysis of graphical user interface design in the context of human-computer interaction (with a case study on oven control panel) [İnsan-Bilgisayar Etkileşim Bağlamında Grafiksel Kullanıcı Arayüz Tasarımı Analizi]	Önder Erkarıslan
2005	Cansel Elif Aslan	Quality function deployment: A method for user-centered design [Kalite Fonksiyon Yaklaşımı: Kullanıcı Odaklı Tasarım İçin Bir Yöntem]	Can Özcan
2005	Serden Gölpinar	Comparative analysis of materials in recreational boat design: fiber reinforced plastic boat in serial production [Tekne Tasarımında Kullanılan Malzemelerin Karşılaştırmalı Analizi: Elyafı Güçlendirilmiş Plastik Teknenin Seri Üretimi]	Önder Erkarıslan
2005	Selen Başarır	A comparative study on design of Turkish coffee brewing machines for self-service: "Telve", "Kahve" and "Gondol" [Self Servis Kullanıma Yönelik Türk Kahvesi Pişirme Makineleri Tasarımları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma: "Telve", "Kahve" Ve "Gondol"]	Önder Erkarıslan
2006	Halis Haluk Baykal	The Role Of Industrial Design In Passenger Boat Building: Concept Design Of A Ferry For Marine Urban Transportation In İzmir Bay As A Case [Yolcu Vapuru İnşasında, Endüstriyel Tasarımın Rolü: İzmir Körfezinde Kentsel Deniz Ulaşımı İçin Konsept Yolcu Feribotu Tasarım Örneği]	Yavuz Seçkin
2006	Elir Yıldız Haydaroglu	A study of colour use on electrical domestic appliances [Elektrikli Ev Eşyalarında Renk Kullanımının İncelenmesi]	Şölen Kipöz
2006	Canalp Ürgen	The use and importance of emotional design in contemporary design practice [Çağdaş Tasarım Pratiğinde Duygusal Tasarımın Kullanımı ve Önemi]	Şölen Kipöz
2006	Aslı Biricik	The role of logo design in creating brand emotion: a semiotic comparison of the apple and IBM logos [Marka Duygusu Yaratmada Logo Tasarımının Rolü: Apple Ve İbm Logolarının Semiotik Karşılaştırması]	Önder Erkarıslan
2006	Esra Arslan	The Indigenous Product Concept in Relation To International Design Industry: The Instruments Used In Preparing And Driking Tea And Coffee In Turkish Culture [Uluslararası Tasarım Endüstrisi İle İlişkisi Açısından Yerel Ürün Kavramı: Türk Kültüründe Çay Ve Kahvenin Hazırlanması Ve İçilmesinde Kullanılan Araçlar]	Şölen Kipöz
2006	Özgür Önal	Designing For Experience: Example Experience Design Projects On Workspace [Deneyim için tasarlamak: Çalışma ortamı üzerine örnek deneyim tasarımı projeleri]	Can Özcan
2006	Aslı Sancaktar	The analysis of shoe within the context of social history of fashion [Modanın Sosyal Tarihi Bağlamında Ayakkabının İncelenmesi]	Şölen Kipöz
2006	Özlem Çuğ	Manufacturing Design For Productivity': Optimization Of Assembly Line For Air Conditioning Control Panels [Verimlilik için üretim tasarımı' klima kontrol paneli montaj bandı optimizasyonu]	H.Murat Günaydın
2006	Eda Tezcanlı	An analytical survey on customization at modular systems in the context of industrial design [Modüler Sistemlerde Kişiselleştirme Üzerine Endüstriyel Tasarım Kapsamında Analitik Bir Araştırma]	Yavuz Seçkin

YILI	ADI SOYADI	İYTE TEZ ADI	DANIŞMANI
2006	Banu Ertok Eşit	An Examination Of Design Processes Adopted By A Company Involved In Design-Based Manufacturing And Forming An Approach To An Optimum System: A Case Study In Teba-Güncöl [Tasarım odaklı üretim sektöründe yer alan bir firmanın tasarım süreçlerinin incelenmesi ve optimum sistem yaklaşımının oluşturulması: Teba-Güncöl şirketinde örnek bir uygulama]	Can Özcan
2006	Ferhan Keshavarzi	The effect of engineering criteria in the application of cooling system and aircondition system used in trade vehicles on industrial design criteria [Ticari Araçlarda Kullanılan Soğutucu Ve Klima Uygulamalarındaki Mühendislik Kriterlerinin Endüstriyel Ürün Tasarımı Kriterleri Üzerindeki Etkisi]	Yavuz Seçkin
2006	Alper Şen	Application Of Grounded Theory For Concept Analysis In New Product Development Process [Temellendirme teorisinin yeni ürün geliştirme süreçlerinde kullanımı]	Can Özcan
2006	Görkem Şimşekkan	Industrial Product Design For Elderly People In Interior Spaces [İç mekanlarda yaşlılar için endüstri ürün tasarımı]	Can Özcan
2006	Müge Öztürk	Assessment Of Lighting Performance Of PVC And PMMA Materials In Office Spaces In Terms Of Visual Comfort [PVC Ve PMMA Malzemelerin Ofis Mekanlarındaki Görsel Konfor Koşulları Açısından Performanslarının Değerlendirilmesi]	Emre Ergül
2006	Fatih Arslan	User centered design criteria in automobile design with a case study of automobile dashboard design [Otomobil Tasarımında Kullanıcı Odaklı Tasarım Kriterleri, Örnek Çalışma Otomobil Kontrol Paneli]	Yavuz Seçkin
2006	Sibel Özçiftçi	Development of reinforced pmma sheets for office furnitures & a new junction detail proposal [Ofis Mobilyaları İçin Güçlendirilmiş Pmma Levhaların Geliştirilmesi Ve Yeni Bir Birleşim Detayı Önerisi]	Emre Ergül
2006	Ufuk Dülger	Electronic and telecommunication engineering concepts in industrial product design with a case study of cell phone [Endüstri Ürünleri Tasarımı Alanında Elektronik Ve Telekomünikasyon Mühendisliği Konseptlerinin Cep Telefonu Örneği İle İrdelenmesi]	Yavuz Seçkin
2007	Handan Tirit Ekmekçi	Strategic Brand Communication Product Design [Ürün Tasarımında Statejik Marka İletişimi]	Emre Ergül
2007	Berkan Kaplan	The Main Principles of Retrospective Approach In Automotive Design [Araç Tasarımında Retrospektif Yaklaşımın Temel İlkeleri]	Can Özcan
2007	Evrin Kabukçu	A historical analysis on the effects of experimental photography in industrial product advertising: Bauhaus School [Endüstriyel Ürün Tanıtımında, Deneysel Fotoğrafçılığın Etkileri Üzerine Tarihsel Bir İnceleme: Bauhaus Okulu]	Önder Erkarlan
2008	Beril İmamoğulları	Comparative analysis of master of industrial design education in Turkey [Türkiye'de Endüstri Ürünleri Tasarımı Alanında Yüksek Lisans Eğitiminin Karşılaştırmalı Analizi]	Önder Erkarlan
2009	Aykut Erinçkan	The interactions between life styles, expectations and furniture design: Case study on İKEA [Mobilya Tasarımı, Yaşam Biçimi Ve Beklentiler Arasındaki Etkileşim: Ikea Üzerine Örnek Bir Çalışma]	Önder Erkarlan
2009	Hande Yılmaz	Optimization of the product design through quality function deployment (QFD) and analytical hierarchy process (AHP): A case study in a ceramic washbasin	Önder Erkarlan

YILI	ADI SOYADI	ODTÜ TEZ ADI	DANIŞMANI
2006	Harun Kaygan	Evaluation of products through the concept of national design : a case study on Art Decor magazine [Ürünlerin Ulusal Tasarım Kavramı Üzerinden Değerlendirilmesi: Art Decor Dergisi Üzerine Bir Vaka Çalışması]	Aren Emre Kurtgözü
2006	Duygu Keskin	Analysis of public use bicycle systems from a product-service system perspective [Kamuya Ait Bisiklet Sistemlerinin Ürün-Hizmet Sistemi Açısından İncelenmesi]	Naz Börekçi
2006	Tülay Özkan	Visually-impaired users and productinteraction : a study on the interfaces of washing machines, vacuum cleanersand irons [Görme Engelli Kullanıcı Ve Ürün Etkileşimi:Çamaşır Makinesi, Elektrikli Süpürge Ve Ütü Arayüzleri Üzerine Bir Çalışma]	Refik Toksöz
2006	Yasemin Saatçioğlu Oran	The state of outsourcing design expertise in the Turkish manufacturing industry [Türk Endüstrisinde Tasarım Hizmetinin Dışarıdan Alımı Üzerine Durum Değerlendirmesi]	Gülay Hasdoğan
2006	Arda Bülbül Süel	The role of of the in-house industrial designer in Turkish industry : perceptions of manufacturers and designers [Türk Endüstrisinde Firma İçi Çalışan Endüstriyel Tasarımcının Rolü: Üreticilerin Ve Tasarımcıların Algıları]	Gülay Hasdoğan
2006	Gülşen Töre	User workshops : procedure for eliciting user needs and user defined problem [Kullanıcı Çalıştayları: Kullanıcı İhtiyaçlarını Ve Kullanıcı Tarafından Tanımlanan Problemleri Ortaya Çıkarmak İçin Bir Prosedür]	Gülay Hasdoğan
2006	Nermin Yavaş	Gender differences in product form perception [Ürün Dış Görünüm Algısında Cinsiyet Farklılıkları]	Hakan Gürsu
2007	Ömer Orhun Baysal	Strategies for an effective university-industry collaboration in industrial design education : a case study of graduation projects [Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde, Etkin Bir Üniversite-Sanayi İşbirliği İçin Stratejiler:Mezuniyet Projeleri Üzerine Bir Vaka Çalışması]	Gülay Hasdoğan
2007	Özge Ertoptamış	Enhancing creativity in the concept generation phase : implementation of black box as a tool for analogical reasoning [Konsept Geliştirme Sürecinde Yaratıcılığı Arttırma: Kara Kutunun Analojiye Dayalı Düşünme İçin Bir Araç Olarak Uygulanması]	Naz Börekçi
2007	Banu Karademir	Analysis of the narrative constructed around products : a case study on tupperware products [Ürünlerin Etrafında Oluşturulan Anlatının Analizi: Tupperware Ürünleri Üzerine Bir Araştırma]	Figen Işık
2007	Derya Özçelik	Presenting the outcomes of a participatory user workshop : a design resource based on the case of TV remote controls [Kullanıcı Katılımıyla Tasarım Çalıştaylarının Sunumu: Uzaktan Kumanda Tasarımı Üzerine Bir Kaynak]	Gülay Hasdoğan
2007	Gözde Pehlivan	Teamwork effectiveness for successful product development: relationship between engineers and industrial designers [Ürün Geliştirme Sürecinde Takım Çalışmasının Etkinliği: Mühendis-Endüstriyel Tasarımcı İlişkisi]	Canan E. Ünlü
2007	Müzeyyen Sözen	Design consultancy in Turkey : a study on the business structure, services and clients [Türkiyede Tasarım Danışmanlığı: Firma Yapısı, Verilen Hizmetler Ve Danışmanlık Hizmeti Alan Sektörler Üzerine Bir Çalışma]	Naz Börekçi

YILI	ADI SOYADI	ODTÜ TEZ ADI	DANIŞMANI
2007	Yasemin Tekmen	An analysis of the evolution of multi functional kitchen mixing tools [Çok Fonksiyonlu Mutfak Karıştırma Aletlerinin Evrimi Üzerine Bir Analiz]	Hakan Gürsu
2007	Deniz Öztürk	Consumers' Perceptions of Partner Brand Dominance İn Co-Branded Products [Tüketicilerin Ortak Markalama Stratejisi İle Yaratılan Ürünlerdeki Baskın Marka Algılamaları]	Canan E. Ünlü
2007	Emine Kılıç	Effects of The Design of Toys on The Child-Toy İnteraction in Special Education [Oyuncak Tasarımının Özel Eğitimde Çocuk – Oyuncak İlişkisine Etkisi]	Naz Börekçi
2007	Emin Ertuğrul Yurdakul	Investigation into adaptive structure in software-embedded products from cybernetic perspective [Yazılım Gömülü Ürünlerde Özuyarımli Yapının Sibernetik Çerçeve İncelenmesi]	Bahar Şener Pedgley
2007	Erol Işık	Users attitudes towards products: effects of ownership and software existance [Kullanıcıların ürünlere yaklaşımı: sahiplenme ve yazılım varlığının etkisi]	Çiğdem Erbuğ
2007	Esra Günlü	From Machine House To Smart Home: The Relationship Between Technology And Private Sphere Throughout The 20th Century [Makina Ev'den Akıllı Ev'e: 20. Yüzyıl Boyunca Teknoloji ve Özel Alan İlişkisi]	Naz Börekçi
2008	Nazlı Cila	The dimensions of users' fun experiences with consumer products [Kullanıcıların Ürünlerde Deneyimledikleri Eğlencenin Boyutları]	Çiğdem Erbuğ
2008	Gülen Toker	Understanding and demonstrating the contribution of objects to the construction of the idea of future in science fiction films [Bilim Kurgu Filmlerindeki Nesnelerin Gelecekle İlgili Fikirlerin Oluşmasındaki Katkısının Anlaşılması Ve Gösterilmesi]	Figen Işık
2008	Ece Gürakar	The situation of ecodesign in Turkish industry [Çevreye Duyarlı Ürün Tasarımının Türkiye Endüstrisindeki Konumu]	Bahar Şener Pedgley
2008	Armağan Karahanoğlu	A study of consumers' emotional responses towards brands and branded products [Kullanıcıların Markalara Ve Markalı Ürünlerine Olan Duygusal Yaklaşımı Üzerine Bir Çalışma]	Bahar Şener Pedgley
2008	Ezgi Ozan	Preferences And Evaluation Criteria Of Preschool Children Related To Different Types Of Play Materials [Okul Öncesi Çocukların Farklı Oyun Materyallerine İlişkin Tercih ve Değerlendirme Kriterleri]	Naz Börekçi
2008	Nergis Özcan	The Emotional Reactions Of Tactual Qualities On Handheld Product Experiences [Elle Kullanılan Ürünlerin Dokunsal Niteliklerine Kullanıcı Deneyimindeki Tepkiler]	Hakan Gürsu
2008	Seda Özçetin	The Role And Significance Of Design Exhibitions İn The History Of Industrial Design İn Turkey 1989-2008 [Türkiye'deki Endüstriyel Tasarım Tarihinde Tasarım Sergilerinin Rolü Ve Önemi: 1989-2008]	Figen Işık Tüneri
2008	Diler Şimşek	Factors Influencing New Product Acceptance: A Study On Military Context [Askeriyede Yeni Ürün Kabulünü Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Çalışma]	Canan E. Ünlü

YILI	ADI SOYADI	ODTÜ TEZ ADI	DANIŞMANI
2008	Aybike Tamer	Exploring Interest Evoked By Product Appearance Supervisor [Ürün Dış Görünüşlerinin Uyandırdığı İlgı Duygusunun İncelenmesi]	Çiğdem Erbuğ
2008	Mehmet Turhan	An approach to achieve design recommendations for interior elements of urban railway transport with regard to user perception of semantic dimensions [Kullanıcının Algıladığı Semantik Ölçütlere Göre Şehiriçi Raylı Taşıma Aracının İç Öğelerine İlişkin Tasarım Önerileri Elde Etmeye Yönelik Bir Yaklaşım]	Gülay Hasdoğan
2009	Ezgi Abacı	Perception values of local users for urban identity elements in Ankara Atatürk Boulevard [Ankara Atatürk Bulvarı'ndaki Kentsel Kimlik Öğeleri İçin Lokal Kullanıcıların Algısal Değerleri]	Hakan Gürsu
2009	Melda Genç	The Evolution Of Toilets And Its Current State [Tuvaletlerin Evrimi Ve Günümüzdeki Durumu]	Canan E. Ünlü
2009	Mehtap Öztürk Şengül	Position Of Design And The Designer In Low-Tech Small And Medium Scale Furniture Industry In Turkey [Türkiye'de Düşük Teknolojili Küçük Ve Orta Ölçekli Mobilya Endüstrisinde Tasarım Ve Tasarımcının Yeri]	Gülay Hasdoğan
2009	Erinç Erel	Multi-Generational Workforce As A User Group: A Study On Office Environments [Kullanıcı Grubu Olarak Çok-Nesilli İşgücü: Ofis Ortamları Üzerine Bir Çalışma]	Canan E. Ünlü
2009	Anıl Ilgaz	Design Juries As A Means Of Assessment And Criticism In Industrial Design Education: A Study On Metu Department Of Industrial Design [Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde Bir Değerlendirme Ve Eleştiri Aracı Olarak Tasarım Jürileri: ODTÜ Endüstri Ürünleri]	Fatma Korkut
2009	Senem Tural	Sustainability And Industrial Design Education: The Case Of The Department Of Industrial Design At Metu, Turkey [Sürdürülebilirlik ve Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitimi: ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Üzerine Bir Çalışma]	Canan E. Ünlü
2009	Javad Khalaj	A Comparative Analysis Of Designers' Intended Messages And Users' Perceived Messages Embodied In Product Appearance	Owain Pedgley.
2009	Tuğçe Akın	Communication Of Smart Materials: Bridging The Gap Between Material Innovation And Product Design [Akıllı Malzemeler Bağlamında İletişim: Malzeme İnovasyonu ve Ürün Tasarımı Arasındaki Bosluğu Gidermek]	Owain Pedgley.
YILI	ADI SOYADI	AÜ TEZ ADI	DANIŞMANI
2004	Tolga Yılmaz	Bireysel Ulaşım Araçları Ve Çevre İlişkisine Endüstriyel Tasarım Açısından Bir Bakış	Yrd.Doç.Fusun Curaoğlu
2004	Levent Burgazlı	Endüstriyel Tasarımda Gerekçinim Ve Moda İlişkisine Kavramsal Bir Yaklaşım	Prof.Dr. Yaşar Hoşcan
2006	Duygu Ak	Oyun Ve Oyuncak Kavramlarının Tarihsel Ve Kültürel Değişimine Endüstriyel Tasarım Açısından Bir Bakış	Dr.Hakan Gürsu
2007	Özden Sevgül	Elektronik Ofis Ekipmanları Tasarımına Algısal Bir Yaklaşım	Doç. Dr. C. Hakan Kağnıcıoğlu
2008	Nazife Aslı Kaya	Eskişehir Kent Merkezinde Kullanılan Dış Mekan Fitness Spor Aletlerinin Antropometrik Ölçülerinin Değerlendirilmesi Ve Bir Tasarım Önerisi Geliştirilmesi	Doç. Dr. Aydan Cavcar
2009	Salih Sabri Aydın	Meydan Kontrol Kulelerinin Ve Donanımlarının Tasarımına Ergonomik Bir Yaklaşım A.Ü. Hava Alanı Meydan Kontrol Kulesi Üzerine Bir Uygulama	Dr.Hakan Gürsu
2009	Mehmet Ercan Kaymak	20. Yüzyılda Alternatif Enerji Kaynaklarının Gelişimi Ve Buna Paralel Olarak Otomobil Tasarımına Etkileri	Doç. Dr. C. Hakan Kağnıcıoğlu
2009	Erman Akyol	Endüstriyel Tasarım Eğitiminde Evrensel Tasarım Algısı	Doç. Dr. C. Hakan Kağnıcıoğlu

YILI	ADI SOYADI	FARKLI ANABİLİM - ANASANAT DALLARINA YAPILAN EÜT KONULU TEZLER	KURUM
1971	Mehmet Asatekin	A Prefabricated Services Core Unit For Dwellings	ODTÜ FBE Mimarlık Ana Bilim Dalı
1987	Mustafa Altıok	Mobilya Üretiminde Endüstriyel Tasarım	Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Ağaç İşleri Endüstrisi Eğitimi
1987	Çiğdem Erbuğ	Designing Automated Office	ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yapı Bilimleri Programı
1987	Hakan Gürsu	Design Recommendations For Temporary Pneumatic Structures in Disaster Areas	ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yapı Bilimleri Programı
1988	H. Aykutalp	Ocakların (Şömineler) Tarihçesi	Mimar Sinan Üniversitesi Geleneksel Türk El Ana Sanat Dalı Tezhip Programı
1988	A. Bayram	Metro Sistemlerinde Endüstri Ve Mimari Tasarım Öğelerinin Görsel Yapısal Etkilerinin İrdelenmesi Ve Malzeme Seçimine Yönelik Öneriler	Dokuz Eylül Üni. Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı
1988	Gülşay Hasdoğru	Interaction Of Causes in Home Accidents: A Search For Safer Design Product	ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yapı Bilimleri Programı
1990	Meltem Eti	Endüstri Ürünlerinde Malzeme-Estetik İlişkisi	Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Ana bilim Dalı, Yapı Fiziği Programı
1990	Esin Boyacıoğlu	1850-1933 Arası Mimari Tasarımı Ve Eşya Tasarımı İlişkisi	Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı
1990	Gamze Türkoğlu	Design For Preventing Vandalism On Street Furniture	ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yapı Bilimleri Programı
1991	Özlem Erzurumluoğlu(Er)	Product Design in The Turkish Furniture Industry And Its Potential Role With Respect To International Developments	ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yapı Bilimleri Programı
1993	Oya Demirebilek	A Study On Night Insulation And Shading Of Windows	ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yapı Bilimleri Programı
1995	Figen Işık	A Study On The Changing Turkish Bathing Culture Under The Western Influences	ODTÜ, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Mimarlık Tarihi
1995	Nalan Özsoy	20. Yüzyıl Endüstri Tasarımında Tarihsellik	İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı

YILI	ADI SOYADI	FARKLI ANABİLİM - ANASANAT DALLARINA YAPILAN EÜT KONULU TEZLER	KURUM
1995	Selen Akhuy	Sanat, Tasarım Ve Bauhaus	İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
1996	Canan E. Ünlü	Curricular Issues in Industrial Design Education [Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde Programa İlişkin Yönelimler]	ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri
1996	Şebnem Timur (Öğüt)	Reading Product Design: An Inquiry into Discursive Aspects Of Design Culture [Ürün Tasarımını Okumak: Tasarım Kültürünün Söylemsel Yönleri Üzerine Bir Araştırma]	Bilkent Üniversitesi ,Güzel Sanatlar Enstitüsü, Grafik Tasarım
2001	Reyhan Görk	Organic And Expressionistic Trends in Architecture And Industrial Design [Mimarlık Ve Endüstriyel Tasarımda Organik Ve Ekspresyonistlik Eğilimler]	İTÜ, Mimarlık Tarihi
2007	Özgün Tanglay	The Presentation Of Industrial Design in The Popular Media: A Research Study On Popular Home Style Magazines in The Post-1980 Period in Turkey	ODTÜ, Mimarlık Tarihi
2008	Bahar Emgin	Id-Entity in Question: Turkish Touch in Design in 'İlk' in Milano	İEÜ, Tasarım Çalışmaları
2009	Rahşan Akın	Tasarımın Kuruma Kattığı Değerler : T-box, Tarih ve Nurus Üzerine Bir Uygulama	A.Ü.S.B.E Reklamcılık ve Halkla İlişkiler Anabilim Dalı
2009	Didem Kan	Daylighting Concepts For University Libraries And Their Influences On Users' Satisfaction	İEÜ, Tasarım Çalışmaları
2009	Korkut Mutaf	User Friendly Taxis: Modifying And Developing The Design Of Currently Used Taxis [Kullanıcı Dostu Taksiler Kullanılmakta Olan Taksilerin Tasarımının Modifiye Edilmesi Ve Geliştirilmesi]	İEÜ, Tasarım Çalışmaları
2009	Yosun Orhon	From Virtual To Haptic Space: Reconsidering Form And Space Through Digital Media [Sanaldan Haptik Mekana: Form Ve Mekanın Dijital Medya Üzerinden Yeniden Düşünülmesi]	İEÜ, Tasarım Çalışmaları
2009	Argun Tanrıverdi	A Development And Management Model For Model Making Facilities In Industrial Design Education	İEÜ, Tasarım Çalışmaları
2009	Gülden Canol	Agency And Representation Ottoman Participation In Nineteenth Century International Fairs	İEÜ, Tasarım Çalışmaları

EK A.2: DR ve SY tezleri

YILI	ADI SOYADI	MSGSÜ DR TEZ ADI	DANIŞMANI
1985	Oğuz Bayrakçı	Tasarımda Yapısal Örgütlenme:Tasarım Eylemi ve Nesnelerinde Yapısal İlişkilerin Betimlenmesinde Göstergebilimsel Bir Yaklaşım ve Yöntem Araştırması	
1986	Şekip Davaz	Görsel Alana İlişkin Çözümsele Kavramlar Devinime Dayalı Dizgeler Ve İki Çözümleme Örneği	
1986	Ayşe Yıldırım	Görsel İletişimde Gösterge ve Simge Görüntü Göstergebilimi Dalında Bir Çözümleme Örneği	
1990	Cemil Toka	Tasarımda Davranışsal Beklentiler	
1992	Oya Şenocak	Endüstri Ürünleri Tasarımında Güçlendirilmiş Bilgi İletimi ve Sembol Kullanımındaki Temel İlkeler Sistematiik Bir Yaklaşım	
1996	Süha Erda	Endüstri Ürünleri Tasarımında Biçim Belirleyici Faktörler Ve Biçim Belirleyicilerin Biçim Değişimleri Ve Ürün Farklılaştırması Açısından Kullanılabilmesine Yönelik Bir Model Önerisi	Prof.Dr. Önder Küçükerman
1997	Seçil Şatır	Endüstri Ürünleri Tasarımında Özgünlük ve Bir Yöntem Önerisi	Prof.Dr. Önder Küçükerman
1998	Adnan Alsoy	Endüstri Ürünü Tasarımı'nda Modüler Çözümler ve Yaratıcılık Üzerine Bir Model	Prof.Dr. Önder Küçükerman
1999	Ahmad İbrahim	Traktör Kabininde Ergonomi ve Tasarım İlişkileri Üzerine Bir Yöntem Önerisi	Prof.Dr. Önder Küçükerman
1999	Hüseyin Kurtuluş	Endüstri Tasarımında Kimlik Sorunu ve Bir Model Önerisi	Prof.Dr. Önder Küçükerman
2002	Koray Tiryakioğlu	Otomotiv Sanayiinde Ürün Tasarımı ve Türkiye İçin Bir Model: TOFAŞ	Önder Küçükerman ,Kenan Mortan
2002	İpek Fitoz	Mekan Tasarımında Belirleyici Bir Etken Olarak "Yapay Işık" için Aydınlatma Tasarımı Modeli	Önder Küçükerman, Aydın Esen
2002	Fatma Korkut	Kullanıcının Ürün Deneyiminde Yeni ve Yenilik Olgusu: Alan Çalışması Bulgularına Dayalı Bir Yaklaşım Önerisi	Prof.Dr. Önder Küçükerman
2002	Mine Ertan	Kendin Yap Etkinliğinin Kullanıcı Katılımı Odaklı Bir Endüstri Ürünleri Tasarım Yöntemine Dönüştürölme Çalışması	Prof.Dr. Cemil Toka
2003	Oğuz Erataç	Endüstri Tasarımında Teknolojik Değişimlerin Ürün Kimliğine Etkileri ve Bir Yöntem Önerisi	Prof.Dr. Önder Küçükerman
2003	Ebru Güzelderen	Endüstri Ürünleri Tasarımında Arayüz Ölçütleri	Prof.Dr. Cemil Toka
2003	Nuri Doğan	İnsan ve Çevre İlişkilerinin Tasarımda Temel Kaynak Olarak Tanımlanması Üzerine Bir Metod Önerisi	Prof.Dr. Önder Küçükerman
2004	S.Meltem Özkahraman	Türkiye'de 1800-2004 Yılları Arasındaki Değişim Süreci İçinde Tasarımı Etkileyen Faktörler: Bir Örnek Olarak Mobilya Üretimi Modeli	Prof. Önder Küçükerman, Prof. Dr. Kenan Mortan
2004	Şeniz Atik	MÖ. I. Binde Anadolu'da Cam Üretimi ve Tasarımı	Prof.Dr. Önder Küçükerman

YILI	ADI SOYADI	MSGSÜ DR TEZ ADI	DANIŞMANI
2008	Pınar Öztürk	Endüstri Ürünleri Tasarımında Kullanılabilirlik Ölçütleri	Prof.Dr. Cemil Toka
2009	Ayşe Coşkun Orlandi	21.YY.da Türkiye Mücevher Endüstrisinde Katma-Değer Dinamiği Olarak Endüstri Tasarımı ve Küresel Rekabet "Made In Italy" Örneği Üzerinden Bir Model Önerisi	Prof. Önder Küçükerman, Prof. Dr. Kenan Mortan
2009	Zeynep Kayaalp Bingel	"Haptik'in Tasarımı" Tasarım Aşamalarında Haptik Etmenler	Prof.Dr. Cemil Toka
2009	Mekin Elçioğlu	Endüstri Tasarımında Karşılama Kavramı	Prof.Dr.Oğuz Bayrakçı
2009	Hüseyin Özkal Özsoy	Endüstri Ürünleri Tasarımında Eğretilmeli Anlatımlar ve Tasarım Yaklaşımı Olarak Yöntemli Kullanımı	Prof.Dr.Oğuz Bayrakçı

YILI	ADI SOYADI	MÜ SY TEZ ADI	DANIŞMANI
1996	Sıdıka Rodop	Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde Görsel Anlatım Teknikleri	Prof.Şermin Alyanak
1996	Tosun Yalçınkaya	Cerebral Palsy' Li Çocuklar İçin Geliştirilebilecek Eğitici Araçlar	Prof.Şermin Alyanak
1999	Hakan Ertem	Endüstri Ürünleri Tasarımı Açısından Ambalajın İncelenmesi Ve Ambalaj Tasarım Yöntemi İçin Bir Model Önerisi	Prof.Şermin Alyanak
2000	Esin Düzakın Yolsever	Son Yirmi Yılda Türk Endüstrisinde Türk Tasarımcılar (Endüstri Tasarımı Eğitiminin Beraberinde Endüstrinin Tasarımcıları İstihdam Etme Biçimleri)	Prof.Şermin Alyanak
2001	O.S.Serdar Aytöre	Türkiye'de Küçük Ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Tasarım Desteği Sağlanması	Prof.Şermin Alyanak
2001	Oya Demirbilek	60 Yaş Üstü Kullanıcılar İle Ortak Koltuk Tasarımı	Prof.Şermin Alyanak
2002	Meriç Yıldırım	Satış Noktası Görsel Kimlik Standartlarının Oluşturulma Süreci "Çanakkale Seramik Kalebodur Satış Noktalarının Görsel Kimlik Çalışması"	Prof.Şermin Alyanak
2008	Erkut Eryayar	Tasarım Hukukunda Ürün Tasarımı Açısından Benzerlik Kavramının İrdelenmesi	Prof.Şermin Alyanak
2010	M.Yiğit Tuğcuoğlu	Teknoloji Ve Tasarım Dersi İçin Bir Model Oluşturulması	Prof.Şermin Alyanak

YILI	ADI SOYADI	İTÜ DR TEZ ADI	DANIŞMANI
2001	Hümanur Bağlı	Temsil Araçları Olarak Zanaat Ve Tasarım: Turistik Nesneler Üzerine Kavramsal Bir Analiz	Doç. Dr. Semra Aydın
2007	Demet Günel Ertaş	Yapısal Özelliklerin Endüstri Ürünleri Tasarımına Etkileri	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2009	Canan Akoğlu	Etkileşim Tasarımının Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Gömülü Ürünlerin Tasarım Ve Geliştirilme Sürecindeki Rolü	Prof. Dr.H.Alpay Er
2009	Ahmet Zeki Turan	Tasarımı Anlamada Ve Açıklamada Bütünsel Bir Model	Prof. Dr. Nigan Bayazıt
2010	Alper Çalgüner	Teknokent'lerde yer alan firmalar örnekleminde, Türkiye'de tasarım desteği içeriğinin belirlenmesine yönelik bir model önerisi	Doç.Dr.Özlem Er
2010	Ayhan Enşici	Farklı Tasarım Görevlerinde Bilişsel Süreç Analizi: Tek Disiplinli Ekip Çalışması	Prof.Dr.Nigan Bayazıt

YILI	ADI SOYADI	ODTU DR TEZ ADI	DANIŞMANI
2010	Ali Emre Berkman	A Sampling Methodology For Usability Testing of Consumer Products Considering Individual Differences	Doç. Dr. Çiğdem Erbuğ

YILI	ADI SOYADI	FARKLI ANABİLİM-ANASANAT DALLARINDA YAPILAN EÜT KONULU DR-SY TEZ ADI	KURUM
1978	Namık Arkun	Endüstriyel Tasarım Ürünlerinde Form Oluşumunu Ve Formun Kalitesini Etkileyen Faktörlerin İrdelenme Yöntemleri	Ege Üniversitesi
1993	Mehmet Asatekin	Ürün Tasarımında Ürün-Kullanıcı İlişkilerinin İnsan -Makine Arakesiti Kavramına Referansla Çözümlemesi	İTÜ, FBE Mimarlık Ana Bilim Dalı
1993	Tevfik Balcıoğlu	A Review Of The Emergence Of The Term; Concept And History Of Industrial Design And A Theoretical Analysis Of The Major Elements Forming Thestructure For A Prospective Historiography.	ODTÜ,Mimarlık Anabilim dalı
1996	Çiğdem Erbuğ	An Ergonomics Oriented Model For Product Design	ODTÜ, Mimarlık Bölümü, Yapı Bilimleri Ana Bilim Dalı
1996	Hakan Gürsu	An Approach To Systemize Urban Environmental Design Based On Man-Product Relations [Kentsel Çevre Tasarımında İnsan Ve Ürün İlişkilerine Dayalı Sistemleştirmede Yeni Bir Yaklaşım]	ODTÜ, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim dalı
1999	Oya Demirbilek	Involving The Elderly İn The Design Process: A Participatory Design Model For Usability, Safety And Attractiveness [Yaşlı Kullanıcıların Tasarım Sürecine Katılımı: Kullanılabilir, Güvenli Ve Çekici Bir Katılımcı Tasarım Modeli]	Bilkent Üniversitesi ,Sosyal Bilimler Enstitüsü, İç Mimarlık Anabilim Dalı

YILI	ADI SOYADI	FARKLI ANABİLİM-ANASANAT DALLARINDA YAPILAN EÜT KONULU DR-SY TEZ ADI	KURUM
2000	Canan E. Ünlü	Factors Influencing Industrial Design Education And Curriculum Evaluation: Educators, Professionals And Employers Perceptions [Program Değerlendirme Ve Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitimi Etkileyen Faktörler: Eğitimcilerin, Profesyonellerin Ve İşverenler	ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri
2001	Levent Yazıcıoğlu	Endüstri Tasarımı Ve Otomobil Sanayii Uygulaması(Türk Otomobil Sanayii İçin Bir Model Önerisi	AU Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim dalı
2001	Şebnem Timur (Öğüt)	Reading Material Culture: An Analysis Of Design As Cultural Form [Özdeksel Kültürü Okumak: Kültürel Bir Biçim Olarak Tasarım Analizi]	Bilkent Üniversitesi ,Güzel Sanatlar Enstitüsü, Grafik Tasarım
2001	Aren Emre Kurtgözü	Putting Genealogy Into Perspective: For A Genealogical Critique Of Design And Designers [Soykütük Bilimine Yeni Bir Perspektifle Bakış: Tasarım Ve Tasarımcıların Soykütüksel Bir Eleştirisine Doğru]	Bilkent Üniversitesi ,Güzel Sanatlar Enstitüsü, Grafik Tasarım
2007	Serkan Güneş	The Influence Of Design Considerations Of Metro Stations In The Context Of City Identity: The Case Of Ankara And Ankara Metro	ODTÜ, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim dalı
2008	Emine Yüksel	Ekolojik Kapsamda Malzeme Ve Mobilya Tasarımına Etkileri	MSGSÜ İç Mimarlık Anabilim dalı
2009	Gülname Turan	Türkiye'de Erken Cumhuriyet Dönemi Zanaat Ve Endüstri Üretiminde Tasarım	İTÜ, SBE Sanat Tarihi Doktora Programı

EK B.1 KAYNAKÇA_ Makaleler

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	YURT DIŞINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI DERGİLERDEKİ MAKALELER	YAYIN ADI,(Cilt) Sayı: Sayfa
2009	Özcan, A. Can	An Overview of the Early Foundations and Development of Contemporary Industrial Design in Turkey	<i>The Design Journal</i> , (12) 3:267-287.
2009	Bayazıt, Nigan	A History of Design Research at the Periphery: The Turkish Case	<i>The Design Journal</i> , (12) 3:289-309.
2009	Hasdoğan, Gülay	The Institutionalization of the Industrial Design Profession in Turkey: Case Study – The Industrial Designers' Society of Turkey	<i>The Design Journal</i> , (12) 3:311-337.
2009	Timur Öğüt, Şebnem	Material Culture of Tea in Turkey: Transformations of Design through Tradition, Modernity and Identity	<i>The Design Journal</i> , (12) 3:339-364.
2009	Bağlı, Hümanur ve Şebnem Timur Öğüt	Towards an Analysis of the Signs of the Unknown: Objects with Rituals in Turkish Culture	<i>The Design Journal</i> , (12) 3:365-382.
2009	Babadağ, Murad, Ela Cindoruk, Hakan Gencol, Gamze Güven, Gökhan Karakuş	Barbarian Rhapsody	<i>The Design Journal</i> , (12) 3:383-394.
2009	Turan, Gülname	Turkey in the Great Exhibition of 1851	<i>Design Issues</i> , (25) 1: 64-79
2009	Wang, D. and Ali Oğulcan İlhan	Holding Creativity Together: A Sociological Theory of the Design Professions	<i>Design Issues</i> , (25) 1: 5-2.
2009	Şener, Bahar ve Armağan Karahanoğlu	Consumers' Emotional Responses to Brands and Branded Products	<i>Design Principles & Practices: An International Journal</i> , (3)1:323-340
2009	Afacan, Yasemin ve Çiğdem Erbuğ	An Interdisciplinary Heuristic Evaluation Method for Universal Building Design	<i>Applied Ergonomics</i> , (40) 4:731-744.
2009	Demir, Erdem, Pieter M. A. Desmet ve Paul Hekkert	Appraisal patterns of emotions in human-product interaction	<i>International Journal of Design</i> , 3(2): 41-51.
2009	Karana, Elvin, Paul Hekkert ve Prabhu Kandachar	Meanings of materials through sensorial properties and manufacturing processes	<i>Materials & Design</i> (30)7: 2778-2784.
2009	Er, H. Alpay	A Creative Convergence of Modernity, Globalization and Tradition: Understanding Industrial Design in Turkey	<i>Asia Design Journal</i> , (4) 4.
2009	Özcan, Elif and René Van Egmond	The effect of visual context on the identification of ambiguous environmental sounds	<i>Acta Psychologica</i> , (131) 2:110-119
2009	Kaygan, Pınar	Boys design cars and girls design dolls? A case study on occupational segregation in industrial design	<i>Design Principles and Practices: An International Journal</i> , (3) 3:153-164.
2009	Gürel, Meltem Ö.	Consumption of Modern Furniture as Strategy of Distinction in Turkey	<i>Journal of Design History</i> , (22)1: 47-67.
2008	Şener, Bahar ve Paul Wormald	User Evaluation of HCI Concepts for Defining Product Form	<i>Design Studies</i> , (29) 1: 12-29

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	YURT DIŞINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI DERGİLERDEKİ MAKALELER	YAYIN ADI,(Cilt) Sayı: Sayfa
2008	Er, Özlem ve Çiğdem Kaya	Problems of Opportunities?: Overcoming the Mental Barrier for Socially Responsible Design in Turkey	<i>The Design Journal</i> , (11) 2:159-181
2008	Güları, Melehat Nil	Killer Products in the Market Ecosystem: The Role of Design in Killer Products	<i>The Design Journal</i> , (11) 3:239-254
2008	Doğan, Çağla, S. Walker	Localization and the Design and Production of Sustainable Products	<i>International Journal of Product Development</i> , (6)3-4:276-290.
2008	Vermeeren, A.P.O.S., J. Attema, Evren Akar, H. Ridder, A. J. Doorn, Çiğdem Erbuğ, Ali E. Berkman, M.C.Maguire	Usability Problem Reports for Comparative Studies: Consistency and Inspectability	<i>Human Computer Interaction</i> , (23) 4:329-380.
2008	Karana, Elvin, Paul Hekkert ve Prabhu Kandachar	Material considerations in product design: A survey on crucial material aspects used by product designers	<i>Materials & Design</i> , (29) 6:1081-1089
2007	Boztepe, Suzan	Toward a Framework of Product Development for Global Markets: A User-Value-Based Approach	<i>Design Studies</i> ,(28) 5: 513-533
2007	Şener, Bahar	Rethinking Digital Industrial Design: a Mandate for Virtual Workshops and Intelligent Environments	<i>Digital Creativity</i> , (18) 4:193-206
2007	Özcan, Elif and René Van Egmond	Memory for Product Sounds: The Effect of Sound and Label Type	<i>Acta Psychologica</i> , (126) 3:96-215
2006	Şatır, Seçil	German Werkkunstschules and the Establishment of Industrial Design Education in Turkey	<i>Design Issues</i> , (22) 3:18-28.
2006	Timur Öğüt, Şebnem	The Eastern Way of Time Keeping: The Object and Ritual of Nargile	<i>Design Issues</i> , (22) 2: 19-26
2006	Çınar, Hamza	Patron or Consumer: Governments, Design and Purchase with Specific Reference to Turkey	<i>The Design Journal</i> , (9) 1:3-22.
2006	Doğan, Çağla ve S. Walker	The Best of Both: A Study of the Feasibility of Integrating Scales of Design and Production for Sustainable Products	<i>The Journal of Sustainable Product Design</i> , (3) (2006), p.135 -147.
2006	Er, Özlem ve H. Alpay Er	Pesquisa em Design um Pais de Industrialização Recente: O Caso da Turquia Research Design in Newly Industrializing Countries: The Case of Turkey	<i>Revista Design em Foco</i> , (3) 1: 121-130. (Universidade do Estado da Bahia, Brasil).
2006	Şatır, Seçil ve O. Karabekir, Z. Karabekir	A History of Kitchen Furnishing,Erzurum, Turkey	<i>Design Discourse Japan - Design History and Design Philosophy</i> , (1)1: 33-40 Japonca, 70-73 Ing.
2005	Evans, Mark ve David Wallace, David Cheshire, Bahar Şener	An evaluation of haptic feedback modelling during industrial design practice	<i>Design Studies</i> ,(26) 5: 487-508
2005	Şener, Bahar ve T. Van Rompuy	In touch' with consumers: FreeForm® as a co-design tool for real-time concept modification	<i>The Design Journal</i> , (8) 1:14-28.
2005	Cumming, M. & Evren Akar	Coordinating the complexity of design using P2P groupware	<i>CoDesign</i> , (1) 4:255-265
2004	Bayazıt, Nigan	Review of Forty Years of Design Research	<i>Design Issues</i> , (20)1: 16-29.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	YURT DIŞINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI DERGİLERDEKİ MAKALELER	YAYIN ADI,(Cilt) Sayı: Sayfa
2004	Demirbilek, Oya ve Bahar Şener	Product design, semantics and emotional response	<i>Ergonomics</i> , (46) 13:1346-1360.
2004	Akar, Evren, Ebru Öztürk, Bige Tuncer, Marion Wiehoff	Evaluation of a Collaborative Virtual Learning Environment	<i>Education + Training</i> , (46) 6/7:343-352.
2004	Demirbilek, Oya and Halime Demirkan	Universal product design involving elderly users: a participatory design model	<i>Applied Ergonomics</i> , (35):361-370.
2003	Campbell, R. Ian, Richard J. Hague, Bahar Sener, Paul W. Wormald	The Potential for the Bespoke Industrial Designer	<i>The Design Journal</i> , (6) 3:24-34
2003	Kurtgözü, Aren Emre	From Function to Emotion: A Critical Essay on the History of Design Arguments	<i>The Design Journal</i> , (6) 2:49-59.
2003	Er, H. Alpay, Fatma Korkut ve Özlem Er	U.S. Involvement in the Development of Design in the Periphery: The Case History of Industrial Design Education in Turkey, 1950s–1970s,	<i>Design Issues</i> , (19) 2: 17-34
2003	Özcan, Oğuzhan ve Lale Akarun	Mathematics and Design Education	<i>Design Issues</i> , (17)3: 26-34
2003	Bayrakçı, Oğuz	Theory of Categorization In The Determination of Product Semantic Profile And An Example of Its Use Product Design	<i>Transscientific Semiotics European Journal for Semiotics VI, European Journal for Semiotic Studies. Vol. 15-1.</i>
1999	Er, H. Alpay ve Nigan Bayazıt	Redefining the PhD in Design in the Periphery: Doctoral Education in Industrial Design in Turkey	<i>Design Issues</i> , (15) 3: 34-44.
1997	Er, H. Alpay	Development Patterns of Industrial Design in the Third World: A Conceptual Model for Newly Industrialized Countries	<i>Journal of Design History</i> , (10) 3 : 293-307
1997	Er,Özlem	Nature of Design Consultancy Work for Newly Industrialized Country Clients	<i>The Design Journal</i> (1) 1:3 0-40.
1996	Hasdoğan, Gülay	The Role of User Models in Product Design for Assessment of User Needs	<i>Design Studies</i> ,(17) 1: 19-33
1993	Er, H. Alpay	Industrial Design in Newly Industrialised Co-untries: An Exploratory Study of the Factors Influencing the Development of Local Design Capabilities	<i>IAS Research Papers 72, Institute of Advanced Studies Manchester Metropolitan University.</i>
1993	Er, H. Alpay	Industrial Design in Developing Countries: A Review of the Literature	<i>IAS Research Papers 66, Institute of Advanced Studies Manchester Metropolitan University.</i>
1987	Bayazıt, Nigan	Theoretical Basis of a Computer-Aided Design Education and Research Laboratory	<i>Design Studies</i> 8 (3).
1981	Bayazıt, Nigan ve N. Esin, A.Özsoy.	Integrative Approach to Design Techniques	<i>Design Studies</i> , (2):4, 215-223
1977	Aksoy, Ö. Ve Z. Ertürk, K. Öztürk, H. Saltık , J. S. Ward.	A Study of Ergonomics Factors in Washbasin Design	<i>Applied Ergonomics</i> (8) 2: 79-86.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	TÜRKİYE'DE YAYINLANAN DERGİLERDEKİ ULUSLARARASI MAKALELER	YAYIN ADI,(Cilt) Sayı: Sayfa
2009	Akbulut, Dilek	Günümüzde geleneksel oyuncaklar	<i>Milli Folklor</i> , (84)11: 182-191.
2008	Şener, Bahar ve Aren Kurtgözü	Emotion-driven Design	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> (25) 1:127-134
2008	Demir, Erdem	The Field of Design and Emotion: Concepts, Arguments, Tools, and Current Issues	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> (25) 1:135-152
2008	Mura, Gökhan	Wearable Technologies for Emotion Communication	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> (25) 1:153-161
2008	Savaş, Özlem	Emotions for the Necessary	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> (25) 1:163-175
2008	Kaygan, Harun	Marketable Emotions or Engaging Experiences: Towards a Conquest of Emotionality in Design	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> (25) 1:177-190
2008	Timur Öğüt, Şebnem	Identity, Ethnography, Design, Material Culture, Turkish restaurants	<i>İstanbul Teknik Üniversitesi A Z Dergisi</i> , (5) 2: 62-81
2008	Atılğan, Şule	The Toy And Its Developing Role On Aesthetized of Everyday Life (Gündelik Yaşamın Estetize Edilişinde Oyuncak ve Gelişen Rolü)	<i>The Journal Of International Social Research</i> ,(1)5:71-80
2007	Yalçın Çelik, Pınar ve Semra Aydın	Creativity in design education: From problem-solving to puzzle-solving	<i>İstanbul Teknik Üniversitesi A Z Dergisi</i> , (4) 2: 38-51
2006	Er Özlem ve H. Alpay Er	Design research in the periphery: A review of the foundations and development characteristics of industrial design research in Turkey	<i>İstanbul Teknik Üniversitesi A Z Dergisi</i> , (3) 1-2: 85-97
2006	Öztürk, Pınar	Rekabet Gücü Olarak Marka Faktörü, Marka Oluşturma Stratejileri ve Koruma Sistemleri	<i>İİF-İktisat İşletme ve Finans Dergisi</i> , (21)244:
2005	Şatır, Seçil ve Elif Korkmaz	Urban open spaces with examples & the classification of urban furniture	<i>İstanbul Teknik Üniversitesi A Z Dergisi</i> , (2) 1-2: 130-141
1995	Er,Özlem	Development of Design Consultancy Business and Its Significance for Clients from Newly Industrialised Countries	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> 15 (1-2): 75-91.
1993	Er, H. Alpay	The State of Design: Towards an Assesment of the Development of Industrial Design in Turkey.	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> 13 (1-2): 31-51.
1992	Hasdoğan, Gülay	Product Induced Home Accidents: A Search for Safer Designs	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> 12 (1-2): 49-60
1976	Mutaf, Güner ve Selahattin Önür	Re-Design to Adapt	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> (2)1: 113-122
1975	Asatekin, Mehmet	Postural and Physiological Criteria for Seating-A Review	<i>ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi</i> (1) 1:55-83

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL DERGİLERDEKİ MAKALELER	YAYIN ADI,(Cilt Sayı: Sayfa
2009	Turan, Gülname ve Ayla Ödekan	Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Yerli Malı Kavramı ve İstanbul Yerli Malı Sergileri	İTÜ Dergisi/b: Sosyal Bilimler, (6) 2:15-26
2009	Günel Ertaş, Demet ve Nigan Bayazıt	Endüstri Ürünleri Tasarımında Strüktür	İTÜ Dergisi/a İTÜ Dergisi/a mimarlık, planlama, tasarım, (8) 1:90-102
2008	Güneş, Serkan	Ürün Tasarımı ve TRIZ	Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 2:21-31
2008	Demir, Çiğdem	Günümüz Sergileme Tasarımı, Türleri ve Londra'dan Sergileme Tasarımı Örnekleri	Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 2:51-65
2008	Atılğan, Nadire Şule	Led Ekranlı Taşınabilir Elektronik Oyun Konsollarının Gelişimi ve Elektronik Noktanın Ürün ve Grafik Olarak Tasarımı	Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 2:35-48
2008	Akbulut, Dilek	Evrimsel Tasarım Yöntemi ve Yaratıcılığının Süreç İçerisindeki Yeri	Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 2:21-34
2008	Güneş, Serkan	Kalkınma ve Gelişme Stratejilerinde Endüstriyel Tasarım Disiplininin Yeri: Ar-Ge Teşvikleri	Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 1:64-75
2008	Çalgüner, Alper	Teknolojik Değişim Kavramının, Tasarımın Gelişimi Doğrultusunda Değerlendirilmesi.	ArtE Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, 2(2632).
2006	Küçükerman,Önder	1971 Yılında Türkiye'de ilk kez Güzel Sanatlar Akademisi ile Başlatılan Endüstri Tasarımı Eğitiminin 37 Yıllık "Seyir Defteri"	Tasarım+Kuram Dergisi, MSGSÜ Mimarlık Fakültesi, (3) 5: 1-27
2006	Asatekin, Mehmet	ODTÜ Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü "Başlangıç Notları "	Tasarım+Kuram Dergisi, MSGSÜ Mimarlık Fakültesi, (3) 5: 28-33
2006	Celbiş, Ümit	Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü	Tasarım+Kuram Dergisi, MSGSÜ Mimarlık Fakültesi, (3) 5: 34-40
2006	Bayazıt, Nigan	İTÜ'de Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü "Deneyi"mim'	Tasarım+Kuram Dergisi, MSGSÜ Mimarlık Fakültesi, (3) 5: 41-54
2004	Bayazıt, Nigan	Tasarımı Keşfetme: Tasarım Araştırmalarının Kırk Yılı	İTÜ Dergisi/a mimarlık, planlama, tasarım, (3) 1:3-15
2003	Bayrakçı, Oğuz	The Theory of Categorization in the Determination of Product Semantic Profile and an Example on its Use in Product Design - Ürünün Anlamsal Profilinin Tespitinde Sınıflandırma Kuramı ve Ürün Tasarımındaki Kullanımıyla İlgili Bir Örnek	Tasarım+Kuram Dergisi, MSGSÜ Mimarlık Fakültesi, (2) 3: 67-79

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL DERGİLERDEKİ MAKALELER	YAYIN ADI,(Cilt) Sayı: Sayfa
1993	Erbuğ, Çiğdem, Ceren Yolal Ve Alper Yurtseven.	Tasarım Eğitiminde Ergonomi: Elektrik Süpürgesi Örneği	ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi 13 (1-2): 67-76
1976	Asatekin, Mehmet	Endüstri Tasarımında Tasarım Ölçütlerine Bütünsel Bir Yaklaşım	ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi (2)2: 247-263.(1\1)

EK C.1: BİLDİRİLER

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2009	Küçüksayraç, Elif ve H. Alpay Er	Exploring The Term 'Experiment' In Industrial Design	<i>Proceedings of IASDR 2009 Conference: Design - Rigor - Relevance</i> , 18-22 October 2009, COEX Seoul, S. Korea.
2009	Cila, Nazli, Paul Hekkert	Product Metaphors: A Framework for Metaphor Generation and Experience in Products	<i>Proceedings of IASDR 2009 Conference: Design - Rigor - Relevance</i> , 18-22 October 2009, COEX Seoul, S. Korea.
2009	Selek, Hale	Industrial Design for SMEs: Evaluation of a Design Collaboration Project from the Perspective of SMEs	<i>Proceedings of IASDR 2009 Conference: Design - Rigor - Relevance</i> , 18-22 October 2009, COEX Seoul, S. Korea.
2009	Yılmaz, Seda, Colleen Seifert	Cognitive Heuristics Employed by Designers	<i>Proceedings of IASDR 2009 Conference: Design - Rigor - Relevance</i> , 18-22 October 2009, COEX Seoul, S. Korea.
2009	Arik, Deniz, Annemiek van Boeijen, Prabhu Kandachar	Persuasion for a Healthier Life: Persuasive Technology Design Guidelines from the Precious Project for Indian Diabetics	<i>Proceedings of IASDR 2009 Conference: Design - Rigor - Relevance</i> , 18-22 October 2009, COEX Seoul, S. Korea.
2009	Şatır, Seçil, Demet Günel Ertaş ve Ece Ariburun	Design Culture from Traditional to Future	<i>2009 ICSID Design Congress- Design Difference</i> , Singapore,
2009	Kaya, Çiğdem	Designer as the Author After Duchamp	<i>Design Connexity-8th European Academy of Design Conference</i> , 1-3 April 2009, Robert Gordon University, Aberdeen, Scotland.
2009	Walker, S., Çağla Doğan, A. Marchand	Research Through Design – The Development of Sustainable Material Cultures	<i>Design Connexity-8th European Academy of Design Conference</i> , 1-3 April 2009, Robert Gordon University, Aberdeen, Scotland.
2009	Ayyıldız, Dilek	Local Design Policies for City Branding	<i>Design Connexity-8th European Academy of Design Conference</i> , 1-3 April 2009, Robert Gordon University, Aberdeen, Scotland.
2009	Ovacık Dörtbaş, Mine ve Elif Kocabıyık	Sustainability of Toy Making: Eyup Toys'r Ours	<i>Design Connexity-8th European Academy of Design Conference</i> , 1-3 April 2009, Robert Gordon University, Aberdeen, Scotland.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı,tarih, kurum, yer
2009	Şişman, Osman ve Canan E. Ünlü, Harun Kaygan	Fate of Turkish Traditional Crafts: A Case of Economic, Legal and Political Marginalization	<i>Making Futures: The Crafts in the Context of Emerging Global Sustainability Agendas</i> , 7-18 September 2009, Plymouth College of Art, Plymouth, UK.
2009	Korkmaz, Alkın	Design for Humanity in the Century of Famine and Warfare	<i>Proceedings of MX Design Conference 2009 Social Impact of Design</i> , 28-30 October 2009, Mexico City, Mexico.
2009	Karana, Elvin ve Paul Hekkert, Prabhu Kandachar	Assessing Material Properties on Sensorial Scales	<i>International Design Engineering Technical Conferences (ASME/IDETC/CIE)</i> , 30 August - 20 September 2009, San Diego, California.
2009	Karana, Elvin	Meaning Driven Materials Selection in Design Education	<i>The 17th International Conference on Engineering Design (ICED2009)</i> , 24-27 August 2009, Stanford, California.
2009	Demir, Erdem ve Pieter M. A. Desmet	Product Appraisal Questionnaire: Development of a tool to assess causes of emotions experienced in human-product interactions	<i>Proceedings of the 4th International Conference on Designing Pleasurable Products and Interfaces</i> , 13 -16 October 2009, Compiègne University of Technology, Compiègne, France.
2009	Demir, Erdem ve Pieter M. A. Desmet	The roles of products in product emotions an explorative study	<i>Undisciplined! Design Research Society Conference 2008</i> , 16-19 July 2008, Sheffield Hallam University, Sheffield, UK.
2009	Kaygan, Pınar	Designing gender and gendering design: Doing gender through the practice of industrial design	<i>Why Gender? Conference</i> , 9-10 October 2009, University of Jyväskylä, Finland.
2009	Kaygan, Pınar	Boys design cars and girls design dolls?: A case study on occupational segregation in industrial Design	<i>3rd International Conference on Design Principles and Practices</i> , 15-17 February 2009, Berlin, Germany.
2009	Çalgüner, Alper	Principles of a Proposal Model About the Use of Innovation and Design Support Programmes in Developing Countries	<i>Design PhD Conference 2009: Sustainability, Innovation and Design</i> , 15th – 16th June 2009, Lancaster Üniversitesi, Lancaster.
2009	Curaoğlu, Füsun, Duysal Tütüncü	Experiences in University-Industry Cooperation University/Industry Experiences; A Case Study	<i>ICERI 2009 International Conference of Education Research and Innovation</i> , 16-18 November 2009, Madrid, Spain.
2008	Er, H. Alpay	Political Economy of Industrial Design in the Periphery	<i>Design in China Under a Background of Globalization, Proceedings of International Academic Forum of Graphic Design in China (December 2007)</i> , Guanshanyue Art Museum, Shenzhen.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı,tarih, kurum, yer
2008	Tural, Senem ve Canan E. Ünlü	Sustainability as an Educational Concern: A Study on Industrial Design Curricula	<i>Sustainable Development to Save The Earth: Technologies and Strategies Vision 2050, 11-13 December 2008, Bangkok, Thailand.</i>
2008	Gaziulusoy, A. İdil ve Carol Boyle	Addressing the problems of linking present and future and measuring sustainability in developing sustainable technologies: A proposal for a risk-based double-flow scenario methodology	<i>Proceedings of International TMCE 2008 Symposium Tools and Methods of Competitive Engineering, 21-25 April, Izmir, Turkey.</i>
2008	Töre, Gülşen, Nazlı Baltacıoğlu, Çiğdem Erbuğ & Uygur Bahçeci	Eliciting Preferences and Concerns of City Bus Drivers Regarding the Dashboard Components through Participatory Research	<i>The Human Factors and Ergonomics Society Europe Chapter Annual Meeting in Soesterberg, 15-17 October 2008, Soesterberg, The Netherlands.</i>
2008	Cila, Nazlı ve Çiğdem Erbuğ	The Dimensions of Users' Fun Experiences with Consumer Products	<i>The 6th International Conference on Design and Emotion, 6-9 October 2008, Hong Kong.</i>
2008	Töre, Gülşen, Nazlı Baltacıoğlu ve Çiğdem Erbuğ	Emotional Dimensions Regarding Job Satisfaction: The Case of Dashboard Design for City Buses	<i>The 6th International Conference on Design and Emotion, 6-9 October 2008, Hong Kong.</i>
2008	Gündoğan, Banu ve Çiğdem Erbuğ	Fun and Pleasure in e-learning	<i>The 6th International Conference on Design and Emotion, 6-9 October 2008, Hong Kong.</i>
2008	Karana, Elvin ve Paul Hekkert	Attributing Meanings to Materials	<i>The 6th International Conference on Design and Emotion, 6-9 October 2008, Hong Kong.</i>
2008	Kaygan, Harun and Osman Şişman.	Cheapness is not a sense, George!': an economic critique of design and emotion discourse	<i>The 6th International Conference on Design and Emotion, 6-9 October 2008, Hong Kong.</i>
2008	Kapkın, Engin	How a Designer Affects from Stories and Geology: Project Gurbet	<i>The 6th International Conference on Design and Emotion, 6-9 October 2008, Hong Kong.</i>
2008	Karana, Elvin ve Paul Hekkert, Prabhu Kandachar	Materials experience: Descriptive categories in material appraisals	<i>Proceedings of International TMCE 2008 Symposium Tools and Methods of Competitive Engineering, 21-25 April, Izmir, Turkey.</i>

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2008	Keskin, Duygu ve Han Brezet, Naz Börekeçi, Johan Carel Diehl	An Analysis of Public Use Bicycle Systems from a Product-Service System Perspective	<i>Proceedings of International TMCE 2008 Symposium Tools and Methods of Competitive Engineering</i> , 21-25 April, Izmir, Turkey.
2008	Kaya, Çiğdem, Burcu Yançatarol ve Aslı Kıyak İnçin	Other Design at Sulukule: A Local Development Project in a Degenerated Historical Area of Istanbul under the Threat of Demolition	<i>Changing The Change Conference Proceeding</i> , 2008, Torino.
2008	Enşici, Ayhan, Nigan Bayazıt, P. Badke-Schaub ve K. Lauche	Decision Making In Design Teams: Analysis Of Used And Rejected Decisions	<i>DESIGN 2008: 10. International Design Conference Proceedings</i> , 2008, Dubrovnik.
2008	Kocabağ, Güneş, Şebnem Timur Öğüt ve Özlem Er	Making the Invisible Visible through Ethnography	<i>DesignEd Asia Conference 2008 - Culture as Inspiration - Proceedings on CD-ROM</i> , Hong Kong Design Centre.
2008	Küçüksayraç, Elif ve Özlem Er	Shooting a Sci-Fi Film in Turkey: The Case of a Major Turkish Film Production - G.O.R.A	<i>3rd International Design and Cinema Conference Proceedings on CD-ROM</i> , 19-22 November 2008, Taşkışla, İstanbul.
2008	Göncü, G. ve Özlem Er	The Brand Name Matters: The Strategic Use of Design in the Development of a Globally Known Brand, Mavi/Blue Jeans	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM</i> , 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.
2008	Gürakar, Ece , Bahar Şener Diehl, Jan Carer ve Duygu Keskin	Appreciation of Ecodesign within Turkish Production Industries	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM</i> , 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.
2008	Orlandi, Ayşe Coşkun ve Ayşem Çakıroğlu Başar	Ikea and the Flat-pack Concept on Scandinavian Design Traces	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM</i> , 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.
2008	Şatır, Seçil ve Deniz Leblebici Başar	Design Education in Collaboration with SMEs: In the Scope of Innovation Sustainability	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM</i> , 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.
2008	Akbulut, Dilek	Investigation of Sources of Creativity in Catchperry Articles with Particular Focus on Toys	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM</i> , 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.
2008	Gürler, İbrahim	The Key Issues of Remanufacturing: Reverse Logistic and Sustainable Design	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM</i> , 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2008	Talu, Nilüfer	Brand Experiences through Design: the Experiences of (a face through) Images, the Experiences of Visual Culture	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM, 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2008	Çetin Yıldırım, Aslı	The Role of Design in Creating and Sustaining Brand Experiences	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM, 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2008	Uzunoğlu, Ebru ve Sema Mısıçı	Value Creation through the Integration of Product Design and Branding	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM, 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2008	Özver Ergin, Arif	Difficulties of Design Transfer in Cultural Context as a Case of Management of Global Value Chain through Integration	<i>International Conference on Sustainable Value Creation, ICOVACS 2008 Proceedings on CD-ROM, 12-14 November 2008, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2008	Boztepe, Suzan	Competing with Global Players	<i>International DMI Education Conference Design Thinking: New Challenges for Designers, Managers and Organizations 14-15 April 2008, ESSEC Business School, Cergy-Pointoise, France.</i>
2008	Güneş, Serkan ve H.G.Demirkol	Shopping Centers as a Tool for Economical Power in Organizing Consumption: The Effects on Urban Transportation System	<i>20th International Building and Life Congress, Power and Architecture, March 20-22, UCTEA Chamber of Architects, Bursa.</i>
2007	Deniz, Deniz ve Can Özcan	Design Against and for Crime in Urban Life: Crime Prevention through Environmental Design (Cpted) versus Design for Crime	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	İlhan, Ali O. ve H. Alpay Er	Understanding the Order in Disorder: Analysing Professional Ideology of Industrial Design in Turkey through Discourse	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Kaya, Çiğdem ve Özlem Er	Overcoming the Mental Barrier: Social And Environmental Responsibility in Design From A Newly Industrialized Country Perspective	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Bektaş, İrem ve Özlem Er	Developing the Brand of a Born Global Company From Turkey as a Newly Industrialized Country: The Gaia&Gino Case	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2007	Şatır, Seçil, Deniz Leblebici ve Demet Günal Ertuş	A Footwear Design Project as a Design Discourse: The Experience of Design Process: The Collaboration Between the University and Small and Medium Size Footwear Enterprises	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Turan, Gülname	Periodization in a Research on The History of Design in Turkey	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Timur Öğüt, Şebnem ve Hümanur Bağlı	Representing Disaster: Significance of Design in Communicating Social Responsibility	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Ariburun, L.N. Ece	Design Against Disaster: Shifting Lifestyles to Prevent Environmental Disaster	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Ayyıldız, Dilek	Computer Aided Design And Computer Aided Manufacturing In Jewellery Sector In Turkey	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Yalçın Usal, Selhan	Designer And Consumer As Victims In Consumption Culture	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Kaygan, Harun	Nationality inscribed: an iconological analysis of Turkish design	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Turan, Ahmet Zeki	Design As A Negotiator Between Self And Its World: Towards A Reasonable State of Disorder	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Boztepe, Suzan	Competing with global players: The other side of the coin	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Falay, Zeynep	Design intensive born global companies in Finland: Challenges of the designer as entrepreneur	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2007	Gürşimşek, Ateş	Interfaces of the rear: Semantic discourse of object and consumption in interactive product design	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Kaygın, Sultan	Conception of fun in product design at different age groups	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Koster, Rolf, Remy Jongboom, Emre Tüfekçioğlu	Designing Bioplastics Products	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Şişman, Osman	Designer's Metis	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Yiğit, Sıla	Intelligent product designs that involve convergence of multiple technologies: The examination of relevant applications Turkey	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Aytaç, Aysun	Order and disorder in keyboards - Memetics of typing	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Güları, Melehat Nil	Killer products in the market ecosystem, the role of design in killer products	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Ülkebaş, Selen Devrim	Social responsibility of design; contribution of design in development of national industry and economy	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Dönmez, Mehmet ve Nigan Bayazıt	A local analysis of a global challenge: A step towards understanding mobile phone choice of Turkish university students	<i>Proceedings of the 7th European Academy of Design (EAD) Conference: Dancing with Disorder: Design, Discourse, Disaster, 11-13 April 2007, Izmir University of Economics, Izmir.</i>
2007	Şatır, Seçil ve S. Turhan, N. Atacan	Mobile Application via PDA in Distance Education of Design	<i>Proceedings of The 2007 International Conference on Engineering Education and Research (ICEER'07)-Innovations in Information and Communication Technologies, Victoria University, Melbourne, Australia.</i>

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2007	Şatır, Seçil ve Deniz Leblebici	A Footwear Design Project as a Design Communication	WCCA'2007-World Congress on Communication and Arts, 2007, Council of Researches in Education and Sciences, São Paulo, Brazil.
2007	Şatır, Seçil ve E. Gürsel, G. Yontan, E. Bölen	Developments of Design Peculiar to Mediterranean Region With Examples	International Gazimağusa Symposium 2007, Medi3ology 2 : Coastal Cities – culture conservation, Eastern Mediterranean University and Municipality of Gazimağusa, Kıbrıs.
2007	Ariburun, L.N. Ece	Olive Oil and its Expansion: Sustaining Cultural Values by Design	ESS 2007: International Conference on Environment, Survival and Sustainability Proceedings, 19-24 February 2007, Near East University, Nicosia, Northern Cyprus.
2007	Karana, Elvin, Paul Hekkert ve Prabhu Kandachar	Sensorial Properties of Materials for Creating Expressive Meanings	The Kansei Engineering and Emotion Research Conference 2007, Sapporo, Japan.
2007	Karana, Elvin & W. Van Weelderen, E. Van Woerden	The Effect of Form on Attributing Meanings to Materials	ASME International Design Engineering Technical Conferences & Computers and Information in Engineering Conference (ASME/IDETC/CIE), 4-7 September 2007, Las Vegas, USA.
2007	Er, Özlem ve G. Bertsch	The Benefits of Organizing International Design Workshops to Gain a Deeper Understanding the Local Context	2007 Eastman/IDSA National Education Symposium Proceedings, in the context of ICSID - IDSA Connecting '07 Congress, San Francisco, USA.
2007	Deniz, Deniz	Designing for Sustainable Communities: "Design against Crime in Urban Life by Crime Prevention through Environmental Design	Congress of the European Regional Science Association (47th Congress) and ASRDLF (Association de Science Régionale de Langue Française, 44th Congress) , 29 Ağustos- 2 Eylül 2007, Paris.
2007	Doğan, Çağla ve S. Walker	Sustainable Insights - Re-connecting Electronic Products through Integrated Scales of Design, Production and Post-use for Sustainability	Sustainable Innovation Conference 7, 29-30 October 2007,
2007	Yavuz(Cartier), Pınar ve P. Karakaş	A Research About The Evaluation of The Playgrounds In Istanbul From Sustainability Perspective	LIVENARCH 2007 Liveable Environments and Architecture, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Trabzon.
2007	Karamanoğlu, Mehmet, Andy Bardil and Stephen Prior	Product Design as a Vehicle to Integrate Arts and Sciences in Design Education	Proceedings of IASDR 2007 Conference, 12-15 November 2007 Hong Kong Polytechnic University, Hong Kong.
2007	Berkman, Ali Emre	General Interaction Expertise: An Approach for Sampling in Usability Testing of Consumer Products.	HCI International 2007 - 12th International Conference , July 22-27, 2007, Beijing, China.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2006	Şatır, Seçil ve N. Demir	Managing Design in Order to Preserve and Maintain Cultural Identities in Touristic Product Design	<i>Proceedings-D2B he 1st International Design Management Symposium</i> , 2006, Shanghai.
2006	Şatır, Seçil, Özlem Er and Cem Alpay	The Development of Future Public Transport Vehicles in the Context of Design Education and an Experimental Study in Education	<i>Proceedings of the 35 th International IGIP Symposium</i> , in cooperation with IEEE/ASEE/SEFI, 18.9.2006, Tallinn, Estonia.
2006	Enşici, Ayhan	Developing Local Artisans by Design	<i>World Design Congress: ERA05 Joining Forces</i> , 22-24 Eylül 2005, UIAH, Helsinki, Finlandiya.
2006	Töre, Gülşen ve Gülay Hasdoğan	User Workshops: A Method for Eliciting User Needs	<i>Design and Emotion 2006</i> , 27-29 September 2006, Chalmers University of Technology, Gothenburg, Sweden.
2006	Demir, Erdem, Pieter M. A. Desmet ve Paul Hekkert	Experiential concept in design research: a (not too) critical review	<i>Design and Emotion 2006</i> , 27-29 September 2006, Chalmers University of Technology, Gothenburg, Sweden.
2006	Demir, Erdem ve Çiğdem Erbuğ	Product related determinants of user satisfaction for different product groups	<i>Design and Emotion 2006</i> , 27-29 September 2006, Chalmers University of Technology, Gothenburg, Sweden.
2006	Karana, Elvin	Intangible Characteristics of Materials in Industrial Design	<i>Design and Emotion 2006</i> , 27-29 September 2006, Chalmers University of Technology, Gothenburg, Sweden.
2006	Karana, Elvin & Ilse Van Kesteren	Material Effects: The role of materials in people's product evaluations	<i>Design and Emotion 2006</i> , 27-29 September 2006, Chalmers University of Technology, Gothenburg, Sweden.
2006	Evyapan, Naz, Fatma Korkut ve Gülay Hasdogan	Implications of Collaboration with Industry for Educational Strategies in Industrial Design: A Case of Graduation Project Course	<i>CLTAD 3rd International Conference: Enhancing Curricula</i> , 6-7 April 2006, Lisbon, Portugal.
2006	Konar, Mithat	Toward a Creative Implementation of Semiology in Design	2006 Design Research Society International Conference, 1 - 4 November 2006, Lisbon, Portugal.
2006	Boztepe, Suzan	Value Compensating Strategies	2006 Design Research Society International Conference, 1 - 4 November 2006, Lisbon, Portugal.
2006	Doğan, Çağla ve S. Walker	Re-integrating the Local: Examining 'Batch Production' and Its Implications for Sustainable Product Design	<i>Sustainability – Creating the Culture, 3rd Annual International Conference</i> , 15 –16 November 2006
2006	Konar, Mithat	Toward a Creative Implementation of Semiology in Design	2006 Design Research Society International Conference, 1 - 4 November 2006, Lisbon, Portugal.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2006	Boztepe, Suzan	Value Compensating Strategies	2006 Design Research Society International Conference, 1 - 4 November 2006, Lisbon, Portugal.
2006	Doğan, Çağla ve S. Walker	Re-integrating the Local: Examining 'Batch Production' and Its Implications for Sustainable Product Design	Sustainability – Creating the Culture, 3rd Annual International Conference, 15 –16 November 2006
2006	Karana, Elvin & Prabhu Kandachar	Effects of New Materials on Industrial Design and Societies: From Industrial Revolution to Concept of Smartness	Future Design Conference, October 2006, Seoul, Korea
2006	Karana, Elvin & Prabhu Kandachar	Smart Surroundings: A New Era for Communication and Information Technologies	The 1st International CIB Endorsed METU Postgraduate Conference, 13 – 17 March 2006, Ankara, Turkey
2006	Güneş, Serkan ve G.Yılmaz,	Human Rights Urban Ecology	NIE-SEAGA Conference 2006, 28-30 November 2006, Singapore.
2005	Timur Ögüt, Şebnem and Özlem Er	The Limits of Culture as a Source of Product Innovation: The Case of Tea	Agrindustrial Design: 1st Int. Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design, 27-29 Nisan 2005, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.
2005	Er, H. Alpay, Özlem Er ve A.Can Özcan	Winning by Design in the Turkish Agricultural Industry: A Case Study of Strategic Design in Tariş Zeytin A.Ş.	Agrindustrial Design: 1st Int. Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design, 27-29 Nisan 2005, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.
2005	Şatır, Seçil ve S. Tolun	Olive Oil and its Accessories from Producer to Consumer in the Scope of Vernacular Culture- (Bölgesel Kültür Kapsamında Üreticiden Tüketicieye Zeytinyağı ve Donanımları)	Agrindustrial Design: 1st Int. Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design, 27-29 Nisan 2005, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.
2005	Arıburun, Ece	Wine and Olive Oil Boutiques in Istanbul: The Relationship between Gourmet Industry, Brand Identity and Interior Design	Agrindustrial Design: 1st Int. Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design, 27-29 Nisan 2005, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.
2005	Deniz, Deniz	Sustainability and Ecological Design	Agrindustrial Design: 1st Int. Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design, 27-29 Nisan 2005, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.
2005	Ertan(Ovacık Dörtbaşı), Mine	Do-It-Yourself Tools for Strawberry and Citrus Production (Mersin'de Çilek Ve Narenciye Üretiminde Bul-Tak-Yap/tır Aletler)	Agrindustrial Design: 1st Int. Product and Service Design Symposium on Agricultural Industries – Olive Oil, Wine and Design, 27-29 Nisan 2005, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2005	Erbuğ, Çiğdem, Jelle Attema, Arnold P.O.S. Vermeeren, Martin Maguire, Ali Emre Berkman, Evren Akar & Deana McDonagh	Usability Testing: A Collaborative Approach	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Öztoprak, Aydın & Çiğdem Erbuğ	Remote versus Laboratory Usability Testing: A comparative study	<i>Human Factors and Ergonomics Society Europe Chapter Annual Meeting</i> , 26 - 28 October 2005, Turin, Italy.
2005	Öztoprak, Aydın & Çiğdem Erbuğ	Evaluation of an Online Collaborative Course	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Kuleli, Kerem & Çiğdem Erbuğ	Effects of Prior Knowledge and User Habits on Utilization of Replacement Products	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Karapars, Zeynep & Çiğdem Erbuğ	Contextual Factors in Household Products: A study of User Characteristics for the case of Washing Machine Usability	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Gültekin (Atasoy), Pelin & Çiğdem Erbuğ	Usability Problems in Digital Home Products: An interactive TV Case Study	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Ersoy, Halil & Çiğdem Erbuğ	Usability of Synchronous Communication Software in Instructional Context	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Dino, Ekin & Çiğdem Erbuğ	Effects of Mass Marketed Software Products on the Evolution of Software Interface Language	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Berkman, Ali & Çiğdem Erbuğ."	Accommodating Individual Differences in Usability studies on Consumer Products	<i>Proceedings of HCI International</i> , 22-27 July, Las Vegas, Nevada, USA.
2005	Şener, Bahar ve Owain Pedgley	Next-generation digital industrial design tools driven by enactive interfaces	<i>International Enactive Interfaces Conference</i> , 17-18 November 2005, Genoa, Italy.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2005	Korkut, Fatma ve Naz Evyapan	Dynamics of Collaboration with Industry in Industrial Design Education: The Case of a Graduation Project Course	<i>Proceedings of the 3rd Engineering & Product Design Education International Conference</i> , 15-16 September 2005, Edinburgh, UK
2005	Turan, Gülname	A Gaze into Turkish Participation in the International Exhibitions and Universal Expositions of the 19th Century Europe	<i>Pride and Pre-Design: The Cultural Heritage and the Science of Design, Proceedings of the 2nd International Cumulus Conference</i> , 26-29 May 2005, Lisbon, Portugal.
2005	Gök Sadıkoğlu, Telem, Önder Berk Berkalp, Gülname Turan ve diğerleri	Design and Performance Research for a Sweat Pad	<i>II.nd International Technical Textiles Symposium</i> , 13-15 Temmuz, İstanbul.
2005	Irmak, Orhan	Applying the Futures Studies Approach to Design	<i>6th International Conference of the European Academy of Design</i> , University of Arts, 29-31 May 2005, Bremen.
2005	Ödekan, Sinan ve Nigan Bayazıt	Cognitive Interaction Between 2D and 3D Designing In The Evolution of Design,	<i>6th International Conference of the European Academy of Design</i> , University of Arts, 29-31 May 2005, Bremen.
2005	Şatır, Seçil ve Pınar Erkan	Design for SMSs During Training in the Franmework of Sustainable Development	<i>6th International Conference of the European Academy of Design</i> , University of Arts, 29-31 May 2005, Bremen.
2005	Boztepe, Suzan	User-Value-Based Product Adaptation	<i>6th International Conference of the European Academy of Design</i> , University of Arts, 29-31 May 2005, Bremen.
2005	Özcan, A. Can	H2O is not Water Everywhere: Cultures and Evolutionary Design Practices on Water	<i>6th International Conference of the European Academy of Design</i> , University of Arts, 29-31 May 2005, Bremen.
2005	Turan, Ahmet Zeki	A Holistic Study on Understanding the Terrain of Design – Emphasizing Optimum Sustainability	<i>6th International Conference of the European Academy of Design</i> , University of Arts, 29-31 May 2005, Bremen.
2005	Şatır, Seçil ve Ahmet Zeki Turan	An Experimental Study on Manpowered Vehicles in Design Education	<i>Design of Eucation in the 3rd Millenium, Frontiers in Engineering Education, 34th International Engineering Education Symposium IGIP</i> , Eylül 2005, Yeditepe University, İstanbul.
2005	Şatır, Seçil	Türk Kültürü kapsamında Türk Tasarım Kimliğinin Geleceği	<i>6th International Congress on Turkish Culture, The Effects and Contributions of the Turkish Culture lo World Cultures</i> , Kasım 2005.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2005	Er, Özlem	Managing Design by Research: Developing a Research Based Design Management Education for Turkey as a Newly Industrialised Country	<i>Joining Forces: International Conference on Design Research</i> , Proceedings CD, 22-24 Eylül 2005, UIAH, Helsinki, Finlandiya.
2005	Er, Özlem	Ambalaj Tasarımında Yeniliğin Kaynakları	<i>IV. Uluslararası Ambalaj Kongre ve Sergisi Bildiri Kitabı</i> , 8-11 Aralık 2005, Ege Üniversitesi, İzmir.
2005	Özcan, Can	Hangisi Balık ile İyi Gider ya da Türkiye İçki Sektöründe Şarap ve Rakı Özelinde Bir Tasarım Değerlendirmesi	<i>IV. Uluslararası Ambalaj Kongre ve Sergisi Bildiri Kitabı</i> , 8-11 Aralık 2005, Ege Üniversitesi, İzmir.
2005	Evyapan, Naz, Fatma Korkut ve Gülay Hasdoğan	Glass Packaging for Food and Beverage Products: Design Process and Innovation Strategies in an Educational Project	<i>IV. Uluslararası Ambalaj Kongre ve Sergisi Bildiri Kitabı</i> , 8-11 Aralık 2005, Ege Üniversitesi, İzmir.
2005	Er, H. Alpay ve Ceyda Vatan	Sustainability in the Turkish Business and Design Context	<i>Designing Sustainable Product-Service Systems for All</i> , 2005, DIS-INDACO Politecnico di Milano - UNEP Milano (ISBN 88-70-90-813-5).
2005	Cumming, M. & Evren Akar	Coordinating the complexity of design using P2P groupware	Proceedings of the International Workshop on Exploring Complexity in Collaborative Design and Solutions, 28-29 June 2005, Brunel University, Uxbridge, UK.
2005	Doğan, Çağla ve S. Walker	Tailored to the Local: Demonstrating the Potential of 'Integrated Scales of Design and Production for Sustainability' (ISDPS) Concept	<i>Sustainable Innovation Conference</i> 5, 24-25 October 2005,
2005	J. Kooistra, R., R. Stouffs, Bige Tuncer, Evren Akar	Design Communication and Collaboration	<i>Design Research in the Netherlands</i> 2005 , 9-20 May 2005, Netherlands.
2005	Güroğlu, Serkan, Abdülkadir Erden, Dilek Akbulut ve Bülent Özgüç	Computer Aided Industrial Design and Conceptual Design	<i>CAID CD 2005 Conference</i> , Delft University of Technology.
2004	Doğan, Çağla ve S. Walker	Encapsulating Ideas: Integrating Scales of Design and Production for Sustainable Products	<i>Eastman IDSA National Education Conference</i> , 24-26 October 2004, Art Center College of Design, Pasadena.
2004	Şatır, Seçil ve E. Şener	Urban Furniture in Urban Space and Its Significance for the Inhabitants	<i>International Gazimagusa Symposium 2004</i> , Eastern Mediterranean University, Gazimagusa, Cyprus.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2004	Şatır, Seçil	A Systematic Approach To Design Process In Engineering-Pedagogy	<i>Local Identity-Global Awareness, Engineering Education Today. 33th International Symposium IGIP / IEEE / ASEE, 2004, University of Applied Sciences of Western Switzerland, Fribourg.</i>
2004	Er, H. Alpay	Political Economy of Industrial Design in the Periphery - Understanding the Development Dynamics of ID in Turkey 1950s – 2000s	<i>Proceedings of P&D: Design 2004-6. Congresso Brasileiro de Pesquisa Desenvolvimento em Design, 13-16 Ekim 2004, Sao Paulo, Brezilya.</i>
2004	Mutlu, Bige D. ve H. Alpay ER	Design Innovation: Historical and Theoretical Perspectives on Product Innovation by Design	<i>Techne – Design Wisdom: Proceedings of 5th European Academy of Design Conference, 27-29 Nisan 2003, University of Barcelona, Barcelona.</i>
2004	Gökşenli, Ali, L. Ulukan ve Nigan Bayazit	The Conceptual Design of the Mercedes- Benz Concept Midibus Using a Systematic	<i>DESIGN 2004 8. International Design Conference Proceedings, May 2004,Dubrovnik.</i>
2004	Enşici, Ayhan ve Nigan Bayazit	Developing Decision Components Model For Analysing Design Decisions In Mono-Discipline Design Teams	<i>DESIGN 2004 8. International Design Conference Proceedings, May 2004,Dubrovnik.</i>
2004	Enşici, Ayhan	Tasarım eğitiminde duygusal bir araç: Öğreneni öğreten yapmak: Desinophy (An Emotional Tool in Design Education: Designophy)	<i>4th Design and Emotion Conference, 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.</i>
2004	Timur, Şebnem	Objects of Resistance and Expression: Rethinking the Concept of Kitsch in the Everyday Life of the Modern Individual	<i>4th Design and Emotion Conference, 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.</i>
2004	Sevener, Zeynep ve Mehmet Asatekin	Influence of Aesthetic Properties on Stimulating Emotional Responses	<i>4th Design and Emotion Conference, 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.</i>
2004	Demirbilek, Oya, Bahar Şener, N. Marshall ve A. Jonker	A Rendezvous with the Cartoon Characters in Consumer Products	<i>4th Design and Emotion Conference, 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.</i>
2004	Şener, Bahar	Towards a Sensory-Emotive Domain for Digital Industrial Design Tools	<i>4th Design and Emotion Conference, 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.</i>
2004	Karana, Elvin	Meaning of the Material: A Survey on the Role of Materials in User's Evaluation of a Design Object	<i>4th Design and Emotion Conference, 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.</i>

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2004	Akoğlu, Canan	The Evolution of Ergonomics Into a Marketing Issue	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Gürsu ,Hakan	Rise and the Fall of Urban Product on Pleasure Basis	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Işık Tüneri, Figen	Keeping it Full: The Meaning of the Refrigerator for Domestic Consumption and Reproduction in the Modern Everyday Life in Turkey.	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Kaygan, Harun	Towards a conquest of emotionality	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Bağlı, Hümanur	Cyclic to Linear: The Dynamics and Ideologies of Objects as Records of Time	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Demirarslan, Deniz, Osman Sabahi Serdar Aytöre	Bilişsel Etkiler Açısından 0-6 Yaş Dönemindeki Çocuğun Gelişiminde Mobilya Tasarımının Önemi (The Cognitive Significance of Furniture Design for Children between the Ages 0-6)	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Forlizzi, Jodi , Bilge Mutlu, Carl DiSalvo	A Study of How Products Contribute to the Emotional Aspects of Human Experience	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Mutlu, Bilge, Jodi Forlizzi	The Chaotic Nature of Human Experience: An Alternative Approach to Determinacy in Understanding Emotions and Experience	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Gürsu, Hakan	The Rise and Fall of the Urban Environmental Products on Pleasure Basis	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Kipöz, Şölen, Erdem Akan	'Reincarnation' as Design Experience for the Sake of Product's Emotions	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Mura, Gökhan	Wearable Technologies for Emotional Dialogue	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Mura, Gökhan	Visualizing Senses, Labeling Containers	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Özcan, Elif, René Van Egmond	Pictograms for Sound Design: A Language for the Communication of Product Sounds	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2004	Özgen, Sinan , Ceyda Vatan	Tradition, Innovation and Emotion: BMW Motorrad R Boxer Series	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Şatır, Özlem	'Duygusal Tasarım' ve Kullanıcı ile Tasarımcı Açısından Önemi (Emotional Design and Its Significance for the User and the Designer)	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Savaş, Özlem	'Design and Emotion' in the Context of Social Differentiation	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Vatan, Ceyda , Cem Alppay	Tasarımda Farklılaşma (Differentiation in Design)	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Yalçın Çelik, Pınar	Is Alice Still in Wonderland?	<i>4th Design and Emotion Conference</i> , 12-14 Temmuz 2004, ODTÜ, Ankara.
2004	Ünlü, Canan E.	Industrial Design Education in The Nineties: The Curriculum Matters	<i>The Changing Face of Design Education 2nd İlepe Int. Engineering& Prod. Design Education Conference</i> ,
2004	Ünlü, Canan E.	A Quarter Century of Industrial Design Education in Turkey	<i>Enhancing Curricula: Towards The Scholarship of Teaching in Art, Des. & Comm. 2nd CLTAD Intl. Conf.</i> , 2004, Barcelona, Spain,
2004	Özcan, Can	Communication With An Identity: Godfather The Movie, Tariş The Olive Oil And Visual Communication Design	<i>2st International Symposium of Interactive Media Design</i> , 07 Ocak 2004, Yeditepe University, Istanbul.
2003	Er, H.Alpay ve Özlem Er	Two Birds with One Stone: A Joint Project of Design Education and Design Promotion for Small and Medium-sized Enterprises (SMEs)	<i>ICSID 2nd Educational Conference: Critical Motivations and New Dimensions</i> , 5-7 Eylül 2003, İF International Forum Design GmbH, Hannover.
2003	Hasdoğan, Gülay ve Fatma Korkut	Digital Technologies Expanding the Boundaries of User-Product Interaction: An Educational Project on User Interface Design	<i>ICSID 2nd Educational Conference: Critical Motivations and New Dimensions</i> , 5-7 Eylül 2003, İF International Forum Design GmbH, Hannover.
2003	Doğan, Çağla ve S. Walker	Sustainable Design Research: Fact, Means and Ends	<i>ICSID 2nd Educational Conference: Critical Motivations and New Dimensions</i> , 5-7 Eylül 2003, İF International Forum Design GmbH, Hannover.
2003	Ünlü, Canan E.	On The Fritz Or Not? ?Evaluating The ID Curricula	<i>ICSID 2nd Educational Conference: Critical Motivations and New Dimensions</i> , 5-7 Eylül 2003, İF International Forum Design GmbH, Hannover.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2003	Er, Özlem ve Arif.Ö. Ergin	What Makes SMEs in Newly Industrialised Countries Innovate?: A Case Study of a Medium-Sized Manufacturing Company from Turkey	5th European Academy of Design (EAD) Conference: Techne Design Wisdom Proceedings, 28-30 Nisan 2003, Barcelona.
2003	Mutlu, Bilge ve Alpay Er	Design Innovation: Historical and Theoretical Perspectives on Product Innovation by Design	5th European Academy of Design (EAD) Conference: Techne Design Wisdom Proceedings, 28-30 Nisan 2003, Barcelona.
2003	Kipöz, Şölen	Design Since the Mobile Phone Become a Fashion Item	5th European Academy of Design (EAD) Conference: Techne Design Wisdom Proceedings, 28-30 Nisan 2003, Barcelona.
2003	Vatan, Ceyda	Recycling of Plastic Material in Design World: Examples from Automotive Industry	5th European Academy of Design (EAD) Conference: Techne Design Wisdom Proceedings, 28-30 Nisan 2003, Barcelona.
2003	Vatan, Ceyda	The Metamorphosis of the Designer	5th European Academy of Design (EAD) Conference: Techne Design Wisdom Proceedings, 28-30 Nisan 2003, Barcelona.
2003	Yalçın Çelik, Pınar ve Semra Aydınli	The Role of 'Understanding' in Design: From Design Knowledge to Design Wisdom	5th European Academy of Design (EAD) Conference: Techne Design Wisdom Proceedings, 28-30 Nisan 2003, Barcelona.
2003	Akar, Evren, Bige Tuncer, J Attema & R.M.F Stouffs	Design and Evaluation of a Collaborative Virtual Space InfoBase	E-Activities in Design and Design Education 9th Europa International Conference, 2003, İstanbul.
2003	Kaygın, Sultan, Murat Alibaba & Çiğdem Erbuğ	Usability of Ergonomics Software in the Design Process	Human Computer Interaction, 22-27 June 2003, Crete, Greece.
2003	Akar, Evren, J.H.T.H. Andriessen, J. Attema & Bige Tuncer	Socio-Technical Evaluation of Computer Supported Work and Learning Systems	Human Computer Interaction, 22-27 June 2003, Crete, Greece.
2003	Irmak, Orhan & Markus Wilsing	Future Orientation for Design Studies and Design Education	Proceedings of the First International Conference on Innovation in Higher Education, 16-19 May 2003, Kiev, Ukraine.
2003	Evyapan, Naz A.G.Z.	Representing Design-Related Activities towards a Common Understanding of the Design Process	1st International Meeting of Science and Technology of Design - Senses and Sensibility in Technology, IADE - Visual Arts, Design and Marketing Institute, 25-26 September 2003, Lisbon, Portugal.
2003	Şener, E. ve Seçil Şatır	An Experimental Creativity Research in Design Education By Hierarchical Approach	ICECE-2003, 3rd International Conference on Engineering and Computer Education, Engineering Education in the World of no Frontiers, Mart 2003, São Vicente/Santos, Brezilya.
2003	Şatır, Seçil ve E. Şener	Designing in Mind: Creativity	ICECE-2003, 3rd International Conference on Engineering and Computer Education, Engineering Education in the World of no Frontiers, Mart 2003, São Vicente/Santos, Brezilya.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2003	Şatır, Seçil	İstanbul için Kent Mobilyaları Sorumluluğu- Responsibility of Street Furniture for İstanbul	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Şatır, Seçil	Berlinli Bir Lamba Ailesi için Fikirler- Ideas for a Berliner Illumination Family	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Asatekin, Mehmet ve Gül Asatekin	Ören Yerlerinde İşaretleme ve Görsel İletişim- Signage and Visual Communication in Archaeological Areas	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Bayazıt, Nigan	İstanbul için Kent Mobilyaları Denemeleri	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Celbiş, Ümit	Kent-insan Yeni Gereksinimler	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Dora, Ruşen	Kent ve Mobilyası	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Düzakın Yolsever, Esin	Çocuk Bahçeleri Güvenliği	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Aktürk, Dilek	Kent Mobilyaları ve Kullanıcı Davranışları	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Korkmaz, Elif	Tarihi Mekanlardaki Kamusal Açık Alanlarda Mekan Kimliği ve Kent Mobilyaları	2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 24-27 Nisan 2003, İSTON, İstanbul.
2003	Şatır, Seçil ve E. Şener	The Design Process in Education and the Importance of Virtual Media	The 3rd International Student Triennial Symposium: Art, Design and Virtual Reality (Sanal Ortamda Sanat ve Tasarım), Haziran 2003, MÜ. Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul.
2003	Özcan, A.Can, H. Alpay Er, Özlem Er	Ambalaj Tasarımı Yoluyla Akdeniz Kimliğine Dayalı Bir Marka ve Katma Değeri Yüksek Ürün Geliştirme Modeli - Tariş-Zeytin A.Ş. Örneği	3. Uluslararası Ambalaj Kongresi Bildiriler, 3-6 Aralık 2003, Kimya Mühendisleri Odası, İzmir.
2003	Er, Özlem ve Pınar Çelik	Ambalaj Tasarımı Eğitiminde Boşluğu Doldurmak: İTÜ'de Bir Ambalaj Tasarımı Proje Deneyimi	3. Uluslararası Ambalaj Kongresi Bildiriler, 3-6 Aralık 2003, Kimya Mühendisleri Odası, İzmir.
2003	Campell, I., R. Hague, B. Şener, S. Zhen ve P. Wormald	Re-inventing the Wheelwright: The Emergence of the Digital Artisan	Proceedings of RAPDASA (Rapid Prototyping Association of South Africa) - 4th Annual Int. Conference, 2003, [CD-ROM].

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2003	Şener, Bahar, O. Pedgley, P. Wormald ve I. Campell	Incorporating the FreeForm Haptic Modelling System into New Product Development	<i>Proceedings of EUROHAPTICS 2003 International Conference</i> , 6-9 July, Dublin.
2003	Doğan, Çağla ve S. Walker	Restoring Local Scale: Rethinking the Company Structures for Sustainable Product Design	<i>Sustainable Innovation Conference 3</i> , 26-27 October, Stockholm. [CD]
2003	Er, Özlem	Experiences of Learning by Design Consultancy Use: Cases from Newly Industrialized Countries	<i>Designing Designers: Design for a Local Global World</i> , Luisa Collina and Giuliano Simonelli (eds), Edizioni POLI.design, Milan.
2003	Özcan, Can	Last of The Mohicans Against First Cyborgs	<i>Ist International Symposium of Interactive Media Design</i> , 14 Ocak 2003, Yeditepe University, Istanbul.
2003	Taşkın, Özlem	The Public Use of Interactive-Multimedia Information and Service Providing Devices and City Kiosks	<i>Ist International Symposium of Interactive Media Design</i> , 14 Ocak 2003, Yeditepe University, Istanbul.
2002	Doğan, Çağla ve S. Walker	Design in Context: Product Design through Local Initiatives.	<i>IDSA National Education Conference</i> , 17-20 July 2002, San Jose.
2002	Şener, Bahar, P. Wormald ve I. Campell	Evaluating a Haptic Modelling System with Industrial Designers	<i>Proceedings of EUROHAPTICS 2002 International Conference</i> , 8-10 July, Edinburgh.
2002	Şener, Bahar, J. Vergeest ve E. Akar	Generation Computer-Aided Design Tools: Two Related Research Projects Investigating the Future Expectations of Designers	<i>Proceedings of DESIGN 2002 7th International Design Conference</i> , 14-17 May, Dubrovnik.
2002	Şener, Bahar, P. Wormald ve I. Campell	Towards 'Virtual Clay' Modelling-Challenges and Recommendations: A Brief Summary of The Literature	<i>Proceedings of DESIGN 2002 7th International Design Conference</i> , 14-17 May, Dubrovnik.
2002	Jambak, M.I., I. Horváth, Evren Akar & J.S.M. Vergeest	Introducing Nucleus as a Modelling Entity for Product Design	<i>Proceedings of DESIGN 2002 7th International Design Conference</i> , 14-17 May, Dubrovnik.
2002	Özcan, Can	Ethics in Industrial Product Design	<i>Proceedings of DESIGN 2002 7th International Design Conference</i> , 14-17 May, Dubrovnik.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2002	Er, H.Alpay	Does Design Policy Matter? – The Case of Turkey in a Conceptual Framework	<i>World Design Forum 2002: Design Policy and Global Network</i> , Korean Institute of Design Promotion and ICSID, Seoul.
2002	Özcan, Can ve Murat Günaydın	Reincarnation of Ex-Local Industries: Strategic Positioning of Design in Global Enterprises	<i>2nd Conference On Innovative Research In Management</i> , 9 – 11 Mayıs 2002, Stockholm, İsveç.
2002	Kurtgözü, Aren	Deciphering Myths in Design: Towards Restoring the Materiality of the Object through the Technique of Re-Sketching	<i>Proceedings of the Conference: Common Ground Design Research Society International Conference</i> , Brunel University, 5-7 September, 2002, London, UK.
2002	Şatır, Seçil	An Overview of the State Academy of Applied Arts and the Influence of German Werkkunstschulcs During die Establishment and Development Period of Industrial Product Design in Turkey	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	(Turan) Özdemir, Gülname	Studying the History of Design Under Cultural History From the Perspective of Turkey	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Timur, Şebnem	The Eastern Way of Time Keeping: The Object and Ritual of Nargile as an Anchor to History within the Dynamics of Tradition, Modernity and Identity	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Er, H.Alpay, Fatma Korkut ve Özlem Er	U.S. Involvement in the Development of Design Capability in the Periphery: The Case History of Industrial Design Education in Turkey, 1950s–1970s	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Er, Özlem	Learning by Hiring: A Case History of Foreign Design Consultancy Use in Turkey	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Aydınlı, Semra, Pınar Yalçın Çelik ve Aslıhan Şenel	Dialectics of Design: In-between Boundaries	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Akay, Gamze	A Case History for the Design History in Turkey: Eczacıbaşı Vitra	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Çınar, Hamza	The Influence of Furniture Design Education in Turkey	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2002	Korkmaz, Tansel	Design History Narratives: The (Con)figuration of "The World in Terms of Works and Works of in Terms of World"	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Turan, Ahmet Zeki	A Holistic Approach to Industrial Design: Understanding the Polarities of Design	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Kurtgözü, Aren Emre	Techno-Epistemological Origins of Design: From Syntheses of Recemblances towards Analysis of Representations as the Historical Condition of Existence for the 'Designer' as a New Breed of Industrial Specialist	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Erkaslan, Önder	Possibilities and Boundaries of Cyber-Design in Sci-fi Films in the Nineties	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Bağlı, Hümanur	Cultural Differentiation of Craft and Design: A Semiotical Analysis of Tourism Souvenirs	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Eti Proto, Meltem	Transition of the Ottoman Divan into Couch Interactions with the Ottoman Furniture	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Bayazıt, Nigan	History of Design Research	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Berkman, Ali Emre	Influence of Ergonomics on Product Styling	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Kurtgözü, Aren Emre	Material Activities within a Network of Power	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Özcan, Can	An Evolutionary Approach for Design - Contradictory or Complementary with History	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Er, Alpay, Özlem Er ve Fatma Korkut	Two Steps Forward, One Step Back: The Development Pattern of Industrial Design in Turkey	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.
2002	Görgülü, Tülin ve Canan Akoğlu	General Problems in Interdisciplinary Design History Education	Mind the Map: 3rd International Conference on Design History and Design Studies, 9-12 July, 2002, İstanbul.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2001	Bayazıt, Nigan	Çağdaş Bir Yaşam İçin Kent Mobilyaları Street Furniture for Contemporary Living	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Yıldızcı, Ahmet Cengiz	Kent Mobilyaları Kavramı Ve İstanbul'daki Kent Mobilyalarının İrdelenmesi The Concept Of Urban Street Furniture And Analysis Of Street Furnitures In Istanbul	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Asatekin, Mehmet	Kentin Kurumsal Kimliği Ve Kentin Donatımında Eşgüdüm Corporate Identity Of The City And The Management Of The City Furniture	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Anılsın, Faruk	Ürün Kullanıcı İlişkileri Açısından İstanbul'da Kent Mobilyaları A Glance to Street Furniture In Istanbul In View of Relationship Between Product & User	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Pakdil, Fatih A. ve Kunter Manisa	Uygar Kentli İhtiyaçları ve Kent Mobilyaları Contemporary Requirement of Pedestrian & The Street Furniture	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Celbiş, Ümit	Ürün Kullanıcı İlişkileri Bağlamında Kent Mobilyaları ve İşlevleri Investigating The Street Furnitures and Their Functions, From The User-Product Relation Point of View	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Şatır, Seçil	Ürün Tasarımı Bakış Açısı ile Kent Mobilyaları Sınıflandırılması Urban Furniture From The Viewpoint of Product Design	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	İlgın, İnci Deniz	Pseudo Kent mobilyası / Strüktürleri ve İstanbul Pseudo Urban Furniture / Structures in Istanbul	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Eti Proto, Meltem	Kent ve Mobilya Tasarımı Eğitiminde İstanbul'dan Esinlenmeler Inspiration From Istanbul For The Design Training of Street Furniture	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Erdem, Nurgül	Çocuk Oyun Alanlarında Kullanılan Çocuk Oyun Elemanları Üzerine Bir Araştırma A Research On Children Play Equipments Using In Playgrounds	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Bayazıt, Nigan ve Pınar Yalçın Çelik	Günümüz Kent Ortamlarında Çocuk Oyun Elemanlarına Bir Yaklaşım An Apporoach For Playground Equipments In Urban Mediums	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Özcan, A. Can	Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kent Mobilyalarına Etkisi ve Interaktif Multimedya Kent Kioksları Influences of Information and Communion Technologies on City Furnitures and Interactive Multimedia City Kioks	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2001	Kaya, İclal	Kamusal Alan Kullanımı ve ATM ATM and It's Use in Public Spaces	1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, 9-10-11 Mayıs 2001, İSTON, İstanbul.
2001	Er, H. Alpay	The Advantage or Disadvantage of Delay? - Peculiar Characteristics of Industrial Design Education in the Periphery	<i>Designing Designers – Training Strategies for the Third Millenium</i> , Edizioni POLI.DESIGN, Milano.
2001	Er, H. Alpay	Peculiarities of the Periphery: Industrial Design Education in a Newly Industrialized Context	4th European Academy of Design Conference, Design, Designium, Desire Conference Proceedings, University of Aveiro, Aveiro, Portekiz.
2001	Demirbilek, Oya ve Bahar Şener	A design language for products: designing for happiness	Proceedings of International Conference on Affective Human Factors Design, 27-29 June 2001 , The Oriental, Singapore.
2001	Şener, Bahar ve P. Wormald	The future of computer use in product design	Proceedings of Computers in Art & Design Education: Digital Creativity Crossing the Border, 2001, Glasgow.
2001	Er, Özlem	Endüstriyel Tasarım, Teknolojik Yenilik, AR-GE: Türkiye'deki Mevcut Teşvik Uygulamalarında Endüstriyel Tasarımın Yeri ve Politika Önerileri (Industrial Design, Technological Innovation and R&D: The Position of Industrial Design in the Existing Incentive	<i>ERC/METU International Conference in Economics V Proceedings and Conference CD-ROM</i> , 10-13 Eylül 2001, Ankara.
2001	Er, Özlem ve Gamze Akay	Culture as a Source of Product Innovation: New Product Design for a Major Sanitaryware Manufacturer in Turkey	<i>Desire Designum Design: The 4th European Academy of Design Conference Proceedings</i> , 10-12 Nisan 2001, University of Aveiro, Portugal.
2000	Özcan, A. Can	Design Investigation on a Beagle-Like Ship or Evolutionary Principles for Industrial Design	<i>Design plus Research</i> , 18-20 Mayıs 2000, Milano, İtalya.
2000	Erbuğ, Çiğdem	Ergonomics and Design: Projections for the Future	<i>Proceedings of the IEA 2000/HFES2000 Congress "Ergonomics for the New Millennium"</i> , July 29 - August 4 2000 , USA.
2000	Er, Özlem ve Arif.Ö. Ergin	Product Innovation in the Turkish Manufacturing Industry: The Case of a Medium Sized Electrical Home Appliance Company	<i>ERC/METU International Conference in Economics IV Proceedings and Conference CD-ROM</i> , 13-16 Eylül 2000, Ankara.
1999	Er, H. Alpay ve Özlem Er	An Approach to Design Management Education in Newly Industrialised Countries: The Case of Turkey	<i>9th International Design Management Research and Education Forum Proceedings</i> , 9-12 Haziran 1999, Pratt Institute, NY.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1999	Er, H.Alpay	Redefining PhD in Design in the Periphery: A Critical Review of the Development Characteristics of the Doctoral Education in Industrial Design in Turkey	<i>Doctoral Education in Design: Proceedings of the Ohio Conference</i> , 1999, School of Design, Carnegie-Mellon University, Pittsburgh, PA.
1999	Er, Özlem	The Use of Foreign Sources of Expertise by Emerging Manufacturers in the Automotive Industry	<i>ERC/METU International Conference in Economics III Proceedings and Conference CD-ROM</i> , 8-11 Eylül 1999, Ankara.
1999	Demirbilek, Oya, Halime Demirkan	Designing with the Elderly	<i>Fourth Global Conference</i> , 5-9 September 1999, Montreal Quebec, Canada.
1999	Erbuğ, Çiğdem	Use of computers to teach ergonomics to designers	<i>Proceedings of the International Conference on Computer-Aided Ergonomics and Safety</i> , Barcelona, Spain, 19-21 May 1999
1999	Bayazıt, Nigan	Engineering Design and Design Education: Why and How?	<i>Engineering Education in the 21st Century</i> , Eylül 1999, İ.T.Ü. Makine Fakültesi, İstanbul
1999	Bayazıt, Nigan	Industrial Product Design Education for the Beginners	<i>International Conference on Engineering Design, ICED'99</i> , August 24-26 1999, Munich.
1999	Bayazıt, Nigan	Built-In Furniture In the Traditional Turkish Homes: Safranbolu Example	<i>1st International Furniture Congress, Proceedings, I .Uluslararası Mobilya Kongresi, 14-17Ekim1999,Hacettepe Üniversitesi Mesleki Teknoloji Yüksek Okulu Ağaççileri Endüstri Mühendisliği Bölümü, Beytepe-Ankara.</i>
1999	Şatır, Seçil	The Effect of Human Being as the Core for die Design of Sitting Furniture	<i>1st International Furniture Congress, Proceedings, I .Uluslararası Mobilya Kongresi, 14-17 Ekim1999,Hacettepe Üniversitesi Mesleki Teknoloji Yüksek Okulu Ağaççileri Endüstri Mühendisliği Bölümü, Beytepe-Ankara.</i>
1998	Er, H.Alpay	New Product Design and Export Orientation: The Role of Exports in the Acquisition of New Product Design Capabilities by Turkish Electronics Firms	<i>METU 2nd International Conference on Economics</i> , 9-12 Eylül 1998, ODTÜ, Ankara.
1998	Korkut, Fatma ve Gülay Hasdoğan	The profession of industrial design in Turkey: the correspondence between education and practice	<i>IDATER 1998 Conference</i> , Loughborough: Loughborough University.
1998	Bayazıt, Nigan, Özgür Uşaklıgil, Oya Şenocak, Seçil Şatır	Starting Industrial Design Education of the Amateur Designers	<i>Proceedings of the International Conference on First Year Architectural Design</i> , October 1998., ITU Mimarlık Fakültesi, İstanbul.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1998	Şatır, Seçil	Creativity and Design from the Aspect of International Quality in Professional and Technical Education	<i>Proceedings of IVETA 98' International Conference</i> , Ankara Üniversitesi, Ankara.
1997	Hasdoğan, Gülay	Scenario-Building in the Product Design Process	<i>The Challenge of Complexity, 3rd International Conference on Design Management</i> , University of Art and Design Helsinki, Helsinki.
1997	Demirbilek, Oya ve Halime Demirkan	A Collaboration Model in Interiors Involving the Elderly	<i>International Ergonomics Association 13th Triennial Congress: From Experience to Innovation</i> , Tampere, Finland.
1997	Özcan, A. Can	Progress Depends on Unbalance and Disorder	<i>"Proceedings of "Istas '97" International Symposium on Technology and Society</i> , 20-21 Haziran 1997, Glasgow - İskoçya.
1996	Demirbilek, Oya	Aging in the Daily Life Environment	<i>Proceedings of the 1st International Conference on Applied Ergonomics, Advances in Applied Ergonomic.</i>
1996	Erbuğ, Çiğdem	Consumer Products and Turkish Industry :A Long Way to Go	<i>Proceedings of the 1st International Conference on Applied Ergonomics, Advances in Applied Ergonomic.</i>
1996	YurdakulL, I., B. Şener ve S. Erdinç	The Evaluation of Multimedia Products for Children	<i>Proceedings of 1st. Int. Distance Education Symposium</i> , 1996, The Ministry of National Education, Ankara.
1996	Bayazıt, Nigan	Designing Style of the Expert Designers as a Product of the Given Information	<i>Proceedings of Descriptive Models of Design</i> , O. Akin (Ed.), İstanbul: ITU Mimarlık Fakültesi, 1996.
1995	Erbuğ, Çiğdem	An Ergonomics Model for Product Design	<i>Proceedings of the Workshop on Modelling of Buildings through their Life-cycle</i> . Stanford University, Stanford.
1994	Er, Alpay	Interdisciplinary Design Research: A Study of Industrial Design in the Context of Newly Industrialised Countries	<i>Matrix II Conference on Postgraduate Research Degrees in Design and Visual Arts</i> ,(p.56-59), 19-20 Mart 1993, Central St Martins College of Art and Design, London
1994	Er,Özlem	Interdisciplinary Design Research: A Study of Industrial Design in the Context of Newly Industrialised Countries	<i>Matrix II Conference on Postgraduate Research Degrees in Design and Visual Arts</i> , (p.60-64), 19-20 Mart 1993, Central St Martins College of Art and Design, London.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1994	Akay(Türkoğlu), Gamze	Tasarım Pratiğinde Mesleki Örgütlenmenin Rolü	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Asatekin, Mehmet	Turkish Design Facing the Global Market (Küresel Pazar Karşısında Türk Tasarımı)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Küçükerman, Önder ve İlhan Erhan	Türk Sanayiinde Endüstri Tasarımının Geliştirilmesi	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Er, Alpay	Design by Export: The Role of Exports in the Development of New Product Design Capabilities in the Turkish Consumer Electronics Industry (Dışsatım için tasarım: Türk Tüketici Elektroniği Endüstrisinde Yeni Ürün Tasarımının Geliştirilmesinde Dışsatımın Ro	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Hasdoğan, Gülay	Consumer Protection, Accidents Resulting from Consumer Products and the Designer's Liability (Tüketicinin korunması, Tüketici Ürünlerinden Kaynaklanan Kazalar ve Tasarımcıya Düşen Sorumluluklar)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Sağdıç, Yaprak	Equalities, Inequalities (Eşitlikler, Eşitsizlikler)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Yalçın, Uğur	Korunabilecek Endüstriyel Tasarımlar, Değişik Ülkelerdeki Uygulamalar	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Ankan, Ayşe Saadet	Sınai Tasarımların Korunması (Avrupa Birliği ve Türkiye'de Koruma)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Ünal, Şeref	Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Haksız Rekabet Kuralları Çerçevesinde Korunması	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Güner, Yüksel	Türk Sanayiinin Tasarım Konusuna Yaklaşımı	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1994	Bayazıt, Nigan ve Selen Akhuy	A Survey on Professionals' Views about Design Education (Profesyonellerin Tasarım Eğitimi Hakkındaki Görüşleri Üzerine bir Araştırma)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Birgil, Armağan	Endüstri - Tasarımcı - Eğitim ilişkilerinde Yeni Eğilimler	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Akurgal, Ali	Düşünceden Seri Üretime olan Sürecin Kısaltılması	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Şatır, Seçil	Firma imajı Oluşturmada Tasarımcının Rolü	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Çarkacı, Nilgün	Mobilya Kimliği, Seçilmesinde Etken Unsurlar, Ankara Siteler'deki Üretime Yansıması	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Esen, Fatma	Bilişim Devriminin Endüstriyel Tasarıma Yansımaları	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Bayazıt, Nigan	Definitions of Design for the Purpose of Teaching Design Methods and Design Management (Endüstriyel Ürün Tasarımı Eğitiminde Tasarım Yöntemleri ve Tasarım Yönetimi)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Ünlü, Canan E.	Curriculum Evaluation In Industrial Design Education (Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde Program Değerlendirme)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Balcıoğlu, Tefik	On the Transformations of the Term Design with Reference to Mass Produced Objects. (Seri Üretim Objeleriyle İlişkili Olarak "Design" Teriminin Dönüşümleri)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Demirkan, Halime	The Impact of Computers on the Practice of Design (Bilgisayarın Tasarım Uygulamalarındaki Etkileri)	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
1994	Bayrakçı, Oğuz	Tasarım Kuramında Yeni Söylem	<i>Tasarım, Endüstri ve Türkiye: Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu Bildirileri</i> , 10-12 Ekim 1994, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSLARARASI BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1994	Bayazıt, Nigan	Interrelations Between Design Education, Design Practice, Design Research, Design Knowledge,	<i>NATO Advance Research Workshop, Advance Educational Technology in School Industry Link Projects</i> , Prague, 15-21st August 1993. Technology Education in School and Industry, NATO ASI Series, Springer Verlag, 1994.(keynote speaker)
1994	Bayazıt, Nigan ve M. Kavaklı	Knowledge Structuring of an Expert System Developed for the Synthesis of Parts in Industrial Design	<i>Cybernetics and Systems' 94, Proceedings of 12th European Meeting on Cybernetics and Systems Research</i> , 5-8 April 1994, University of Vienna.
1994	Bayazıt, Nigan	Conflict in Group Decisions in the Computer Supported Collaborative Design	<i>Cybernetics and Systems' 94, Proceedings of 12th European Meeting on Cybernetics and Systems Research</i> , 5-8 April 1994, University of Vienna.
1994	Küçükerman, Önder ve İlhan Erhan	Creativity and Richness at the Basis of the Anatolian Identity: Turkish Carpets and Houses	<i>Proceedings of the International Seminar on Creativity in Islamic Crafts</i> , 10–12 October, 1994, Islamabad, Pakistan.
1992	Küçükerman, Önder	Anatolian Glass Bead Making	<i>Cultural History, Technology, Experiment and Analogy'</i> , 16-18 Ekim, Lejre, Danimarka
1991	Küçükerman, Önder	From Ehl-i Hiref Camaati in the Topkapi Palace to Our Present Day Design Culture	<i>International Seminar of Crafts: Prospect to Development</i> , IRCICA, 23-25 October 1991, Rabat, Kingdom of Morocco.
1987	Asatekin, Mehmet	Endüstri Tasarımı Yaklaşımıyla İnsan/Makina İlişkileri	Mühendislikte İnsan - Makina İlişkileri Uluslararası Sempozyumu, Kasım 1987, Bursa.
1984	Bayazıt, Nigan	Scientific Design Decisions within a Changing Society	<i>Design and Society: Proceedings of Design Policy Conference</i> , vol.1, Design and Society, Design Council : London.
1984	Teymur, Necdet	Design without Economics	<i>Design Theory and Practice: Proceedings of Design Policy Conference</i> , vol.1, Design and Society, Design Council : London.
1984	Küçükerman, Önder	Endüstri Ürünü Tasarımı- Styling?	<i>Mimaride Tasarım Süreci</i> , Uluslararası Sempozyum, 23 Mayıs 1984, İstanbul.
1981	Bayazıt, Nigan	Participation to Planning and Design	<i>Design: Science: Method</i> , IPC Science and Technology Press Ltd., 1981, ss.119-132.
1981	Teymur, Necdet	Materiality of Design	<i>Design: Science: Method, Proceedings of the Design Research Society Conference</i> , Portsmouth, England.
1979	Küçükerman, Önder, Mehmet Asatekin ve Önel Akalın	Design in Turkey	Toplantı metni. UNIDO-ICSID India 79, Design for Development, 14-24 Ocak, National Institute of Design, Ahmedabad, Hindistan.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2009	Akbulut, Dilek	Geleneksel Nesnelerin Endüstriyel Ürünlere Dönüşümünde Zanaat ve Endüstri İlişkileri	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Akoğlu, Canan ve Alpay Er	Rol Paylaşımında Kriz: Etkileşim Tasarımı ve Endüstriyel Tasarımın Ürün Geliştirme Faaliyetlerindeki Roller	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Çakıroğlu Başar, Ayşem	Türk Ayakkabı Sektöründeki Rekabet Gücünün İtalyan Ayakkabı Sektörünün Rekabet Stratejileri Üzerinden Analiz Edilmesi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Çaylı, Eray	Kriz Dönemlerinde Tasarım: 1940'lar Britanyası'ndan 'Utility Scheme' Örneği	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Çetinkaya, Mehveş	Şişhane ve Tasarım Odaklı Kentsel Dönüşüm - Alternatif Aktörler	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Dayan, Nedim	'Bilgi Ekonomisi' Krizlerinden, Kadın Odaklı Tasarım ile Çıkış Önerileri	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Durak,Onur Sabri	Tasarım Lisans Sözleşmeleri Ekonomik Kriz Döneminde Lisans Sözleşmelerinin Önemi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Erözçelik, M. Alayça	Kriz, Travma ve Çelişki	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Günel Ertaş, Demet	Tasarımda Fiziksel Yapının Geliştirilmesi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Hakan Ertem	Ekonomik Kriz Ortamında Yatırım Ürünleri Tasarlamak	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Güner, D. Kağan	Yeni Ürün Çağına Geçerken Endüstri Tasarımında Kuramsal ve Uygulayım Analizi Olarak Sistem Tasarımı	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Serkan Güneş	Üniversitelerde Kıt Kaynakların Paylaşımı ve Temsilîyet Bağlamında Tasarım Eğitimi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Hasdoğan, Gülay	Türkiye'de Devletin Endüstriyel Tasarıma Yönelik Girişimleri ve Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşunun Bu Girişimlerdeki Rolü	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Hocaoğlu, Dilek	Kriz Dönemlerinin Yardımcısı, Olağan Günlerin Hobi Aracı: Singer Dikiş Makinesi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2009	Kaya, Çiğdem	Tasarım Olarak Ev Eksenli Üretim	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Kayhan, Özgür	Kriz Ortamında Stratejik Bir Araç Olarak Tasarım İş Tanımı:Türk Tasarım Pratiğinde Tasarım İş Tanımı Nasıl Anlaşıyor ve Kullanılıyor?	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Kocaman, Hacer	1980'li Yıllarda Türk Sanayinde Endüstri Ürünleri Tasarımı ve Marka Kimliği Çalışmaları Hakkında Bazı Değerlendirmeler	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Elif Küçüksayraç	Disiplinlerarası Tasarım Eğitimi ve Araştırmaları: Sürdürülebilirlik Kapsamında Finlandiya'dan Örnekler	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Manzakoğlu, Bilgen Tuncer ve Özlem Er	Organizasyonel Kültürün, Firmaların Yeni Ürün Tasarımı Anlayışlarına ve Yapılanmalarına Etkisinin, Tasarım Denetim Araçları Kullanılarak Araştırılması	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Paker, F. Ali	Otomotiv Endüstrisinde, Yeni Teknolojilerin Tasarım Yönetimiyle Şekillendirilmesi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Sayar, Deniz	Endüstriyel Tasarım Öğrencilerinin Mesleği Algılayış Biçimlerindeki Farklılıklar Üzerine Bir Çalışma	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Soylu, Yasemin	Deneyim Pazarlamasında Tasarımın Önemi Üzerine Vaka Analizi: Coats Türkiye	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Suluk, Cahit	Tasarım Kanun Tasarısı Üzerine Düşünceler	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Şatır, Seçil	Kriz Dönemi ve Gelecek Yaşamları İçin: Tasarımın Sürdürülebilirliği	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Öztürk Şengül, Mehtap	Küçük ve Orta Ölçekli Mobilya Endüstrisinde Tasarım Süreçleri ve Tasarımcının Konumlanışında Kültür Boyutu	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Şişman, Osman	Tasarımın Vicdanı (!)	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Tezel, Elçin	Krizler ve Bir Değişim Aracı Olarak Tasarım Olgusuna Tutunabilmek	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Turan, Ahmet Zeki	Büyük Patlama Sonrası Eşyanın Üç İsmi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2009	Usta, Ayhan ve Özgür Hasançebi Demirkan	Bir Tasarım Verisi Olarak; Türkiye Burjuvazisinin Kimlik Krizi	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Usta, Gülay, Dilara Onur ve Özge Sever	Türkiye'de Kentleşme Krizinin Mobilya Sektöründe Yarattığı Markalar	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Uyar, Tefvik	Havacılık Sektöründe Krizle Mücadele Yöntemi Olarak Tasarım	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Yanaşık, Tolga ve Thibault Quiviger	Ürün Maliyetlerinin Düşürülmesi için Tasarımda Eşzamanlı Mühendislik	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Yaylalı,Hale, Benan Kapucu ve L. N. Ece Arıburun	Kriz Bağlamında Türk Tasarım Medyasının Gelişimi ve Sorunları	<i>Tasarım veya Kriz :4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 8 - 9 Ekim 2009, İTÜ,İstanbul
2009	Turan, Gülname	Gizli Özne: Mimar Seyfi Arkan	<i>Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> ,14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2009	Ovacık Dörtbaş, Mine	Özgün Oyuncak Kültürümüz Nerede? Sessiz Oyuncakçılar, Tıkırdayan Oyuncaklar	<i>Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> ,14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2009	Düzakın, Esin, Zeynep Kayaalp (Bingel), Fatma Cizrelioğlu	Çağdaş Şehir Yapısı ve Tüketim Alışkanlıkları Bağlamında Geleneksel Sokak Satıcılarının Nesnel Çözümleri	<i>Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> ,14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2009	Salbacak, Salih	Karadenizden Yerel Tasarım Objeleri	<i>Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> ,14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2009	Çetinkaya, Mehveş	Erki Orkun- Çekyat ve Diğer Projeleri	<i>Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> ,14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2009	Dayı Tirek, Didem	Yüksek Kültür Nesnesi Olarak Tasarlanmış Ürünler	<i>Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> ,14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2009	Çizer, Sevim ve Buket Acartürk	Popüler Kültür Ürünü Kitsch	<i>Tasarım Tarihinde Saklı Özneler, Dördüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> ,14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2008	Kanmaz , Gökçe ve Erinç Erel	Yemek Kültürünün Yerel Tasarım Nesnelerine Yansıması: Gaziantep Mutfak Eşyalarında Görsel Kimlik Arayışları	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	İlgaz, Anıl ve Gökçe Kanmaz	Türk Tasarım Kimliğinin Geçmişi Üzerine Bir Çalışma: Geleneksel Oyuncaklar	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Atılğan, Şule	Yeni Yaşam Biçimlerinde Geçmişin İz: Oyuncak ve Oyunun Değişen Rolü	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Özdemir, Atınç	Otomobil Reklamlarında Kimlik ve Biçimsel Yönleriyle Otomobil Tasarımları	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Kocaman, Hacer	Türk Sanayisinde 1980'li Yıllarda Etkinleşen Endüstri Ürünleri Tasarımı Sürecinde Kurum ve Ürün Kimliği Hakkında Bir Değerlendirme	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Canol, Gülден	On Dokuzuncu Yüzyıl Sanayi ve Tasarım Fuarlarında Türk Kimliği	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Ek, Fatma İpek	Türk Tasarım Tarihini Yazarken: Bir Onsekizinci Yüzyıl Polemiğinden Gelistirilebilecek Açılımlar	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Kaygan, Harun	Tasarımda Milli Kimliğin Varoluş Koşulları	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Arsan, Esin ve Canan E. Ünlü	Geleneksel İznik Çinilerinin Güncel Yorumları Üzerine Kimliğe Dair Bir İnceleme [A Study On The Contemporary Interpretations Of Traditional Iznik Ceramics]	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Ünlü, Canan E. ve Anıl İlgaz	Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminin Kimliklere Dair Kaygıları [Concerns On Identities in Industrial Design Education]	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Yançatarol, Burcu	Kefiyemsi Bir Proje: Filistin Eşarabının Orta Doğu Dışındaki Evrim Süreci Üzerinden Kültürel Uyumlaştırmaya Küresel Bir Bakış	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Toplantısı Konferansı</i> ,12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2008	Kaya, Çiğdem	The Transformation of the Veil as a Medium of Representation in Contemporary Turkey	<i>Kimliklerin Tasarımı, Üçüncü 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> , 12-13 Mayıs 2008, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2008	Kaya, Çiğdem	Toplumsal Dönüştürücü Olarak Tasarımcı (Designer as a Social Transformer),	<i>1. Sanat-Tasarım-Bilgi Sempozyumu</i> , Yıldız Teknik Üniversitesi, Aralık 2008, İstanbul.
2007	Talu, Nilüfer	Sanat ve Tasarım Arakesitinde Modernite ve Gündelik Hayata Yönelik Eleştirel Mekan Pratikleri	<i>Tarihte Gündelik Yaşam ve Tasarım, İkinci 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> , 11 Mayıs 2007, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2007	Turan, Gülname	Erken Cumhuriyet Döneminde Gündelik Yaşam ve Tasarım	<i>Tarihte Gündelik Yaşam ve Tasarım, İkinci 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı</i> , 11 Mayıs 2007, İzmir Ekonomi Üniversitesi-Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2007	Şatır, Seçil	Diyarbakır'da Güneydoğu Anadolu Kapsamında Telkâri Sanatı ve Geliştirilmesi	<i>II. Geleneksel El Sanatları Sempozyumu</i> , Haziran 2007, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, Diyarbakır.
2006	Bayazıt, Nigan	Tasarımı Anlamak ve Anlatmak	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Er, Özlem	Projeden Stratejiye Tasarım Yönetimi Kavramı ve Türkiye'de Tasarım Yönetimi Eğitimi İçin Bir Çerçeve	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Turan, Gülname	Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Alanındaki İlk Dernek: ETD	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Enşici, Ayhan	Tasarım Eyleminin Bilişsel Derinlikleri: Tutanak Analizi Yönteminin Tasarım Araştırmalarında Kullanımı	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Günal Ertaş, Demet ve Nigan Bayazıt	Oturma Elemanlarında Strüktürel Özelliklerin Tasarıma Etkileri	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Kapucu, Benan ve , L.N. Ece Arıburun	Tasarım Bilincinin Yaygınlaşmasında Yayıncılığın Rolü	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Coşkun Orlandi, Ayşe	Günümüzde Türkiye'de Turistik Metalar Üzerindeki Oryantalist Etkiler ve Bu Çerçevede Tasarımda Ulusal Kimlik	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2006	Korkut, Fatma, Gülay Hasdoğın ve Naz Evyapan	Endüstriyel Tasarımların Korunmasında Türkiye Deneyimi ve Yeni Ulusal Düzenleme için bir Çerçeve Önerisi	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Hasdoğın, Gülay , Naz Evyapan ve Fatma Korkut	Endüstri Destekli Eğitim Projelerinde Tasarım Sürecini Etkileyen Faktörler: Öğrenci Değerlendirmesine Dayalı bir Vaka Çalışması	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Gürpınar, Avşar	Tasarımın Dili, Dilin Tasarımı	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Ayyıldız(Hocaoğlu), Dilek	Kurum Kimliğinin Türkiye'deki Tarihsel Gelişimi ve Arçelik Görsel Kurum Kimliği	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Ayyıldız(Hocaoğlu), Dilek	Türk Tasarım Tarihinde Bir Parantez: İlhan Koman ve Metal Mobilyalar	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Akoğlu, Canan ve Alpay Er	Ürün Tasarımında Dönüşüm: Etkileşim Tasarımının Yeni Tür Ürünlerin Geliştirilme Faaliyetindeki Rolü	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Ertan(Ovacık Dörtbaşı), Mine	Türkiye'de Periferide Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitimi Üzerine Öneriler	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Özcan, Can	Bölgesel Bir Model Olarak İzmir Bölgesinde Endüstriyel Tasarımın Akademik Gelişimi	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Başar, Ayşem	Tasarımla Kazananlar: Türkiye'den Örnekler - Çilek Mobilya	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	İlhan, Ali Oğulcan	Tasarımın Libidinal Ekonomisine Giriş: Arzu, Objeler ve Özne	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Kaygan, Harun	Türkiye'de tasarım veya Türk tasarımı üzerine	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Güneş, Serkan	Ürün Sınanmasında Metodolojik Yaklaşımlar	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Turan, Ahmet Zeki	Yapay Dünyayı ve Tasarımı Anlamada Bütünsel bir Örüntü Denemesi	<i>Türkiye'de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2006	Baysal, Ömer Orhun	Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde, Sanayi ile Etkili İşbirliği için Stratejiler: Mezuniyet Projeleri Üzerine Bir Alan Çalışması	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Çırpanlı, Turgut ve Alpay Er	Tasarımı KOBİ'lerle Buluşturmak: Türkiye ve İtalya'dan İki Üniversite-Sanayi İşbirliği Projesi	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Elçioğlu, Mekin	Endüstriyel Tasarım Eğitiminin Geliştirilmesi ve Sektörle Eşgüdümlü Çalışma	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Beşgen Gençosmanoğlu, Asu	Kuramlar, Kavramlar, Tasarımlar	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Öztürk, Özkal Barış	İmgesel Aritmetik Yöntemi	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Şişman, Osman	Tasarım Etiği	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Ertem, Hakan	Ülkemizde Otomotivde Yeni Tasarım Hedefleri: Ülkemizde Ticari Araçlar Tasarımında Hedefler	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Kıyak İngin, Aslı	Kentsel Ölçekte Tasarım-Üretim İlişkisi: Şişhane Örneği	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Karaman, Arzu, Mehmet Dönmez ve Dolunay Namlı	Türkiye’de Tasarım Uygulamalarının İşleyişi: Bir Vaka Analizi	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Leblebici, Deniz ve Nigan Bayazıt	Türk Ayakkabı Sanayii ve Tasarım Sorunu	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Süel, A. Bülben	Endüstriyel Tasarımcının Türk Endüstrisindeki Rolü: Üretici Firmaların Algıları	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Özkaraman Şen, Meltem	1900-2000 Yılları Arasındaki Değişim Sürecinde Yerel Mobilya Sanayisinin Gelişimi	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Oygür, Işıl, Can Yalman ve Korkut Tuzcu	Serbest Bir Tasarım Bürosundan Türkiye’de Tasarım Üzerine Gözlemler	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2006	Durhan, Ö. Sıla	Uluslararası Dünya Fuarlarında Yer Alan Türkiye Pavyonu Tasarımları Aracılığıyla Türk Kimliğinin Görselleştirilmesi	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Noyan, Nazlı Eda	Tuvalet İşaretleri: Türkiye’de Modernleşme Süreci ve Yerel Kimliğin İnşası Üzerine Bir Okuma	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Özgen, Sinan	Ürün Kimliğinin Sürdürülebilir Tasarım Anlayışı ile Korunması: BMW Motosikletleri örneği	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Kocabıyık, Elif	Endüstri Ürünleri Tasarımının Türkiye’deki Gelişimi Girgır Halı Süpürgesi Örneği	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Suluk, Cahit	Tasarımların Uluslararası Düzeyde Korunması	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Kaptan, Burak	Tasarım Eğitimi ve Sektörünün Avrupa Birliği Uyum Yasaları Çerçevesinde Yeniden Yapılanması ve Meslek Örgütülüğü	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Bağlı, Hümanur	Türkiye’de Tasarım Söyleminin Oluşturucusu ve Dönüştürücüsü Olarak Basın	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Gürşimşek, Ateş	Tasarım ve Anlam Üzerine Yeni Yönelimler: Etkileşim Tasarımı ve Yeni Medya	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Uzunarslan, Şebnem	Tasarımcı-Kullanıcı Ekseninde İletişim Aracı Olarak Tasarım	<i>Türkiye’de Tasarımı Tartışmak : 3 Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı</i> , 19-22 Haziran 2006, İTÜ, İstanbul
2006	Şatır, Seçil	Türk Tasarım Kimliği Üzerine Düşünceler	<i>Türkiye’de Tasarım Tarihi ve Söylemi</i> , 4T Türkiye Tasarım Tarihi Topluluğu Konferansı, 12 Mayıs 2006, İzmir Ekonomi Üniversitesi Tasarım Araştırma Merkezi, İzmir.
2006	Güneş, Serkan	ArGe Hizmetlerinde Ürün Tasarımı Fonksiyonun Yeri ve Ulusal tasarımın Savunma Sanayinde Önemi	<i>3. Savunma Teknolojileri Kongresi</i> , 29-30 Haziran 2006, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
2006	Günel Ertaş, Demet ve S. Acun Özgünler	Kent Mobilyalarında Malzeme Kullanımının İrdelenmesi	<i>3. Ulusal Yapı Malzemesi Kongresi</i> , 15-17 Ekim 2006, İ.T.Ü. Taşkışla, İstanbul.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2006	Günel Ertaş, Demet ve Nigan Bayazıt	Endüstri Ürünleri Tasarımında Malzeme Seçimi	3. Ulusal Yapı Malzemesi Kongresi, 15-17 Ekim 2006, İ.T.Ü. Taşkışla, İstanbul.
2006	Şatır, Seçil	Geleneksel El Sanatlarının Sürdürülmesi ve Katma Değer Elde Edilmesinde Tasarımın Artan Önemi	1. Geleneksel Diyarbakır El Sanatları Sempozyumu, Kasım 2006, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, Diyarbakır.
2006	Er, Özlem	Tasarım Tarım Sektörüne Nasıl Katkıda Bulunabilir?: Türkiye ve Dünyadan Örnekler	Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Sempozyumu Bildiri Kitabı, 15-17 Eylül 2006, İzmir
2006	Yalçın Usal, Selhan	Üsküdar'da Bulunan Vapur İskeleleri ve Çevresi -Mimari ve Kent Mobilyaları	IV. Üsküdar Sempozyumu, 3-5 Kasım 2006, İstanbul.
2005	Er, H. Alpay ve Özlem Er	Endüstriyel Tasarım ve Sürdürülebilir Rekabet: Ulusal Tasarım Politikaları İçin Öneriler	2004 Türkiye İktisat Kongresi, İktisadi Sektörlerde Gelişme Stratejileri II Teblig Metinleri, 5-9 Mayıs 2004, İzmir
2005	Şatır, Seçil	Kırsal Yöreler İçin Güneş Duşu	TMMOB Makine Mühendisleri Odası Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu ve Sergisi, Haziran 2005, Mersin.
2005	Şatır, Seçil ve A. Karaağaç	Seramik Sanatının ve Endüstrisinin Eğitimde Tasarım Değeri Açısından Kil	12. Ulusal Kil Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Eylül 2005, Yüzüncü Yıl Üniversitesi-Zeve kampüsü, Van.
2005	Asatekin, Mehmet	Otomotiv Sanayiinde Endüstriyel Tasarım: Artı Değerden Öte	IX. Otomotiv ve Yan Sanayii Sempozyumu Bildiriler Kitabı,
2004	Günel Ertaş, Demet ve Nigan Bayazıt	Strüktür ve Malzeme Özelliklerinin Endüstriyel Ürün Tasarımına Etkisi	2. Ulusal Yapı Malzemesi Kongresi, 6-8 Ekim 2004, İ.T.Ü. Taşkışla, İstanbul.
2004	Şatır, Seçil	Biroteknik, Biomekanik ve Biotasarım	II. Ulusal Biomekanik Kongresi Bildiriler Kitabı, Kasım 2004, İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi, İstanbul.
2004	Şatır, Seçil	Ayakkabı ve Saraciye Sektörleriyle Üniversite-Endüstri İşbirliğinde Deneysel Tasarım Çalışmaları	I. Ulusal Deri Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ekim 2004, EÜ Mühendislik Fakültesi-Deri Mühendisliği Bölümü ve DETEK, İzmir.
2004	Şatır, Seçil	Verimlilik Bağlamında KOBİ'ler ve Tasarım	KOBİ'ler ve Verimlilik Kongresi-Kongre Kitabı, TC İstanbul Kültür Üniversitesi, Milli Produktivite Merkezi, KOSGEB işbirliği, İİB Fakültesi-İşletme Bölümü*KOBİ Danışma Birimi, KOBİ'04, İstanbul.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
2004	Yavuz(Cartier), Pınar	Cinsiyet Farklılıklarının İnternet Kullanımına Yansımaları	<i>Kadın Çalışmalarında Disiplinlerarası Buluşma Sempozyumu</i> , 1- 4 Mart 2004, Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul.
2003	Er, H. Alpay	KOBİ'ler için Endüstriyel Tasarım	<i>İSO 2. Sanayi Kongresi: Sürdürülebilir Rekabet Gücü – Geleceği Yakalamak, Bildiri Kitabı</i> , 3-4 Aralık 2003, İstanbul Sanayi Odası (İSO), İstanbul.
2003	Şatır, Seçil	Toplam Kalite İçindeki Ürün Kalitesi Kapsamında Rekabet için Yenilik	III. Gap ve Sanayi Kongresi Bildiriler Kitabı, Ekim 2003, TMMOB Makine Mühendisleri Odası-Diyarbakır.
2001	Erbuğ, Çiğdem ve A. İdil Gaziulusoy	Çevreci Ürün Tasarımı Ergonomi İşbirliği	<i>8. Ulusal Ergonomi Kongresi</i> , 25-26 Ekim 2001, D.E.Ü., İ.İ.B.F, Buca, İzmir.
2001	Erbuğ, Çiğdem ve Özgür Taşar	Bilgisayar Programlarında Kullanılabilirlik ve Arayüz Tasarımı İlişkisi	<i>8. Ulusal Ergonomi Kongresi</i> , 25-26 Ekim 2001, D.E.Ü., İ.İ.B.F, Buca, İzmir.
2000	Erbuğ, Çiğdem	Türkiye'de Ürün Sorumluluğu'nun Tüketici Davranışları Kapsamında İrdelenmesi	<i>YAYEM'2000 Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği XXI. Ulusal Kongresi</i> , 12-14 Haziran 2000, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Kıbrıs.
1999	Bayrakçı, Oğuz	Ürün Anlam Profiline Belirlenmesinde Sınıflandırma Kuram ve Ürün Tasarımında Kullanılabilirliği Üzerine Bir Örnek	<i>I.Göstergebilim Kongresi</i> , 17-20 Ekim 1999, Gazi Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Ankara.
1999	Bayazıt, Nigan	Tasarım Araştırmaları	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Er, Alpay	İTÜ'de Lisansüstü Tasarım Eğitimi, Ohio Konferansı ve Bir İşbirliği Önerisi	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Hasdoğan, Gülay	Lisansüstü Tasarım Eğitiminde ODTÜ Deneyimi	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Ünlü, Canan E.	Doktora Eğitiminden Önce...	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Korkut, Fatma	Endüstriyel Tasarımda Doktora Derecesinin Anlamı: Araştırmacı mı, Eğitici mi?	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Özcan, Can	İlgili Bilgili Yetkisizlik ya da Tam Ters: Endüstri Ürünleri Tasarımında Yüksek Lisans ve Doktora Eğitimi	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1999	Er, Özlem	Endüstriyel Tasarımda Uzmanlaşmaya Yönelik Yüksek Lisans: Tasarım Yönetimi Programları	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Bağlı, Humanur	Tasarım Alanında Bilginin Konumlandırılmasına İlişkin Bir Deneme	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Timur, Şebnem	Tasarımın Gizli Nesnesi	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Erkarslan, Önder	Tasarımda Doktora Eğitimi Üzerine Alternatif Öneriler	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1999	Kurtgözü, Aren	Mücadele Yılları	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları II: Endüstriyel Tasarımda Lisansüstü Eğitim</i> , Mayıs 1999, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1998	Er, Alpay	Türkiye'de Endüstriyel Ürün Tasarımı Eğitimi: Dün ve Bugüne Dair İki Saptama	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları I: Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Türkiye</i> , Haziran 1998, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1998	Ünlü, Canan E.	Endüstriyel Tasarım Eğitiminin Geleceği Üzerine	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları I: Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Türkiye</i> , Haziran 1998, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1998	Bayrakçı, Oğuz	Pazarlarda Küreselleşme, Gümrük Birliği ve Türk Tasarım Eğitimi	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları I: Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Türkiye</i> , Haziran 1998, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1998	Şatır, Seçil	Endüstri Tasarımı Eğitiminde Yaratıcılık	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları I: Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Türkiye</i> , Haziran 1998, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1998	Özler, M. Gürçağ	Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde Kişisel Deneyimler	<i>İTÜ Endüstriyel Tasarım Toplantıları I: Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Türkiye</i> , Haziran 1998, İTÜ, İstanbul. (internet ortamında yayınlanmıştır, 2004)
1998	Küçükerman, Önder	18. Yüzyılda Osmanlı Yaşamında Sanayi Devriminin Yeni Ürünleri	<i>18. Yüzyılda Osmanlı Kültür Ortamı' Sempozyumu bildirileri kitabı</i> , Sanat Tarihi Derneği yayınları No: 3, 1998, İstanbul.
1998	Şatır, Seçil	Geleneksel Türk El Sanatlarının Çağdaş Gelişimi Açısından Tasarımın Önemi	<i>2000'li Yıllarda Türkiye'de Geleneksel Türk El Sanatlarının Sanatsal, Tasarımsal ve Ekonomik Boyutu Sempozyum Bildirileri</i> , Kasım 1998, DEÜ, Güzel Sanatlar Fakültesi, İzmir.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1998	Erbuğ, Çiğdem ve Halime Demirkan	İlköğretim Yapılarında Güvenlik	6. Ergonomi Kongresi: Ergonomi ve Yaşam Kalitesi, İstanbul: Millî Prodüktivite Merkezi Yayınları.
1998	Hasdoğru, Gülay	1998 Güvenli Ürün Tasarımı İçin Bir Yöntem Önerisi: Senaryo Kurma	6. Ergonomi Kongresi: Ergonomi ve Yaşam Kalitesi, İstanbul: Millî Prodüktivite Merkezi Yayınları.
1998	Balkan, Ferruh	Piyasa ve Pazar Trendlerinin Tasarımcı Üzerindeki Etkileri	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Bayazıt, Nigan	Endüstri Ürünleri Tasarımı Açısından Üniversite-Endüstri İlişkisinin Önemi ve Öneriler	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Belen, Süleyman	Bedensel Özürlü Kişiler İçin Sıhhi Tesisat Tasarımı ve Yeni Bir Yaklaşım	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Çam, Alp ve Semih Özkan	Tasarım Eğitimi Belirleyen Faktörler ve Endüstri-Üniversite İşbirliğinin Eğitim Kalitesindeki Önemi	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Dönmez, Güner	Endüstri Tasarımının İlkeleri	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Elbeyli, Metin Murat	Endüstriyel Seramik Tasarım Sürecinde CAD/CAM Sistemleri	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Günay, Funda	2000 Yılına Gिरerken Güncellenen Kavramlar: Tekno-Kültür ve Ürün Tasarımı	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Kar, Aylin	Tasarımda Kalite	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Karaahmet, Erdoğan	Endüstriyel Tasarımların Koruması Konusundaki Uluslararası Anlaşmalar	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Karanfil, Ayşe	Endüstriyel Tasarım Korumasında Ulusal Mevzuat ve Uygulamalar	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Könez, Onur	Eyap'ta Tasarım Süreci ve Otomasyon	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Özkan, Semih	Tarihsel Gelişim Süreci İçerisinde Tasarımcı Kimliği	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Sevim, Cemalettin	Endüstriyel Seramik Tasarımı ve Kısıtlayıcılar	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Şatır, Seçil	Tasarımda Yaratıcılık ve Özgünlük Kavramlarının Tanımı ve Endüstriyel Seramik Açısından Önemi	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1998	Yakupoglu, Ömer Faruk	Duravit ve Philippe Stark	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1998	Yavaş, Mehmet	Türkiye'de Endüstriyel Tasarımların Korunması Çalışmaları ve Süreci	III. Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri Bildiriler Kitabı,
1997	Bayrakçı, Oğuz	Endüstri Ürünlerinde Rekabet Faktörü Olarak "Tasarım Kalitesi"	<i>Sanayi ve Sanat: 5. Ulusal Sanat Sempozyumu</i> , Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Ankara
1997	Belen, Süleyman	Bilgisayar Destekli Ürün Tasarımı ve Akademik Bir Tecrübe	<i>Sanayi ve Sanat: 5. Ulusal Sanat Sempozyumu</i> , Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Ankara
1997	Kılıdökme-Belen, Gaye.	Sanatın Tasarım Eğitimindeki Rolü	<i>Sanayi ve Sanat: 5. Ulusal Sanat Sempozyumu</i> , Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Ankara
1997	Şatır, Seçil	Endüstri Ürünleri Tasarım Sürecinde Özgünlük	<i>Sanayi ve Sanat: 5. Ulusal Sanat Sempozyumu</i> , Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Ankara
1997	Turan, Önder	Design "Ekonomi: Sosyo Kültürel, Sosyo Ekonomik ve Entellektüel Açından Tasarımlama Etkinlikleri	<i>Sanayi ve Sanat: 5. Ulusal Sanat Sempozyumu</i> , Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Ankara
1997	Aktan, F. Can, Adem Türkay ve Erol Burdurlu.	Mobilya Endüstrisinde Değer Analizi ve Bir Mutfak Sandalyesi Üzerinde Uygulanması	<i>I. Ulusal Mobilya Kongresi Bildirileri</i> , 17-18 Kasım 1997, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1997	Er, H. Alpay	Mobilya Endüstrisinde Tasarım Yönetimi:Büyük ve Orta Ölçekli Türk Firmalarından Örnekler	<i>I. Ulusal Mobilya Kongresi Bildirileri</i> , 17-18 Kasım 1997, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1997	Er, Özlem ve Alpay Er	Mobilya Endüstrisinde Pazarlama ve Tasarım Yaklaşımları: IKEA Örneği	<i>I. Ulusal Mobilya Kongresi Bildirileri</i> , 17-18 Kasım 1997, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1997	Ergen, Y. Bahri, A.Mustafa Ayten ve K. Hakan Yazar	Kentsel Mobilyalar ve Kullanımının Kentsel Tasarım Çerçevesinde Değerlendirilmesi	<i>I. Ulusal Mobilya Kongresi Bildirileri</i> , 17-18 Kasım 1997, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1997	Şatır, Seçil	Oturma Mobilyalarının Özgün Tasarım Kaynakları	<i>I. Ulusal Mobilya Kongresi Bildirileri</i> , 17-18 Kasım 1997, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1997	Şimşek, Zekeriya	Uluslararası Rekabet Gücü Açısından Türk Mobilya Sektöründe Özgün Tasarım Kültürünün Oluşturulması	<i>I. Ulusal Mobilya Kongresi Bildirileri</i> , 17-18 Kasım 1997, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1997	Günöven, Ali, Gülray Hasdoğan, Fatma Korkut ve Güner Mutaf	Tasarım Eğitiminde Stüdyolann Hedeflerinin Yıllara Göre Değişimi	<i>Fakültede Eğitim: Seminer I</i> , der. MF Eğitim Kurumu ve Necdet Teymur, 25-27. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları
1997	Ünlü, Canan E.	Tüm Problemlerin- Problemi	<i>Fakültede Eğitim: Seminer I</i> , der. MF Eğitim Kurumu ve Necdet Teymur, 70-73. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1997	Özcan, Can	Denge Kavramından Yoksun Bilimsel-Teknolojik Gelişme ve Dayattıkları	<i>Teknolojik Değişim ve Bölge Ekonomileri Sempozyumu</i> , 13-14 Haziran 1997, İzmir.
1996	Asatekin, Mehmet	Güvenli Ürün Tasarımı: Bir Değerlendirme	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Aydınlı, Semra	Ürün Tasarımında Kitsch Kavramı Üzerine	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Bayrakçı, Oğuz	Yerel Ürün Kimliği ve Küresel Dış Pazar	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Belen, Süleyman	Gerçeğe Özdeş Sanal Ortamlar	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Çimenser, Ayhan	Türk Ayakkabı Sektöründe Kimlik Sorunu	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Er, Özlem ve Alpay Er	Tasarım Yönetimi: Gelişim, Tanım ve Kapsam	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Esin, Alp	Ortak-Yapımcılığın Tasarlama Üzerindeki Etkileri	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Genişel, Şükrü ve Muhsin Partanaz	Yenilik Süreci İçinde Tasarımın Yeri	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Güner, Yüksel	Endüstriyel Ürün İhracatında Tasarımın Önemi	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Hasdoğan, Gülay	Tasarım Kavramının Hukuktaki Gelişimi ve Endüstriyel Tasarımların Korunmasına İlişkin Ülkemizdeki Yasal Düzenlemeye Yansımaları.	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Karanfil, Ayşe	Endüstriyel Tasarım Korumasında Ulusal Mevzuat ve Uygulamalar	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Korkut, Fatma	Endüstriyel Tasarımların Korumasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'de Korumaya ve Tasarım Hakkına Getirilen Sınırlamalar	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1996	Sezgi, Osman	Küresel Bir Dünya İçin Tasarım / Yerel Kimliğin Var Olma Hakkı	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Şatır, Seçil	Yasalar Karşısında Tasarımın Özgünlüğü	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Şenocak, Oya	Küresel Pazar, Tasarım Eğilimleri ve 1996 Frankfurt Ticaret Fuarı Ambiante'de Yansımalar	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Ünlü, Canan E.	Endüstri Destekli Endüstriyel Tasarım Eğitimi	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Yalçiner, Uğur	Avrupa Birliğinde Tasarım Koruması ve Uluslararası Anlaşmalar	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Yetkin, Ergin	Tasarım İhracatında Devlet ve Ticari Kuruluşların Rolü	<i>Tasarımda Evrenselleşme: 2. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1996, İ.T.Ü., İstanbul
1996	Özcan, Can	İnsanlık Kültürünün İki Soyutlama Hatası: Mimarlık ve İdeoloji	<i>İdeoloji Erk ve Mimarlık bildirileri</i> , 11-13 Nisan 1996, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
1996	Arkun, S. Namık	Tasarımda Erklere Karşıt Özgürlük	<i>İdeoloji Erk ve Mimarlık bildirileri</i> , 11-13 Nisan 1996, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
1996	Küçükerman, Önder	Sanayi Devriminin 19.Y.Y. Osmanlı Devleti'ndeki Etkileri Ve Sanat Kavramlarındaki Değişimler	<i>19. Yüzyıl, Ortamında Sanat Ortamı Sempozyumu Bildiri Kitabı</i> , s. 47-54, Sanat Tarihi Derneği Yayınları, No: 2, İstanbul.
1995	Dilic, Tuncer ve Ercan Tanrıtanır	Mobilya Tasarımı ve Antropometri	<i>5. Ergonomi Kongresi: Ergonomi ve Toplam Kalite Yönetimi</i> , İstanbul: Millî Prodüktivite Merkezi Yayınları.
1995	Özyurt, E.	Toplam Kalite Yönetimi Felsefesinin Eğitimdeki Yeri: Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitiminde Toplam Kalite Yönetimi Bilincinin Oluşturulması	<i>5. Ergonomi Kongresi: Ergonomi ve Toplam Kalite Yönetimi</i> , İstanbul: Millî Prodüktivite Merkezi Yayınları.
1995	Yetkin, Ergin	Endüstriyel Ürün Tasarımı Sürecimizde Ergonomi	<i>5. Ergonomi Kongresi: Ergonomi ve Toplam Kalite Yönetimi</i> , İstanbul: Millî Prodüktivite Merkezi Yayınları.
1995	Asatekin, Mehmet	Düşük Metrekareli Konutta Mobilya: Tasarıma Yaklaşım ve Örneklemeye Çalışması	<i>Konut Araştırmaları Sempozyumu</i> , Konut Araştırmaları Dizisi: 1, T.C.Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Ankara

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1995	Bayrakçı, Oğuz	Kentsel Mikro Ortam Tasarımlarında İletişim Anlamlama ve Kimliklendirme Sorunlarına Anlambilimsel Yaklaşım	6.Kentsel Tasarım ve Uygulamalar Sempozyumu, Mayıs 1995, MSÜ, Mim. Fak., İstanbul.
1993	Asatekin, Mehmet	Sağlık Gereçleri Tasarımında Ergonomik Duyarlık	Endüstriyel Seramik Tasarımı Semineri, Seramik Derneği Yayınları No:6, İstanbul.
1993	Erbuğ, Çiğdem	Ürün Tasarımında Ergonomi Modeli	4. Ergonomi Kongresi, İstanbul: Millî Prodüktivite Merkezi Yayınları.
1991	Erbuğ, Çiğdem ve Banu Sezgin	An Experimental Study on the Legibility of Pictograms Used in Airports on Turkish Population	3. Ergonomi Kongresi, Millî Prodüktivite Merkezi Yayınları, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara
1990	Asatekin, Mehmet	Kentiçi Ulaşım ve Sistem Kimliği	3. Toplu Taşıım Kongresi, 13-15 Haziran 1990, Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü, Ankara.
1989	Bayrakçı, Oğuz	Kent Mobilyaları Tasarımında Kimlik Sorunu ve Kent Kimliği İçindeki Yeri	Kamu Mekanları Tasarımı ve Kent Mobilyaları Sempozyumu, 15-16 Mayıs 1989, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul. (basım tarihi:1991)
1989	Küçükerman, Önder	Endüstri Tasarımı ve Kent Mobilyaları	Kamu Mekanları Tasarımı ve Kent Mobilyaları Sempozyumu, 15-16 Mayıs 1989, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul. (basım tarihi:1991)
1989	Öztürk, Kutsal	Kent Mobilyaları Tasarımında Bilgi İletişim Estetiği	Kamu Mekanları Tasarımı ve Kent Mobilyaları Sempozyumu, 15-16 Mayıs 1989, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul. (basım tarihi:1991)
1989	Sezgin, Miraç Banu	Kamu Alanları Tasarımına Yeni Bir Boyut Bilim Parkları	Kamu Mekanları Tasarımı ve Kent Mobilyaları Sempozyumu, 15-16 Mayıs 1989, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul. (basım tarihi:1991)
1989	Türkoğlu, Gamze	Vandalizm ve Kent Mobilyası	Kamu Mekanları Tasarımı ve Kent Mobilyaları Sempozyumu, 15-16 Mayıs 1989, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul. (basım tarihi:1991)
1987	Bingöl, Yüksel	Açık Büro Sistemi ve Donatım Elemanları.	İç Mekan Donatım Elemanları ve Tasarımı: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimari ve Çevre Tasarımı Anasana-nat Dalı Sempozyumu, 15-16 Aralık 1987, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1987	Erbuğ, Çiğdem	Konut Islak Mekanları	İç Mekan Donatım Elemanları ve Tasarımı: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimari ve Çevre Tasarımı Anasana-nat Dalı Sempozyumu, 15-16 Aralık 1987, Hacettepe Üniversitesi, Ankara

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	ULUSAL BİLDİRİLER	Bildiri Kitabı, tarih, kurum, yer
1987	Gürsu, Hakan	Mobilya Tasarımında Girdilerin Optimizasyonu	<i>İç Mekan Donatım Elemanları ve Tasarımı: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimari ve Çevre Tasarımı Anasana-nat Dalı Sempozyumu</i> , 15-16 Aralık 1987, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
1987	Bayazıt, Nigan	Konut Donatım Standartları Belirlemek için Gerekli Antropometrik Ölçüler: Mutfak Dolaplar	<i>1. Ulusal Ergonomi Kongresi</i> , 23-24 Kasım 1987, İ.T.Ü. Taşkışla, İstanbul.
1985	Bayrakçı, Oğuz	Endüstri Tasarımı Eğitiminde Yaratma Sorunu ve Toplumsal Anlam	<i>5. İstanbul Sanat Bayramı : Sanat ve Gençlik Sempozyumu</i> , 14-18 Ekim 1985, MSÜ, İstanbul.
1984	Asatekin, Mehmet	Ürün Tasarımında Ergonomik Nitelikler	<i>1. Ulusal Makina Tasarım ve İmalat Kongresi</i> , 1984, ODTÜ, Ankara.
1982	Bakla, Erdinç	Türk Seramik Endüstrisi Tasarım Sorunu	<i>Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1982,İ.T.Ü., İstanbul
1982	Bayazıt, Nigan	Geleceğe Yönelik Tasarlama	<i>Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1982,İ.T.Ü., İstanbul
1982	Bayazıt, N.ve S. Erselcan	Yolcu İstasyon Binalarının Tasarlanmasında Morfolojik Kutu ve Değerlendirme Metodu	<i>Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1982,İ.T.Ü., İstanbul
1982	Özer, Filiz	Yirminci Yüzyıl'da Koltuk Dizaynının Evrimi	<i>Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1982,İ.T.Ü., İstanbul
1982	Şatır, Seçil	Teknoloji Transferi	<i>Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1982,İ.T.Ü., İstanbul
1982	Utkutuğ, Gönül	Gelişmekte Olan ülkelerde Teknolojik Gelişim ve Endoijen Tasarım Kapasitesi Etkileşimi.	<i>Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1982,İ.T.Ü., İstanbul
1982	Küçükerman,Önder	Endüstri Tasarımında Evrensel Mesaj ve Gerçek Tasarım Sorunu'	<i>Tasarlama: 1. Ulusal Tasarım Kongresi Bildirileri</i> , 1982,İ.T.Ü., İstanbul
1980	Küçükerman,Önder	Endüstri Tasarımı ve Toplulaşım Sistemleri	<i>2. Toplu Taşıım Kongresi</i> , 1980, Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü, Ankara.
1979	Asatekin, Mehmet	Dinamik Antropometrik Ölçümde Yerel Fotogrametrisinin Kullanımı	<i>Tasarım ve İnsan Bilimleri Ulusal Semineri Bildirileri</i> , 1979, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon
1977	Çubuk, Mehmet, Önder Küçükerman, Haydar Karabey ve Ülker Seymen Baykan	Bir Çevre Laboratuvarına Doğru	<i>Mimarlıkta İkinci Kademe Eğitimi: Kuram, Araştırma, Uygulama</i> , 21-23 Mart 1977, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara

EK D.1: Kitaplar

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	KİTAP ADI	Yayın Yeri: Yayın evi/ Yayımlayan Kurum
2009	Çalgüner, Alper	<i>Implementing Photographic Technologies on 20th Century Products: The Effects of Technological Changes on Photographic Camera Designs And Their UserProduct Relationships</i>	Almanya, ABD, İngiltere. VDM Verlag.
2009	Aliçavuşoğlu, Esra , Ali Artun (ed)	<i>Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı (Türkiye'de Mimarlık, Sanat, Tasarım Eğitimi ve Bauhaus)</i>	İstanbul: İletişim Yayınları.
2009	Bayazıt, Nigan	<i>Tasarımı Anlamak</i>	İstanbul: İdeal Kültür ve Yayıncılık
2007	Er, H. Alpay , Özlem Er ve S. Başer, İstanbul:İstanbul Sanayi Odası yayını.	<i>Endüstriyel Tasarım Kılavuzu</i>	İstanbul: İstanbul Sanayi Odası Yayını (KOBİ- KOLAY Kitap Dizisi), 3. Baskı.
2007	Üreyen, R., D. Çetindamar, N. Eğriçan, H.A. Er, R. Karaaslan, N. Orday, Ş.T. Öğüt, S.Özdemir, B. Pekcan, C. Türün ve S. Başer	<i>Ürün Geliştirme Kılavuzu</i>	İstanbul: İstanbul Sanayi Odası Yayını (KOBİ- KOLAY Kitap Dizisi), 3. Baskı.
2007	Mortan, Kenan ve Önder Küçükerman	<i>Kapalıçarşı</i>	İstanbul: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
2007	Küçükerman, Önder	<i>Sanayi ve Tasarım Yarışında Bir İmparatorluk İki Saray 'Topkapı' ve Dolmabahçe'</i>	İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
2006	Erda, Süha ve Tengüz Ünsal (ed.)	<i>Önder Küçükerman ile 40 Yıl Konuşmaları (konuşmaları yapan Kenan Mortan)</i>	İstanbul: Arkeoloji ve Sanat yayınevi
2006	Uluoğlu, Belkıs, Ayhan Enşici, Ali Vatansever (ed)	<i>Design and Cinema: Form Follows Film</i>	Londra: Cambridge Scholar Publisihing.
2004	Bayazıt, Nigan	<i>Endüstriyel Tasarımcılar için Tasarlama Kuramları ve Metotları</i>	İstanbul: Birsen Yayınevi
2004	Erbuğ, Çiğdem (Ed.).	<i>Usability Testing: Methods, Experiences and Achievements</i>	Ankara:ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları.
2004	Bayrakçı, Oğuz	<i>Çağdaş iletişim kuramları açısından tasarımda iletişimsel modeller</i>	İstanbul : Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayınları.
2004	Küçükerman, Önder	<i>Türk Otomobiliyle 50 Yıl</i>	İstanbul: Rahmi M. Koç Müzesi yayını.
2003	Sağocak, Mehtap	<i>Tasarım Tarihi</i>	Bursa: Vipaş.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	KİTAP ADI	Yayın Yeri: Yayın evi/ Yayımlayan Kurum
2002	Tunalı, İsmail	Tasarım Felsefesine Giriş	İstanbul: Yapı Endüstri Merkezi Yayınları.
2002	Küçükerman, Önder	<i>Tofaş - Bursa Anadolu Arabaları Müzesi</i>	İstanbul: Tofaş Türk Otomobil Fabrikası. A.Ş. Yayınları.
2002	Küçükerman, Önder	200 Yıllık Boğaziçi Camcılık Mirası İçinde 'ÇEŞMİBÜLBÜL"	İstanbul : Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A. Ş. Yayını.
2002	Küçükerman, Önder	200 Yıllık Boğaziçi Camcılık Mirası İçinde BEYKOZ CAMLARI	İstanbul : Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A. Ş. Yayını.
1999	Archer,Bruce (çev.Şermin Alyanak)	On The Methods Of Research - Araştırma Yöntemleri Üzerine.	Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları.
1998	Er, H. Alpay, Fatma Korkut ve Özlem Er (der.)	<i>Nesnel 1: Türkiye de Tasarım Eğitimi</i>	Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu (ETMK) - Boyut Yayıncılık A.Ş., İstanbul.
1998	Korkut, Fatma, Özlem Er ve H. Alpay Er (der.)	<i>Notlar + Kaynakça: Türkiye de Endüstriyel Tasarım Yazını</i>	Ankara:Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu (ETMK).
1998	Balcıoğlu, Tevfik (ed..)	<i>The Role of Product Design in Post-Industrial Society.</i>	Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları ve Kent Institute of Art and Design.
1998	Şenyapılı, Önder	<i>Sinema ve Tasarım</i>	Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını (2. basımı 2002 Boyut Yayınları)
1998	Küçükerman, Önder, Nedret Bayraktar ve Semra Karakaşlı	<i>Milli Saraylar Koleksiyonu'nda Yıldız Porseleni</i>	İstanbul : TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı yayını.
1998	Küçükerman, Önder	<i>İstanbul'da 500 Yıllık Sanayi Yarışı, Türk Cam Sanayii ve Şişecam</i>	İstanbul : Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A. Ş. Yayını.
1997	Asatekin, Mehmet	<i>Endüstri Tasarımında Ürün-Kullanıcı İlişkileri</i>	Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını
1997	Küçükerman, Önder	<i>Endüstri Tasarımı: Ürün Tasarımında Adımlar</i>	İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.
1997	Küçükerman, Önder	<i>Anadolu Tasarım Mirasının Ayak İzlerinde Türk Otomotiv Sanayii ve TOFAŞ</i>	İstanbul : Fiat-Tofaş yayını, 1. basım(4. basım 2008)

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	KİTAP ADI	Yayın Yeri: Yayın evi/ Yayımlayan Kurum
1996	Küçükerman, Önder	<i>Endüstri Tasarımı: Endüstri İçin Ürün Tasarımında Yaratıcılık.</i>	İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.
1996	Küçükerman, Önder	<i>Türk Giyim Sanayiinin Tarihi Kaynakları</i>	İstanbul: GSD Dış Ticaret A.Ş. Yayını.
1994	Bayazıt, Nigan	<i>Endüstri Ürünlerinde ve Mimarlıkta Tasarlama Metotlarına Giriş</i>	İstanbul: Literatür Yayıcılık
1994	Küçükerman, Önder	<i>Anadolu Sanayi ve Tasarım Tarihinin Ayak İzlerinde: Maden Döküm Sanatı.</i>	İstanbul: Türk Demir Döküm Fabrikaları Genel Müdürlüğü
1988	Toka, Cemil	<i>Ergonomi</i>	İstanbul: M.S.Ü. Yayınları
1988	Küçükerman, Önder	<i>Türk Giyim sanayii Tarihindeki ünlü "Fabrika Feshane", Defterdar Fabrikası</i>	İstanbul: Sümerbank.
1988	Küçükerman, Önder	<i>Geleneksel Türk Dericilik Sanayii ve Beykoz Fabrikası: Boğaziçi'nde Başlatılan Sanayi</i>	İstanbul: Sümerbank.
1987	Küçükerman, Önder	<i>Göz Boncuğu: 3000 Yıllık Akdeniz Camcılığı Anadolu'daki Son İzleri</i>	İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu.
1987	Küçükerman, Önder	<i>Dünya Saraylarının Prestij Teknolojisi: Porselen Sanatı ve Yıldız Çini Fabrikası</i>	İstanbul; Sümerbank.
1987	Küçükerman, Önder	<i>Anadolu' nun Geleneksel Halı ve Dokuma Sanatı İçinde Hereke Fabrikası: Saraydan Hereke'ye Giden Yol</i>	İstanbul; Sümerbank.
1987	Erkman, Fatma	<i>Göstergebilime Giriş</i>	İstanbul: Alan Yayıncılık
1986	Bilgin, Nuri	<i>Çeşitli Sosyo-Kültürel Gruplarda Eşya Sistemleri ve insan Eşya ilişkileri</i>	Kelebek Mobilya ve Kontrplak A.Ş.
1985	Küçükerman, Önder	<i>Cam Sanatı ve Geleneksel Türk Camcılığından Örnekler</i>	Ankara: Türkiye İş Bankası
1984	Doğan, Nuri	<i>Tasarımda insan Etmenleri Kültürel Özellikler</i>	İstanbul.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	KİTAP ADI	Yayın Yeri: Yayın evi/ Yayımlayan Kurum
1981	Denel, Serim	<i>Industrial Design: An Historical Perspective</i>	Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi
1981	Denel, Bilgi	<i>Temel Tasarım ve Yaratıcılık</i>	Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi
1978	Küçükerman, Önder	<i>Cam ve Çağdaş Tasarım İçindeki Yeri</i>	İstanbul: Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.
1978	Küçükerman, Önder	<i>Kişi-Çevre İlişkilerinde Çağdaş Gelişimler ve Oturma Eylemi</i>	İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yayını No: 54, İstanbul. (basılmış Doçentlik Tezi)
1978	Toka, Cemil	<i>İnsan- Araç Bağlantısında Ergonomik Tasarım İlkeleri</i>	İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yayın No. 73, İstanbul. (basılmış Yeterlik Tezi)
1973	Read, Herbert (çev.Nigan Bayazıt)	<i>Sanat ve Endüstri: Endüstriyel Tasarım İlkeleri</i>	İstanbul: İTÜ Mimarlık Fakültesi

EK D.2: KAYNAKÇA_Kitap Bölümleri

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	BÖLÜM ADI	KİTAP ADI	der Adı Soyadı, sayfa. Yayın Yeri:Yayın evi/ yayımlayan kurum
2009	Özer, Emine Nazlı, Gülşen Töre ve Çiğdem Erbuğ	Attitudes of Public Bus Drivers towards Technology Integration in the Dashboard Design	<i>Human Factors, Security and Safety</i>	Eds: D. de Waard, J. Godthelp, F.L. Kooi & K.A. Brookhuis, 317 - 329. Maastricht, the Netherlands: Shaker Publishing.
2009	Kaygan, Harun	Milliyetin tüketimi: gündelik nesnelerde milliyet	<i>Yeni Sağ</i>	Armağan Öztürk (ed.). Ankara: Vadi.
2009	Celbiş, Ümit	Bauhaus'un Alman Tasarım Kültürüne Etkileri	<i>Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı (Türkiye'de Mimarlık, Sanat, Tasarım Eğitimi ve Bauhaus)</i>	Ed: Esra Aliçavuşoğlu, Ali Artun. İstanbul: iletişim Yayınları.
2009	Aslier, Mustafa	Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu Eğitim İlkeleri ve Çalışma Yöntemlerinin Uygulanmasında Alman Bauhaus ve Werkkunstschule Adlı Okulların Etkinlikleri	<i>Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı (Türkiye'de Mimarlık, Sanat, Tasarım Eğitimi ve Bauhaus)</i>	Ed: Esra Aliçavuşoğlu, Ali Artun. İstanbul: iletişim Yayınları.
2009	Güner, Güngör	El Sanatları-Tasarım ve Bauhaus İlişkisi Kapsamında Karşılaştırmalı Olarak Türkiye, Japonya, Almanya	<i>Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı (Türkiye'de Mimarlık, Sanat, Tasarım Eğitimi ve Bauhaus)</i>	Ed: Esra Aliçavuşoğlu, Ali Artun. İstanbul: iletişim Yayınları.
2009	Balcıoğlu, Tefrik	İçimizdeki Bauhaus: İzmir Ekonomi Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Eğitim Programları	<i>Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı (Türkiye'de Mimarlık, Sanat, Tasarım Eğitimi ve Bauhaus)</i>	Ed: Esra Aliçavuşoğlu, Ali Artun. İstanbul: iletişim Yayınları.
2008	Demir, Erdem ve Çiğdem Erbuğ	Product Group Dependant Determinants of User Satisfaction.	<i>Design and Emotion Moves</i>	Eds: P. M. A. Desmet , J. van Erp, ,& M. Karlsso M., 78-106. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
2008	Elvin Karana ve Ilse van Kesteren	Materials Affect – The Role of Materials in Product Experience	<i>Design and Emotion Moves</i>	Eds: P. M. A. Desmet , J. van Erp, ,& M. Karlsso M., 221-245. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
2008	Bahar Sener, Owain Pedgley	Novel Multimodal Interaction for Industrial Design	<i>Human Computer Interaction</i>	Ed: Ioannis Pavlidis, 195-215. InTech Publishing.
2008	Kaygan, Harun	Panopticon'dan Facebook'a: Foucault ve görsel kültür analizi	<i>Toplumsal Üzerine Yeni Perspektifler</i>	Armağan Öztürk (ed.). Ankara: Dipnot.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	BÖLÜM ADI	KİTAP ADI	der Adı Soyadı, sayfa. Yayın Yeri:Yayın evi/ yayımlayan kurum
2007	Cila, Nazlı ve Bahar Şener, Çiğdem Erbuğ	Users' Understanding of Fun in Consumer Products	<i>Contemporary Ergonomics 2007</i>	Ed. by Philip D. Bust, (pp. 291-296) Loughborough, UK: Taylor and Francis.
2006	Gülay Hasdoğan, Naz Evyapan and Fatma Korkut	Understanding User Experience for Scenario Building: A Case in Public Transport Design	<i>Contemporary Ergonomics 2006</i>	Ed. Philip D. Bust, 189- 193. Loughborough, UK: Taylor and Francis.
2006	Şener, Bahar, Pelin Gültekin ve Çiğdem Erbuğ	Comparisons between user expectations for products in physical and virtual domains	<i>Contemporary Ergonomics 2006</i>	Ed. Philip D. Bust, 149- 156. Loughborough, UK: Taylor and Francis.
2006	Gültekin, Pelin, Bahar Şener ve Çiğdem Erbuğ	Understanding User Expectations of Products in Physical and Virtual Domains	<i>Developments in Human Factors in Transportation, Design, and Evaluation</i>	Eds:Dick de Waard, Karel Brookhuis, and Antonella Toffetti,213- 223. Maastricht, Netherlands: Shaker Publishing.
2006	Öztoprak, Aydın ve Çiğdem Erbuğ	Field Versus Laboratory Usability Testing: A First Comparison	<i>Developments in Human Factors in Transportation, Design, and Evaluation</i>	Eds:Dick de Waard, Karel Brookhuis, and Antonella Toffetti, 205 - 212. Maastricht, Netherlands: Shaker Publishing.
2006	Tuncdan Baltacıoglu, Oznur Yurt, M.D. Kaplan, A. Can Özcan	From Small Firms to Multinationals; Industrial, Entrepreneurial, Managerial, Financial, Fiscal, Transaction and Consumer Perspectives in The Era of Globalisation	<i>Effectiveness and Efficiency of Design Processes in SME's</i>	Ed: Ioannis-Dionysios Salavrakos, 181-196. Athens: Atiner.
2006	Coşkun Orlandi, Ayşe ve A. Ereğ	The Question of the Designed Object in Cinema	<i>Design and Cinema: Form Follows Film</i>	Eds: Belkis Uluoğlu, Ayhan Enşici, Ali Vatansever. Londra: Cambridge Scholar Publishing.
2005	Küçükerman, Önder	Tanzimat Dönemi Devlet Adamlarından Fethi Ahmet Paşa ve Türk Cam Sanayiinin Gelişimine Katkıları	<i>Sinan Genim'e 60. Yaşına Armağan Makaleler</i>	Ed: Oktay Belli, Belma Barış Kurtel, 458-482. İstanbul: Ege Yayınları.
2004	Campell, I., R. Hague, B. Şener, O. Pedgley ve P. Wormald	Conceptual design using haptic freeform modelling	<i>Layered Technologies</i>	Ed: I. Drstvenšek, 47- 58. Maribor : Fakulteta za strojništvo.
2004	Demirbilek, Oya ve Bahar Şener	Emotionally rich products: the influence of childhood heroes, comics and cartoon characters	<i>Design and Emotion: The Experience of Everyday Things</i>	Eds:Deana McDonagh , Paul Hekkert, Jeroen van Erp, Diane Gyi, 278-283. London: Taylor&Farancis.
2004	Patlar, Deniz and Aren Kurtgözü	Questioning the Validity of Emotion in Design: A Critical Examination of the Multi-Faceted Conditions of its Historical Emergence	<i>Design and Emotion: The Experience of Everyday Things</i>	Eds:Deana McDonagh , Paul Hekkert, Jeroen van Erp, Diane Gyi, 402-406. London: Taylor&Farancis.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	BÖLÜM ADI	KİTAP ADI	der Adı Soyadı, sayfa. Yayın Yeri:Yayın evi/ yayımlayan kurum
2004	Erbuğ, Çiğdem	UTEST and Product Safety and Usability Project	<i>Usability Testing: Methods, Experiences and Achievements</i>	Ed: Çiğdem Erbuğ, 3-13. Ankara:ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları.
2004	Erbuğ, Çiğdem	Usability Services and Facilities	<i>Usability Testing: Methods, Experiences and Achievements</i>	Ed: Çiğdem Erbuğ, 13-25. Ankara:ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları.
2004	Erbuğ, Çiğdem	Collaborative Usability Testing Process	<i>Usability Testing: Methods, Experiences and Achievements</i>	Ed: Çiğdem Erbuğ, 203-213. Ankara:ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları.
2004	Bayazıt, Nigan	Modüler Oyuncaklar	<i>Okul Öncesi Eğitiminde Araç Geliştirme</i>	Ed. A. G. Namlu, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi yayınları.
2004	Küçükerman, Önder ve Binnur Kıracı	Sanayi Devrimi'nin İstanbul'daki İlk Parlak Ürünü "... Beyoğlu..."	<i>Geçmişten Günümüze Beyoğlu (2. Cilt)</i>	Ed:M. Sinan Genim, Yücel Dağlı, Ebru Karakaya, Müslüm İstekli, Dila Çakıl, 569-582. İstanbul: Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı yayını
2001	Bayrakçı, Oğuz	Ürün Anlam Profiline Belirlenmesinde Sınıflandırma Kuramı ve Ürün Tasarımında kullanırlığı üzerine bir örnek	<i>Göstergebilim Tartışmaları</i>	Der. Esen Onat and Sercan Özgencil Yıldırım. İstanbul: Multilingual Yayınları.
2001	Kurtgözü, Aren	Bir Medya Olayı Olarak Televizyon Futbolu: Yeni bir Gerçekliğin İnşasındaki Süreçler	<i>Göstergebilim Tartışmaları</i>	Der. Esen Onat and Sercan Özgencil Yıldırım, 143-157. İstanbul: Multilingual Yayınları.
2000	Bayazıt, Nigan	Geleneksel Türk Konutlarında Bina Bünyesine Dahil Mobilyalar: Safranbolu Örneği	<i>Mübeccel Kıray için Yazılar</i>	Ed: Fulya Atacan, Fuat Ercan, Hatice Kurtuluş, Mehmet Türkay, Ankara: Bağlam Yayınları.
2000	Demirbilek, Oya ve Halime Demirkan	Collaborating with Elderly End-Users in the Design Process	<i>Collaborative Design</i>	Eds:S.A.R. Scrivener, L.J. Ball ve A. Woodcock, 205-212. London: Springer-Verlag.
1999	Asatekin, Mehmet	1999 "Endüstri Tasarımı ve Cumhuriyet Türkiye'si"	<i>Cumhuriyetin Renkleri, Biçimleri</i>	ed: Ayla Ödekan, 136-143, Bilanço '98 Yayın Dizisi,Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul.
1998	Korkut, Fatma	Dizayndan Tasarıma: Endüstriyel Tasarım Yazınında 1970'li Yıllar ve Öncesi.	<i>Notlar + Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazın</i>	der. F.Korkut, Ö.Er ve H.A.Er , 15-20. Ankara:Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	BÖLÜM ADI	KİTAP ADI	der. Adı Soyadı, sayfa. Yayın Yeri:Yayın evi/ yayımlayan kurum
1998	Er, Özlem	Bir Geçiş Dönemi Üzerine Notlar: 1980'lerde Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını	<i>Notlar + Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını</i>	der. F.Korkut, Ö.Er ve H.A.Er , 21-28. Ankara:Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu
1998	Er, H.Alpay	Türk Tasarım Söyleminde Bir Aşama: 1990lı Yıllarda Endüstriyel Tasarım Yazını	<i>Notlar + Kaynakça: Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Yazını</i>	der. F.Korkut, Ö.Er ve H.A.Er , 28-43. Ankara:Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu
1998	Alyanak, Şermin	Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 52-61. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Bakova, Ali Ekrem	Endüstriyel Tasarım Öğrencisinin Kriptosu: Mezun Olduktan Sonra Başınıza Örülecek Çoraplara Önlemler	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 115-120. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Balcıoğlu, Tefvik	Tasarım Eğitimi Felsefesi Oluşumunda Üç Temel Eksen: Teori, İletişim ve Pratik	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 15-17. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Bayazıt, Nigan	İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 62-71. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Er, H. Alpay	Türkiye'de Endüstriyel Ürün Tasarımı Eğitimi: Bir Varoluş Sorunu Üzerine "Provokatif Düşünceler	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 96-101. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Er, H. Alpay ve Fatma Korkut	Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Kurumsallaşma: Kronolojik Notlar	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 6- 9. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Er, Özlem ve Fatma Korkut	Tasarım Dünyası Dört Güçlü Savunucusunu Kaybetti	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 6- 9. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Erbuğ, Çiğdem	Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Endüstri Tasarımı Eğitimi	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 42-51. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.

YIL	YAZAR (Soyadı, Adı)	BÖLÜM ADI	KİTAP ADI	der. Adı Soyadı, sayfa. Yayın Yeri:Yayın evi/ yayımlayan kurum
1998	Hasdoğan, Gülay	ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Yüksek Lisans Programı Üzerine	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 102-103. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Özcan, Can	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü: Tekno-Endüstriyel Ürünlerin Tasarımcıları İçin Bir Yüksek Eğitim-Öğretim ve Araştırma-Geliştirme Kurumu	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 102-103. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1998	Teymur, Necdet	Tasarımdaki Teori	<i>Nesnel "Türkiye'de Tasarım Eğitimi"</i>	der. H. Alpay Er, Fatma Korkut ve Özlem Er, 10-12. İstanbul: ETMK ve Boyut Yayın Grubu.
1997	Erbuğ, Çiğdem	<i>İlköğretim Okul Mekan ve Mobilyalarının Ergonomik Tasarım İlkeleri</i>	İlköğretim Okul Yapıları Elkitabı	41-66. Ankara:Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü.
1996	Bayrakçı, Oğuz	Design Quality As a Competitive Factor In The Customs Union Process.	<i>Profile'96</i>	İstanbul Perspektif Yayınları.
1993	Bayzıt, Nigan	Designing: Design Knowledge: Design Research: Related Sciences	<i>Design Methods and Realtionships with Science,</i>	(Eds) M. de Vries, N. Cross, D. Grant, 121- 136. Kluwer Scientific Press.
1983	Küçükerman, Önder	Türkiye'de Endüstri Ürünleri Tasarımı	<i>Son 100 Yılda Ülkemizde ve Dünyada Sanat Mimarlık.</i>	İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi.

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Fatma Cizrelioğlu Karaer
Doğum Yeri ve Tarihi: İstanbul / 02.09.1981
Adres: Marmara Üniversitesi GSF Küçük Çamlıca
Kadıköy/ İstanbul
İletişim: fatma.cizrelioglu@marmara.edu.tr
Lisans Üniversitesi: Anadolu Üniversitesi

Fatma Cizrelioğlu Karaer 1999 yılında Vefa Lisesi'nden, 2006 yılında ise Anadolu Üniversitesi Endüstriyel Tasarım Bölümü'nden mezun olmuştur. 2007 yılından beri Marmara Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Yayın Listesi:

Cizrelioğlu Karaer, F., 2010. Doğuda ve batıda üretim odaklı eğitim: Köy Enstitüleri ve Bauhaus, *Batının Doğusu, Doğunun Batısı: Sanat ve Tasarımda Yeni Yaklaşımlar Uluslararası Sempozyum*, 08-09 Haziran 2010, M.Ü.G.S.F, İstanbul.

Düzakın, E., Bingel Z., **Cizrelioğlu, F.**, 2009. Çağdaş şehir yapısı ve tüketim alışkanlıkları bağlamında geleneksel sokak satıcılarının nesnel çözümleri , *Tasarım Tarihinin Ötekileri Konferansı*, 14-15 Mayıs 2009, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.

Akademik ilgi alanları: Türkiye'de Endüstriyel Tasarımın Gelişimi, Tasarım Tarihi, Tasarım Eğitimi, Tasarım Hukuku.